

Dienasgrāmata

Quod sentimus loquamur,
quod loquimur sentiamus!

VEcordia

Izvilkums L-VITA3

Atvērts: 2007.04.16 14:07
Slēgts: 2007.05.01 19:51
Versija: 2018.03.26 22:32

Šis grāmatas sākuma rakstīšanas mirklis

ISBN 9984-9395-5-3

Dienasgrāmata «VECORDIA»

© Valdis Egle, 2017

ISBN 9984-688-53-4

Valdis Egle. «Dižā Gara spēles»

© Valdis Egle, 2003

Valdis Egle

DIŽĀ GARA SPĒLES

Grāmata VITA3

Impositum

Grīziņkalns 2017

Talis hominis fuit oratio,
qualis vita

No viņa spēka daļa es,
Kas ļaunu vienmēr grib un labu vienmēr nes.
Es esmu gars, kas visu liedz un peļ!
Un, tiešām viss, kas rodas un kas zeļ,
Ir vērts, ka atkal nebūtībā grūtu.
Vislabāk, ja nekas ir nerastos.
Tā viss, ko saucat jūs par ļaunu,
Par postu, grēkiem un par kaunu, –
Ir īstais lauks, kur darbojos...¹

Mefistofelis – 1808
(tulkots 1897.g. cietumā)

Ievads Niveādas sējumam NIX-33

2006.05.24 12:28 trešdiena

Sniegbaltīte, dārgā, šajā Niveādas sējumā es ievietoju četrus žurnāla ROSE numurus, kas izlaisti 2002.gada decembrī un 2003.gada augustā–septembrī (teksti rakstīti gan mazliet agrāk). Kā Tu zini, žurnālu ROSE es izdevu laikā no 2000.gada rudens līdz 2003.gada rudenim lāzerizdrukās 32 lappušu formātā (tās tika sašūtas ar saspraudēm līdzīgi kā skolas burtnīcas).

Pēc idejas 20 žurnāla numuriem vajadzēja veidot vienu grāmatu no deviņu grāmatu sērijas (noveloģijas) VITIS; grāmatu datoridentifikatori bija VITA1 – VITA9; tādējādi projekts ļāva izlaist 180 žurnāla numurus (burtnīciņas), izveidojot no tiem pēc tam 9 biezus sējumus. Projekts tika pārtraukts sakarā ar lēmumu pilnīgi atteikties no orientācijas uz papīra izdrukām un pāriet tikai uz elektronisku formātu.

Žurnāli tika izlaisti ne globāli pēc kārtas, bet pēc kārtas grāmatas ietvaros: paralēli tika veidotas grāmatas VITA1, VITA2 un VITA3 (citas nepaspēja iesākt). Katrai grāmatai bez šī datoridentifikatora bija arī «parastais» nosaukums; grāmatai VITA3 (kura ievietota šajā Niveādas sējumā) tāds nosaukums bija «Dižā Gara spēles» (jo tālākajos numuros bija paredzēts ievietot Johana Korina grāmatu «Dižais Gars» un manus komentārus tai). Faktiski tomēr numuri ar Korina grāmatas tekstu nepaspēja iznākt līdz Veddas slēgšanai. Ievieojot materiālu Niveādā, es ar grāmatu VITA3 saistu tikai tos četrus «Roses» numurus, kas faktiski paspēja iznākt; bet to materiālu, kas bija tikai paredzēts šai grāmatai, taču par žurnāliem nepaspēja tapt, es tagad ievietoju Niveādā patstāvīgi, nesaistot to ar grāmatu VITA3. Tā nu iznāca, ka virsrakstā un titullapā grāmatai VITA3 saistība ar «Dižo Garu» ir, bet tekstā nav. Tomēr Dižais Gars šeit var tikt interpretēts savādāk, nekā sākumā bija domāts (un sākumā jau arī bija domāts Dižais Gars ne tikai Johana Korina sakarā).

Šeit ievieojamo četru žurnāla ROSE numuru saturs ir sarakste ar lasītāju Maiju Salnu. Tā bija tajā laikā pati aktīvākā mana lasītāja, kas arī nepārtraukti rakstīja man (milzīgi garas, bet visai interesantas) vēstules, kurās runāja par visdažādākajiem tematiem. Diemžēl, viņas vēstules bija rakstītas uz papīra un ar roku, tā ka dabūt visas tās datorā man bija praktiski neiespējami (tur nonāca tikai daži atsevišķi citāti, kurus es tad – tāpat ar rokām – ievadīju datorā lai uz tiem atbildētu savā žurnālā).

Šajā publikācijā ar «P.S.» ir apzīmētas tās zemspītras piezīmes, kas pievienotas tagad (2006.05), publicējot materiālu Niveādā; pārējās piezīmes bija jau oriģinālajos žurnāla ROSE numuros.

¹ Johans Volfgangs Gēte. «Fausts». Traģēdija. Jāņa Raiņa tulkojums. Trešais izdevums. Izdevniecība «Liesma», Rīgā, 1972., 50.lpp.

Egle V. Dižā Gara spēles.
Jura Egles apgāds Cēsīs, 2003.

Egle V.
The Dice of the Great Spirit
VEDDA collections
Publishing House Juris Egle, Cēsis 2003
(in Latvian)

Redaktore: Daija Lapsēna
Makets: Valdis Egle
Grāmatas datoridentifikators: VITA3
Punkti un norādes: programmu sistēma TECUS
Garnitūra (fonts): Egle Gum Normal
Grāmatā ir saglabāta autoru ortogrāfija un punktuācija

Sērijas «Brūklenājs» trešā grāmata. Satur žurnāla ROSE 41–60. numurus. Vēras teorijas attīstības hronika. Pamatjautājums šajā grāmatā – Liktenis un varbūtību teorija. Grāmata paredzēta zinātnes vēsturniekiem.

© Valdis Egle, 2003

Šī noveļoģija VITIS trešā grāmata ir veltīta mūsu augstajai seņorai Vairai VĪĶEI-FREIBERGAI, Latvijas Valsts prezidentei.

Dzintara kalnus mums solīja saldi
aizjūras vārava visskaistākā.
Kalni un devēja – putas un maldi.
Krustā tik viļņi dej: rai-dai-dai-dā.

Valda Egles Dokumentu DatorArhīvs (VEDDA)
Noveļoģija «Brūklenājs» (VITIS)
Oksfordas Triloģija (ROSAE)
Dokumentu krājums (VITA3)
«Krūtīs Dzimušais»

Grāmata VITA3

Krūtīs kas dzimis, lai krūtīs ar miris –
vieglāk tā glabāt to baltsmiltājā.
Vaiņagā pēdējais zieds kad būs iris,
izirs ir vaiņags pats. Rai-dai-dai-dā.

Pārtrūks un izirs... Un velti sirds taujā,
brīdi kā rūgto vērst saldākajā.
Sirds mana nerātnā, sirds mana straujā –
pārtrūksi tomēr reiz! Rai-dai-dai-dā!

Fricis Bārda, 1919

1. Žurnāla ROSE 41. numurs

Vēras teorijas vēstures hronika
Neperiodisks zinātniski satīrisks izdevums
Numurs izlaists 2002.12.18
Žurnāls iznāk kopš 2000.gada 18.novembra
Galvenais redaktors: Valdis Egle
Galvenais adresāts: Vaira Vīķe-Freiberga
Redakcijas adrese: egle@latnet.lv

§1. Priekšvārds Maijai Salnai un grāmatai VITA3

2001.09.11 13:39² otrdiena

.1. *Dear Maija!*

.2. Šodien, 2001.gada 11.septembrī, otro nedēļu atrazdamies atvaļinājumā un mocīdamies ar parastajiem atvaļinājumu sindromiem, es uzsāku rakstīt grāmatu VITA3 ar virsrakstu «Vējos atraisīti»³, un apakšvirsrakstu «Krūtīs Dzimušais», un uzaicinu Jūs piedalīties šajā nedarbā tāpat kā agrāk. Piesārņosim kopā latviešu literatūru!

.3. Visa mūsu iepriekšējā sarakste (tajā mērā, ciktāl tā vispār publicējama) veido (jeb veidos) grāmatu VITA2 (ar virsrakstu «Maija Salna» un apakšvirsrakstu «Soģu Grāmata»), taču tur vēl vajag lielu darbu (un attiecīgi ilgu laiku), lai visu to materiālu pārvērstu par tiešām gatavu sējumu. Man vajadzētu atvaļinājumā ar to nodarboties, bet – Jūs varbūt neticēsiet! – negribas! Un tāpēc es ķeros pie jaunas grāmatas.

.4. Tagad es būšu viltīgāks («Mūžu dzīvo, mūžu mācies») un nepieļaušu vairs situāciju, kad sarakste prasa kaut kādu papildus darbu un laiku (kura mūžīgi pietrūkst), lai tā pārvērstos par gatavu grāmatu. Kā redzat, esmu izstrādājis tehnoloģiju, kuras rezultātā Jūs saņemat vēstules jau gatavu grāmatas lappušu veidā. Līdz ar to nekāda papildus apstrāde vairs nebūs vajadzīga, un grāmata būs gatava, līdzko mēs būsīm aizklumburojuši līdz pēdējai lappusei, – un to varēs iesiet, nest uz bibliotēkām un dāvināt Prezidentei.

.5. Neskatoties uz to, ka nedz grāmata VITA2, nedz VITA1 šobrīd nav pabeigtas, man to idejas un kompozīcijas ir pilnīgi skaidras, un tāpēc es šeit varu uz tām brīvi atsaukties.

.6. Savā laikā es apsolīju Freibergiem, ka viņi saņems visus «Roses» numurus {[VITA1.224](#)}, bet es nekad neesmu solījis, ka viņi tos saņems taisni numerācijas kārtībā, kā arī kad tieši tas notiks (sal. {[MUIG1.2945](#)}⁴).

.7. Un tagad uz priekšu! Turpināsim reģistrēt Vēras teorijas vēsturi tādu, kāda tā reāli ir bijusi.

² P.S. Trīspadsmit stundas un trīsreiz 13 minūtes 2001.gada 11.septembrī!

³ Tāds bija sākotnēji plānotais šīs grāmatas nosaukums; vēlāk, kad tās tēma sāka centrēties ap Johana Korina «Dižo Garu», tā tika pārdēvēta (piezīme grāmatā VITA3).

⁴ LASE3-229.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

§2. Kraukļu un cīruļu laiks

.8.

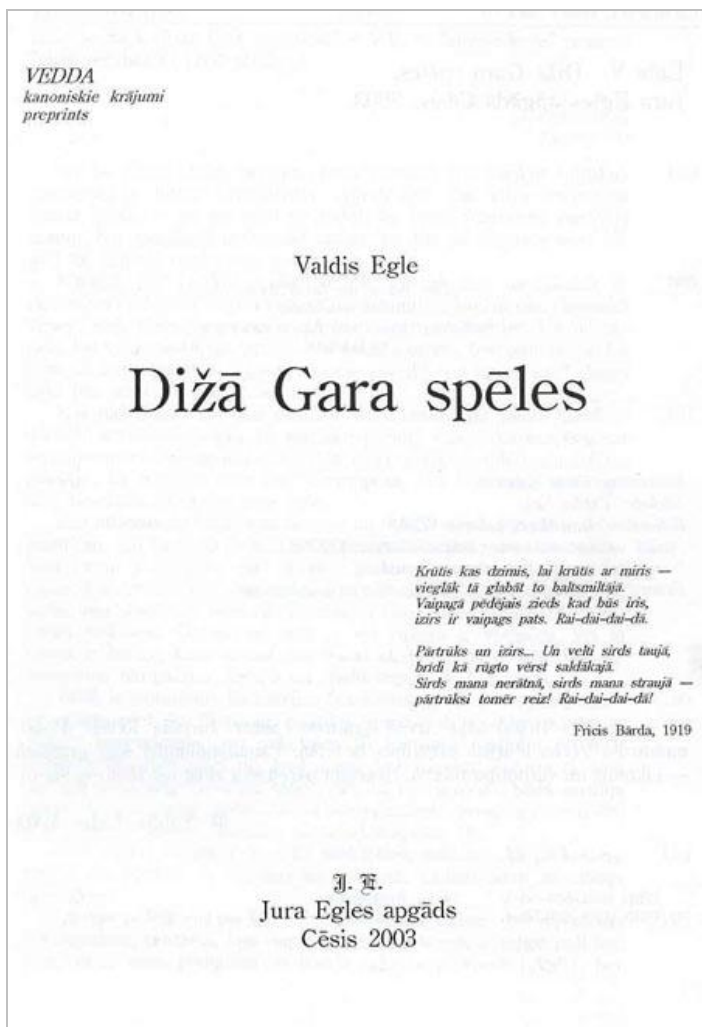
Gadu pelnos apsiķst svētās liesmas,
Tintes pudelē žūst manas dziesmas,
Parnass pārvērties par kartupeļu lauku,
Mana mūza dievišķā – par mauku...⁵

.9. (Filosofs Vilnis Zariņš, Trīszvaigžņu Ordeņa virsnieks, Latvijas Zinātņu akadēmijas korespondētājloceklis, 1961.)

.10. Vakar biju Misiņa bibliotēkā un paņēmu vairākas grāmatas, kuras nebija dabūjamas LAB Centrālajā nodaļā (Lielvārdes ielā), bet kuras sen jau bija man «на примете», tostarp Viļņa Zariņa «Kraukļu un cīruļu laiks». Līdz šim es biju lasījis tikai viņa otro grāmatu («Kam pieder nams?»⁶). To es lasīju vēl tajā laikā, kad viņš vēl nebija padarījis sevi par manu ienaidnieku vai, ja vēlaties, pretinieku. Toreiz, 2000.gada pirmajā pusē, es tikai plānoju Latvijas «trīs vadošo filozofu» – Maijas Kūles, Viļņa Zariņa un Pētera Laķa – iepazīstināšanu ar Vēras teoriju, – un pats savukārt iepazīšinos ar pieejamajiem viņu darbiem – tiem, ko nezināju jau agrāk –, prognozēdams «pēc psiholoģijas likumiem» viņu varbūtējo reakciju.

.11. Līdzko biju iepazīsies ar Laķa grāmatu⁷, es uzreiz nodomāju: «Nu, ar šo cilvēku gan nekāda Vēras teorijas apspriešana neiznāks! Tādas lietas viņam nav pa spēkam!» (Bet «Lase» tad jau bija pie viņa – tā iznāca, ka viņš to dabūja pirmais no trim⁸). Ka Maija Kūle nav nekāda lielā filozofe, tas man bija skaidrs jau kopš 1998.gada rudens, kad iznāca «Pirmais Filozofijas almanahs» ar viņas rakstu par gaismu⁹ (kurš ir pilnībā reproducēts un iztirzāts grāmatā VITA2 {VITA2.446}).

.12. Tomēr tas vēl nenozīmēja, ka arī ar viņu nekādas sadarbības noteikti nebūs. Tieši otrādi, ja Maijas Kūles ambīcijas atbilstu viņas reālajām spējām, tad tieši viņa varētu uzņemties «filozofisko aizbildniecību» pār Vēras teoriju Latvijas «zinātnes pasaulē», – tā es toreiz domāju (un tad, dabīgi, es klusētu par to, ka nevērtēju augstu viņas rakstu par gaismu un tamlīdzīgus sacerējumus). Bet, kā Jūs tagad zināt, Maijas Kūles ambīcijas izrādījās pilnīgi neatbilstošas viņas spējām. Tipiski histēriskā garā viņa mēģināja «nostiprināt un paaugstināt savu autoritāti», atraidot un pazeminot Vēras teoriju. Dabīgi, ka rezultāts bija pilnīgi pretējs cerētajam; runājot grāmatas VITA2 alegorijās, «virs Maijas Kūles

Grāmatas VITA3 titullapa

⁵ Zariņš Vilnis. «Kraukļu un cīruļu laiks. Vaļasbrīžu piezīmes par kultūru un dzīvi. 1975–1990». Zvaigzne ABC, b.v., b.g. © Vilnis Zariņš 1995., 174.lpp.

⁶ Zariņš Vilnis. «Kam pieder nams? Publicistika, intervijas, pasakas, 1990–1994». LU Filozofijas un socioloģijas institūts, Rīga, 1999.

⁷ Laķis Pēteris. «Laiks un cilvēka pasaule». Grāmata izdota ar valsts bezpeļņas akciju sabiedrības «Kultūrkapitāla Fonds» finansiālo atbalstu. Minerva, Rīga, 1999.

⁸ P.S. Toreizējie notikumi tagad ir smalki aprakstīti; skat. {VITA2.991}.

⁹ Kūle Maija. «Gaismas filosofiskās interpretācijas». Almanahs «Filosofija». FSI, Rīga, 1998., 90–101.lpp.

Hirosimas uzsprāga atombumba» un visi viņas prestižam tik rūpīgi krātie darbiņi izrādījās satriekti drumslās, bet Vēras teorija pacelta augstu tiem pāri...

.13. Kā redzat, jau no paša sākuma, vērsdamies pie Latvijas «trīs vadošajiem filozofiem», es divus no viņiem nevērtēju augstu kā filosofus un kā potenciālus pretiniekus vai potenciālus domubiedrus un partnerus Vēras teorijas tālākā attīstīšanā.

.14. Savādāk tas bija ar Vilni Zariņu. Viņu vienīgo es toreiz vērtēju augstu (un līdz ar to uz viņu tika liktas lielākās cerības – un lielākā izrādījās vilšanās, kad viņš pēkšņi nodemonstrēja savu pilnīgi man negaidīto rupjību).

.15. Par to viņš, protams, saņēma (vai saņems) sodu grāmatā VITA2. Ja viņš ir izspēlējis mūsu «dzīves spēlē» tādu gājienu, tad, dabīgi, seko arī atbilstošs mans pretgājiens.

.16. Un tomēr tas ir skumji, un šī epizode atstāja lielu, varētu pat teikt, – izšķirošu iespaidu uz Vēras teorijas vēsturi, uz manu noskaņojumu un izturēšanās stratēģiju.

.17. Ka manas idejas ir muļķības, aplamības, «tukša skaņa», «bezjēdzīga muldēšana» utt. – to man atkārtu jau gandrīz ceturtdaļgadsimtu, – kopš pašiem pirmajiem kontaktiem ar «Latvijas zinātni» 1970. gadu beigās, – un pats par sevi tas nebūtu nekas jauns un īpaši vērā ņemams.

.18. Tomēr varbūt pastāv kaut kāda robeža, līdz kurai cilvēks var to izturēt un pēc kuras «vadis ir pilns». Iespējams, ka Vilnis Zariņš ir kļuvis par šo robežu, par «pēdējo pilienu, kas pārpildīja kausu».

.19. «Cilvēki ir dumji, – neglābjami un nelabojami dumji: pat tie, kas sākumā it kā izskatās gudrāki par pārējiem, kā Vilnis Zariņš vai Freibergi!» – tāds man tagad ir dominējošais noskaņojums, – un līdz ar to stabila nevēlēšanās kontaktēt ar kādu (izņemot, kā redzat, Jūs – vismaz daļēji). Es vairs negribu tikties ar Imantu Freibergu, kā to kādreiz rakstīju {VITA1.108}; negribu īstenot tos plānus, kas aprakstīti «Lasē» un «Roses» pirmajos numuros un ietver Prezidenti. Ja viņa tagad pēkšņi man dotu ziņu un uzaicinātu pie sevis uz Pili, es, šķiet, atteiktos iet.

.20. Sacītais nenozīmē, ka es atteiktos vispār no Vēras teorijas. Vēras teorija ir fundamentālākās zinātniskās idejas, kas jebkad nākušas no Latvijas – tas ir skaidrs. Sacītais tikai nozīmē, ka es atsakos turpmāk šajā sakarībā kontaktēt ar cilvēkiem un atsakos no domas, ka kāds varētu šajā ziņā mani atbalstīt Latvijā – šajā «zinātniski nožēlojamajā provincē».

.21. Ja mēs paskatāmies uz Zinātnes progresu vispār un uz zinātnisko darbību kā tādu – ne no tā šaurā un īstenībā tipiski karjeristiskā viedokļa, vienīgi kuru varam redzēt sev apkārt un saskaņā ar kuru «zinātniskā darbība» ir publicēšanās dažādos (pēc iespējas respektab-

lākos) žurnālos, disertāciju aizstāvēšana, grādu iegūšana utt. –, tad lieta izskatās šādi.

.22. Zinātniekam, kurš ir nonācis pie kaut kādām jaunām un nozīmīgām atziņām, ir pienākums šīs atziņas padarīt pieejamas visiem, kas vēlas ar tām iepazīties. Tradicionāli un «pēc idejas» tie augstāk minētie žurnāli arī ir tāds līdzeklis, kā padarīt zinātniskās atziņas pieejamas citiem, tikai karjeristi ir apgriezuši otrādi visu šī iestādījuma sākotnējo jēgu: viņiem svarīgs ir kļuvis nevis tas fakts, ka atziņa caur publikāciju kļūst pieejama citiem cilvēkiem, bet tas apstāklis, ka autors ir dabūjis «publikācijas ķeksīti» kā atribūtu pats savai tālākai karjerai un «panākumiem».

Grāmatas VITA3 prettituls

.23. Ja mēs atmetam karjeristisko nostādni un paliekam pie iestādījuma sākotnējās, patiesās jēgas, tad nav svarīgi, kādā tieši veidā zinātniskā atziņa ir tikusi padarīta pieejama citiem cilvēkiem (t.i. publicēta): vai tas ir bijis kādā zinātniskā žurnālā, vai Internetā, vai vēl kādā citādā veidā.

.24. Tāpēc, līdžko es esmu publicējis savas atziņas (piemēram, deponējot grāmatas Latvijas bibliotēkās un ievietojot tekstus Internetā), tā mans kā zinātnieka pienākums ir izpildīts. Un man nav jāskraida pakaļ Latvijas matemātiķiem, filozofiem vai prezidentiem, mēģinot viņus pierunāt vai piespiest lasīt un iztirzāt manis publicēto.

.25. Jautājums par to, vai zinātnieka publicētās atziņas kāds lasa un vai ņem vērā, ir pavisam cits jautājums. Arī «zinātniskajos žurnālos» publicētos rakstus pa lielākai daļai neviens nelasa vai, labākajā gadījumā, tikai pavirši pārskata bez kādām sekām un iespaida uz tālāko Zinātnes gaitu. Vispārīgā gadījumā zinātnieks nevar šo lietu nekādi ietekmēt un, ja viņa apkārtnē nespēj šīs atziņas saprast un novērtēt, tad – neko darīt – viņam ar to ir jāsamierinās, apzinoties, ka savu pienākumu pret Pasauli un Zinātņi viņš ir izpildījis ar pašu šo publicēšanas faktu. Viņš ir padarījis atziņas pieejamas, bet vai kāds šo pieeju izmanto, tas uz viņu būtībā vairs neattiecas.

.26. Tāda vienmēr ir bijusi mana pamatnostāja, un, ja tomēr dažreiz es esmu rīkojies savādāk, tad tam ir bijuši divi iemesli, – viens personisks un viens sabiedrisks.

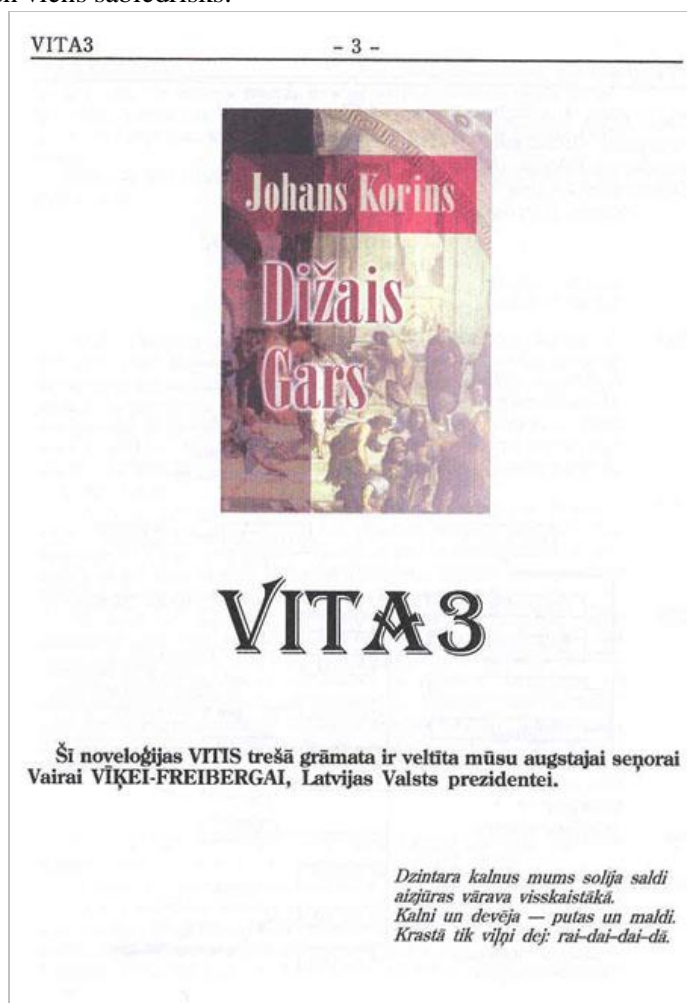
.27. Personiskais iemesls, kā jau es Jums agrāk rakstīju, ir bijusi vēlēšanās iegūt tādu statusu sabiedrībā, lai es varētu pilnībā nodoties Vēras teorijai, netērējot laiku «maizes pelnīšanai». Sevišķi šī vēlēšanās ir pastiprinājusies tajos periodos, kad pati «maizes pelnīšanas» iespēja ir bijusi apdraudēta, kā, piemēram, tas bija 1998. gadā, kad tieši šī iemesla dēļ es ierosināju «vislatvijas diskusiju *Revisere*» un organizēju grāmatas LASE1 iespiešanu.

.28. Otrais, «sabiedriskais» iemesls ir bijusi tā «patriotiskā doma», ka Vēras teorija varētu «atnest slavu Latvijai», līdzīgi kā sportistu vai kādu starptautisku konkursu dalībnieku sasniegumi.

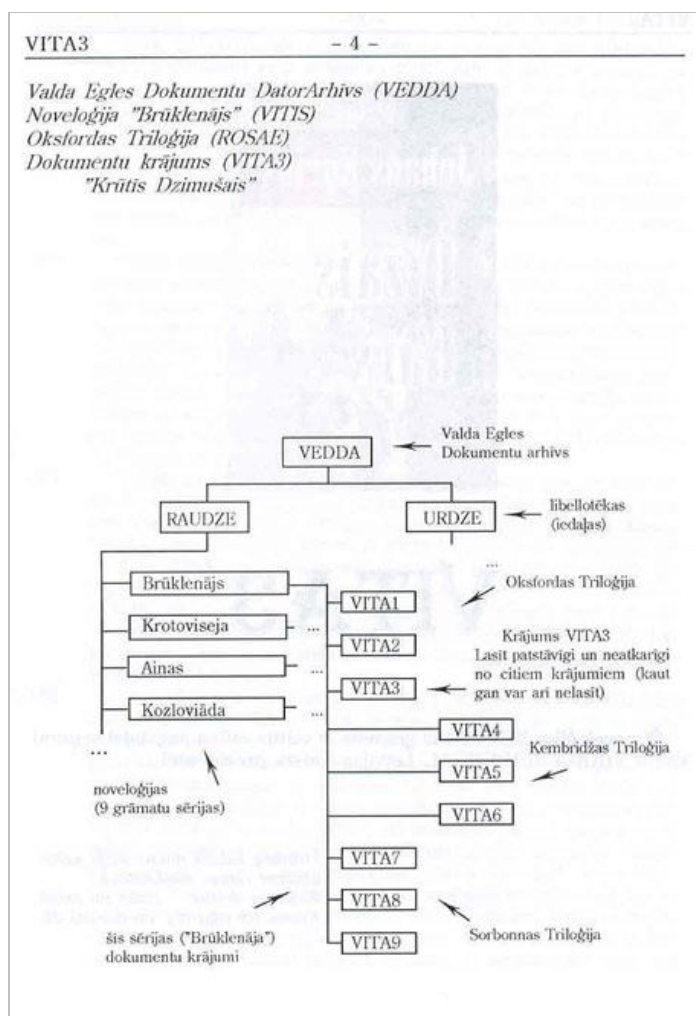
.29. Taču, kā Jūs pati redzat, abas šīs novirzes no pamatnostājas nākas atmest. Neviens, ar ko mums līdz šim ir bijusi darīšana, nav bijis piedabūjams raudzīties uz šo lietu kā uz Latvijas lietu. Visi viņi ir raudzījušies uz to tikai un vienīgi kā uz manas personiskās karjeras jautājumu – varbūt tādēļ, ka paši ir caur un cauri bijuši karjeristi un savādāk nemaz nespēj skatīties uz Zinātņi, kā vien tādā veidā, ka tā ir kāda konkrēta cilvēka (šajā gadījumā tātad – manas) personiskās karjeras lieta.

.30. Un rezultātā es vairs negribu «nest slavu Latvijai». Mans patriotisms ir apdzisis. Manās acīs latvieši ir bezcerīgi apkaunojuši sevi: gan ar visu šo desmit otrās neatkarības gadus ilgo zagšanas, krāpšanas un kukuļņemšanas politiku, gan arī vēl papildus ar to neiedomājami aprobežoto un stulbo attieksmi pret mani personīgi un Vēras teoriju vispār, kādu mēs esam varējuši šajos gados novērot.

.31. Tas galu galā nav mans pienākums – «nest slavu Latvijai», desmitiem gadu ilgi klausoties no latviešiem nepārtrauktas lamas, izsmieklu un saņemot spļāvienus. Es neesmu – kā Guntis Ulmanis vai kā Vaira Vīķe-Freiberga –, turot roku uz sirds, zvērējis, ka «viss mans darbs būs veltīts Latvijas labā...». VIŅI ir zvērējuši, – un lai VIŅI arī rūpējas par to, – nevis es.

Grāmatas **VITA3** iekšējā titullapa

Grāmatas **VITA3** vieta Veddā (Sestajā Mediotēkā)

sodīti tādā mērā, kādā viņi ir mani apvainojuši, – un tiek sodīti par šiem apvainojumiem un nodarījumiem pret ētiku, nevis par to, ka viņi piekrit vai nepiekrit kādai zinātniskai teorijai (kā viņi, protams, mēģina un mēģinās to iztēlot).

.37. Tāda tagad ir kļuvusi mana nostāja: mans pienākums ir tikai publicēt savas atziņas, deponējot savas grāmatas bibliotēkās un ievietojot Internetā, – un neko vairāk.

.38. Man teiks, ka «īstā publicēšana» būtu notikusi tikai tad, ja grāmatas būtu sarakstītas kādā no «lielajām valodām».

.39. Taču, kā jau es daudzkārt esmu rakstījis, reālā īstenība ir tāda, ka vienīgā «lielā valoda», kurā es varu izgatavot kvalitatīvu tekstu, ir krievu valoda. Lai varētu pienācīgi apgūt kādu valodu, bija jābūt iespējai kontaktēt ar šīs valodas nesējiem, – bet man jaunībā tāda iespēja bija liegta (un ka vēlākos gados kvalitatīvi apgūt valodu vairs nav iespējams, to jau mums vēl lieku reizi nodemonstrēja Vaira Vīķe-Freiberga ar savām krievu valodas studijām).

.40. Kā Jūs labi zināt, visas manas pirmās grāmatas arī ir sarakstītas tieši krievu valodā, – cenšoties turēties pie «lielo valodu» principa. Taču vēlākā pasaules politiskā attīstība ir iegrozījusies tā, ka tagad diez vai kāds Latvijā varētu atzīt krievu valodu par vienu no pasaules «lielajām valodām» un līdz ar to arī pieņemt tālāku darbošanos šajā virzienā par pareizu un lietderīgu.

.41. Es centos dabūt Latvijas sabiedrības atbalstu darbībai Rietumu «lielajās valodās» {SKATI.375}¹⁰, pirmām kārtām angļu valodā, taču šis atbalsts man tika liegts līdz ar vispārēju noraidošu un nicinošu attieksmi pret Vēras teoriju. Tāpēc tagad es pieņemu par konsekventu principu, ka visas savas atziņas es publicēju latviešu valodā.

.42. Tas nav tikai apstākļu un reālo iespēju nodiktēts solis. Pats fakts, ka es agrāk zināmā mērā esmu pieņēmis «lielo valodu principu» un vadījies no tā, bija zināma piekāpšanās apkārtējai «sabiedriskajai domai», zināms kompromiss ar to – un kā tādu to es arī vienmēr esmu uztvēris.

.32. Atbildību par to, ka Vēras teorija netiek izmantota, lai «nestu Latvijas vārdu pasaulē», esmu pārlicis uz Vairu Vīķi-Freibergu – un pats tagad noēju malā. No VIŅAS – un tikai no VIŅAS personīgi – nākamās paaudzes varēs prasīt atbildību par šo lietu un par to, kas tajā tika vai netika darīts.

.33. Nu, un no tā «personiskā iemesla» {27} es arī atsakos. Iztikšu tā, kā ir: gan sev «maizi nopelnīšu», gan Vēras teoriju attīstīšu (cik būs manos spēkos un cik būs vēlēšanās to darīt pie tādas apkārtējo attieksmes: nevienam es neko neesmu parādā un, ja nevēlos, varu arī vispār neko vairāk nedarīt).

.34. Līdz ar «personiskā» un «sabiedriskā» iemesla atkrišanu nav vairs arī nekādas vajadzības kaut kur novirzīties no punktā {26} minētās pamatnostādnes. Es kā zinātnieks padaru savas idejas un atziņas pieejamas citiem cilvēkiem (bibliotēkās un Internetā), bet vai šo pieeju kāds izmanto vai neizmanto, – tā nav mana darīšana.

.35. Ne ar vienu kontaktus es ne meklēju un, iespējams, pat vairs nemaz neielaižos kontaktos, ja kāds tos meklē pats.

.36. Tie, kas bija tikuši iesaistīti agrāk (Valdis Egle no IZM, Māris Grīnblats, Vilnis Zariņš, Maija Kūle) tiek

¹⁰ LASE2-13.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

.43. Tāpat kā punktā {26} ir minētas divas atkāpšanās no pamatnostādnes atziņu publicēšanas jautājumā, tā arī valodu jautājumā pamatnostādne man visu mūžu ir bijusi tāda, ka neviens no dzīvajām valodām (tajā skaitā, piemēram, angļu) nav pārāka par citām, un tai nav dodama nekāda priekšroka.

.44. Jau studentu gados es uzskatīju (un man ir tā laika rakstiski sacerējumi par šo tēmu), ka pasaulē sen jau vajadzēja pastāvēt vienotai starptautiskai valodai tā, lai katrs cilvēks pasaulē vēl jaunībā apgūtu divas valodas: savu dzimto un šo starptautisko valodu, un lai viss, kam ir transnacionāla nozīme, tiktu publicēts šajā starptautiskajā valodā un būtu uzreiz pieejams visiem visā pasaulē.

.45. Un šai starptautiskajai valodai jābūt mākslīgai – gan tādēļ, ka mākslīgas valodas vispār var izveidot loģiskākas un visādā ziņā pārākas par stihiski radītajām dabiskajām valodām, gan arī tādēļ, lai neviens tauta pasaulē nebūtu izcelta un privileģēta ar to, ka viņas valoda ir padarīta par starptautisko.

.46. Par šādu starptautisko valodu būtu varējusi kļūt Zāmenhofa izgudrotā Esperanto; arī es pats studentu gados iesāku radīt mākslīgu valodu, ko gan nepabeidzu.

.47. Ja pasaule vēl joprojām nav nonākusi pie šīs atziņas un to realizējusi, tad tas ir tikai vēl viens (klāt pie neskaitāmajiem citiem) pierādījums cilvēku vispārējajai muļķībai.

.48. Un ja pasaule aiz savas muļķības nav ieviesusi vienotu starptautisko valodu zinātniskām un visām citām transnacionālām publikācijām, tad visas valodas uz Zemeslodes ir vienlīdzīgas, un nav nekāda pamata uzskatīt, ka publikācija angļu valodā ir vērtīgāka nekā publikācija latviešu valodā.

.49. Pretējais viedoklis īstenībā ir zināms «rasisma paveids»; atzīdami «lielo valodu principu», latvieši faktiski atzīst savu «nepilnvērtību» un kādas citas tautas pārākumu, izdabā citu tautu faktiskajam šovinizmam.

.50. Tā kā šāda visu mūžu ir bijusi mana pamatnostādne, un piekāpšanās «lielo valodu principam» ir bijis tikai kompromiss «reālpolitikas garā», tad tagad man nav sevišķi grūti atmet visus kompromisus un pasludināt, ka manas publikācijas latviešu valodā nekādā ziņā nav mazvērtīgākas par publikācijām angļu vai jebkurā citā valodā.

.51. Es esmu savas atziņas izteicis – un cauri. Ja angļi to nevar saprast, tad tā ir viņu bēda (lai mācās latviski!), – tāpat kā tā ir mana bēda, ja es nevaru saprast Penrouza rakstīto angļiski.

.52. Reāli, protams, angļi latviski nemācīsies, taču tie latviešu zinātnieki, kuri ir tendēti vairāk karjeristiskajā garā nekā es (un kuru jaunajai paaudzei tagad ir arī vairāk iespēju apgūt Rietumu valodas nekā bija dots man), var radīt «lielajās valodās» darbus, kuros atsaukties uz manām grāmatām. Tām ir starptautiskie (ISBN) numuri, tās ir pieejamas bibliotēkās un būs pieejamas Internetā, un kādēļ gan lai viņi nevarētu (ja vien gribētu) citēt šīs grāmatas tulkojumā vai savos rakstos un monogrāfijās norādīt, ka šīs idejas pirmoreiz tikušas izklāstītas latviešu valodā tur un tur?

.53. Un man ar to pietiek. Principā manas publikācijas var tikt iekļautas «pasaules aprītē» – un vairāk nekā nav vajadzīgs.

VITA3-ROSE41 - 5 -

ROSE Nr.41

Veras teorijas vēstures hronika

Neperiodisks zinātniski satrīks izdevums
 Numurs izlaists 2002.12.18
 Žurnāls iznāk kopš 2000.gada 18.novembra
 Galvenais redaktors: Valdis Egle
 Galvenās adresāts: Vaira Viķe-Freiberga
 Redakcijas adrese: egle@latnet.lv

§1. Priekšvārds Maijai Salmi
 un grāmatai VITA3 2001.09.11 13:39 otrdiena

Dear Maija

Šodien, 2001. gada 11. septembri, otro nedēļu atrazdamies atvaļinājumā un mocīdamies ar parastajiem atvaļinājumu sindromiem, es uzsāku rakstīt grāmatu VITA3 ar virsrakstu "Vējos atraisīti"*, un apakšvirsrakstu "Krūtīs Dzimušais", un uzaicinu Jūs piedalīties šajā nedarbā tāpat kā agrāk. Piesārposim kopā latviešu literatūru!

Visa mūsu iepriekšējā sarakste (tajā mērā, ciktāl tā vispār publicējama) veido (jeb veidos) grāmatu VITA2 (ar virsrakstu "Maija Salna" un apakšvirsrakstu "Soģu Grāmata"), taču tur vēl vajag lielu darbu (un attiecīgi ilgu laiku), lai visu to materiālu pārvērstu par tiešām gatavu sējumu. Man vajadzētu atvaļinājumā ar to nodarboties, bet – Jūs varbūt neticēsiet! – negribas! Un tāpēc es ķeros pie jaunas grāmatas.

Tagad es būšu viltīgāks ("Mūžu dzivo, mūžu mācies") un nepieļaušu vairs situāciju, kad sarakste prasa kaut kādu papildus darbu un laiku (kura mūžīgi pietrūkst), lai tā pārvērstos par gatavu

* Tāds bija sākotnēji plānotais šīs grāmatas nosaukums; vēlāk, kad tās tēma sāka centrēties ap Johana Korina "Dižo Garu", tā tika pārdēvēta.

Žurnāla ROSE 41. numura sākums

§3. Lielā Terora diena

2001.09.13 10:27 ceturtdiena
(pēc 1 dienas, 20 stundām, 48 minūtēm)
Latvijā izsludinātas sēras

.54. Punktā {.2} es aizvakar uzrakstīju: «Šodien, 2001.gada 11.septembrī (..) es uzsāku rakstīt grāmatu VITA3 ar virsrakstu "Vējos atraisīti"...»...

.55. Pulkstenis Latvijā bija 13:39; Amerikas Savienoto Valstu austrumu piekrastē bija plkst. 06:39 no rīta. Bostonā tehniķi gatavoja lidojumam kārtējo reisu lidmašīnas, bet daži arābi, pametuši īrētu automašīnu, devās iekšā lidostā, lai realizētu savu drausmīgo plānu...

.56. Liktenim, kā tas jau vairākkārt ir bijis manā mūžā, labpatika atzīmēt manas mazās dzīves pagriezienus ar milzīgiem vispasaules satricinājumiem. Kamēr es rakstīju iepriekšējā paragrāfa tekstu, deklarēdams savas jaunās nostādnes Vēras teorijas publicēšanas jautājumos, viena nolaupīta pasažieru lidmašīna ietriecās Ņujorkas Pasaules tirdzniecības centra Ziemeļu tornī¹¹ (ko laikam vēl nefiksēja neviena televīzijas kamera¹²). Pēc 18 minūtēm, kad degošo torni jau filmēja no visām pusēm, otra, mazāka nolaupīta pasažieru lidmašīna ietriecās tā paša centra Dienvidu tornī¹³ – un šie kadri, uzņemti visvisādos rakursos, vēlāk simtiem reižu apstaigāja visus televīzijas kanālus. Vēl pēc laiciņa trešā nolaupītā pasažieru lidmašīna ietriecās Pentagona celtnē¹⁴; un visbeidzot vēl viena nolaupīta pasažieru lidmašīna nogāzās pie Pitsburgas¹⁵ – vai nu tādēļ, ka to notrieca amerikāņu gaisa kara spēki, vai arī varbūt tādēļ, ka nolaupītājs neprata to vadīt vai arī īstie piloti vai pasažieri izrādīja pretestību... Mērķēta tā bija, kā ziņo, vai nu uz ASV prezidenta rezidenci Kempdēvidā vai uz tuvējo atomelektrostaciju... Tikmēr abi taranētie 110 stāvus augstie Tirdzniecības centra torņi viens pēc otra sabruka, aprakdami vismaz 300 ugunsdzēsējus un 80 policistus...

.57. Bet es to visu nezināju un mierīgi rakstīju vien pie sava datora; uzzināju tikai tad, kad jau biju beidzis...

.58. Pēc tam es vairāk nekā diennakti nedarīju gandrīz neko citu, kā vien skatījos un klausījos televīzijas pārraides dažādos kanālos latviešu, krievu, angļu, vācu, franču un spāņu valodās. (Kaut gan pēdējās valodas es neprotu, bet apmēram jau var saprast, ko runā...).

.59. Tagad mēdz teikt, ka 11.septembrī sācies jauns posms cilvēces vēsturē, ka visa dzīve iedaloties «pirms» un «pēc tam» posmos; Latvijas aizsardzības ministrs Ģirts Valdis Kristovskis paziņojis, ka arī uz Latviju kā NATO kandidātvalsti attiecoties Ziemeļatlantijas savienības līguma 5.punkts par to, ka uzbrukums vienai no dalībvalstīm uzskatāms par uzbrukumu visām citām... Ir dzirdēti simtiem visdažādāko komentāru: no žurnālistiem, no politiķiem, tajā skaitā no Džordža Buša, Vairas Vīķes-Freibergas, Gunta Ulmaņa, Andra Bērziņa, Mihaila Gorbačova, Vladimira Putina un daudziem citiem...

.60. Un tomēr, lai cik tas dīvaini nebūtu (varbūt tas liecina par manu kaut kādu «nenormālu domāšanu») man ir šeit ko teikt tādu, kas nav izskanējis nevienā no šiem simtiem manis dzirdēto komentāru un kas «iet pavisam citā gultnē».

.61. Nolaupīt pasažieru lidmašīnas un ar tām taranēt nemilitāras ēkas, kā izteicās Prezidente, «izmantojot ar dzīviem cilvēkiem pildītas lidmašīnas par ieroci», – tas, protams, ir noziegums, «civilizētā sabiedrībā nepieļaujama rīcība», lai kādi arī būtu tie nodarījumi, par kuriem šie akti ir domāti kā atbilde.

.62. Šī atziņa ir tik elementāra un tik acīmredzama, ka par to patiesībā pat nebūtu daudz ko runāt. Taču tā ir tikai «pirmā līmeņa» atziņa, kamēr pastāv arī citas, «krietni dziļāku līmeņu» atziņas, kuras nav tik elementāras un tik acīmredzamas un par kurām tieši tādēļ arī vajadzētu vairāk runāt patiesi «dziļredzīgiem» komentētājiem (un es kā bijušais laikrakstu «Diena» un «Latvijas Vēstnesis»

¹¹ P.S. Plkst. 8:15 pēc vietējā laika; mašīna *Boeing-767*, reiss *American Airlines* 11 no Bostonas uz Losandželesu, izlidojusi 7:59 ar 92 cilvēkiem uz borta.

¹² Ir amatiera filmējums – *red.* (piezīme grāmatā VITA3).

¹³ P.S. Plkst. 9:03 pēc vietējā laika; mašīna *Boeing-757*, reiss *United Airlines* 175 no Bostonas uz Losandželesu, izlidojusi 8:15 ar 65 cilvēkiem uz borta.

¹⁴ P.S. Plkst. 9:38 pēc vietējā laika; mašīna *Boeing-757*, reiss *American Airlines* 77 no Dallesas uz Losandželesu, izlidojusi 8:10 ar 64 cilvēkiem uz borta.

¹⁵ P.S. Plkst. 10:10 pēc vietējā laika; mašīna *Boeing-757*, reiss *United Airlines* 93 no Ņūarkas uz Sanfrancisko, izlidojusi 8:01 ar 45 cilvēkiem uz borta. (Pārsteidzoši, bet pat tagad, pēc gandrīz 5 gadiem Internetā praktiski nevar atrast divus materiālus, kuros par šiem notikumiem sakristu viss: izlidošanas laiks, mašīnas marka, aviokompānija, reisa numurs un maršruts, kraha laiks, pasažieru skaits utt. Nākas izvēlēties «vidējo statistisko»).

komentētājs, savā laikā tieši par šādu «brīvdomību» padzīts no Latvijas preses, atļausos šeit to izdarīt vēl brīvākā veidā nekā savā laikā būtu atļāvis to avīzēs).

.63. Pastāv dziļa iekšēja analogija starp aizvakardienas notikumiem Amerikā un ebreju genocīdu Otrā pasaules kara laikā. (Kā zināms, mani 1993.gadā padzina no Latvijas preses tieši sakarā ar «ebreju jautājumu», kā tas attēlots grāmatas LASE3 dokumentos, – un padzina par principā tādu pašu komentāru kā tas, ko es taisos tagad dot – faktiski vēlreiz).

.64. Gan ebreju iznīcināšana kara laikā – tā saucamais «holokausts» –, gan 11.septembra notikumi Amerikā ir noziegumi. To neviens šeit neapstrīd, tas ir elementāri un par to mēs vairs nemaz nerunājam.

.65. Bet katram noziegumam ir savi cēloņi, savs ceļš, kā tie cilvēki, kas šo noziegumu izdarīja, nonāca līdz tam: kā viņi domāja, kāda bija viņu domu gaita, kādi apstākļi viņus uz to mudināja utt. «*Antisemitisms nekad nekrīt no debesīm*» – es rakstīju «Latvijas Vēstnesī» 1993.gada 27.novembrī¹⁶ {MUIGI.1379}¹⁷ – un tas kļuva par vienu no galvenajiem uzbrukumu objektiem no tādu «politologu» puses kā Nīls Muižnieks.

.66. Un arī Pasaules tirdzniecības centru torņu taranēšana ar lidmašīnām «nekrīt no debesīm» (kāds kalamburs nejausi iznācis, jo šajā gadījumā triecieni tieši krita no debesīm šo vārdu burtiskajā nozīmē). Arī līdz šādai taranēšanai, – tāpat kā līdz Hitlera lēmumam iznīcināt visus Eiropas ebrejus – ir bijis garš ceļš jānoiet; un abi šie ceļi ir bijuši pārsteidzoši līdzīgi savā dziļākajā būtībā. Un tam, kuram šis ceļš ir pārskatāms (atšķirībā no «politoloģijas doktora» Nīla Muižnieka un viņam līdzīgiem «speciālistiem»), – tam ir arī acīmredzams, ka zināmu cilvēku grupu savādāka izturēšanās zināmos laika momentos būtu spējusi šo liktenīgo ceļu pagriezt citā virzienā tā, lai tas nenovestu pie šiem briesmīgajiem noziegumiem un zaudējumiem.

.67. Es vēlreiz pasvītrotu: mēs neuzskatām un negribam šeit teikt, ka ebreju genocīds būtu «adekvāts sods» par ebreju «nepareizu uzvedību» pagātnē un ka debesskrāpju taranēšana ar pasažieru lidmašīnām būtu «pareizs sods» par ebreju un amerikāņu agrāko izturēšanos. Šie «sodi» nav «adekvāti» un nav pieļaujami. Bet abos gadījumos var droši teikt: ja ebreju «dzīves stratēģija» būtu bijusi citādāka nekā tā bija īstenībā, tad nebūtu bijis ne ebreju genocīda, ne Amerikas traģēdijas.

.68. Hitlera pieņēma lēmumu «iznīcināt ebreju rasi Eiropā» tādēļ, ka (pēc viņa domām) ebreji bija izraisījuši Otro pasaules karu, sakūdot (Hitlera dievināto) Angliju, kā arī Franciju un ASV pret Vāciju. Līdz tam Hitlera un viņa partija bija antisemitiski (pie kam dažādos laika periodos šī antisemitisma intensitāte stipri svārstījās, reizēm nonākdama tuvu nullei), bet līdz kara sākumam nebija ne runas par ebreju pilnīgu iznīcināšanu. Runa bija par ebreju kapitāla varas ierobežošanu, par ebreju vadīto revolucionāro organizāciju sagraušanu, lielākais, par ebreju izraidīšanu no Vācijas. Tikai «pasaules kara izraisīšana», kad šī traģēdija tika inkriminēta ebrejiem, nostādīja jautājumu tik radikāli kā – genocīds un holokausts.

.69. Vai ebreji izraisīja Otro pasaules karu? Tik tiešā veidā un tik primitīvi, kā to iedomājās Hitlera – protams, ne. Un tomēr viņiem šajā procesā bija liela loma. Anglijas, Francijas un jo sevišķi ASV ebreju baņķieri, finansisti, preses magnāti un pat vienkārši žurnālisti ar savām publikācijām stipri ietekmēja šo valstu politiku, virzot to uz nepiekāpšanos Vācijai¹⁸ (jo Vācija taču bija antisemitiska, kaut gan tad tā vēl neprojektēja ebreju izkaušanu). Rietumvalstu prese (lielā mērā ebreju radīta un vadīta) gadiem ilgi ņirgājās par Vāciju, nacionālsociālistiem un par Hitleru personīgi (un Hitleram priekšā katru dienu attiecīgie viņa kancelejas darbinieki lika uz galda preses pārskatus par šiem rakstiem). Tas, savukārt, Hitleram kā histeroīdai personībai uzkurināja spītību un atbildes nepiekāpību, kā arī reaktīvu nicinājumu pret Rietumvalstu politiku un politiķiem...

.70. Pēc 11.septembra Ņujorkas traģēdijas visi sāka runāt par Trešo pasaules karu. Ja gadījumā tāds globāls karš starp Rietumiem un musulmaņu pasauli pēc ilgākas vai īsākas «rīvēšanās» izceltos, tad šoreiz ebreji būtu saistīti ar tā izraisīšanu vēl ciešāk nekā Otrā pasaules kara gadījumā.

.71. Šī saistība izpaužas galvenokārt divos virzienos: pirmkārt, kā Izraēlas valsts karš ar palestīniešiem; otrkārt, kā «žīdu gars», kas tagad tik pilnīgi valda Rietumos.

.72. Izraēlas valsts nodibināšana pēc Otrā pasaules kara bija pilnīgi likumīga un taisnīga (pat ja ebreji nebūtu tā cietuši šī kara laikā). Tauta nevar un nedrīkst dzīvot bez «mītnes zemes»; tas gribot negribot provocē gan ebreju mēģinājumus «parazitēt uz citu tautu rēķina», gan ebreju vajāšanas un antisemitismu šo citu tautu vidū.

¹⁶ Egle Valdis. «Vai neatkarīgajā Latvijā pastāv ebreju jautājums?». «Pavadoņi», 1993.11.27.

¹⁷ LASE3-136.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

¹⁸ P.S. Tagad no Internetā pieejamajiem dokumentiem ir skaidri zināms, ka transnacionālās ebreju organizācijas publiski pieteica Vācijai **karu** (!!!), līdzko Hitlera nāca tur pie varas. Viņu apzināts mērķis bija iznīcināt Vācijas nacionālo un (sākumā vēl mēreni) antisemitisko valsti, sakūdot pret to Rietumu «demokrātijas».

.73. Dabīgi, ka Izraēlas valsts nodibināšana tajā vietā, no kuras ebrejus reiz izdzina romiešu leģionāri un kur daudzus gadsimtus pēc tam ienāca (vai iebruka) arābi, savukārt izkaudami vai padzīdami romiešu (bizantiešu) pēctečus, – dabīgi, ka Izraēlas valsts nodibināšana skāra šo Palestīnas arābu intereses.

.74. Bet Palestīnas arābi bija viena niecīga saujiņa plašajā arābu pasaulē: kāds 1% no arābiem vai vēl mazāk pēc iedzīvotāju skaita un kāda desmitdaļa procenta pēc teritorijas. Savā laikā arābi, Muhameda un viņa jaunās reliģijas iedvesmoti, bija sagrābuši tik milzīgas zemes, ka viņu īpašumi tagad stiepās no Atlantijas okeāna Marokā līdz Indijas okeānam Indostānā un Kuveitā.

.75. Šādos apstākļos nebūtu bijis nekas sevišķs likt tām pārējām arābu zemēm vienkārši uzņemt šo 1% arābu no Palestīnas un atbrīvot vietu Izraēlas valstij. To bija jo vieglāk izdarīt tādēļ, ka lielākā daļa arābu zemju tajā laikā atradās Britu vai Franču impēriju sastāvā vai protektorātā.

.76. Nacionālos jautājumos vienmēr ir vispirms jāizšķir, kas dotajā gadījumā ir taisnīgi, un tad konsekventi šajā pozīcijā jāstāv vai pasākums jārealizē. Palestīnas gadījumā taisnīgi bija nodibināt tur Izraēlas valsti, bet Palestīnas arābus izmitināt citās arābu zemēs, dažādi (arī finansiāli) atbalstot viņu pārcelšanos un iekārtošanos jaunajā vietā.

.77. Ja tas būtu savā laikā izdarīts, tad varbūt toreiz Palestīnas arābi būtu mazliet pakurnējuši, bet tagad tas viss būtu sen jau aizmirsts un nebūtu tās mūžīgās «pulvera mucas», kura Tuvajos Austrumos sprēgā nu jau vairāk nekā pusgadsimtu, bet tagad draud izraisīt Trešo pasaules karu.

.78. Bet nacionālajos jautājumos cilvēki, sevišķi «demokrātiskie līderi», vienmēr ir darījuši nebeidzamas muļķības. «Demokrātiskajiem līderiem», kā es to jau daudzkārt esmu aprakstījis, piemīt gandrīz patoloģiska nespēja pieņemt taisnīgus lēmumus un tos konsekventi realizēt, lai tādējādi izvairītos no konfliktiem vai vismaz tos minimizētu.

.79. Tā vietā viņu tipiskā stratēģija ir: censties saglabāt to, kas pastāv pašreiz, pēc iespējas mazāk mainīt, censties izlīdzēties ar lokāliem «ielāpiem» tā vietā, lai kardināli «pāršūtu» visu situāciju pēc taisnīgiem principiem. (No psiholoģijas viedokļa šāda izturēšanās stratēģija ir raksturīga sangvinīkiem, kamēr «kardināli taisnīgais risinājums» būtu raksturīgs šizoīdiem; «demokrātiskie līderi» savā vairumā patiešām ir sangvinīki, un pat, ja daļa nav, tad vienalga viss viņu vidē «dominējošais gars» ir sangvinisks; tieši sangvinīki demokrātijas apstākļos kā simpātiskākie izvirzās par līderiem un uzspiež demokrātiskām sabiedrībām savu domāšanas veidu – un savu tuvredzību).

.80. Sangviniski tuvredzīgā garā darbojās, piemēram, Mihails Gorbačovs, būdams Padomju Savienības valsts galva, un viņa laikā sākās vispirms karš Kalnu Karabahā, bet pēc tam arī citās PSRS vietās, un galu galā valsts, ko viņš visiem spēkiem centās nosargāt, ne tikai «uzsprāga», bet vēl arī tagad, desmit gadus pēc viņas bojāejas, turpinās pastāvīgi kari daudzos tās punktos.

.81. Sangviniski tuvredzīgā garā darbojās Rietumu politiķi pirms Otrā pasaules kara, cenšoties nosargāt Versaļas sistēmu, – un galu galā ne tikai nenosargāja to, bet viss izvērtās jaunā Pasaules karā.

.82. Un līdzīgi sangviniski tuvredzīgā garā viņi darbojās Palestīnā, cenšoties pēc iespējas saglabāt pastāvošo stāvokli tā vietā, lai kardināli to izmainītu. Viņi radīja Palestīnā «divas valstis» – ebreju un arābu valsti –, kuras, dabīgi, otrā dienā pēc viņu pasludināšanas tūlīt sāka kauties. Izraēļi sakāva Palestīnas arābus; radās «palestīniešu bēgļi», viņu nometnes un problēma. Tā vietā, lai vismaz kaut vai tagad izmitinātu «arābu bēgļus» citās arābu valstīs, ANO sāka uzturēt bēgļu nometnes un iekonservēja situāciju uz gadu desmitiem. Ja tā nauda, ko ANO ir iztērējusi palestīniešu nometņu uzturēšanai, būtu iztērēta šo cilvēku izmitināšanai un iekārtošanai citās arābu zemēs, tad šie cilvēki jau sen būtu pārtikuši un labiekārtoti.

.83. Bet īstenībā vairāk nekā pusgadsimtu tika uzturēta situācija, kad šie cilvēki ir «bēgļi», kad jau divas jaunas viņu paaudzes ir izaugušas ar domu, ka viņiem nav cita darba un citu rūpju, kā vien «cīnīties par savas zemes atbrīvošanu»... Dabīgi, ka šādos apstākļos konflikts ir permanents un praktiski neizbēgams.

.84. Konflikta saknes tātad iestādīja Rietumu «demokrātiskajiem līderiem» tipiski raksturīgā sangviniski tuvredzīgā politika jau pašā Izraēlas dibināšanas laikā.

.85. Tālāko uztur abu pušu domāšanas veids. Ilgu laiku es visumā biju Izraēlas pusē. Palestīnas arābi, kuri «ieciklojušies» uz «savas zemes atbrīvošanu», nerēķinoties ar to, ka arī citām tautām (konkrēti, ebrejiem) ir vajadzīga «sava zeme» un ka arābiem tāpat, arī bez Izraēlas, paliek milzīgas teritorijas un bagātības (nafta!), ka galvenās specifiski musulmaņu svētvietas atrodas Mekā un Medinā un Izraēla tās neapdraud, kamēr Jeruzalemes svētvietas ir svētvietas arī musulmaņiem tikai par tik, par cik tās bija svētvietas ebrejiem, bet Muhameds savu Korānu no viņiem lielā mērā «norakstīja», – šie arābi, kas negrib ar to visu rēķināties un tiepīgi uzstāj tikai vienu, savu redzējumu, izskatās maz simpātiski.

.86. Diemžēl konsekventi atbalstīt ebrejus Izraēlas jautājumā traucē tas, ka arī viņu izturēšanās gan Palestīnā gan vispār pasaulē izrādās maz simpātiska.

.87. Ilgā konflikta tagadējo saasināšanos izraēļi izprovocēja pilnīgi apzināti un gribēti. Ariēls Šarons, 2000.gada rudenī apmeklējams strīdīgās svētvietas, zināja, ka šis viņa brauciens izsauks palestīniešu sacelšanos un jaunu karu tajā brīdī, kad miers jau bija beidzot gandrīz gandrīz noslēgts. Viņš negribēja šo mieru, – viņš gribēja karu un uzvaru tajā.

.88. Un rezultātā – Ņujorkā sabrukuši debesskrāpji, vairāk nekā trīs tūkstoši liķu, bet mums visiem tagad atkal draud Pasaules karš – ja ne rīt, tad parīt, jo tik viegli jau tas viss nebeigsies –, varbūt atomkarš, vai ķīmiskais, vai bakterioloģiskais...

.89. Jāatceras arī, ka modernā terorisma aizsācēji ir ebreji. Agrāk (teiksim, cara laikos) terorisms pastāvēja, taču tas bija vērstis nevis pret mierīgajiem iedzīvotājiem, bet pret amatpersonām. «Narodņiki» varēja uzspīdzināt ar bumbu Krievijas caru Aleksandru II, serbi varēja nošaut Austrijas erchercogu Ferdinandu utt., bet šie teroristi būtu samulsuši un justos vainīgi, ja viņu organizētajos atentātos ciestu garāmgājēji.

.90. Turpretī ebreju kaujas organizācija «Argun», kuru toreiz vadīja vēlākais Izraēlas premjerministrs Begins, 1946.gadā Jeruzālemē uzspīdzināja viesnīcu «King David Hotel», kurā līdz ar parastiem tūristiem mita arī britu koloniālās pārvaldes amatpersonas Palestīnā. Sprādzienā gāja bojā 97 cilvēki, no tiem 28 angļi, pārējie arābi un ebreji.

.91. Ar to sākās mūsdienu terorisms – tas pats, kura kulminācija uz šo brīdi ir sagrautais Pasaules tirdzniecības centrs Ņujorkā: sprīdzināt visus, masveidā un ar politiskām prasībām. Begina kaujinieki toreiz, 1946.gadā prasīja britu aiziešanu no Palestīnas un Izraēlas valsts proklamēšanu, kas arī tika izdarīts, kad angļi vairs nespēja izturēt regulāro ebreju teroru. Taču Begina metodes pārņēma daudzi citi, tajā skaitā palestīnieši pašā Izraēlā un Bin Ladens visā pasaulē.

§4. «Žīdu gars»

.92. Amerikāņi tagad jautā: «Nu kāpēc mūs tā ienīst!?».

.93. Īstenībā, ja patiešām aizraktos līdz tām saknēm, kādēļ nemīl (vai ienīst) amerikāņus (tie, kas tos nemīl vai ienīst), tad izrādītos, ka amerikāņus nemīl vai ienīst tieši tā paša iemesla dēļ, kādēļ nemīl vai ienīst ebrejus (tie, kas viņus nemīl vai ienīst: tāpat, tā sakot, «antisemīti»). Vēl vairāk, faktiski amerikāņus nemīl un ienīst pat ne tik daudz kā amerikāņus, bet gan tieši «kā žīdus»; Amerika ir kļuvusi par «žīdisma» citadeli, «pasaules žīdisma centru»; visu šīs valsts politiku, seju, virzību pamatā nosaka ebreji (vismaz tā uzskata tie, kas tos ienīst).¹⁹

.94. Amerika 11.septembra Ņujorkā «maksāja» par savu ļoti ciešo sakaru ar «žīdismu». Arī mērķi triecieniem bija izvēlēti ar pilnīgi skaidru nozīmi. «Pasaules tirdzniecības centrs»! Var nešaubīties, ka šajā «Centrā» lielumlielā daļa īpašumu piederēja ebrejiem. Strādāt (par liftieriem, sekretārēm, datorspeciālistiem utt.) tur varēja visādas Amerikas tautas – gan nēģeri, gan baltie u.c., bet par galveno īpašnieku tautību var nešaubīties. (Un tādēļ jau arī tieši tur tika dots trieciens).

.95. Amerikas 5–6 miljonus lielā ebreju kopiena ir 2–3 reizes lielāka nekā pašas Izraēlas ebreju kopiena; Amerikas ebreju kopienai ir milzīga ietekme uz ASV politiku – neproporcionāli liela: neviena cita 5–6 miljonus liela kādas tautas kopiena (un pat daudz lielāka) tur nevar sacensties savā ietekmē ar ebrejiem. Tāpēc jau arī ASV tik konsekventi atbalsta Izraēlu, – un tāpēc Ben Ladens (vai Bin Ladens, kā angļiski pieņemts rakstīt) dod triecienus Amerikai (runādams par Izraēlu).

.96. Un bez tiešajiem ebrejiem (kas tādi ir pēc tautības), Amerika vispār – arī pārējie tās iedzīvotāji – ir pilnīgi pārņēmusi, pieņēmusi un iemiesojusi to, ko varētu nosaukt par «žīdu garu». Tas tagad ir kļuvis par «Amerikas simbolu», par «amerikānisko dzīves veidu».

.97. Es izskaidrošu, ko tas nozīmē, bet vispirms gribu te nocītēt gabaliņu no grāmatas par Latgali²⁰, kas tieši pašlaik man ir paņemta no bibliotēkas un kuru nesen izlasīju.

¹⁹ P.S. Kad es rakstīju šo tekstu 2001.gada septembrī, es vēl nebiju atklājis, kas un kāpēc nošāva ASV prezidentu Džonu Ficdžeraldu Kenediju; to es atklāju tikai 2003.gada novembrī, kad, sakarā ar šīs vēsturiskās slepkavības 40.gadadienu, parādījās daudz jaunu un agrāk (man) nezināmu materiālu. Šeit nav laika un vietas sīkāk izskatīt šo lietu un tās pierādījumus; teikšu tikai pašu galveno: **prezidentu Kenediju nošāva ebreju organizācija** (pasūtīja nošaušanu), un tās galvenais mērķis bija: padarīt ASV par Izraēlas «satelītu» un piespiest Ameriku karot Izraēlas pusē; Kenedijs bija godīgs, ticēja Amerikas neatkarībai un ieturēja neitrālu politiku starp ebrejiem un arābiem, tāpēc žīdu aprindās viņš skaitījās «antisemīts».

²⁰ Svenne O. «Vecā un Jaunā Latgale un viņas īpatnības». Sarakstījis O. Svenne. 1923. Izdevis A. Ozoliņš, Rīgā, L.Ņevas ielā 42/44, Marijas ielas stūrī, grāmatu veikals. «Progress», Rīgā, Kārļa ielā Nr. 19.

.98. Grāmata izdota 1923.gadā, pašā Latvijas pirmās neatkarības laika sākumā, un to sarakstījis kāds O. Svenne. Grāmatā nav biogrāfisku datu par viņu, bet var nojaust, ka tas acīmredzot ir kāds no tiem skolotājiem, kuriem par revolucionāro darbību 1905.gadā Baltijas guberņās (tātad Vidzemē vai Kurzemē) aizliedza tālāk strādāt šajās guberņās par skolotājiem un kuri tādēļ bija spiesti pārcelties uz Latgali (tieši šī skolotāju kontingenta darbība Latgalē samērā īsajā 1905.–1917.gada posmā noteica to, ka Latgale 1917.–1918.gadā pieslēgās Latvijai kā «trešā zvaigzne»; ja ne viņi, tad Latgale, iespējams, pēc 1918.gada piederētu Lietuvai, Polijai vai pat Krievijai).

Amerikas Savienoto Valstu verdzības pirmā minūte²¹

.99. Kā 1905.gada revolucionāru, Svenni grūti apvainot antisemitismā; Revolūcijā, tieši otrādi, latvieši un ebreji bija sabiedrotie, bet antisemitisms bija raksturīgs tādiem carisma un pareizticības piekritējiem kā Jānis Dāvis²²; Dāvis (kurš arī bija skolotājs 1905.gada notikumu laikā) tieši apgalvo, ka revolūciju rīkojuši tikai «žīdi», bet latviešus (vienu latviešu daļu) viņi tikai apmuļķojuši un ievilkuši revolūcijā. (Svennes «sarkanā» orientācija manis dotajā citātā redzama kā viņa aicinājums uz kooperāciju, bet grāmatā vispār – arī, piemēram, viņa naidā pret muižniecību). Tā kā Svenne nav antisemīts, tad jo vērtīgāks ir tas, ko Svenne stāsta par «žīdu» un Latgales zemnieku attiecībām.²³

.100. Katrā Latgales pagastā ap baznīcu un pagasta māju ir lielāki, vai mazāki miesti, kurus apdzīvo pa lielākai daļai žīdi. Lielā vairumā viņi dzīvo arī Latgales pilsētās. Žīdi ienākuši šeit dažādos laikos un zem dažādiem apstākļiem. Kad XII. un XIII. g.s. iesākās lielās žīdu vajāšanas Vācijā un Francijā, tad sāka plūst žīdu vilnis uz austrumiem. Polijā, pie Kazimira Lielā, viņi atrada viesmīlīgu uzņemšanu un drīz vien nometinājās uz dzīvi pa visu Poliju un Lietuvu (1378.g.). Bet jau 1495.gadā lielfirsts Aleksandrs izdzina viņus no Lietavas un konfiscēja visus žīdu īpašumus. Šīs vajāšanas žīdus izdzina vēl vairāk uz austrumiem, un no tā laika viņus sastopam lielā skaitā Latgalē un arī tālāk Krievijā (*V. Kaplun-Kogan. Die Juden in Polen*).

.101. Savā laikā ķeizars Aleksandrs I., pa daļai aiz viņam piemītošās humanitātes, pa daļai aiz saimnieciskiem aprēķiniem, gribēja žīdus pārvērst par zemkopjiem un 9.februārī 1805.g., izdeva ukazu, ar kuru rietumu guberņās – Polijā, Lietuvā, Baltkrievijā un līdz ar to arī Latgalē, žīdi dabūja atļauju dzīvot pa sādžām un muižām un nodarboties ar zemkopību. Aleksandrs I. ar šo bija nodomājis veicināt lauksaimniecības uzplaukšanu, cerēdams, ka žīdi ar savu uzņēmību ienesīs vairāk enerģijas sādžu dzīvē, noderēs tumšajiem zemniekiem par priekšzīmi u.t.t.

.102. Bet iznākums, acīm redzot, ir bijis pavisam citāds. Vecie latgalieši par žīdu laikiem zin stāstīt tikai sliktu: par zemes kopšanu žīdi nav domājuši gandrīz nemaz, bet toties vairāk par bodēm, krogiem, degvīna spiešanu un dažāda veida auglošanu un spekulāciju.

.103. Viegļprātīgākie zemnieki nedaudz gados atradušies pilnīgi žīdu rokās: pēdējais saņēmis rudens iekūlumu, pamezdams zemniekam kādu mazumiņu maizei, bet pavasarī aizdevis naudu uz nākamās ražas rēķina. (Salīdz.: *F. Schäffer. Das Europäische Russland. Berlin 1808*).

.104. Drīz pēc poļu dumpja apspiešanas (1863.g.) sākās žīdu izraidīšana no sādžām, jo no cerētās žīdu kulturas sādžinieki mantoja tikai slinkumu un viltību. Tomēr, neraugoties uz visiem spaidiem, žīdi vēl ilgi noturējās sādžās, kamēr Kurzemē viņus starp lauciniekiem atrodam vēl šodien. Kā senāk, tā tagad žīdi spekulē uz zemnieku tumsību un izmet visādākus āķus plašā apkārtnē, lai tikai kaut kā saistītu zemniekus pie sevis.

²¹ ASV prezidenta lidmašīnā 1963.gada 22.novembrī. Džons Kenedijs nošauts. Žaklīna Kenedija raud. Lindons Džonsons tikko kā nodevis prezidenta zvērestu, sasmaidās un samirkšķinās ar senatoru Albertu Tomasu. Starp viņiem – žīdiete, kura stāvēja Lindonam pie labās rokas, kamēr viņš zvērēja «uzticību Amerikai».

²² Dāvis J. «Brīvmūrniecības sarīkotās revolūcijas». Antisemitiskā literatūra Nr.9. Autors apgāds Bulduros, 1944. Šī un visu turpmāko izdevumu tīrā peļņa novēlēta Latviešu leģiona kritušo un ievainoto kareivju ģimeņu pabalsta fondam. Metiens 5000 eks. Papīrs: Ostland-Faser GmbH. Iespiesta un brošēta grāmatspiestuvē «Rosme» Rīgā, Adolfa Hitlera ielā 133. Izdota 1944.g. februārī. Atļ. 16139.

²³ Saglabāta autora (jeb izdevēja) ortogrāfija.

.105. Simtiem žīdu dzīvo miestos bez kāda darba un iztieks galvenām kārtām tikai no preču pārmaiņas pret zemnieku ražojumiem, visiem līdzekļiem sacel cenās uz fabrikatiem un mēģinā tās nograut uz zemes ražojumiem. To visu nojauta pat tumšākie latgalieši, un tādēļ jaunākā laikā šie sākās kooperatīvā kustība, lai norobežotos no laipnās žīdu vidutājības. Kooperācija ir žīdu bīstamākais ienaidnieks, tāpēc nevēlami viesi viņiem ir dažāda tipa sīkā kredīta iestādes un vispār sabiedriskie saimniekošanas pasākumi. Lai pilnīgi atsvabinātos no visur sajūtāmās žīdu varas, nepieciešams ilgš un sistematisks darbs pie kooperatīvu, kredītiestāžu un visādu arodu biedrību atjaunošanas un paplašināšanas.

.106. Tikai šādā ceļā ir iespējams daudzcietušo Latgales zemnieku arī saimnieciskā ziņā atbrīvot no ilggadējās žīdu atkarības un izmantošanas.²⁴

.107. Mēs jau arī paši pietiekoši labi pazīstam ebrejus, lai zinātu, ka Svenes aprakstītais ir taisnība. Tā bija tāda maza ieskaņa, lai sāktu aprakstīt «žīdu garu».

.108. Varētu šeit doties tālās vēsturiskās ekskursijās, lai noskaidrotu, kādēļ šis «žīdu dzīvesveids» radās (nekas pasaulē nekrīt no debesīm, pat «žīdu gars»; arī tam ir savi cēloņi un saknes). Bet tas būtu pārāk gari (un visumā jau ir izdarīts brošūrā ANTIS ({[MUIG1.1135](#)} un tālāk²⁵)).

.109. Tāpēc sāksim ar to fakta konstatējumu, ka jau viduslaiku Eiropā var izdalīt divus ideālus, divus dzīvesveidus, divas cilvēku grupu izturēšanās un uzvedības stratēģijas (izdalīt var ne tikai šīs divas grupas: bija arī daudzas citas, piemēram, askētiskie mūki, cunftu amatnieki utt., bet šīs divas ņemsim kā zināmā mērā pretstatus).

.110. Viens ideāls bija bruņniecība. Protams, visiem skaidrs, ka reālie bruņinieki nebūt ne vienmēr sekoja un atbilda šim ideālam, bet pašreiz svarīgi ir nevis tas, kāda bija realitāte, bet gan tas, kāds IDEĀLS bija izvirzīts noteiktā sabiedrības grupā, KO šajā grupā uzskatīja par vērtīgu, pareizu, atdarināšanas cienīgu, slavējamu, par sieviešu apbrīnas un mīlas vērtu utt.

.111. Bruņinieks (vismaz ideālā) bija drosmīgs, varonīgs, pašaieliedzīgs; viņš bija godīgs un augstsirdīgs; cīņā viņš nekad nelietoja zemiskus, viltīgus paņēmienus; viņš nekad nemeloja, uz viņa vārdu vienmēr varēja paļauties; viņu pilnīgi neinteresēja manta un bagātība, bet toties viņam nebija nekā vērtīgāka par viņa godu un slavu; viņš aizstāvēja vājākos un apspiestos; viņš noteikti bija iemīlējies kādā dāmā, bet tā nebija seksuāla iekāre, bet gan poētiska jūsmošana; tieši bruņinieku ideāls pirmoreiz ienesa pasaules kultūrā «tīri seksuālās» mīlestības vietā romantisko mīlestību; paši vārdi «romāns», «romantika» ceļas no bruņinieku stāstiem un dziesmām...

.112. Es jau citā vietā esmu aprakstījis un parādījis, ka šī «bruņinieku ideāla» parādīšanās Eiropā bija unikāla parādība pasaules vēsturē (tā stipri atšķiras no citu karavīru, piemēram, no japāņu samuraju ideāla). Tāpēc šeit neatkārtosim un tikai atgādināsim, ka tieši bruņinieku ideāla parādīšanās pārvērtā Rietumeiropu no mežonīgas, atpalikušas «pasaules nomales» (kāda tā bija, teiksim, X gadsimtā, salīdzinot ar vecajām Austrumu civilizācijām, sākot jau ar Bizantiju) – pārvērtā par pasaules kultūras centru; bez Bruņinieku ideāla nebūtu Renesanses, nebūtu Reformācijas, nebūtu Zinātnes un Mākslas pēkšņā uzplaukuma, nebūtu Tehniskās revolūcijas un nebūtu tās Eiropas, kuru mēs tagad pazīstam...

.113. Par pilnīgi pretēju var uzskatīt ideālu, kurš valdīja Eiropas ebreju kopienās. Gudrs, cienījams, apbrīnams un atdarināšanas vērts bija tas cilvēks, kurš prata vienā vietā lēti nopirkt un otrā dārgi pārdot, tādējādi brangi nopelnīt; kurš prata piesaistīt sev un noturēt tos, kam viņš uz augļiem aizdeva naudu, kurš prata laist darbā visas vajadzīgās viltības un pie tam nepārrēķināties...

.114. Nosauksim šo ideālu par «žīdu garu».

.115. Ne jau visi ebreji to prata, un varbūt daudziem ebrejiem tas nemaz nebija ideāls (kā Spinozam 17.gadsimtā vai Trockim un Einšteinam 20.gadsimtā). Un tomēr, ja mēs šādu ideālu mēģinām sasaitīt ar kādu konkrētu sabiedrisku grupu, tad pirmām kārtām tie būs ebreji – neviena cita grupa Eiropā ar viņiem nespēs šajā ziņā sacensties.

.116. Ja mēs tagad paskatāmies uz mūsdienu Ameriku, tad ir acīmredzams pilnīgs un viennozīmīgs «žīdu gara» triumfs. «Žīdu gars» tur ir aptvēris gandrīz visus – ne tikai pašus ebrejus, bet arī baltos un melnos un dzeltenos. No Bruņinieku gara vairs nav ne miņas, to neredz nekur: ne dzīvē, ne filmās, nevienā vietā. Visur tikai dzīšanās pēc bagātības, pēc peļņas, pēc naudas, visur nepārtrauktas blēdības: kā tik otru «likumīgi» apšmaupt...

.117. Paņemsim trīs vienkāršas un tagad mums no reālās dzīves ļoti labi pazīstamas lietas.

.118. Ieejot katrā veikalā jūs tagad varat ieraudzīt tādas cenas kā Ls 2.99, Ls 4.99 utml.

²⁴ Svenne O. «Vecā un Jaunā Latgale un viņas īpatnības». Sarakstījis O. Svenne. 1923. Izdevis A. Ozoliņš, Rīgā, L.Ņevas ielā 42/44, Marijas ielas stūrī, grāmatu veikals. «Progress», Rīgā, Kārļa ielā Nr. 19. 13–15.lpp.

²⁵ LASE3-87.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

.119. Gan uz afišu stabiem, gan namu sienām, gan televīzijā, gan radio, gan avīzēs – visur! – jūs redzat un dzirdat nemitīgu, uzbāzīgu reklāmu.

.120. Ik uz soļa jūs sastopaties ar visvisādām «akcijām» un kampaņām: atlaides precēm («līdz 50%» utt.), laimesti preču pircējiem, laikrakstu vai mobilo telefonu abonentiem utml., – ceļojumi, automašīnas, apdrošināšana... («Ak, kā viņi par mums rūpējas!..»).

.121. Visas šīs trīs lietas (un citas, līdzīgas) nebūt nav bijušas vienmēr raksturīgas Eiropas civilizācijai. Tikai pamazām, sevišķi pēdējā gadsimta laikā, tās ir pārņēmušas «tirgus sabiedrību»; agrāk arī tirdzniecība bija daudz lietišķāka – bija izkārtne veikalam, un pircējs zināja, ko tur var nopirkt, bet viņu nemēģināja nemitīgi apdullināt ar reklāmu; bija «cietas cenas» precēm tā, ka cilvēks zināja, par kādu naudu viņš ko var nopirkt..

.122. Visas šīs trīs (un arī citas) lietas ir nākušas, pārņemtas no ebreju tirgotājiem; agrāk tā bija gandrīz tikai viņiem raksturīga tirdzniecības maniere; tas ir tipisks «žīdu gars».

.123. Izanalizēsim šīs trīs lietas. Ja prece maksā «Ls 2.99», tad tā maksā trīs latus. Bet pircēju mēģina «piešmaukt» tā, lai viņš domātu, ka prece maksā 2 latus. Līdz ar to psiholoģiskajam zemtekstam pārdevēja un pircēja attiecībās piemīt divi ļoti svarīgi momenti: 1) pārdevējs neizturas godīgi un atklāti pret pircēju, viņš mēģina to pievilt; un 2) pārdevējs uzskata pircēju par muļķi (kurš ļausies un kuru ir iespējams šādi apkrāpt).

.124. Šim psiholoģiskajam zemtekstam, dabīgi, ir savs rezultāts, sava reakcija: pircējs sāk just vairāk vai mazāk apzinātu naidu pret pārdevēju (un kā gan savādāk var būt, ja tevi sistemātiski mēģina apkrāpt un pastāvīgi uzskata par muļķi?).

.125. Ņemsim otro lietu – nemitīgo apdullināšanu ar reklāmu. Tā ir tiešs pēctecis tam, kā «vecos laikos» klaiņojošie «žīdu tirgotāji», iegājuši kādās mājās, centās tā apdullināt un apvārdot saimnieku, lai tas nopirktu kaut ko, kas viņam nemaz nav vajadzīgs.²⁶ Arī tas nes psiholoģisku zemtekstu: «Tu esi muļķis!» – ja jau tevi var tā apvārdot.

.126. Ņemsim trešo lietu – visas šīs nemitīgās «cenu atlaides», izlozes, balvas utt. Gan no politekonomijas kursa, gan no elementāras loģikas ir skaidrs, ka tirgotājs izputētu, ja patiešām pārdotu preces zem to vērtības un vēl dāvinātu tās visvisādās balvās. Taču reāli tirgotājs ne tikai neizput, bet pat vēl kļūst bagāts. Tātad faktiski visas šīs balvas un «atlaides», kas tiek vienam pircējam, sedz citi pircēji. Tad nu var iedomāties, kā ir «uzskrūvētas» cenas pārējām precēm, ja tirgotājs kaut ko tādu var atļauties!

.127. Arī apdullinošā reklāma «nekrīt no debesīm» – tā maksā naudu. Un apmaksā to nevis tirgotājs, bet – mēs! – paši pircēji. Uz mūsu rēķina tas viss tiek darīts, mūsu nauda tur tiek putināta, – lai mūs pašus apmuļķotu!

.128. Skaidrs, ka viss šis «žīdu gars» – un jo sevišķi, ja tas pretstatīts godīgajam un atklātajam Bruņinieku garam, – izsauc daudzos neapmierinātību, bet galējā variantā – pat naidu (kas arī ir antise-mītisma pirmcēlonis).

.129. Amerika 11.septembrī «maksāja» ne tikai par savu militāro atbalstu Izraēlai un ebrejiem, bet arī vispār par to, ka ir tik milzīgos apmēros pieņēmusi un tik milzīgos augstumos pacēlusi «žīdu garu».

2002.02.07 15:13 ceturtdiena
(pēc 4 mēnešiem, 24 dienām, 4 stundām, 46 minūtēm)

.130. Kad izcēlās tas «antise-mītisma skandāls» kas aprakstīts brošūrā ANTIS²⁷, brālis man atgādināja kādu teicienu, ko es esot lietojis jaunībā (pats es to vairs neatcerējos):

.131. – Starp ebrejiem 80 procenti ir žīdi, bet starp latviešiem ir tikai 20 procenti žīdu!

.132. Attiecībā uz ebrejiem šis izteiciens laikam nebūtu jāgroza, bet starp latviešiem jau nu gan mūs-laikos vismaz 60 procenti jau ir kļuvuši par žīdiem.²⁸

.133. Starp citu, Kārlim Marksam ir (diezgan mazpazīstams) sacerējums ar nosaukumu «Par žīdismu» (padomju laikos to nemīlēja atcerēties, kaut gan Marksa un Engelsa Kopotajos rakstos – krievu

²⁶ P.S. Skat., piem., kā pret to zēna gados cīnījās Reinis Kaudzīte: {[L-REINIS](#)}.

²⁷ Skat. {[L-ANTIS](#)}.

²⁸ P.S. Šo tēzi es tagad pasludinu par saistošu visai Niveādai: jēdzieni «žīds», «žīdisms», «žīdu gars» utt. mums NAV etnogrāfiski, uz tautību vai rasi attiecīgi, bet gan apzīmē zināmu **ideoloģiju**, zināmu domāšanas un izturēšanās veidu, lai kādai tautībai vai rasei cilvēks arī nepiederētu; jēdziens «ebrejs», turpretī, ir etnisks un apzīmē tautību; ebrejs var nebūt žīds, un žīds var nebūt ebrejs. Lūdzu to ievērot visos manos tekstos.

izdevumā – tas iekšā bija²⁹). Arī šajā darbā «žīdisms» faktiski tiek aplūkots kā ekonomiska kategorija neatkarīgi no nacionalitātes³⁰. Markss apgalvo, ka tikai sociālismā pēc revolūcijas žīdisms izzudīšot.

.134. Diemžēl sociālistiskajai revolūcijai neizdevās uzvarēt žīdismu; tieši otrādi – žīdisms galu galā uzvarēja gan Krievijas sociālistisko revolūciju, gan nacionālsociālistisko Vāciju. Tagad acīmredzot mēs būsim spiesti vērot žīdisma trešo lielo sadursmi – ar Musulmaņu Pasauli.

§5. Par zinātniskajiem grādiem

.135. No Jūsu, Maijas Salnas vēstules:

2001.12.16
(pirms 1 mēneša, 22 dienām)

.136. Un vēl cilvēki domā, ka viss ir atklāts un izpētīts, ka galvenais ir veikli žonglēt ar terminiem, būt erudītam. Un viss. Nē, maģistra, doktora grādi arī ir būtiski. Tie, kas tādu iegūst, tiešām izmainās. Piemēram, Gundega, Lija Bērziņa... Kad es sacīju, ka bez šiem «tituliem» cilvēku «ņem galvā», viņi (tie, ar grādiem) parasti saka, ka, ja viņš ir gudrs, tad kāpēc neiegūst to grādu – pašam būs vieglāk. Un, no otras puses, – mēs rakstījām disertācijas, bojājām nervus, tērējām laiku, bet kāds pretendē uz atzīšanu bez tā visa. Nekā nebija, lai vien iet to pašu taciņu, ko mēs... Tāda apmēram ir viņu nostāja.

.137. Bet ja nu Jūs ņemtu un aizstāvētu disertāciju uzreiz matemātikā, filosofijā un psiholoģijā? No Vēras teorijas viedokļa. Viņi tad tiešām būtu spiesti to lasīt... Un nevarētu neatzīt.

2001.12.22 23:54 sestdiena
(pēc 6 dienām)

.138. Šis jautājums nav jauns, un ir jau ticis izskatīts gan «Lasē», gan citās manās grāmatās, gan arī mūsu agrākajās vēstulēs. Tomēr iztirzāšu to šeit vēlreiz, speciāli ar nolūku ievietot «Rosē».

.139. Pirmkārt, maģistra grāds man ir. Saskaņā ar tagadējo LR likumu «Par zinātnisko darbību» Latvijā pastāv četri «akadēmiskie grādi»: bakalaurs, maģistrs, doktors un habilitētais doktors. Tas atbilst Rietumos pieņemtajai shēmai. Padomju Savienībā pastāvēja citādi nosaukumi (mantoti no cariskās Krievijas, kura visādi centās atšķirties no Rietumiem: savā laikā pat dzelzceļa sliežu platuma standartu speciāli pieņēma platāku nekā Eiropā – lai tikai neatdarinātu viņus), bet padomju «grādu» būtība bija tā pati – un tur arī pastāvēja četras akadēmiskās izglītības pakāpes: nepabeigta augstākā, augstākā, zinātņu kandidāts un zinātņu doktors.

.140. «Nepabeigta augstākā izglītība» nebūt nenozīmēja, ka tu esi, teiksim, iestājies universitātē, semestri nomācījies, pirmajā sesijā izgāzies un atskaitīts un tagad nu tev ir «nepabeigta augstākā». Šādu terminu anketēs ailē par izglītību rakstīja tikai tad, ja tu biji sekmīgi pabeidzis vismaz trīs kursus (bet nebiji nomācījies visus piecus padomju augstskolas standartgādus un nebiji «aizstāvējis diplomu»).

.141. Tagad «bakalaura studiju» tipiskais laiks ir trīs gadi; «maģistratūras studijas» – vēl divi gadi. Ir acīm redzams, ka bakalaura grāds atbilst padomju «nepabeigtajai augstākajai izglītībai», bet maģistra grāds – «pabeigta augstākajai».

.142. Esmu redzējis, ka cilvēki, kas, tāpat kā es, vienkārši kādreiz pabeiguši padomju augstskolu, tagad parakstās «*mag.iur*» utml. (piemēram, zem rakstiem presē vai uz vizītkartēm). Jādomā, ka pastāv procedūra, kura ļauj padomju pabeigtu augstāko izglītību «nostrificēt» par «maģistra grādu» – līdzīgi kā visi padomju laiku «zinātņu kandidāti» 1990.gadu sākumā nostrificējās par tagadējiem «doktoriem» (tikai kādiem diviem vai trim visā Latvijā «kandidāta grādu» atteica nostrificēt par «doktoru»; tie bija daži «nikni komunisti», kuru disertācijas bija rakstītas par «zinātnisko komunismu» vai «zinātnisko ateismu» utml.).

.143. Tā ka es, ja man tas kaut kādu iemeslu dēļ būtu vajadzīgs, šķiet, varētu vienkārši kancelejisku procedūru ceļā saņemt arī «oficiālu papīru», ka esmu *mag.oec.* vai *mag.ing.* (padomju diplomā ir ierakstīts, ka esmu «inženieris-ekonomists»).

²⁹ Институт Маркса-Энгельса-Ленина-Сталина при ЦК КПСС. К. Маркс и Ф. Энгельс. Сочинения. Издание второе. Том 1. Государственное издательство политической литературы, Москва, 1955. Печатается по постановлению Центрального Комитета Коммунистической партии Советского Союза. Пролетарии всех стран, соединяйтесь! Стр. 382–413.

³⁰ P.S. (2006.05.23.): Šis Kārļa Marksa darbs man pašreiz ir pilnībā ieskenēts datorā un sagatavots elektroniskai publicēšanai, bet es vēl neesmu izšķīries, kurā tieši Niveādas vietā to ievietot. Varbūt tā būs grāmata «Vaira un Trešais pasaules karš» (NIX-160). P.P.S. (2008.04.14): Tagad tas atrodas {[M-AVE000](#)}.

.144. Lai padomju laikā kļūtu par «zinātņu kandidātu», vajadzēja aizstāvēt vienu disertāciju, bet lai kļūtu par «zinātņu doktoru», – vēl otru. Analogiski arī tagad: lai kļūtu par «doktoru», vajag vienu disertāciju, bet lai kļūtu par «habilitēto doktoru», – vajag vēl otru.

.145. Ir redzams, ka šajā «četrus akadēmisko grādu sistēmā» pirmās divas pakāpes (bakalaurs un maģistrs) raksturo vienkārši izglītības pakāpi: vai cilvēks ir studējis saīsinātu vai pilnu universitātes kursu; tālākās divas pakāpes raksturo jau noteiktu viņa «zinātnisko darbību»³¹.

.146. Pasaulē doktoru un habilitēto doktoru ir simtiem tūkstošu, ja ne miljoni. Skaidrs, ka tikai niecīga daļa no viņiem ir veikuši pasaules mēroga, epohālus darbus zinātnē. Visā savā lielumlielajā masā šī sistēma ir orientēta uz to, ka nākamais doktors vai habilitētais doktors sīkāk iepazīsies ar kādu mazmaziņu Lielā Zinātnes Lauka stūrīti, tur kaut ko parušinās, kaut ko papētīs, tādējādi paaugstinās savu kvalifikāciju, aprakstīs to savā disertācijā un dabūs par to atbilstošu diplomu, kurš ļaus viņam ieņemt attiecīgus amatus, piemēram, profesora katedru, laboratorijas vadītāja posteni utt.

.147. Skaidrs, ka, raugoties uz šo milzīgo, simtiem tūkstošu cilvēku vai pat miljoniem galvu lielo doktoru armiju, šī sistēma jāatzīst par pareizu. Kas notiktu, ja nepastāvētu tādi «akadēmiskie grādi», ja katrs varētu nākt vienkārši ar savām pretenzijām; kā zināt, kuru var un kuru nevar pieņemt universitātei par profesoru, institūtam par direktoru, laboratorijai par vadītāju utt.? Tas būtu neiedomājams haoss, un stāvoklis kļūtu nesalīdzināmi sliktāks nekā tagad; visos šajos amatos ātri vien salīstu «pa blatu» visādi avantūristi un blēži, un augstskolām vai laboratorijām piešķirtā nauda tiktu izniekota vai izzagta (arī tagad jau tas notiek, bet tad tas pieņemtu daudz katastrofālākus apmērus).

.148. Tāpēc es akadēmisko grādu sistēmu pilnībā atbalstu kā Zinātni (tās organizatoriskajā aspektā) disciplinējošu un sakārtojošu faktoru.

.149. Tālāk, ja es negribu pretendēt ne uz kādiem amatiem Zinātnes organizatoriskajā hierarhijā (ne uz profesora katedru, ne uz laboratorijas vadītāja, ne uz institūta direktora amatiem utt.), tad man divi augstākie akadēmiskie grādi nav arī vajadzīgi.

.150. Taču visai šai sistēmai nav nekāda sakara ar faktiskajiem zinātniskajiem sasniegumiem. Teorijai vai koncepcijai utt. ir pilnīgi vienalga, vai to ir izstrādājis habilitētais doktors vai «vienkāršais doktors» vai tikai maģistrs vai vispār šoferis. Teorija ir tāda, kāda tā ir, – un tā ir pareiza vai nepareiza, liela vai maza utt. pati par sevi – pilnīgi neatkarīgi no tās autora personības – un pati par sevi tā arī ir jāaplūko, nekādi nesaistot to ar autora zinātniskajiem grādiem.

.151. Ja mēs jau agrāk tūkstošos piemēru nebūtu pārliecinājušies par cilvēku totālo masveidīgo muļķību, tad mums būtu grūti noticēt, ka kāds vispār var šīs lietas nesaprast, var neatšķirt vienu no otras, var jaukt kopā teorijas būtību un autora personību.

.152. Taču šie tūkstoši piemēri ir bijuši, cilvēku muļķība mums ir labi pazīstama, tāpēc tas viss nevar mūs sevišķi pārsteigt. Tie miljoni vai simttūkstoši pasaules doktoru varbūt vidēji ir mazliet gudrāki par pārējo cilvēku masu, taču visai nedaudz gudrāki – un pārsvarā tie vienalga ir muļķi, kas nespējīgi šīs lietas diferencēt (tāpat kā saprast daudzas citas lietas šajā pasaulē).

.153. Tāpēc viņu vairums, nespēdami atšķirt Zinātnes administratīvās hierarhijas elementus no Zinātnes faktu būtības, vadās pēc administratīvās hierarhijas elementiem, vērtējot zinātnisko faktu būtību.

.154. No klasiskās loģikas viedokļa tā ir loģiskā kļūda «*ad hominem*», kura pazīstama jau kopš antīkajiem laikiem (argumentu vietā aplūkot personību). No sociālā viedokļa tā ir parādība, radniecīga rasismam: vērtēt cilvēku un viņa darbību pēc piederības kādai zināmai kastai, nevis pēc faktiskajām viņa īpašībām un darbībām.

³¹ **P.S.** Latvija ir apbrīnojama zeme! Tas viss, ko es te aprakstīju, un kas ir absolūti loģiski, tā patiešām arī ir – bet tikai, piemēram, Igaunijā. Turpretim letiņu bāleliņi iemanījās pat te visu pieķēzīt; pat pabeigtu augstāko izglītību tie latvju «zinātniskie» šmurguļi man mēģina nozagt! Par laimi man tas nav svarīgi, bet – ak, Dievs! – kā es ienīstu šo patiešām neizmērojamo letiņu stulbumu. Nav gan pasaulē laikam nevienas citas tautas, kas varētu muļķībā sacensties ar latviešiem! (Latvijā pabeigta padomju augstākā izglītība, izrādās, tiek pielīdzināta bakalaura grādam; lai dabūtu maģistru, mans brālis – tāpat ar pabeigtu augstāko – samaksāja pusotru tūkstošu latu un tagad atkal studē – 58 gadu vecumā! Bet, ja viņš padomju laikā būtu iestājies aspirantūrā un dabūjis zinātņu kandidāta grādu, tad tagad to nostrificētu par doktoru, un nekādu papildu maģistra studiju nevajadzētu. Ja – pēc LR IZM gudrinieku domām – pabeigta padomju augstākā izglītība atbilst tikai bakalaura grādam, tadā gadījumā ir jāanulē visi nostrificētie doktoru un habilitēto doktoru grādi Latvijā, jo šiem cilvēkiem taču **nav** maģistra izglītības un tālākie viņu «grādi» ir acīmredzams viltojums! Bet Latvijas tā saucamās «Izglītības un Zinātnes ministrijas» stulbeņi jau nav spējīgi pat to izdomāt! Tā iestāde patiešām ir pelnījusi teroristu bumbu; vienreiz viņiem durvis jau sadedzināja, un cerēsim, ka nākošreiz viņi dabūs pamatīgāk).

.155. Aizstāvot šīs savas loģiskās kļūdas un savas «rasistiskās» nostādnes, viņi tad arī var teikt: *«ja jau viņš ir tik gudrs, tad kāpēc neiegūst to grādu – pašam būs vieglāk»* – utml.

.156. Šajā un tamlīdzīgos izteicienos labi redzams viss viņu domāšanas kroplīgums un nabadzība. Cilvēks, kurš tā runā, faktiski netic, nedz ka viņš pats, nedz ka kāds cits varētu kaut ko patiešām izdarīt zinātnē; viņam (īstie) zinātniskie atklājumi un sasniegumi vienkārši neeksistē; viņam «zinātniskā darbība» ir tieši, tikai un vienīgi šī grādu meklēšana, – un tikai tā tad arī ir jāapspiež.

.157. Tā ir zinātnisko niecību, «zinātnisko nulļu» ideoloģija, – bet, diemžēl, tā dominē starp Latvijas «zinātniekiem» (īstenībā, protams, pseidozinātniekiem).

.158. Savā laikā es necentos iegūt divus augstākos akadēmiskos grādus pirmām kārtām tādēļ, ka netaisnījos pretendēt uz tiem amatiem, kuru ieņemšanai šie grādi ir vajadzīgi (bija arī citi iemesli, piemēram, padomju «kandidāta» grāda iegūšana prasīja daudz lielāku konformismu nekā tagad doktora grāda iegūšana; toreiz tā bija pretīga un zemiska procedūra). Un arī tagad es nepretendēju uz šiem amatiem, – tā ka arī tagad man šie grādi faktiski nav vajadzīgi.

.159. Censties tagad iegūt šos grādus tikai ar tādu nolūku, lai mani (un Vēras teoriju) «vairāk respektētu», – tas faktiski atkal nozīmētu konformismu: tas nozīmētu zināmā mērā atzīt vai vismaz pielāgoties «viņu» kroplīgajam un nabadzīgajam domāšanas veidam – it kā teorijas vērtība būtu atkarīga no tās autora zinātniskajiem grādiem utml.

.160. Kā Jūs zināt, dažreiz man patiešām ir radušās domas «aizstāvēt disertāciju» tagadējos apstākļos – pat ne tādēļ, lai mani pēc tam «vairāk respektētu» un ne tādēļ, ka pielāgotos viņu domāšanas veidam, bet tādēļ, lai pašā disertācijas «aizstāvēšanas» procesā «saķertos ar viņiem intelektuālā divkaujā».

.161. Tādi plāni ir tikuši apsvērti, un pat šīs tas ir ticis skaidrots šajā sakarībā. Tomēr līdz šim tas ir ticis atzīts par visai «ķēpīgu» un neefektīvu ceļu. Ja es varētu vienkārši uzrakstīt disertācijas tekstu, iesniegt to un pēc tam «aizstāvēt», tad es, iespējams, arī ietu pa šo ceļu.

.162. Taču, kā noskaidrojās, man joprojām (tāpat kā padomju laika «kandidāta minimums») būs pa priekšu jākārt eksāmeni. Cilvēki, kurus faktiski ES varētu pamācīt, liks man atzīmes kā studentam! (Nu, pie velna! – vai Kūle un Zariņš mani filozofijā eksaminēs, vai?).

.163. Tādēļ šis ceļš līdz šim ir ticis noraidīts un, jādūmā, netiks izmantots arī turpmāk. Pārāk daudz ir argumentu «pret»: grādi faktiski man nav vajadzīgi amatu ieņemšanai, bet jāiet būs cauri konformismam un pazemojumiem...

.164. To, ko es gribēju un varētu sasniegt caur disertāciju – «saķerties ar viņiem intelektuālā divkaujā» – to es sasniegšu citā veidā: vienkārši kā literāts – ko arī jau tagad daru.

.165. Acīmredzot tāds ir mans Liktenis un mans Ceļš.

.166. Ņemiet vērā, Maija, ka «viņi visi» ir mazi, ļoti mazi cilvēciņi. Neviens no viņiem nav paveicis neko lielu Zinātnē. Kūle ir pilnīga nulle kā filozofe; nu, Zariņš ir mazliet stiprāks. Bet arī viņš nav Pasaules mēroga cilvēks, kā jau es to vairākkārt esmu Jums rakstījis.

.167. Paņemiet bibliotēkās vēlreiz visas Zariņa grāmatas un izskatiet tās atkal cauri ar vienu nolūku: atrast, kādas idejas viņš ir izvirzījis, kuru mērogs sniegtos ārpus Latvijas! Tādu nav. (Vismaz es neatradu).

.168. Nu, Latvija bija okupēta, kolonizēta utt., – bet kurš tad to pie mums nezina? Bet kur ir idejas, kuras varētu nest un likt priekšā Pasaulei kā fundamentālu, revolucionāru apvērsumu kādā Zinātnes nozarē?

.169. Nav Zariņam tādu ideju, – toties man ir papildnam. (Es pat Blavatskai paiet garām nevaru, lai neatklātu kaut ko apkārtējai literatūrai nezināmu un tajā neatrodu).

.170. Nu, un tas arī galu galā izšķirs mūsu «intelektuālās divkaujas» iznākumu. Nav man vajadzīgs iet un zēmoties viņu priekšā, kārtot kaut kādus tur eksāmenus, censties izpelnīties viņu labvēlību, lai viņi man beigās piešķirtu to «kāroto grādu» un sāktu «mani respektēt».

.171. Nē, mans ceļš ir cits: vienkārši pateikt Latvijai to, kas man sakāms.

.172. Protams, cilvēki visumā ir dumji. Un tomēr viena daļa (gudrākie tātad) izdzirdēs un novērtēs. Varam saderēt!

.173. Kad Jūs punktā {136} runājat, ka tos bez grādiem «neņem galvā», tad Jūsu vārdos skan it kā žēlošanās (par zināmu netaisnību utml.). Tas droši vien atspoguļo Jūsu attieksmi pret šīm lietām, bet tas neatspoguļo manu attieksmi (pat ja no dažiem tekstiem pēc to uzrakstīšanas stila varētu likties, ka arī man ir šāda attieksme).

.174. Manās iekšējās nostādnēs nefigurē tādi jēdzieni kā «netaisnība» un tālāk «palīdzības vai atbalsta meklēšana». Šīs iekšējās nostādnes patiešām balstās uz domu, ka Teorija (vai Ideja utml.) pati

par sevi ir (vai nav, ja nav) Spēks un Patiesība utt. Tāpēc, saskaņā ar manām iekšējām izjūtām, man nekas cits nav vajadzīgs, kā vien izvirzīt šo Ideju.

.175. Tas, vai šo Ideju kāds («zinātnieki», Kūle, Zariņš utt.) atzīst vai neatzīst, ir vērtējums nevis man, nevis manām spējām vai kvalitātei, bet VIŅIEM. Ja viņi šo Ideju neatzīst, tad tā nav netaisnība pret mani, bet gan VIŅU muļķības pierādījums – un tālāk ar viņiem ir jāapietas kā jau ar muļķiem.

.176. Protams, «teorētiski» Ideja var būt nepareiza. Bet tad vienmēr var pierādīt, ka tā ir nepareiza (pati zināt: esmu to ar svešām idejām neskaitāmas reizes demonstrējis). Ja viņi var pierādīt, ka mana Ideja ir nepareiza, – nu tad, lūdzu, lai pierāda. Bet, ja viņi tādu pierādījumu nedod un «vienkārši» neatzīst, tad viss – ar viņiem ir cauri: man ir visas morālās tiesības ar viņiem «izrēķināties» (kas arī regulāri notiek). Un vainīgi šajos «aktos» ir viņi, – nevis es.

.177. Viņi var tikt sodīti, – taču nevis par netaisnību pret mani, bet gan par «noziegumiem pret Zinātņi». Cita lieta ir, ka es nebūt neuzskatu par savu pienākumu sodīt katru, kurš tā vai citādi kaitējis Zinātnei «ar savu darbību vai bezdarbību». Noziegums pret zinātņi dod man tikai tiesības, bet ne uzliek pienākumu vainīgo sodīt. Bet, lūk, tas, vai es šīs savas tiesības izmantošu vai neizmantošu, – tas gan bieži vien ir atkarīgs no vainīgo attieksmes pret mani personīgi.

.178. Pēteris Laķis arī ir vainīgs Zinātnes priekšā ar savu bezdarbību, – taču viņu es atstāšu mierā, jo viņš mani personīgi neapvainoja. Bet Kūli, Zariņu un Valdi Egli no IZM es mierā neatstāšu, jo viņi (piedevām pie nozieguma pret Zinātņi) vēl arī mani apvainoja personīgi.

.179. Tādas ir tās iekšējās nostādnes, pēc kurām es faktiski vadus savā rīcībā.

§6. Par Valsts prezidentu Vairu Viķi-Freibergu

2001.12.07 Piektdien
(pirms 15 dienām)

.180.³² «Manī vilšanos izraisīja Vairas Viķes-Freibergas saruna 6.decembrī pēc Panorāmas ar Baibu Strautmani, kur viņa izteicās, ka Saeimas un pašvaldību deputātiem zināt latviešu valodu augstākajā pakāpē nevajadzēšot. Tas esot diskriminējoši un nedemokrātiski, un Igaunijā šī prasība – prast igauņu valodu deputātiem – vairs neesot spēkā... Jau tagad ir deputāti, kas tikai pāris vārdu prot pateikt latviski, bet, ja būs tāds likums, tad valodu ignorēs tāpat kā padomju laikos...»

.181. Citiem – tirdzniecībā, vispār darbā ar cilvēkiem, – ir jāprot valsts valoda augstākajā līmenī, bet deputāti drīkstēs neprast... Nu, es jau gan nezinu, iespējams, viņiem ir ļoti “grūtas galvas” un viņi valodu iemācīties nespēj, bet pret idiotiem... Saeimā acīmredzot ir jāizturas ar iecietību, un diskriminēt viņus nav godīgi...

.182. Es vispār apbrīnoju Jūsu (vēl samērā) lielo iecietību pret mūsu Prezidenti. Jūs viņai veltījāt biezu grāmatu «Patiesību liecināt», tad veltat žurnālu «Rose», bet viņa nav atradusi par vajadzīgu pa visu šo laiku likt vismaz kādam no kancelejas uzrakstīt Jums kaut vai pieklājības vēstuli... Kaut vai pa e-pastu nosūtīt... Bet negribās man par to vairāk te rakstīt, Kā nekā tuvojas kārtējie Ziemassvētki, kārtējais Jaunais gads. Normāla pilsoņa pienākums ir priecāties...»

2001.12.16
(pēc 9 dienām)

.183. *No biogrāfijas par V. Viķi-Freibergu; Ausma Cimdiņa, «Brīvības vārdā», Jumava, SIA «J.L.V.», izdevums latv.val., 2001.*

.184. «Runājot par savu pētniecisko darbību, Vaira Viķe-Freiberga ne vienu reizi vien ir uzsvērusi, ka viņu interesē prāta procesi, un Vispasaules Latviešu zinātņu kongresā nolasītais referāts to apstiprina – prāta procesu izpētē var līdzēt gan poētika un psiholingvistika, gan tautas ticējumi un modernās tehnoloģijas, jo tas viss ir prāta procesu rezultāts un izpausmes veids.

.185. Vaira Viķe-Freiberga atkāpās zinātnes vēsturē līdz pat Aristotelim, sava priekšlasījuma gaitā uzmanības centrā paturot zinātnes vēstures un cilvēces vēstures attīstības kopsakarības, akcentējot domu, ka zinātniskā domāšana ir gājusi roku rokā ar sabiedrības demokratizācijas procesiem un Eiropas demokrātija būtībā ir zinātniskās domāšanas auglis un rezultāts. Tomēr, cerot uz auditorijas sapratni, Vaira Viķe-Freiberga atļāvās mest zinātnes sejā arī diezgan pārdošas un savā ziņā pat ķecerīgas atziņas, akcentējot Eiropas zinātnes vēsturē un šodienā parādības, kas nerunā par labu zinātnei, un šīm negācijām cēloņus meklējot pašā zinātnē, nevis ārpus tās.

³² P.S. Viss tālākais līdz punktam {189} ir teksts no divām Maijas Salnas vēstulēm, kur viņa citē arī grāmatu par Prezidenti.

.186. Kalpot tēvijai, tas nozīmē kalpot sabiedrībai – šajā referentes pamatnostādnē spēcīgi sevi lika manīt Kanādas Zinātnes padomē apgūtā rūpju ētika jautājumā par zinātnes un tehnoloģiju atbildību sabiedrības priekšā. Runājot par viduslaikiem, viņa atgādināja no paaudzes paaudzē pārrakstītas «sapelējušās pergamenta lapas», kas mudž no «raibu raibām nepārbaudītām muļķībām» un neskaitāmus piemērus par zinātnes «deģenerēšanos sīkumainos strīdos», kad intelektuālās debātes «reducējas uz savstarpēju apmētāšanos ar senu autoritāšu citātiem, katram mēģinot savā pusē sarindot pēc iespējas vairāk sen mirušu sava viedokļa atbalstītāju» (Viķe-Freiberga V. «Scientia et sapientia». Atklājums, 1991, 1 (2), 16.lpp.)

.187. Turklāt tas ir noticis savtīgos nolūkos uztipt savu varu un autoritāti citiem, un līdz ar to zinātnisko atklājumu vēsture lielā mērā ir arī cīņas pret (pseido) autoritātēm vēsture, iezīmējot traģiskus vaibstus daudzu izcilāko cilvēces domātāju liktenī.

(Varētu Prezidentei to atgādināt... – M.S. – Kāpēc viņas daiļrunība nesaskan ar darbiem?... (Gan jau atgādināsim – V.E.)).

Vārdi par viduslaikiem zinātnē ļoti tieši sasauca ar humanitāro un sociālo zinātņu situāciju nesenā pagātnē tepat padomijā (*tagad jau laikam nav labāk, spriežot pēc Jūsu pieredzes – M.S.*), kad tās lepojās ar sevi kā zinātniska pasaules uzskata iemiesojumu, savā ievirzē būdamas antihumānas.

.188. Vaira Viķe-Freiberga atgādina, ka tā nav tikai padomijas vai viduslaiku zinātnes problēma, bet arī pašas zinātnes un zinātnieka esībā iekodēta tendence, kas nav izzudusi arī mūsdienās. «Zinātniekiem gluži labi patīk pozēt kā “zinātniskām autoritātēm” un cita veida zināšanas nikni nosodīt vai izsmiet kā nepamatotas un maldīgas, kaut gan šāda nostāja būtībā nav saskaņojama ar zinātnes slēdzienu pagaidu raksturu un neizbēgamo ambiguitāti (divdomību, neskaidrību)», un sabiedrībai sevišķi bīstami tas ir valstīs, «kur valda politiska tuvredzība un saimnieciska negausība, zinātne un tehnoloģija nonāk neatbildības un neprāta klausībā». Vaira Viķe-Freiberga runāja arī par sabiedrības paš aizsardzības mehānismiem, kas to no šāda veida zinātnes atklājumiem un rekomendācijām varētu pasargāt, atgādinot, ka arī tā sauktajās «attīstītajās zemēs vispārējais tautas noskaņojums pret zinātni labākajā gadījumā ir ambivalents»

Grāmata, kuru citē Maija Salna

(kas tas tāds? – M.S. («gan šāds, gan tāds» – V.E. – «ambivalents» nozīmē: «abās vērtībās»)) (114–116.lpp.).

2001.12.25 17:55 otrdienā
(pēc 9 dienām)
Ziemassvētki

.189. Un tā, Dear Maija, pēdējās divās vēstulēs Jūs izsakāt vairākus pārmetumus mūsu Prezidentei. Agrāk Jūs par viņu izteiciāties daudz labāk, – to es saku ne tādēļ, lai Jums pārmetu viedokļa maiņu, bet vienkārši lai lasītāji zinātu, ka Jūs ne vienmēr esat bijusi tik kritiski noskaņota pret viņu.

.190. Runājot par punktā {.180} teikto: Prezidentes uzstāšanās 6.decembra raidījumā «Mūsu cilvēks» patiešām bija laikam gan visvājākā viņas runa, kādu vien man ir nācies redzēt un dzirdēt. Un ne tāpēc, ka viņa piedāvāja grozīt Vēlēšanu likumu, bet gan tādēļ, ka viņa uz žurnālistes jautājumu nespēja pateikt, vai brauc uz Tobago salu par savu vai par valsts naudu.

.191. Kas tad iznāk: ka viņa neatšķir savu naudu no valsts naudas? Tā taču ir tā tipiskā lieta, ko vienmēr pārmet visiem korumpētajiem ierēdņiem: ka viņiem nav atšķirības starp savu un valsts naudu! Es domāju, ka īstenībā viņa nav korumpēta, bet tajā raidījumā viņa sevi nostādīja tā, it kā tāda būtu.

.192. Kas attiecas uz Vēlēšanu likumu un valsts valodas zināšanu deputātiem, tad tur lieta ir tāda. Rietumu politiķi (kā jau es to daudzkārt esmu norādījis), nav sevišķi gudri. Latvijas apstākļus viņi nezina, kas Latvijai nodarīts, to ievērot nav pa spēkam viņu prātiņam, tāpēc viņi skatās uz lietu tīri formāli: ir tāds «diskriminējošs pants» valsts vēlēšanu likumā vai nav – un viņiem ir vienalga, vai tā valsts ir Šveice, kura nekad nav bijusi okupēta, vai Latvija, kura ir pārcietusi okupācijas, teroru un (nelikumīgu) kolonizāciju.

.193. Tālāk ir jautājums: kā Latvijas «varasvīriem» (vai «varassievām») izturēties pret šo Rietumu politiķu aprobežotību? Var stāvēt ar «stipru mugurkaulu» un neliekties šo Rietumu muļķību priekšā; konsekventi darīt savu un, kad prasa, tad atbildēt: «Tā un tā, tādi un tādi ir taisnīgi principi; tāpēc mēs tā rīkojamies». Šāda nostāja prasa zināmu garīgu spēku: zināt šos principus, prast tos aizstāvēt, spēt izturēt zināmu psihisku sasprindzinājumu utt.

.194. Otrs ceļš ir vieglāks: formāli piekāpties, izlikties, ka piekrītam, svītrot šo punktu no Likuma un mēģināt panākt savu ar citiem līdzekļiem.

.195. Latvijas politiķiem jau kopš neatkarības atgūšanas (vēl ilgi pirms Prezidentes), protams, bija vispār raksturīga šī mīkstčaulīgā politika. (Par vienu tādu gadījumu es daudz rakstīju grāmatā LASE1³³, bet tas bija tikai viens gadījums garā virknē). Savā laikā varēja prasīt okupācijas un nelikumīgas kolonizācijas fakta starptautisku atzīšanu un līdz ar to tālāko seku (no Vēlēšanu likuma īpatnībām līdz civilizētai dekolonizācijai) starptautisku definēšanu.

.196. Nekas tāds netika darīts. To nedarīja pirmkārt tādēļ, ka gandrīz visa «virsotne» taču bija tie, kas izvirzījās redzamos amatos vēl padomju laikā, – tātad visvisādu rangū un veidu karjeristi. Un, otrkārt – galvenokārt! – tādēļ, ka viņus vispār maz interesēja, kas būs ar Latviju, bet visas galvas bija aizņemtas ar domām par pašu kabatām un to pildīšanu – tas bija Uzdevums numur viens, bet pārējais viss...

.197. Prezidente saņēma šādu valsti «mantojumā». Nāca visi tie «pedofīlu skandāli», bezgalīgas korupcijas, “zibeņu saspertas” muitnieku telekamas un muitnieku saceltās pilis gleznainās vietās... Es toreiz bieži domāju: «Nabaga prezidente! Kā pasakā Pelnrušķīti Labā feja viņu iecēla Karalienes lomā, – bet kāda izrādījās tā Karaļvalsts, kuru viņa dabūja?! Šī tauta nav cienīga, lai viņai būtu tāda Prezidente!»³⁴.

.198. Šajos desmit neatkarības gados latvieši ir tā apkaunojuši sevi, ka tagad nevarēs nomazgāties tīri vēl vismaz pusgadsimtu! Šī tauta nav vērtā, lai viņu aizstāvētu un par viņu cīnītos. Tas ir tikai sīku zaglēnu un muļķu bars! Paskatieties uz savu māsīcu Inesi! Latviešu valodas skolotāja visprestīžākajā Rīgas vidusskolā!...³⁵

.199. Tik kategoriskā veidā tas, protams, ir tikai mans viedoklis, bet kaut kas no tā ir arī Prezidentes galvā. Viņa vairs negrib cīnīties pa īstam, – tā, kā vajadzētu un varētu cīnīties, ja visi šeit stāvētu kā klints, un domātu nevis par savām kabatām un savām nožēlojamajām mantiņām, bet par Valsti, par Tautu, par Nākotni! Nav taču priekš kā un kopā ar ko cīnīties!...

.200. Nu, un šādos apstākļos viņa izvēlējās to vieglāko ceļu...

.201. Pats par sevi Vēlēšanu likums jau arī daudz neko negroza (ja pastāv cits likums, ka iestāžu darbībai jānotiek latviski). Un «tīri teorētiski» arī: kāpēc Vēlēšanu likumā būtu jāievieš norma, ka Saeimā nedrīkst ievēlēt plānprātīgu šizofrēniķi, kurš visu laiku atrodas katatoniskajā stuporā un tikai vienā laidā siekalojas? Nu, ja jau valstī ir tāds vēlēšanu kontingents, kuri grib, lai tieši viņš tos pārstāvētu parlamentā, – tad kādēļ gan ne?

.202. Fundamentāls taču ir jautājums nevis par to vai citu kategoriju cilvēku ielaišanu vēlētos orgānos, bet gan par tā vai cita vēlēšanu kontingenta eksistenci. Ja pastāv elektorāts, – būs deputāts; negribi deputātu – pievērsies elektorātam!

.203. Tā ka šis jautājums ir, tā sacīt, «ambivalents» – varēja cīnīties, un varēja necīnīties. Un, tā kā nav skaidrs, priekš kā un kopā ar ko cīnīties, tad laikam jau pareizāk arī ir necīnīties.

2. Žurnāla ROSE 42. numurs

Vēras teorijas vēstures hronika
Neperiodisks zinātniski safrisks izdevums
Numurs izlaists 2002.12.23
Žurnāls iznāk kopš 2000.gada 18.novembra
Galvenais redaktors: Valdis Egle
Galvenais adresāts: Vaira Vīķe-Freiberga
Redakcijas adrese: egle@latnet.lv

§7. Valsts Prezidentes atbilde Valdim Eglem

.204. Pāriesim tagad pie punkta {.182}. Jūs, Maija, rakstāt:

³³ P.S. Skat. {[SKATI.30](#)}.

³⁴ P.S. Redz, kā es kādreiz esmu rakstījis par Vairu Vīķi-Freibergu!

³⁵ P.S. Skat. {[NIX-001](#)}.

.205. «Es vispār apbrīnoju Jūsu (vēl samērā) lielo iecietību pret mūsu Prezidenti. Jūs viņai veltījāt biezu grāmatu "Patiesību liecināt", tad veltāt žurnālu "Rose", bet viņa nav atradusi par vajadzīgu pa visu šo laiku likt vismaz kādam no kancelejas uzrakstīt Jums kaut vai pieklājības vēstuli... Kaut vai pa e-pastu nosūtīt».

.206. Nu, pirmkārt, tas biju es, kurš «nodiktēja Spēles noteikumus»: punktā {[VITA1.225](#)} es pateicu, ka reiz prasīšu no Prezidentes un Freiberga kunga atbildi³⁶, bet pagaidām dodu viņiem iespēju «pavērot Spēli». Es neesmu viņiem prasījis atbildi, un tas būtu visai nekorekti no manas puses, ja es tagad pēkšņi sāktu viņus vainot par to, ka viņi izmanto to iespēju, kuru es pats viņiem esmu devis.

.207. Otrkārt, Prezidente IR man atbildējusi, kā jau es to teicu punktā {[VITA2.47](#)}. Es neesmu kurls vai stulbs, lai nedzirdētu un nesaprastu, kas, kad, kam ir teikts un lai man vajadzētu to vēl īpašā veidā atkārtot.

.208. Un, treškārt, es esmu pietiekoši spēcīgs psiholoģijā, lai arī bez «atklāta teksta» zinātu, ko domā tie cilvēki, kuru uzvedību es uzmanīgi vēroju. Man ir principā skaidrs, ko domā Prezidente par «Lasēm» un «Rosēm» un kāpēc viņa izturas tieši tā un ne citādi.

.209. Tieši pirms gada, uz 2000.gada Ziemassvētkiem, tiekoties Rīgas pilī ar «Latvijas jaunajiem talantiem», Prezidente teica³⁷:

.210. «Mīļie bērni, jaunieši, jaunās dāmas un kungi! Esmu priecīga jūs visus sveikt pilī, un esmu priecīga par to, ka ne jau tikai galvaspilsētā, bet visā Latvijā, visās Latvijas malās aug talanti, aug spējas, aug nākotnes Latvijas cēlāji. Jūs esat to vidū, un jūsu spējas ir tās, kas nostiprinās mūsu valsti par tādu, kādu mēs to vēlētos redzēt. Jūs ar saviem talantiem un spējām jau esat starp tiem, kas dažs jau no bērna kājas nes Latvijas vārdu pasaulē un nes to pasaulē pievilcīgā, atraktīvā, simpātiskā veidā...»

.211. Stop! Viņa vēl tur runāja tālāk, bet mēs apstāsimies pie šiem vārdiem.

.212. Kā šie jaunieši, šīs «jaunās dāmas un kungi», šie dažādu olimpiāžu uzvarētāji utt. var «nest Latvijas vārdu pasaulē», bet nest to ne «pievilcīgā, atraktīvā, simpātiskā veidā»? Kāpēc tas viņiem ir jāsaka? Viņi taču varēja tikai vinnēt vai nevinnēt, bet principā nevarēja izdarīt neko tādu, kas būtu «nepievilcīgs, neatraktīvs, nesimpātisks». Kāpēc tad vispār ir jāpiemin un vēl īpaši jāpasvīturo, ka šī viņu darbība, kas izpelnījusi Prezidentes ielūgumu un šo viņas uzrunu, ir bijusi izpildīta «pievilcīgā, atraktīvā, simpātiskā veidā»?

.213. Acīmredzot viņa to ir teikusi, sevī domājot, ka pastāv arī tādi, kuri gan «nestu Latvijas vārdu pasaulē», bet nedarītu to pietiekami «pievilcīgā, atraktīvā, simpātiskā veidā», – pietiekami, lai izpelnītos analogisku Prezidentes attieksmi arī pret viņiem.

.214. Ja nu Prezidente ir par tādiem domājusi un šādi «viņi» pastāv, tad kas viņi tādi ir? Vai te būtu domāti Latvijas pedofīli, skandāls ar kuriem tieši toreiz bija «pilnās liesmās»? No psiholoģijas viedokļa ir praktiski neiespējami, ka Prezidente savā uzrunā «jaunajiem talantiem» vienlaicīgi domātu par pedofīliem un pretstatītu vienus otriem, kā arī vispār saistītu «pedofīlu lietu» ar «Latvijas vārda nešanu pasaulē».

.215. Tad kam viņa pretstatīja «jaunos talantus»?

.216. Kad viņa to teica, viņa tieši nupat bija saņēmusi (ar mēneša intervāliem) trīs pirmos «Roses» numurus, bet kopš «Patiesību liecināt» saņemšanas bija pagājis pusgads.

.217. Es praktiski nešaubos, ka «jaunie talanti» tajā viņas runā bija pretstatīti MAN. Līdz ar to viņa man teica: «Jā, tu varbūt nestu Latvijas vārdu pasaulē, bet tu nedari to pievilcīgā, atraktīvā, simpātiskā veidā! Tu lamā un izsmej universitāšu profesorus, Ezergaili un Podnieku un Muižnieku un vēl citus un prezidentu Ulmani un viņa padomnieku Razānu... Tu ar visiem kaujies, tu izzobo mani, tu runā par manu psiholoģisko tipu un par manām rokām, un ka man jaunībā bijušas psiholoģiskas problēmas, un ka es pati šaubos, vai esmu nopelnījusi akadēmiķes grādu, un pat draudi man un Imantam...»

.218. To, mīļā Maija, taču var elementāri uzminēt, pat ja viņa nebūtu runājusi ar tiem «jaunajiem talantiem», – vēl vairāk: to taču varēja paredzēt, vēl pirms «Lases» un «Roses» rakstīt un sūtīt.

.219. Jūs sakāt: «..likt vismaz kādam no kancelejas uzrakstīt Jums kaut vai pieklājības vēstuli... Kaut vai pa e-pastu nosūtīt...».

³⁶ P.S. Šī atbilde tika prasīta 2003.gada vasarā (ar Ultimāta termiņu 8.jūlijā) – pusotru gadu pēc šeit ievietotā teksta uzrakstīšanas.

³⁷ «Valsts prezidente: – uzrunājot Latvijas jaunos talantus. Uzruna Ziemassvētku tikšanās reizē ar Latvijas jaunajiem talantiem Rīgas pilī 2000.gada 19.decembrī». «Latvijas Vēstnesis», Tr, 2000.12.20 Nr.460/464 (2371/2375).

.220. Kā tad viņa var to likt darīt kādam no saviem padomniekiem, ja es esmu šitā izrīkojies ar Ulmaņa padomnieku Razānu³⁸ grāmatā LASE1? Tas taču nozīmētu vienkārši «nolikt to padomnieku zem mana sitiena».

.221. Tādējādi zināt, ko Prezidente domā par šo lietu un kādēļ viņa izturas tā, kā viņa izturas, – tas nav grūti. Viss notiek tā, kā tam jānotiek, un savādāk notikt nevarēja.

.222. Bet tikai Spēle vēl nav galā. Okei! Tas ir Viņas gājiens, bet tālāk atkal seko mani gājieni.

.223. Pirmkārt, es tūdaļ nostādīšu Prezidenti loģiski ļoti smagā situācijā. Jūs par šo situāciju uzzināt pašreiz, bet Viņa uzzinās mazliet vēlāk, – kad saņems pabeigtu un iesietu grāmatu vai vismaz attiecīgo žurnāla numuru.

.224. Padomājiet tagad Jūs, Maija, kopā ar pārējiem lasītājiem un kopā ar Prezidenti: ja Vēras teorija gadījumā patiešām ir Pasaules mēroga teorija, un Prezidente ir šādi atbildējusi uz to, – kas tad iznāk?

.225. Bet iznāk tad, ka Viņas attieksme pret zinātnisku teoriju ir atkarīga no šīs teorijas autora uzvedības: «Ja tu uzvedies labi, tad es tevi un tavu teoriju atzīstu un atbalstu, bet ja tu uzvedies slikti, tad es tavu teoriju neatzīstu!»

.226. Labi, – to mēs tagad esam konstatējuši, ka Viņa tā domā (un ne jau viņa viena). Bet paši mēs padomāsim arī tālāk: ko šāds Viņas domu gājiens liecina par Viņas intelektu (un attiecīgi par to pārējo cilvēku intelektu, kuri arī tāpat domā)?

.227. Tas ir tāpat kā, ja, teiksim, 17.gadsimta Itālijā dzīvo viena princese, un viņa saka: «Ja Galilejs uzvedīsies labi, tad es atzīšu, ka Zeme griežas ap savu asi; bet, ja Galilejs uzvedīsies slikti, tad es neatzīšu, ka Zeme griežas ap savu asi!».

.228. Un tā: ko Jūs, Maija, tagad varat pateikt:

.229. a) par Galileo Galileju;

.230. b) par Zemes griešanos ap savu asi; un

.231. c) par šīs princeses prāta spējām?

.232. Uzrakstiet, lūdzu, man savas atbildes, un, ja Jūs tās atsūtīsiet, es ievietošu tās «Rosē». Tas bija pirmais jautājums.

.233. Otrais jautājums: Ja kādā valstī kāds cilvēks ir izdarījis kādu lietu, kura varētu atnest slavu šai valstij, un šīs valsts prezidents jautājumā par to, vai šo lietu atbalstīt vai nē, vadās nevis no pašas lietas būtības, bet gan no savas attieksmes pret to cilvēku, kas šo lietu ir radījis, tad kādi motīvi ir vadījuši viņa rīcību:

.234. a) valsts intereses? vai

.235. b) personiskās intereses?

.236. Atsūtiet, lūdzu, Maija (un arī pārējie lasītāji!) savas atbildes uz šiem jautājumiem.

.237. Tā, tas nu būtu mans pirmais atbildes gājiens Prezidentei mūsu Spēlē –, tā sakot, atbilde no loģikas viedokļa. Otrs mans atbildes gājiens Prezidentei tika izdarīts no psiholoģijas viedokļa, un iesākās tas jau ar punktu {VITA1.1269}, kur bija teikts: ja Prezidente vēlas mūsu acīs būt psiholoģe, tad viņai ir jāapliecina savas psiholoģiskās spējas, un «*nekādi fakultāšu diplomu un zinātniskie grādi tāda liecība nav*».

.238. Vai tiešām Jūs, Maija, domājat, ka tur, «Roses» 6.numurā, šis «uzbrauciens» mūsu Prezidentei psiholoģijas plāksnē tika izdarīts «vienkārši tā», bez kāda tālejoša nolūka?

.239. Ja Prezidente patiešām ir īsta (īsta!) psiholoģe, tad viņai ir jāsaprot, kādēļ es iztuos tā, kā iztuos. Lai viņa parāda, ka to saprot, ka spēj to saprast. Lai viņa parāda, ka psiholoģijā var līdzināties vismaz man (jo es taču viņas psiholoģiju «redzu cauri»).

.240. Un ja viņa to sapratīs, tad taču vairs nebūs nekādu to šķēršļu, par kuriem viņa tagad domā manā un Vēras teorijas sakarā. Pietiek visu saprast pareizi, lai visi tie aizspriedumi, ar kuriem viņi visi pašlaik dzīvo, nobirtu kā koku lapas novembrī.³⁹

§8. Andra Buiķa grāmata

.241. Vēl no lasītājas Maijas Salnas vēstules:

2001.12.16
(pirms 9 dienām)

³⁸ P.S. Skat. {SKATI.109}.

³⁹ P.S. Kā tas jau bija aprakstīts failā {NIX-001} un citās Niveādas vietās, Freibergi «šaha partiju» ar mani zaudēja; viņi ir to zaudējuši (un paši arī to saprot) pat no šodienas viedokļa, nerunājot jau nemaz par to, kā tas viss izskatīsies no rītdienas viedokļa – pēc dažiem gadu desmitiem.

.242. ...Pasaule vai cilvēku domāšana, protams, mainās. Sestdienas vakarā man par pārsteigumu piezvanīja Elgars Senzars⁴⁰. Starp visu citu (sīkumiem), ko viņš runāja, tika nosaukts matemātikas profesors A. Buiķis, un Elgars man silti ieteica noteikti izlasīt viņa jaunāko grāmatu «Vai mēs esam tie, kas mēs patiesībā esam»⁴¹. Tur Buiķis apskatot arī «Agni jogu» (kā sapratu, to atbalstīdams no zinātniskā viedokļa).

.243. Protams, «iesakot man izlasīt šo grāmatu», Elgars bija domājis vairāk par Jums... Un viņš zināja, ka es to pavēstīšu Jums, ko es arī daru. Jums jau droši vien tas A. Buiķa vārds izsaka vairāk nekā man. Kad es Elgaram pajautāju, kas tas Buiķis tāds ir, viņš brīnījās tā, it kā es būtu no Mēness izkritusi...

.244. Jā, ar «nomaldījušos dvēseļu glābšanu» Elgars joprojām cer uzlabot savu karmu. It kā ateisms kā tāds būtu kas ļauns. Un labāk savos 19 gados es būtu nonākusi Jūsu ietekmē nekā Elgara, jo Jūs jau nu nestāstītu, ka studēt (laicīgās lietas) un pat strādāt bibliotēkā ir nepareizi. (Kā viņš tad mani «aģitēja» pamest darbu! Labi, ka man pietika saprāta to nedarīt. Un būtu strādājusi tur vēl tagad, ja ne Stelpa «psihiskie uzbrukumi»...).

2001.12.24 23:52 pirmdiena
(pēc 8 dienām)
Ziemassvētku nakts

.245. Vienīgā mana tiešā saskarsme ar Buiķi bija pieminēta punktā {VISUS.1401}⁴². Tomēr par viņu es biju daudz dzirdējis. Piemēram, Viktors Daugmalis, laikraksta «Diena» dibinātājs un pirmais redaktors, jau agrāk bija stāstījis man, ka tieši Buiķa ietekmē viņš sācis ticēt Dievam.

.246. Par to, ka iznākusi Andra Buiķa grāmata⁴³, es uzzināju no publikācijas «Latvijas Vēstnesī»⁴⁴. Kad saņēmu Jūsu vēstuli, es Buiķa grāmatu biju jau izlasījis (protams, «pa diagonāli»). Visumā tas ir diezgan garlaicīgs darbs (es nekādi nevaru piespiest sevi lasīt visu «no sākuma līdz beigām»). Īsi pirms tam iznākusi Tatjanas Potapenko grāmata⁴⁵ tad jau ir daudz vērtīgāka.

.247. Ja Buiķis savā grāmatā pusi vai divas trešdaļas vietas būtu veltījis «ezotērikai», bet pārējo – savas dzīves datiem un subjektīvo pārdzīvojumu aprakstiem, tad tas būtu vērtīgs darbs, un tad es uzreiz veiktu viņa psihoanalīzi. Atcerieties, savā laikā es Jums tiku rakstījis par Tatjanu Potapenko, ka neveltīšu viņai speciālu analīzi, bet varbūt kādreiz paņēmsu no viņas grāmatas dažus piemērus, ja ievajadzēsies. Bet Buiķa psihoanalīzi es izdarītu uzreiz, jo viņš ir Latvijā slavens, un vēl pie tam LZA akadēmiķis.

.248. Taču tagad tas, diemžēl, atkrīt, jo grāmatā nav pietiekamas informācijas. Tā ir tikai vēl viens piliens jau tā nepārredzamajā «ezotērās» literatūras jūrā. Vienīgais, – šo grāmatu varbūt var izmantot kā zināmu antoloģiju par to, kas notiek «pretinieka nometnē» (ja par to vispār grib interesēties; kā šāda veida avots tā tomēr gan ir tehniski visai slikti noformēta – tai nav ne personu, ne priekšmetu rādītāju, ne pat literatūras saraksta).

.249. Dažus jautrus momentus Buiķis man tomēr sagādāja, piemēram, kad viņš 180.lpp. spriež par Helēnas Blavatskas «Slepeno doktrīnu» vai jūsmo par «Morijas dārza lapām» («Ak Andri, Andri, – ja tu papētītu Blavatskas biogrāfiju un padomātu, ko nozīmē vārds Morija grieķiski un kā to izmantoja Roterdamas Erasmus...»).

⁴⁰ «Elgars Senzars» ir pseidonīms – V.E. – Tas ir viens no Latvijas «ezotēriķu» lielākajiem aktīvistiem; tieši viņš ievada Maiju Salnu «ezotērikas» kustībā, kur viņa pavadīja apmēram desmit gadus. Pēc iepazīšanās ar mani Maija Salna centās mūs ar Senzaru konfrontēt, sūtīdama viņam LASE1 u.c. materiālus, taču viņš no šādas konfrontācijas izvairījās. (Piezīme grāmatā VITA3).

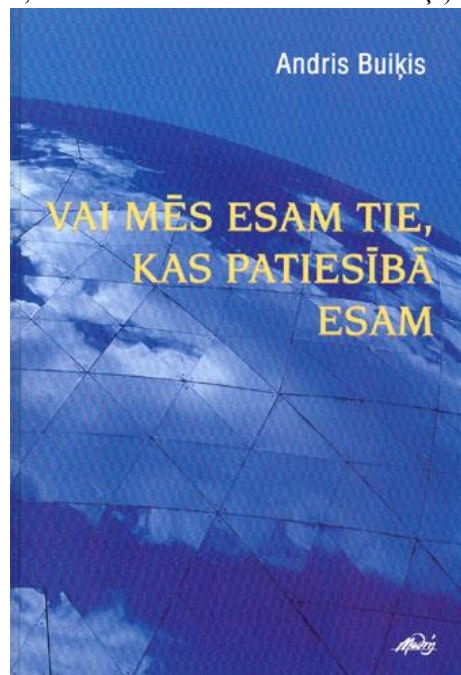
⁴¹ Buiķis Andris. «Vai mēs esam tie, kas patiesībā esam. Par Latviju pasaules kopsakarībās domājot. Radiosarunas ar Lia Guļevsku un komentāri». Madris, Rīga, b.g. © Andris Buiķis, 2001.

⁴² LASE4-206.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

⁴³ Buiķis Andris. «Vai mēs esam tie, kas patiesībā esam. Par Latviju pasaules kopsakarībās domājot. Radiosarunas ar Lia Guļevsku un komentāri». Madris, Rīga, b.g. © Andris Buiķis, 2001.

⁴⁴ Polis Jānis, Dr.chem. «“Vai mēs esam tie, kas patiesībā esam” jautā un atbild akadēmiķis Andris Buiķis». «Latvijas Vēstnesis» 2001.12.06 Nr.177 (2564), rubrika «Kultūra un zinātne».

⁴⁵ Потепенко Татьяна. «Мои первые шаги». Jura Egles apgāds, Cēsis, 2001. {SHAG11}

Andra Buiķa skandalozā grāmata

.250. Punktā {VITA1.673} un tālākajos es savā laikā aplūkoju divus domāšanas tipus, ko nosacīti var nosaukt par «fiziķa» un «matemātiķa» domāšanu. Un Buiķim, protams, ir tipiska otrā veida domāšana. Starp matemātiķiem šis tips laikam vispār dominē. Buiķis man sauc atmiņā Georgu Kantoru – to pašu, ap kura «kopu teoriju» notika lielās cīņas «Kantoriānā» ar doktoriem Kārli Podnieku un Pauli Ūkustu un vispār ar toreizējo LVU Skaitļošanas centru, tagadējo LU Matemātikas un informātikas institūtu. Kantoram arī bija visādas šāda veida idejas; dzīvi viņš beidza psihiatriskajā slimnīcā...

.251. (No Buiķa grāmatas ir redzams, ka viņš ir strādājis LVU SC, – tāpēc nav izslēgts, ka arī viņš 1981.gadā piedalījās tajā «Vēsturiskajā Seminārā» ({TRANS.499}, {TRANS.2549}), kur «Latvijas matemātiķi» pirmoreiz «nogremdēja» Vēras teoriju: apmēram puse semināra dalībnieku man nebija pazīstami, un no šiem nepazīstamajiem bija viens, kas ļoti uzstājās pret pašu fundamentālo ideju par smadzenēm kā informācijas apstrādes sistēmu, – varbūt tas arī bija Buiķis, ja reiz viņš «25 gadus», tātad kopš 1970.gadu vidus, jau nodevās «ezotērijai»? Ja tā izrādītos⁴⁶, tad man ar Buiķi atklātos savi īpaši veci rēķini!).

.252. Pat Buiķa grāmatas pats nosaukums jau ir iekšēji pretrunīgs un juceklīgs: «Vai mēs esam tie, kas patiesībā esam». Padomājiet uzmanīgi, Maija: kā mēs varam nebūt tie, kas patiesībā esam? – lai kas arī mēs būtu! Šim jautājumam būtu jēga tad, ja tas skanētu, piemēram, tā: «Vai mēs esam tie, par ko sevi uzskatām?».

.253. Interesanti, vai Buiķis pats arī zina par savas grāmatas nosaukuma iekšējo pretrunu, vai pats ir to pamanījis? Spriežot pēc tā, cik nejutīgs pret loģiskām pretrunām viņš ir visos savos izteikumos grāmatas tekstā, – tā vien šķiet, ka vienkārši nav pamanījis. Bet ja nu tomēr zina un šādu nosaukumu ir ielicis ar nolūku, arī tad tas dod zināmu raksturojumu viņa domāšanas veidam, jo, apzināti ielikts, šis nosaukums nozīmētu tautoloģiju: vispirms tiek uzskatīts par pasludinātu, kas mēs esam, tad tiek jautāts, vai mēs tādi esam, un tiek dota atbilde, ka esam.

.254. (Interesanti arī, vai vispār kāds no Buiķa grāmatas pircējiem un lasītājiem ir pamanījis šo problēmu ar grāmatas nosaukumu, – vai atkal bija jānāk man, lai to ieraudzītu?).

.255. Tāpat kā tas atspoguļojas virsrakstā, arī vispār visam grāmatas tekstam guļ virsū «loģiskās domāšanas vājuma zīmogs». Es neskaršu te konkrētus «ezotēros» jautājumus, jo tad man nāktos sarakstīt grāmatu, piecreiz biežāku par Buiķa sacerējumu. Pieskaršos tikai vienam jautājumam, kurš sasauca ar mūsu vispārējo tēmu: par Zinātņi, tās būtību, un par pseidozinātnēm.

.256. Komentāros pie Ievada (131–141.lpp.) Buiķis plaši apspriež šīs lietas ar nolūku aizstāvēt gan t.s. «fizikālā vakuuma teoriju», gan savus paša «ezotēros piedēkļus» pie zinātnes. Tur viņš atgādina, kā Padomju Savienībā kādreiz tika vajātas ģenētika un kibernetika, un saka daudz ko tādu, ko es varētu atkārtot attiecībā uz Vēras teoriju: – kā «ortodoksālā zinātne» noliedz «šādas teorijas», dēvējot tās par «melu zinātnēm» (tā Buiķis ir pārtulkojis krievu terminu «ложная наука»; precīzāks un labāks tulkojums ir «viltuszinātne»).

.257. Tas viss rada lielu jucekli; jautājums paliek neatrisināts un lasītājam (piemēram Jums, ja Jūs izlasītu Buiķa grāmatu), paliktu neskaidrs, kas tad ir «īstā zinātne», kāpēc (piemēram, Jums) būtu jānoraida Buiķa «ezotērā zinātne, kura noved pie Dieva», bet tajā pašā laikā jāpieņem Vēras teorija (kura arī taču ir «neortodoksāla» un «neatzīta»).

.258. Šāda neskaidrība lasītājam var palikt tādēļ, ka Buiķis nekur nedod (un arī pats iekšēji nelieto) skaidru kritēriju: kas tad īsti ir Zinātne un kā atšķirt zinātnisku teoriju no cita veida mācībām. Viegli redzēt, ka faktiski Buiķis vadās no sekojoša kritērija (kaut gan, protams, nedeklarē to skaļi): Zinātne ir tas, ar ko nodarbojas zinātnieki; bet zinātnieki, savukārt, ir tie, kam ir zinātniskie grādi. (Un tālāk tad seko: man, Andrim Buiķim, ir grāds, es esmu profesors, tātad es esmu zinātnieks; es nodarbojos ar ezotēriku, tātad – ja jau reiz ar to nodarbojos es, zinātnieks, – tā ir jauna zinātniska teorija, kuru vecā, ortodoksālā zinātne negrib atzīt...).

.259. Šāds domu gājiens faktiski caurauz visu viņa grāmatu. (Un, protams, tūkstoši cilvēku Latvijā ir gatavi šim domu gājenam piekrist un to atkārtot).

.260. Viegli saprast, ka te atkal (kārtējo reizi) tiek jaukta kopā autora personība un viņa teorija; par teoriju tiek spriests pēc cilvēka personības, bet nevis pēc pašas teorijas atribūtiem. Skaidrs, ka tā ir vecu vecā loģiskā kļūda «ad hominem».

.261. Patiesībā, lai atzītu teoriju par zinātnisku vai nezinātnisku, pastāv (un pastāv jau apmēram 300 gadus!) pilnīgi objektīvi kritēriji, kuri ir absolūti neatkarīgi no personībām, no viņu akadēmiskajiem grādiem un no ieņemamajiem amatiem. Šis kritēriju kopums saucas par Zinātnisko metodi – to metodi,

⁴⁶ P.S. Kā vēlāk tika noskaidrots {650} no citiem «Vēsturiskā semināra» dalībniekiem, Buiķis tur nepiedalījās.

kura Zinātnes vēsturē saistās pirmām kārtām ar to pašu Londonas karaliskās biedrības dibināšanu, kuru mums «Rosē» jau pieminēja Blavatska {[VITA2.60](#)}.

.262. Šeit būtu pārāk gari izklāstīt visu Zinātniskās metodes saturu; par to ir sarakstīts lērums grāmatu, tāpēc uzskatīsim to par zināmu.

.263. Un tā: zinātniskas ir tās teorijas, kas radītas ar Zinātnisko metodi; nezinātniskas ir mācības, kas radītas bez Zinātniskās metodes – un nav absolūti nekādas nozīmes, kurš ir un kurš nav profesors vai akadēmiķis.

.264. Ja mēs atrastu tam pietiekoši daudz laika, paņemtu Zinātniskās metodes kritērijus un pielietotu tos gan Vēras teorijai, gan Buiķa ezotēriskajām mācībām, tad mums ātri vien kļūtu skaidrs, kuras no tām ir zinātniskas un kuras nav zinātniskas.

§9. Buiķa reinkarnācijas teorija

.265. Vienā no nākošajām vēstulēm Maija Salna raksta:

2002.01.07
(pēc 14 dienām)

.266. Ja atceraties, Jūs «Rosē» ({[VITA1.811](#)} un *tālāk* – V.E.) uzdevāt daudz jautājumu par to, kāpēc klonēšana ir kaitīga no reinkarnācijas viedokļa, un punktā {[VITA1.829](#)} beigās rakstījāt: «*Bet pagaidām, kamēr tādas teorijas mums nav, mēs varbūt varētu apspriest jautājumu, vai gadījumā nevarētu būt kaitīga jauniešu galvu piesārņošana ar visādām muļķībām tā vietā, lai viņi iepazītos ar Zinātnes faktiem?*»

.267. Tātad šeit, Buiķa grāmatā šāda «teorija» tiek apspriesta. Un nevis jauniešu, bet akadēmiķu un profesoru starpā! Un tos viņi sauc par «Zinātnes faktiem»... Es labprāt izlasītu Jūsu «komentārus» viņu apgalvojumiem.

.268. Buiķis tanī grāmatā uzskata, ka klonētais būs fizisks ķermenis bez gara – robots, zombijs. Jūs teiksiet, ka tas, ko viņš sauc par garu, īstenībā ir psihe, un pēc Vēras teorijas ķermeņa uzbūve un domāšana ir atkarīgi no tā psiholoģiskā tipa, pie kura cilvēks pieder.

.269. Personīgi es šeit neredzu briesmas, ko cilvēkam nodarītu klonēšana. Buiķis, kaut 25 gadus interesējoties par ezotēriju, tomēr nav lasījis to vietu, kur ir teikts, ka bez gara ķermenis nevar būt dzīvs vispār. Tad jau, ja tic šai teorijai, nav jāuztraucas, jo, ja pareiza ir ezotēriķu versija, tad klonētie cilvēki nemaz neizdzīvos (ar dzīvniekiem no ezotērijas viedokļa ir savādāk, jo tiem nepiemētot individuālā dvēsele, bet tikai kolektīvā), bet, ja dzīvos, tātad gars viņā ir tomēr iegājis... Un evolucionē.

.270. Mani uztrauc kas cits. Esmu Jums par to jau daudzreiz rakstījis. Tas ir saistīts ar ētiskiem apsvērumiem (un nevis ezotēriskiem). Runa ir par to, kas (kas būs tie cilvēki) izlems, kādi cilvēki ir klonēšanas «cienīgi» (un viss, kas ar to saistās, – tas ir ļoti plašs jautājums). Tieši šeit realitātē var pārvērsties «Šausmu stāsti» par manipulācijām ar bioloģisko kompjūteru, sauktu cilvēks. (Ja lēmējs būs kaut kāds diktators, viņš var nolemt, ka masveidā klonēt, teiksim, G tipa cilvēkus, kuriem ir neatkarīga domāšana, nav (viņam) izdevīgi. Un viņš «pasūtīs» bezprincipiālus A tipa «labos, smaidīgos» cilvēkus. Viss kas tur var būt... Zinot, ka pēc psiholoģiskā tipa var arī aptuveni pareģot šī «tipa» uzvedību, var klonēt cilvēkus noteiktiem uzdevumiem utml. (Nu bezmaz vai kaut kas līdzīgs O. Hakslija grāmatā ⁴⁷ aprakstītajam)).

2002.01.25 15:58 piektdiena
(pēc 18 dienām)

.271. Pirms es atbildu uz Jūsu vārdiem, izlasīsim arī paša Buiķa teikto. Lūk, viņa grāmatas teksts par šīm lietām (33–34.lpp.):

.272. «*Kāda ir jūsu attieksme pret cilvēku klonēšanu?*»

.273. ŠIPOVS: Absolūti noliedzīga. Šis process ir mākslīgs, tas pārrauj to loku, par kuru runāju lekcijā: cilvēka dzimšana saistīta ar viņa garu. Tikai pēc tam ir materializēšanās. Gars iemiesojas fiziskajā ķermenī, attīstās, piepildās, pilnveidojas. Un, kad tas pamet savu fizisko ķermeni, dzīve turpinās Augstākā saprāta sfērās. Ja cilvēku klonēs mākslīgi, tad taču nebūs gara klātbūtnes! Nebūs gara, un tas būs šausmīgi! Šausmī-gi! Tie būs roboti, kaut kādi zombiji ar iepriekš ievadītām programmām. Un kurš zina, kādas būs šīs programmas? Šādas lietas ir jāizliez!

⁴⁷ **P.S.** Domāta Oldosa Hakslija grāmata «Cik dižena tu, jaunā pasaule». (Varbūt latviešu izdevumam ir mazliet savādāks nosaukums – nezinu, latviski neesmu lasījis, – bet šis ir pareizais, jo Hakslija grāmatas nosaukums ir rindiņa no Šekspīra «Vētras», un šie Mirandas vārdi E. Sprinces tulkojumā latviski skan tā, kā es tikko norādīju, tātad grāmatai arī jāsaucas tā).

.274. Buiķa kungs, lūdzu komentējiet šīs atziņas. Tātad torsionu lauku atklājējs Genādijs Šipovs atzīst dvēseli, atzīst cilvēka garu. Bet mēs to neredzam, nespējam aptaustīt...

.275. BUIĶIS: Jā. Sāksim ar to, ko Šipovs teica par klonēšanu. Tikko sabiedrība Latvijā uzzināja par aitas Dollijas klonēšanu, mani intervēja laikraksts «Diena» un pēc tam arī radio.

.276. Šajā klonēšanas realizācijas aspektā mani visvairāk uztrauc tas, ka klonējot var radīt tikai materiālo substanci – ķermeņa dubultnieku. Mēs nezinām, kas notiek ar garu.

.277. Lūk, tieši par to runāja Šipovs. Sākotne taču ir gars! To mēs savulaik apspriedām radiatorai-dījumā. Torsionu jeb vērpes lauki darbojas bez enerģijas parastā nozīmē vēl nemateriālā pasaulē. Materiālā pasaule rodas pēc tam. Torsionu jeb vērpes lauki Absolūtās apziņas laukā izveido informācijas matricas.

.278. Šipovs tās nosauc par Dabas kodu. Manos priekšstatos tas ļoti skaisti saistās kopā ar Bībeles kodu. Un tikai saskaņā ar šo radīto Dabas kodu, kā saka Šipovs, pēc tam veidojas konkrētā materiālā pasaule. Tāpat ir arī ar cilvēka dzimšanu. Sākumā ir cilvēka gars. Te nu tam, par ko mēs līdz šim it kā poētiski runājām, ir zinātnisks pamatojums!

.279. Daži zinātnieki saka: tas nav zinātniski, tam nav racionāla pamatojuma, mūsu teorijās nekas tāds neparādās. Bet Šipova teorijā, šajā jaunajā zinātnes solī, tas parādās! Gars ir! Arī pēc cilvēka nāves, uzskata Šipovs. Paliek kaut kur Apziņas laukā.

.280. Cilvēkam dzimstot, sākotnēji ir gars, tikai pēc tam tas iemājo miesā. Gatavojoties klonēšanai, mēs spriežam tikai par šīs materiālās matricas veidošanos. Bet kas būs gara vietā? Šipovs jautā: vai tas būs zombijs, vai tie būs roboti? To īsti pateikt nevaram... Arī es esmu ļoti norūpējies par klonēšanas sekām. Bet zinātniekiem aizliegt jau nevar. Amerikā tas zinātnieks, kurš gribēja klonēt cilvēku, mierīgi pateica: ja man aizliegs ASV, aizbraukšu uz Meksiku vai citu valsti, kur neliegs to darīt, un deviņu mēnešu laikā klonēšu pirmo cilvēku».

.281. Tas arī viss. Nekāda «reinkarnācijas teorija» Buiķa grāmatā apspriesta netiek. Ne uz vienu no manis «Rosē» uzdotajiem un punktā {.266} Jūsu pieminētajiem jautājumiem tur atbildes nav.

.282. Teorija ir tas, kas sniedz atbildes uz noteiktiem jautājumiem, dod savu izskaidrojumu problēmām. Pareizu vai nepareizu – tas šoreiz pat nav svarīgi. Ja izskaidrojums ir pareizs, tad tā ir pareiza teorija; ja izskaidrojums nepareizs – tad nepareiza teorija. Bet abos gadījumos tā ir teorija, jo dod kaut kādu savu atbildi uz neskaidrībām.

.283. Bet Buiķa tekstā nekādas teorijas nav, jo atbildes uz problēmām netiek dotas vispār. Tur viss ir tikpat miglaini (vai pat vēl miglaināk) kā Rērihas, Klizovska u.c. tamlīdzīgās grāmatās.

.284. Spriežot pēc Buiķa teksta, viņš vispār pat nezina, kas ir klonēšana. Tāpēc vēlreiz to atgādināšu.

.285. Ja to procesu, kādā tika klonēta aita Dollija, pielietotu cilvēkam, tad tas izskatītos šādi: 1) kāda sieviete *A* apaugļojas no vīrieša *B*; 2) viņai izņem apaugļoto olšūnu; 3) šajā olšūnā hromosomas un tātad DNS nomaina ar hromosomām, kas ņemtas no kāda trešā cilvēka *C*; 4) olšūnu iesēdina sievietei dzemdē – vienai, tai pašai *A*, no kuras paņēma, vai citai *D*; 5) sieviete deviņus mēnešus ir grūtniecības stāvoklī; 6) parastās dzemdībās piedzimst cilvēka *C* kopija.

.286. Tātad klonēšanā – kādu to pašreiz ir iespējams realizēt – notiek gan apaugļošana, gan grūtniecība, gan dzemdības. Vienīgā atšķirība no «dabiskā ceļa» ir tā, ka šeit tiek gēni pārceļti no viena organisma uz otru.

.287. Dabiskajā procesā – kā sieviete *A* apaugļojās no vīrieša *B*, – tā viņa pati arī dzemdēja jaunu cilvēku *C*, kura gēni bija *A* un *B* gēnu nejauša kombinācija.

.288. Klonēšanas procesā, turpretim, netika dzemdēts jauns cilvēks ar nejaušu *A* un *B* gēnu kombināciju, bet gan tika dzemdēts jauns cilvēks ar kāda jau esoša cilvēka *C* gēnu kombināciju. (Protams, šī cilvēka *C* gēnu kombinācija pirms daudziem gadiem vienai tika radīta nejaušā dabiskā procesā, kad viņa māte *E* apaugļojās no viņa tēva *F*).

.289. Punktā {VITA1.811} un tālākajos es uzdevu «reinkarnācijas piekritējiem» jautājumus, kurus mēs tagad varam pāradresēt Buiķim: vai akadēmiķim Buiķim ir zināms, kā, saskaņā ar mūsdienu ģenētiku, notiek apaugļošanās hromosomu un DNS līmenī? Ja ir zināms, tad vai viņš atzīst šos ģenētikas faktus? Ja atzīst, tad KĀ viņš (un viņa piekritēji) šos faktus sasaista ar savu mācību par Garu?

.290. Atbilde uz pēdējo jautājumu tad arī būtu gaidītā «reinkarnācijas teorija» – bet šīs atbildes Buiķa grāmatā nav; vēl vairāk, problēma tajā vispār nav nedz apzināta, nedz pieminēta.

.291. Punktā {.280} Buiķis saka: «*Cilvēkam dzimstot, sākotnēji ir gars, tikai pēc tam tas iemājo miesā*». Labi, pieņemsim, ka tā. Bet dzimšana vispār ir (parasti dažas stundas ilgs) process, kura laikā bērns iznāk no sievietes dzemdes «šajā pasaulē». Vai tieši šo stundu laikā «cilvēka gars» arī «iemājo miesā»?

.292. Ja tā, tad jau klonētajam cilvēkam ar garu «visam jābūt kārtībā», jo viņš taču arī izgāja šo procesu {.286}!

.293. Vai gars varbūt «iemājo miesā» tomēr apaugļošanās brīdī? Bet apaugļošanās taču arī notika {.285} pie klonēšanas; tikai no apaugļotās olšūnas vēlāk tika izņemta viena DNS un ielikta cita. Vai gars pazuda kopā ar pirmo DNS (un neatnāca kopā ar otro)? Ja tā, tad skaidrs, ka «gars» ir saistīts ar DNS (jo pazuda kopā ar to) – bet ne ar katru DNS (jo neatnāca ar otro).

.294. Kas tādā gadījumā atšķir pirmo DNS no otrās? Vai «svētais dzimumakta rituāls»? Tas it kā radīja pirmo DNS, kamēr otro paņēma «vienkārši» no cita organisma. Bet otro DNS arī radīja dzimumaktā, – tikai daudzus daudzus gadus atpakaļ, kad satikās sieviete *E* ar vīrieti *F*. Vai svarīgs ir laiks, kas pagājis kopš dzimumakta? Vai svarīgi ir tas, ka no olšūnas izņemtā DNS atradās pirmajā šūnā pēc apaugļošanās, bet otrā DNS nāca no šūnas, kas pēc apaugļošanās jau pārdesmit reizes bija dalījies, kopējot savu DNS?

.295. Buiķim nekāda viedokļa šajos jautājumos vispār nav; tā vien šķiet, ka viņš nemaz nezina, kā vispār rodas cilvēki. (Izņemot, protams, «tīri mehānisko» dzimumakta pusi).

.296. Un, ja viņam nav nekāda konkrēta viedokļa par to, kā tad īsti gars ir saistīts ar cilvēka miesu, tad kā viņš var zināt, ka no klonēšanas iznāks «zombijs» un «robots»?

.297. Buiķa nejutīgums pret loģiskām pretrunām ir patiešām apbrīnojams (un «īsta matemātiķa» cienīgs – ar dzēlību piebildīšu es). Punktā {.276} viņš saka: «Klonējot var radīt tikai materiālo substanci – ķermeņa dubultnieku. Mēs nezīnām, kas notiek ar garu».

.298. Divi blakus esoši teikumi – un starp tiem pretruna! Ir taču iespējams tikai viens no diviem: vai nu «mēs nezīnām, kas notiek ar garu», un tad nevaram apgalvot, ka «klonējot var radīt tikai materiālo substanci»; – vai arī mēs zīnām, kas notiek ar garu, un tieši tāpēc apgalvojam, ka «klonējot var radīt tikai materiālo substanci».

.299. Ar vārdu sakot, *Dear Maija*, mums joprojām nav nekādas teorijas par Gara iemiesošanos, – un līdz ar to nav arī ko nopietni apspriest un iztirzāt.

§10. Klonēšanas iespēja diktatoru rokās

.300. Pāriesim pie punkta {.270}. Jums pašai jau arī nav skaidrs, kas ir klonēšana. Ja ar klonēšanu saprotam to procesu, kas aprakstīts punktā {.285}, tad jau nu diktatoram var būt visai maza teikšana šajās lietās. Reāli tā drīzāk varētu būt pati sieviete, kas izvēlēšies, ko īsti klonēt (t.i. kādus gēnus iesēdināt viņai klēpī).

.301. (Jau ir ticis ziņots par sievietēm, kuras prasot viņām «ieklonēt» Jēzu Kristu, paņemot DNS no relikvijas matu šķipsnas, kas it kā piederot Kristum, – un par citām līdzīgām prasībām).

.302. Kamēr runa ir par klonēšanu punktā {.285} aprakstītajā veidā, var sagaidīt, ka klonēšanas objektu izvēlē noteicējas būs sievietes, un klonētas tiks visādas slavenības – tās, kuras sievietēm patīk un kādus bērnus viņas sev gribētu. Maz ticams, ka viņas izvēlēšies kaut kādus noziedzniekus vai deģenerātus sev par bērniem – tāda varbūtība ir mazāka nekā varbūtība, ka noziedznieks vai deģenerāts radīsies nejaušā hromosomu maisīšanas procesā pie parastās apaugļošanās.

.303. Bet tas nozīmē, ka jau šajā etapā klonēšana, kaut nedaudz, bet uzlabotu «cilvēku dzimumu».

.304. Protams, process, kādā klonēja aitu Dolliju, nav vienīgais, kur sagaidāma «mākslīga iejaukšanās dabiskajā cilvēku ražošanas procesā». Galvenie virzieni, kā tie šodien saskatāmi, varētu būt: ģenētiskā inženierija un cerebrālā inženierija. Tos nevajadzētu jaukt ar klonēšanu un nevajag saukt šajā vārdā.

.305. Vārds «cloning» angļiski vispār nozīmē «pumpurošanās» – t.i. «veģetatīvā vairošanās» (tātad vairošanās ne dzimumceļā). Bioloģijā pazīst trīs galvenos organismu vairošanās veidus:

.306. 1) dalīšanās – tā vairojas paši vienkāršākie, laikam tikai vienšūnas organismi; apaugļošanās te nenotiek un dzimumu atšķirība starp organismiem nepastāv;

.307. 2) dzimumvairošanās – te pastāv divi dzimumi, un, lai vairotos, vispirms notiek apaugļošanās, t.i. divu dzimumšūnu saplūšana, sajaucot abu šūnu hromosomas;

.308. 3) pumpurošanās – tā ir sekundārs un vēlāks veidojums, radies augiem, kuriem viņu nekustīguma dēļ ir grūtības ar apaugļošanos; tā, piemēram, kokam no saknes sāk augt atvase, un no tās, bet ne no apputeksnētas sēklas, izaug jauns koks; pumpurošanās vienmēr pastāv paralēli ar dzimumvairošanos: koks var izaugt gan no sēklas, gan no atvases.

.309. Tā ka vārds «klonēšana» patiesībā ir vecs, sen pazīstams bioloģijā, un faktiski nav arī īsti precīzs tam procesam, kas aprakstīts punktā {.285} un kurā «klonēja» aitu Dolliju, jo tur jau nu dzimumprocess ir diezgan pamatīgi iesaistīts.

.310. Klonēšanā «pēc aitas Dollijas parauga» galvenā būtība ir – nomainīt nejaušo gēnu kombināciju, kas radusies apaugļojoties, ar kāda jau eksistējoša (un tātad iepriekš zināma) organisma gēniem. Ģenētiskajā inženierijā, turpretī, būtība ir – «pielabot» kādā noteiktā, vēlāmā virzienā nejaušības radītos gēnus

(pie kam ģenīnženierijas ceļā jaunradītā ģēnu kombinācija var būt pilnīgi jauna, nevienā organismā līdz šim vēl «nelietota»).

.311. Cerebromātika ir jau esošu, «izaugušu» smadzeņu izmainīšana kādā vēlamā virzienā tā, lai cilvēks «kļūtu tāds kā vajag». (Terminu es paņēmu no Staņislava Lema «Tehnoloģijas summas»⁴⁸, jo cita labāka un vispārpazīstama apzīmējuma šim jēdzienam pagaidām nav; taču vārds «cerebromātika» nav plaši pazīstams un izplatīts).

.312. Tieši ģenīnženierijā un cerebromātikā (bet nevis klonēšanā) varētu rasties tās problēmas, par kurām Jūs runājat punktā {.270}. Patiešām, kāds diktators, līdzīgs Sadamam Huseinam, ja viņa rīcībā nonāktu spēcīgi ģenīnženierijas un cerebromātikas līdzekļi, varētu gribēt izaudzēt sev vēlamu un paklausīgu cilvēku paaudzi (kā PSRS gribēja izaudzināt «padomju cilvēkus») vai «pārtaisīt smadzenes» visādiem brīvdomātājiem (kā to mēģināja darīt ar disidentiem padomju psihistriskajās «cietumslimnīcās»).

.313. Tomēr pastāv vesela virkne apstākļu, kas liek domāt, ka šie līdzekļi tiks izmantoti drīzāk pret pašu diktatoru nekā viņa labā, un varbūtība, ka šo līdzekļu radīšanas rezultātā pasaule uzlabosies, ir daudz lielāka nekā varbūtība, ka pasaule varētu uzlaboties, ja «viss paliks pa vecam» un cilvēkus radīs «tāpat kā līdz šim».

.314. Pirmkārt, kā labi zina visi, kas ir sekojuši līdzī pasaules politikai un tās attīstībai, «pasaule tagad ir pavisam savādāka» nekā tā bija vēl pusgadsimtu atpakaļ. Tie ekscesi, kas notika toreiz (tādi kā Molotova–Ribentropa pakts, Latvijas okupācija, represijas, ebreju genocīds utml.), ir pilnīgi neiespējami mūsdienās.

.315. Tagad «nospiedošs pārsvars» gan spēka, gan citu iespēju ziņā ir «demokrātiskajai sabiedriskajai domai». To īpaši parāda pēdējo desmit gadu «lielās krīzes»: «Līča karš» 1991.gadā, kad Sadams Huseins mēģināja sagrābt Kuveitu, Dienvidslāvijas sagrāve, kad tā mēģināja «attīrīt» Kosovu no albāņiem, Tālibu režīma gāšana Afganistānā.

.316. Neskatoties uz cilvēku zemo kvalitāti, demokrātiskie un cilvēktiesību ideāli tomēr ir paspējuši tā nostiprināties pasaulē, ka tagad būtu ļoti grūti tos «atstumt malā» un nesodīti darīt kaut ko tiem pretī. Šie ideāli ir pareizi un taisnīgi, un vienīgais, kas tos apdraud, ir cilvēku zemā kvalitāte. Šai kvalitātei tālāk pazeminoties (augot noziedzībai utt.), ideāli nākotnē var tikt iznīcināti, nodibinot atkal vispasaules mēroga laupītāju režīmus, līdzīgus seno laiku vergturu, Čingishana vai Staļina tirānijām.

.317. Bet, ja ģenīnženierija un cerebromātika nonāks cilvēces rīcībā pašreiz, tuvākajā laikā, pirms vēl demokrātijas un cilvēktiesību ideālus noziedznieki ir sabradājuši, tad šie jaunie līdzekļi tiks kontrolēti no demokrātiskas sabiedrības un tāpat izmantoti tā, kā to vēlēšies šī sabiedrība. Ja šī sabiedrība būtu pietiekami gudra, lai pielietotu šos līdzekļus pret noziedzību, tad būtu iespējams apturēt arī cilvēces deģenerēšanos, nākotnē vispār likvidēt noziedzību un līdz ar to noņemt apdraudējumu cilvēku sabiedrībai.

.318. Situācija ar ģenīnženierijas un cerebromātikas pielietošanu neatšķiras principiāli no situācijas ar, piemēram, šaujamo ieroci, tanku, bumbvedēju, atomieroču vai cietumu pielietošanu. Arī šie līdzekļi principā var atrasties noziedznieku rokās un var tikt izmantoti godīgo cilvēku paverdzināšanai (un tā jau ir bijis: atcerēsimies kaut vai Staļinu pirms pusgadsimta un Sadamu Huseinu šodien). Pilnīgi var būt, ka diktatoru darbības rezultātā visā pasaulē visi godīgie cilvēki sēž cietumos, bet noziedznieki dzīvo brīvībā un lepnībā. Neredzu iemeslu, kādēļ no ģenīnženierijas un cerebromātikas būtu jābaidās vairāk nekā no cietumu pastāvēšanas.

.319. Un ja mēs tomēr ceram (un arī redzam), ka visumā tomēr pasaulē godīgus cilvēkus cietumos vairs nesēdina, bet tur mīt pārsvarā noziedznieki (kā tas arī ir saprātīgi), tad kāds ir pamats sagaidīt, ka šajā pašā sabiedrībā klonēti un ar ģenīnženieriju vai cerebromātiku veidoti tiks nevis labi cilvēki (kā tas ir saprātīgi), bet noziedznieki?

.320. Otrkārt, klonēšana, ģenīnženierija un cerebromātika prasa nesalīdzināmi augstākas zināšanas un tehnoloģiju, nekā cietumu ierīkošana. Bet tas nozīmē, ka šiem līdzekļiem ir daudz grūtāk nonākt diktatoru un noziedznieku rokās nekā cietumiem. Lai izmantotu klonēšanu, ģenīnženieriju un cerebromātiku (atšķirībā no cietumiem), ir nepieciešama zinātnieku līdzdalība – bet zinātnieki vienmēr (pat vistumsākajos Staļina un padomju laikos) ir bijuši taisni tie, kas izrādījuši vislielāko pretestību tirānu amorālajiem pasākumiem (dažreiz slēptu, dažreiz atklātu).

.321. Mēs visi vēl labi atceramies padomju akadēmiķi Andreju Saharovu un viņa varonīgo cīņu pret padomju režīmu. Toreiz izskatījās, ka Saharovs ir viens un vientuļš, bet tā tas nebija. Visa padomju zinātne viņu klusuciešot, bet spītīgi atbalstīja. Brežņevs pavēlēja Saharovu izslēgt no PSRS Zinātņu

⁴⁸ Lems Staņislavs. «Summa Technologiae». Sērija «Apvārsnis». Zinātne, Rīga, 1987.; krievu izdevums, kuru lietoju es, – 1960. gadu beigās.

Akadēmijas (t.i. atņemt viņam akadēmiķa nosaukumu). Jau kopš Pētera I laikiem iedibinātā Zinātņu Akadēmijas tradīcija ļāva to izdarīt tikai Zinātņu Akadēmijas kopsapulcē, pārējiem akadēmiķiem balsojot (pie kam šai balsošanai jābūt aizklātai). Balsošanu par Saharova izslēgšanu no Akadēmijas patiešām organizēja, un – Akadēmija nobalsoja «pret»! Tā padomju valdībai arī neizdevās atņemt Saharovam akadēmiķa titulu, un līdz pat padomju varas galam viņš tā arī palika «akadēmiķis Saharovs», bet nevis vienkārši «Saharovs», kā to gribēja Kremlis.

.322. Tajā apstākļi, ka Hitleram tā arī neizdevās radīt atombumbu un pat pietuvoties tās radīšanai, lielā mērā ir «vainīgi» vācu fiziķi, kuri apzināti sabotēja pētījumus atomfizikā un deva «uz augšu» savus negatīvus slēdzienus par atombumbas radīšanas iespējām.

.323. Tieši tāpat var sagaidīt, ka – pat ja zinātnieki kaut kādā veidā nonāktu kāda diktatora kalpībā – viņi sabotētu šī diktatora pasākumus ģeņinženierijā un cerebromātikā, kamēr demokrātiskās valstīs nesabotētu, – un rezultātā atkārtotos tāda pati situācija kā ar atombumbu: demokrātiskās valstis to uztaisīja, bet Hitlers neuztaisīja (tiesa gan, vēlāk, kad Rozenbergi nospēra amerikāņiem atombumbas dokumentāciju un pārdeva to krieviem, tad Bumbu dabūja Staļins).

.324. Treškārt, jo ātrāk sabiedrība sāks izmantot klonēšanu, ģeņinženieri un cerebromātiķus «cilvēku dzimuma uzlabošanai»⁴⁹, jo mazāka kļūs varbūtība, ka šie līdzekļi varētu nonākt noziedznieku rokās – vienkārši tādēļ, ka mazāk kļūs noziedznieku un arvien stabilāka paliks «godīgā sabiedrība».

.325. Jautājums par cilvēku modificēšanas iespējām un sekām ir pārāk plašs, lai to pilnībā izrunātu šeit, tāpēc tagad es beigšu, domājams pie šīs lietas vēl daudzkārt atgriezties. Vispārējais mans viedoklis, ceru, ir Jums un lasītājiem skaidrs: cilvēku modificēšanā es redzu vienīgo līdzekli, kas vismaz dod cerību glābt šo planētu un tās civilizāciju, bet bailes no tādas modificēšanas man liekas naivas un izrietošas vienīgi no šī jautājuma nepietiekami dziļas pārdomāšanas.

§11. Buiķa «ezotērijas» iemesli

.326. Tālāk Maija Salna raksta:

2002.01.07
(pirms 18 dienām)

.327. A. Buiķim jautā: «*Ko jūs atbildat tiem, kas par jūsu idejām vīpsnā?*» Viņš atbild: «*Es nediskutēju ar cilvēkiem, kuri ir 1960., 1970. gadu līmenī, es redzu, ka viņi nav lasījuši moderno literatūru. Un tad saka: ko Buiķis jauc Dievu ar zinātni kopā... Zinātne balstoties uz loģiku, bet reliģija – uz ticību. Bet zinātne arī balstās uz ticību! Uz ticību aksiomām – mēs pieņemam kaut ko, ko nevar pierādīt. Un tā ir mūsu ticība (...). Kad man bija 20 gadu, es pat negribēju iesvētīties (...). Bet tad nāk dzīves pieredze, personīgi notikumi dzīvē...*»

.328. Un tad ir viena atbilde, kas no psiholoģijas viedokļa varētu izskaidrot, kāpēc Buiķis sāka interesēties par ezotēriju.

.329. Viņam jautā: «*Vai jūs bieži pārbūvējat savu dzīves modeli?*» Atbilde: (120.lpp.) «*Vienreiz dzīvē esmu to darījis – totāli. Tā bija tāda garīga krīze, kad es vispār gribēju pamest visu un aiziet uz laukiem, pamest Zinātni. Mans tēvs ļoti skaisti atbildēja: «Var jau tā izdarīt, bet tā grūtība, no kuras tu šodien bēdz, tev citā veidā nāks atkal priekšā». Tas bija tik vienkārši. Un nākamajā dienā man nonāca rokās pirmā ezotērā grāmata. Tad arī es fiziski ieraudzīju citu realitāti. Bija vairāki redzējumi – es biju astrālajā pasaulē. Es atgriezos, man vēl reiba galva. Tad es modeli pārbūvēju, es sapratu, ka ir kaut kas ārpus racionālā, ka eksistē tas, ko nevar ar domāšanu izdomāt».*

.330. Tas acīmredzot izskaidro, kāpēc Buiķis pievērsās ezotērijai (man bija līdzīgi – zaudējumi, vēlēšanās «aizbēgt», «dvēseles miera» meklējumi, Elgara satikšana...)

2002.01.30 14:53 trešdiena
(pēc 23 dienām)

.331. Protams, ka tas izskaidro «kāpēc Buiķis pievērsās ezotērijai» (lai gan izskaidro ne līdz galam). Viņš stāsta: «*Bija vairāki redzējumi – es biju astrālajā pasaulē*». Nu, no zinātniskā viedokļa tas nozīmē: bija halucinācijas. Tātad bija «garīga krīze» ar halucinācijām, – citiem vārdiem sakot, akūta psihoze.

.332. Tas nav nekas jauns un ir pat diezgan tipiski. Daudzi lielie reliģiju dibinātāji un reliģiskie darbinieki ir nostājušies uz sava «liktenīgā ceļa» tieši halucināciju rezultātā.

⁴⁹ P.S. Džonatana Svifta vārdi no «Mucas pasakas».

.333. Jūdu priesterim un nežēlīgajam pirmo kristiešu vajātājam Saulam ceļā uz Damasku uznāca epilepsijas lēkme un halucinācijās viņš ieraudzīja, ka debesis atveras un no tām pa kāpnēm nonāk lejā Jēzus Kristus; kopš šī mirkļa viņš no kristiešu vajātāja pārvērtās par sava laika visdedzīgāko un darbīgāko kristiešu piekritēju, pieņēma grieķu vārdu Pāvils (jo dzīvoja zemē, kur grieķu valoda bija valdošā valoda – Romas impērijas austrumdaļā); tieši viņš uzsāka misionāra darbību ārpus ebreju tautas, nesa kristietību grieķiem un citiem Romas impērijas iedzīvotājiem, pārvērtā kristietību no mazas, ebreju vidū vajātas, bet pārējo tautu vidū vispār nepazīstamas sekta par ticību, kura pēc diviem gadsimtiem galu galā kļuvis par visas Impērijas valdošo reliģiju un tālāk par Eiropas reliģiju...⁵⁰

.334. Muhameds «garīgas krīzes» dēļ devās uz vientuļu alu, kur badojās tikmēr, kamēr viņam sākās halucinācijas, kurās viņš ieraudzīja eņģeli, kas sāka viņam Allāha vārdā diktēt Korānu; pēc tam Muhameds vēl speciāli provocēja halucinācijas, lai uzrakstītu Korānu līdz galam, bet, dabūjis «pilnu tekstu», devās pie saviem tautiešiem arābiem nest viņiem jauno islama ticību...

.335. Halucinācijas bija arī Mārtiņam Luteram, pirms viņš, būdams augustīniešu mūks, devās apstrīdēt Pāvesta varu un tādējādi uzsāka Reformāciju. Lutera halucināciju galvenais personāžs bija Sātans, ar kuru viņš sarunājās, strīdējās un pat kāvās.

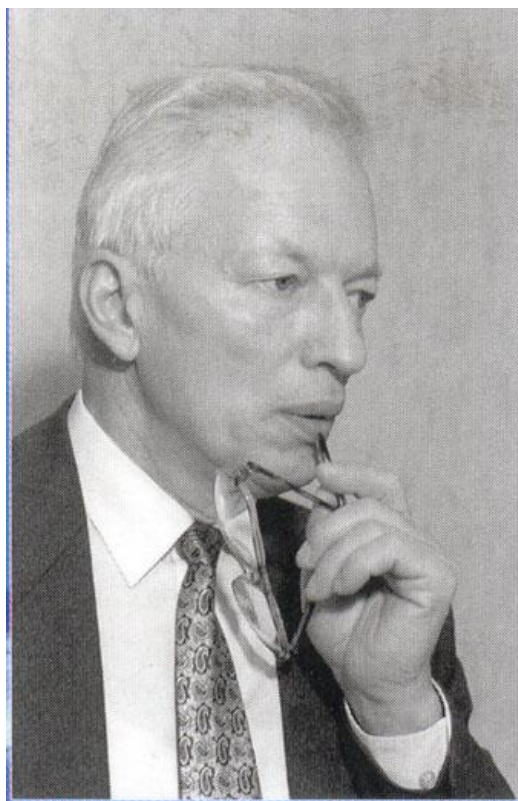
.336. Ar mazāk slaveniem vārdiem tādus piemērus varētu minēt simtiem un tūkstošiem visās reliģijās, visās ticībās un kultos, sākot jau ar visprimitīvāko cilšu – kādu kromanjoniešu vai neandertāliešu – šamaņiem.

.337. Halucinācijas – ja cilvēks nesaprot, ka tās ir halucinācijas, bet uztver tās kā realitāti, – ir ārkārtīgi spēcīgs stimulants «totālai modeļa pārbūvēšanai» {.329}. To viegli saprast, jo līdzko halucinācijā redzētais tiek atzīts par realitāti, tā cilvēkam viņa līdzšinējais «pasaules modelis», pasaules uzskats ir jāpārbūvē tādā veidā, lai šī jaunā «realitāte» tajā sakarīgi iekļautos.

.338. Halucināciju pamatā ir manis jau daudzārt aprakstītā smadzeņu randomģeneratora darbība – tas pats mehānisms, no kura rodas sapņi. Kā jau esmu teicis, Dabiskā izlase radīja cilvēku (un jau arī augstāko dzīvnieku) smadzenēs šo ģeneratoru nebūt ne tādēļ, lai viņiem miegā «rādītu kinofilmas». Randomģeneratoru Daba radīja tāpēc, ka bez šāda ģeneratora nav iespējams uzbūvēt aktīvi darbīgu sistēmu, kas nevis vienkārši reaģētu uz ārējiem kairinājumiem, bet kurai piemistu sava «iniciatīva», un galvenā šī ģeneratora darbība notiek tieši dienā un nomodā. Tikai normālā gadījumā šī ģeneratora izejošā informācija nenonāk ieejā tiem smadzeņu aparātiem, kas tur veido «pasaules ainu» (šo randomģeneratora produkciju izmanto citi smadzeņu aparāti, pie tam parasti izmanto, nefiksējot to atmiņā, tātad «apziņā»).

.339. Bet, ja randomģeneratora izejošā informācija smadzenēs kaut kādu iemeslu dēļ nonāk «pasaules ainas» veidošanas aparāta ieejā – tad tā ir halucinācija. Parasti tas notiek slimības, bada vai citu tamlīdzīgu apstākļu dēļ.

.340. Par to, ka Buiķim «garīgās krīzes» (t.i. tāda vai citāda veida psihiskas slimības) laikā bija halucinācijas, nav nedz ko brīnīties, nedz arī ko īpaši nožēlot (jo tagad jau viņš ir puslīdz vesels). Vairāk ir jābrīnās par to, ka viņš, būdams taču zinātnieks (!) nesaprata toreiz (un nesaprot tagad), ka runa ir bijusi par halucinācijām. Šis fakts jau prasa dziļāku un grūtāku skaidrojumu, taču tajā es šeit negribu iedziļināties gan precīzas un detalizētas informācijas trūkuma, gan citu iemeslu dēļ.

Akadēmiķis **Andris Buiķis**
(attēls no viņa grāmatas vāka)

⁵⁰ **P.S.** Tā, lūk, es domāju 2002.gadā... Taču tagad es domāju, ka drīzāk gan Saulam nekāda epilepsijas lēkme neuznāca, bet viņš vienkārši apzināti un viltīgi nolēma izplatīt kristietību starp grieķiem un romiešiem, lai tādējādi sagrautu Romas impēriju (kura bija galvenais šķērslis Jūdu valsts atjaunošanai). Izskatās, ka kristietība ir žīdu mākslīgi radīta un izplatīta reliģija priekš «gojiem» (t.i. neebrejiem), taču detalizēti šo jautājumu aplūkosim citā vietā.

.341. Gribu tikai norādīt uz diviem apstākļiem, kuriem droši vien bija sava loma arī «Buiķa gadījumā», bet kuri attiecas uz Latvijas «ezotērikiem» un ticīgajiem vispār, sevišķi uz tiem, kas pieder «zinātnes pasaulei» – tajā skaitā tiem, kam halucinācijas nav bijušas.

.342. Pirmais no šiem apstākļiem ir «nails pret padomju ideoloģiju». Ilustrēšu to ar pretstatu starp sevi un Buiķi – mēs piederam aptuveni vienai paaudzei –, lai gan šis nails ir tipisks vispār visiem, kas bija auguši padomju apstākļos un ar visu padomju ideoloģijas spēku audzināti (vai, precīzāk sakot, mēģināti audzināt) šīs ideoloģijas garā un bija vairāk vai mazāk intelektuāli attīstīti.

.343. Mēģinājums mūs audzināt tā, kā to gribēja «vara», bija simtprocentīgi izgāzies – tā vietā, lai kļūtu par uzticīgiem šīs ideoloģijas piekritējiem un kalpiem, – mēs to ienīdām. (Šis fakts var noderēt par piemēru tam, cik daudz vispār var panākt ar «audzināšanu», kuru tā propagandē mūsu Prezidente, atbildot uz maniem apsvērumiem⁵¹ par «cilvēku dzimuma labošanu» citos, efektīvākos ceļos).

.344. Katrs no mums meklēja izeju – un alternatīvu padomju ideoloģijai –; meklēju es un meklēja Buiķis, meklēja simti un tūkstoši inteliģento mūsu paaudzes pārstāvju «Padomju Latvijā».

.345. Starpība starp mani un Buiķi ir tikai tā, «uz kuru pusi» katrs no mums aizgāja no padomju ideoloģijas: – viņš aizgāja «pa labi», es «pa kreisi».

.346. Aiziet «pa labi», t.i. – uz «ideālismu» bija vienkāršākais un vieglākais ceļš. Padomju ideoloģija dēvēja sevi par «materiālismu»; «ideālisms» visās tā formās – no reliģijas līdz «ezotērijai» – skaitījās padomju ideoloģijas galvenais ienaidnieks, un nebija nekā vienkāršāka, kā, aizejot no padomju ideoloģijas, piebiedroties tās «dabisko ienaidnieku» nometnei. Tā izdarīja Andris Buiķis, tā izdarīja Imants Siliņš, Juris Tambergs, Jānis Stradiņš un desmiti, simti citu.

.347. Mans ceļš bija oriģinālāks un, acīmredzot, prasīja vairāk patstāvīgas domāšanas un dziļas analīzes (vai, precīzāk, otrādi: tieši tādēļ, ka man piemita vairāk patstāvīgas domāšanas un tieksmes uz dziļu analīzi, – tieši tādēļ es neaizgāju uz «ideālismu» «kā visi», bet aizgāju pretējā virzienā).

.348. Un tā, – pretēji visam vairumam manas paaudzes inteliģentu Latvijā – es aizgāju no padomju ideoloģijas «pa kreisi», t.i. uz «mehānistisko materiālismu», – aizgāju, cik var spriest pēc publikācijām un kā izskatās, laikam vienīgais Latvijā.

.349. Šeit neaplūkosi «mehānistiskā materiālisma» būtību – tas ir daudz darīts citās vietās. Šeit es tikai gribēju parādīt, kas bija kopīgs man un Buiķim, un kas bija atšķirīgs.

.350. Un otrais apstāklis, ko es biju domājis punktā { .341 }, ir «mode».

.351. Punktā { [VISUS.340](#) }⁵² es stāstīju par šimpanzi Sultānu, kurš guva izcilus panākumus dažādu atjautības uzdevumu risināšanā. Viņu un citus pērtiķus Kēlers, viens no psiholoģijas klasiķiem, Igaunijā dzimis baltvācietis, pētīja Tenerifas zooloģiskajā stacijā Kanāriju salās īsi pirms Pirmā pasaules kara un kara laikā. (Tenerifa! – kāds pazīstams vārds, vai ne, Maija? Tas, šķiet, ir kaut kur netālu no Benulas?).

.352. Kēlera grāmata ir viens no visinteresantākajiem psiholoģijas darbiem, ko vien man ir nācies redzēt. Un lūk, šajā grāmatā viņš apraksta arī dažādas «modes» (tā Kēlers šo parādību nosauc), kas regulāri uznāca viņa pērtiķiem. Te pēkšņi tie visi kā viens sāk medīt un ēst skudras, te atmet šo nodarbošanos un sāk visi apkaisīt sevi ar lapām vai staigāt, apkārušies ar nolauztiem zariem.

.353. Latvijas akadēmiķi, tāpat kā vispār cilvēki, jau neko daudz neatšķiras no Kēlera šimpanzēm. Arī akadēmiķiem uznāk dažādas «modes» – un pašreiz mūsu zinātniekiem ir nākusi modē aizraušāns ar «ezotēriju».

.354. Viņi viens otru iespaido, seko cits cita piemēram. Daži iesāk, citi atdarina, un tā tas aiziet...

§12. Ezotērie zinātnieki

2002.01.07

(pirms 23 dienām)

.355. Vispār jau tiešām – izlasiet to pats un paskaidrojiet, kā tas var būt, ka pēdējā laikā tieši zinātnieki sākuši ticēt ezotērikai, reinkarnācijai utml.? Strīpām vien. Vai tas būtu saistībā ar atklājumiem kvantu fizikā, torsionu laukiem? Jūs varētu paņemt kādus citākus no šādu profesoru rakstītā un tad paana-

⁵¹ Viķe-Freiberga Vaira. «Mums visiem jāapgūst iecietība, iejūtība un līdzjūtība». «Latvijas Vēstnesis» 2001.03.22 Ce, Nr. 47 (2434). Viķe-Freiberga Vaira, President of the Republic of Latvia. «Statement marking the United Nations International Day for the Elimination of Racial Discrimination March 21, 2001». «Latvijas Vēstnesis» 2001.03.22 Nr.47 (2434). Šos paziņojumus (latviešu un angļu valodās) Vaira Viķe-Freiberga izplatīja kā atbildi uz pirmajiem viņas saņemtajiem žurnāla ROSE numuriem.

⁵² LASE4-48.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

lizēt, kā es Jums jau ieteicu pirms apmēram diviem gadiem (2000.g. 29.janv.), kad citēju M. Kalniņu un Vairu Viķi-Freibergu, kas atbalsta un tic reinkarnācijai. Jūs tad apsolījāt atbildēt grāmatā. Varētu «Rosē» kopā ar to par Blavatsku...

.356. Redziet, viena lieta ir, ja reinkarnācijai tic Maija Salna, kura strādā par apkopēju. Tad daudzi var teikt – nu, viņa ir neizglītota tumsoņa. Bet kā šādu ticību lai izskaidro visiem šiem zinātņu doktoriem, profesoriem? Tas ir interesanti. Es to izskaidroju ar tiem pēdējā laika atklājumiem – torsionu laukiem u.c. Lai gan...

.357. Buiķis 1. sarunas sākumā raksta: «*Jā, esmu matemātiķis, speciālists matemātiskajā fizikā un matemātiskajā modelēšanā, bet pirmām kārtām es esmu cilvēks (..). Jā, dienā savā profesionālajā darbā es tiešām risinu daudzas praktiskas fizikas un tehnikas problēmas. Bet tad, kad pienāk vakars, es esmu tikai cilvēks. Cilvēks, kurš jau 25 gadus interesējas par ezotēriju*».

2002.02.01 11:40 piektdiena
(pēc 25 dienām)

.358. Cilvēks viņš, protams, ir, bet tas vēl neko nenozīmē. Es arī (laikam) esmu cilvēks, bet par «ezotēriju» neinteresējos, kamēr mani uz to nepiespieda, un kad sāku (zināmā mērā) interesēties, tad tikai kā par savu pretinieku ideoloģiju...

.359. Patiešām var rasties iespaids, ka Latvijā gandrīz visi zinātnieki «strīpām vien» tagad nododas «ezotērijai»... Tomēr es domāju, ka šis iespaids ir mānīgs. Vienkārši Buiķis un daži citi ir ļoti «skaļi», visur runā, visur uzstājas un raksta. Pirmkārt, viņi ir priecīgi, ka nu beidzot (pēc padomju ideoloģiskajiem spaidiem) viņi var brīvi paust savus «antimateriālistiskos» uzskatus. Otrkārt, viņiem patīk un glaimo, ka mazizglītotas sievas bariem vien stāv viņiem apkārt, klausās, aplaudē un ir sajūsmā, ka šādus viņām tikamus uzskatus pauž vīri ar tādiem tituliem un grādiem...

.360. Bet tie zinātnieki, kas «ezotērijai» netic, par šo jautājumu praktiski vispār neizsakās. Un tiešām – kādā sakarībā lai viņi uzstātos? Lai apkarotu Buiķi? Viņi to negrib – to vai citu iemeslu dēļ. Pirmkārt jau, negrib publiski cīnīties pret savu «zinātnisko kolēģi»; otrkārt, nav jau arī laika, visi ir aizņemti; treškārt, neteiksim baidās, bet tomēr izjūt zināmu nepatiku aizstāvēt «padomju laika viedokli»...

.361. «Torsionu lauki» nav atklāti, bet izgudroti, un šim faktoram lielas nozīmes šajā lietā nav – «torsionu laukus» pieņem un atzīst būtībā tikai tie, kas jau tāpat tic Dievam vai «ezotērijai», jo atrod šajos «laukos» «teorētisku apstiprinājumu» savām apriorajām idejām.

.362. Šipova un Akimova mācībai ārēji piemīt visas tipiskās un pasaules vēsturē labi pazīstamās, daudzārt redzētās šarlatānisko mācību pazīmes – līdzīgi kā «mesmerismam», «frenoloģijai» un tamlīdzīgām «modēm», kas iepriekšējos gadu desmitos un simtos ir gājušas pāri Eiropai un pasaulei.

.363. Par Šipova un Akimova mācības «iekšējo», fizikāli-matemātisko daļu es negribu izteikties, jo to vienkārši nezinu. Varbūt tur patiešām ir kaut kas vērtīgs (varbūt arī nav), bet katrā ziņā tās milzīgi globālās interpretācijas, ko viņi taisa, – par Dievu, dvēseli utt, – tās jau nu ir simtprocentīgas blēņas pat tajā gadījumā, ja teorijas fizikāli-matemātiskais kodols ir vērtīgs; ja šis kodols ir patiešām pareizs, tad tam noteikti ir iespējamas arī pilnīgi citādas, saprātīgas un zinātniskas interpretācijas.

.364. Jūs izsakāt pārsteigumu, ka profesors Tambergs ir ticīgs un pie tam Teoloģijas fakultātes lektors. Bet to Jūs varējāt konstatēt jau no punkta {[VISUS.1460](#)}⁵³.

.365. Tambergs ir ļoti kolorīta, īpatnēja un interesanta personība no psiholoģijas viedokļa. Jau pirmajā reizē, kad mēs satikāmies, viņš man pasludināja: «Es ticu Dievam, bet tas nekas». Vēlāk viņš lūdza man uzrakstīt viņa «psiholoģisko portretu», bet es faktiski izvairījos, aprobežodamies ar tiem dažiem vārdiem punktā {[REVIS.1416](#)}⁵⁴, kaut gan psiholoģiskā aina man bija skaidra jau pēc pirmās tikšanās reizes, – taču ne visu var rakstīt un stāstīt.

.366. Šie Jura Tamberga vārdi «Es ticu Dievam, bet tas nekas» – un pēc tam tādas «simtprocentīgi materiālistiskas» mācības kā Vēras teorijas atbalstīšana – ir ļoti raksturīgi. Izsakoties poētiski un ne visai precīzi (es varētu arī precīzāk), bet toties izsakoties daudziem saprotami, viņa «mīt divi Tambergi»: viens ir nopietns zinātnieks, fiziķis, kurš spējīgs raudzīties uz pasauli lietišķi un racionāli, atbalsta Vēras teoriju un izturas zobgalīgi pret «otro Tambergu». Bet «otrais Tambergs» tic (vai drīzāk gan: spiež sevi ticēt) Dievam, «torsionu laukiem» utt. Kādēļ pastāv šis «otrais Tambergs», es zinu, bet negribu to nevienam klāstīt.

.367. Tajā pašā pirmajā tikšanās reizē Tambergs pašironiski pats lasīja man priekšā labsirdīgi zobgalīgi dzejoli, ko par viņu sacerējuši citi fiziķi, zobojoties par viņa nodošanos Šipova un Akimova

⁵³ LASE4-216.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

⁵⁴ LASE2-176.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

teorijai. Tas parāda, pirmkārt, ka tie «citi fiziķi» šai teorijai netic, un, otrkārt, ka arī ar paša Tamberga ticību viss nav nemaz tik vienkārši un vienozīmīgi.

.368. Un arī ar Vairu Vīķi-Freibergu nav tik vienkārši un vienozīmīgi. Jā, intervijā žurnālam «Mistērija» vai citur kādai «ezotēriski» noskaņotai sievai viņa var pateikt, ka «tic reinkarnācijai», var 18.novembrī Doma baznīcā kristiešu Dievam publiski noskaitīt lūgšanu par Latviju...

.369. Bet es esmu lasījis (ne nu gluži «no vāka līdz vākam», bet pietiekoši, lai zinātu, kas tur iekšā) visus Latvijā pieejamos viņas sacerējumus. Un tajos nedz «ticība reinkarnācijai», nedz ticība Dievam faktiski neparādās (pretstatā, piemēram, Buiķa grāmatai). Prezidentes grāmatās parādās, lielākais, – šaubas. Un zināma interese par šiem «robežjautājumiem».

.370. Es neticu, ka Prezidente vienozīmīgi tic reinkarnācijai vai Dievam. Nav viņai nekādas stingras pārliecības šajos jautājumos. Visi tie vārdi intervijās un tās publiskās lūgšanas ir tikai tāda koķetēšana, zināmā veidā pielāgošanās apkārtnei un apstākļiem.

.371. Bez tam viņa ir labu laiku atradusies Buiķa ietekmē – kad viņi vēl bija kopā Latvijas institūtā. Un Buiķim kā sludinātājam, protams, vienmēr ir bijuši labi panākumi un ietekme uz cilvēkiem (skat., piem., {.245}).

.372. Bet ja Prezidente nonāktu manā ietekmē (līdzīgi, piemēram, kā Jūs), tad viņas «ticība» sāktu stipri vien ļodzīties un šūpoties. Tas viņu atšķir no «īsteni ticīgajiem», tādiem kā pats Buiķis. Šis nu nekad nevarētu nonākt manā ietekmē (tāpat kā es – viņa).

§13. Nepabeigta vēstule Ingum Dūzelim

2000.08.31 00:15 ceturtdiena

(pirms 1 gada, 5 mēnešiem, 1 dienas, 11 stundām, 25 minūtēm)

.373. Labdien, cienījamais Ingu⁵⁵! Saņēmu Jūsu garo vēstuli, paldies.

.374. Pirms komentēt konkrētākas lietas, es gribētu izteikt dažas vispārīgas, teorētiskas nostādnes. Gan šajā, gan iepriekšējās vēstulēs Jūs pieminat dažādus faktorus, kuri tā vai citādi varētu būt saistīti ar mūsu dzīvi un «lapu lietu»⁵⁶. Iedalīsim šos faktorus vairākās grupās un vispirms novērtēsim katru no šīm grupām kopumā.

.375. Par «A grupas» faktoriem nosauksim dažādus pārdabiskos spēkus – dievus, garus, Sātanu, burvestības utt.

.376. Par «B grupas» faktoriem nosauksim citu (domājams, augstāku) civilizāciju darbošanos – visādus citplanētiešus, NLO utt.; šie faktori nav pārdabiski, darbojas dabiski spēki, bet tādi, kas atrodas ārpus Zemes civilizācijas.

.377. Par «C grupas» faktoriem nosauksim cilvēkus ar dažādām neparastām spējām – ekstrasensus, parapsihologus utt.; tie nav ārpuszemes civilizāciju pārstāvji, bet gan Zemes cilvēki, tikai apveltīti ar tādām spējām, kādu nav «parastajiem» cilvēkiem.

.378. Un beidzot, par «D grupas» faktoriem nosauksim «parasto», ne ar kādām īpašām spējām neapveltītu cilvēku darbošanos.

.379. Spriežot pēc Jūsu teiktā, Jūs pieļaujāt visām četrām grupām piederošu faktoru pastāvēšanu un darbošanos. Teikšu Jums atklāti, ka es praktiski uzskatu par iespējamu tikai D grupas faktoru darbību, un jāšaubās, vai kādreiz varētu atrasties tādi fakti, kas liktu man domāt, ka pasaulē pastāv arī A, B un C grupu faktori.

⁵⁵ P.S. Ingus Dūzelis, agrāk milicis, vēlāk apsargs, bija Maijas Salnas paziņa, ar kuru viņa mēģināja iepazīstināt arī mani; šo kontaktu mērķis bija – publicēt manos izdevumos («Rosē» vai citur) Ingus stāstu par to kā Visuma Augstākā Hierarhija (galvenokārt toreizējā Augstākās Padomes deputāta Jāņa Gulbja personā) izvēlējusies viņu un viņa draudzeni par saviem «izredzētajiem»; – publicēt kopā ar maniem komentāriem par to visu. Tā būtu interesanta iecere, ja vien es par šo lietu varētu saņemt pilnu un objektīvu informāciju, lai pēc tam atsegtu faktiskos lietas apstākļus. Diemžēl, no ieceres nekas neiznāca, jo Ingus Dūzelis faktiskos lietas apstākļus slēpa, mēģinādams man «iesmērēt» objektīvu faktu vietā jau gatavu savu interpretāciju (ka viņš, lūk, esot kontaktējies ar Friča Bārdas garu, ka viņa draudzene esot 18.gadsimta franču prinčesu reinkarnācija un tamlīdzīgi). Tad es pārtraucu ar viņu kontaktus; šeit iesāktā pēdējā vēstule palika nepabeigta un nenosūtīta.

⁵⁶ 1990.gadu sākumā jaunieši Ingus Dūzelis un kāda viņa draudzene saņēma daudzas anonīmas un noslēpumainas vēstules («lapas»), kuras «Visuma Augstākās Hierarhijas» vārdā lika viņiem izpildīt dažādas darbības, solot par to abiem kā «izredzētajiem» augstu vietu Hierarhijā un pasaules pārvaldīšanā; sākumā jaunieši arī daļu no prasītā pildīja. (Piezīme grāmatā VITA3).

.380. To es pateicu tikai tā, – skaidrības labad, jo nedz es gribu Jūs pārliecināt par savu taisnību, nedz arī domāju, ka kāds (tajā skaitā Jūs) varētu kaut ko grozīt manos uzskatos.

.381. Uz ko pamatojas tādi uzskati kā manējie (pie tādiem pieturas pārsvarā Zinātnes cilvēki)?

.382. Par A grupas faktoru pastāvēšanu ir bijuši pārliecināti neskaitāmu Zemes civilizāciju un kultūru pārstāvji neskaitāmās paaudzēs: savas «A grupas» sistēmas bija šumeriem un ēģiptiešiem, babiloniešiem un asīriešiem, mīdiešiem un partiešiem, hetiem un nūbiešiem, maijiem un actekiem... – simtiem vai pat tūkstošiem civilizāciju, katrai savi dievi, savi burvji un šamaņi: Amerikas indiāņiem, Āfrikas nēģeriem, Melanēzijas papuasiem... Simtiem paaudzēs, gadu tūkstošiem ilgi viņi ticēja visvisādiem A grupas faktoru variantiem, visvisādi būrās un pesteļoja, piesauca visdažādākos garus un dievus...

.383. Un kāds bija tam visam rezultāts? Viņu vidējais dzīves ilgums bija niecīgs: ja nenomīra jau mazotnē, tad dzīvoja vidēji 30 gadus; ēģiptiešu mūmija, kuru nesen pētīja Rīgā, ir vīrietis, kas miris 40 gadu vecumā – gandrīz vai sirmgalvis; slavenie faraoni Ehnatons un Tutanhamons mira daudz jaunāki. Vairums šo tautu vispār izmira un izzuda. Pārējās (kā indiāņi, āfrikāņi, indieši, austrālieši) nonāca atpalikušu Eiropas koloniju stāvoklī.

.384. Tagad ir nācis modē amerikānis Kastaneda, kurš raksta par savu skolotāju – Jaunmeksikas indiāņu burvi: ko tik viņš, no saviem senčiem mācījies, neprot un ko tik viņš nespēj, salīdzinot ar baltajiem cilvēkiem! Tikai viens paliek neskaidrs: ja jau tā, ja jau viņiem ir tik brīnišķīgas spējas, tad kāpēc viņa tauta atdeva savu senču zemi šiem baltajiem cilvēkiem un pati gandrīz pilnīgi izmira? ⁵⁷

.385. Un tā, visas šīs «A grupas» mācības nav jaunas, tās ir pastāvējušas gadu tūkstošos neskaitāmos variantos un ir devušas tādus rezultātus, kurus mēs diez vai varam apskaut. Fundamentāla pārmaiņa cilvēku uzskatos notika Eiropā ap 16. un 17. gadsimta miju. Tad pirmoreiz parādījās tas, ko tagad parasti sauc par «zinātnisko pieeju» (vai zinātnisko metodi utt.). Tās būtība bija tā, ka no visiem A grupas faktoriem atteicās, un sāka meklēt visām lietām skaidrojumu ārpus šīs A grupas. Te varētu minēt daudz «zinātniskās metodes» raksturīgo pazīmju, tas ir aprakstīts milzum daudzās grāmatās, bet šeit tas prasītu pārāk daudz vietas.

.386. Zinātniskās metodes pielietošana tūlīt deva acīmredzamus rezultātus: Eiropa strauji izvirzījās tālu priekšā pārējām pasaules zemēm un padarīja tās par savām kolonijām, radās tvaika dzinēji, mašīnas, dzelzceļi, radio, televīzija, mobilie telefoni...

.387. Tagad atteikties no zinātniskās metodes, – tas nozīmētu atzīt, ka tas, 16.–17. gadsimta pavērsiens cilvēku domāšanā ir bijis kļūdainis, ka pareiza tomēr ir bijusi visu to seno valstu iemītnieku pieeja pasaules lietām. Bet kā tādu atziņu lai saskaņo ar vienas un otras metodes dotajiem faktiskajiem rezultātiem?

.388. Pāriesim tagad pie B grupas faktoriem – pie ārpuszemes civilizācijām. Vispirms padomāsim, kas notiktu, ja pati Zemes civilizācija ierastos uz kādas citas planētas, kur jau pastāv kaut kāda dzīvība?

.389. Pirmos kosmiskos lidojumus organizēja PSRS Zinātņu Akadēmija (sadarbībā ar kara resoru, protams), tagad tos veic galvenokārt amerikāņu NASA. Ko darītu gan vieni, gan otri, ieradušies uz kādas planētas, kur ir dzīvība? Vai viņi sāktu «spēlēt slēpšanos» kā domājāmie NLO? Skaidrs, ka nē; tas ir pilnīgā pretrunā ar visu viņu (t.i. galvenokārt zinātnieku) domāšanas veidu.

.390. Civilizāciju (pie kam dažādu attīstības līmeņu civilizāciju) satikšanās ir notikusi arī agrāk vēl Zemes ietvaros. Vai eiropieši, ieradušies Amerikā vai Austrālijā, «spēlēja slēpšanos» attiecībā pret iezemiešiem; vai viņi slepeni ķēra tos pētīšanai un tamlīdzīgiem nolūkiem? Taču nē – civilizāciju sadursmes notika pavisam savādāk – varbūt agresīvi un «zemākajām» civilizācijām liktenīgi, bet nu nekādi ne «NLO stilā». Tāpēc pieņēmums, ka uz Zemes šādā stilā darbojas kādas citas civilizācijas (pie tam vēl augstākas par Zemes civilizāciju) – tāds pieņēmums šķiet ārkārtīgi maz ticams.

.391. Ķersimies tagad pie C grupas faktoriem. Pieņēmums, ka šādi faktori pasaulē pastāv, nozīmē, ka visi cilvēki NAV principiāli vienādas būtnes. Runājot konkrētākos piemēros, teiksim, Jānis Gulbis⁵⁸ nav tāds pats cilvēks kā Jūs vai es, – viņam piemīt tādas īpašības (spēja lasīt domas, telepātija utt.), ko mēs ar Jums principiāli nespējam.

.392. Man vispār ir radies iespaids, ka Jūs sevi pienācīgi nenovērtējat. Piemēram, vienā vietā pēdējā vēstulē Jūs rakstāt: «*Intuīcija man dažkārt noder pat šaha spēlē, jo nevaru lepoties ar intelektu – tas nav nespējīgs, bet drīzāk vāji attīstīts*». Nu, negribētu Jūs ietekmēt, bet es gan neko tādu nesaskatu.

⁵⁷ P.S. Maija Salna pēc tam izteica domu, ka šis Kastaneda vienkārši ņirgājas par savu lasītāju lētīcību un ka viss viņa rakstītais ir mistifikācija.

⁵⁸ Rīgas Domes deputāts, kuru Ingus Dūzelis tur aizdomās par «lapu lietas» organizēšanu. Bija psiholoģijas pasniedzējs Ingus draudzenei medicīnas skolā; uzdevās viņai par ekstrasensu un parapsihologu. (Piezīme grāmatā VITA3).

.393. Tieši šis pārliecīgi zemais sevis vērtējums ietekmē arī Jūsu attieksmi pret *C* grupas faktoriem. Līdzko Jūs atzīstat, ka kādam (teiksim, Gulbim) piemīt kaut kādas tādas spējas, kas nepiemīt Jums, tā Jūs – automātiski! – esat nostādījis viņu augstāk par sevi.

.394. Atkal negribētu Jūs šeit ietekmēt, bet es gan neatzīstu, ka Gulbim (vai jebkuram citam) piemistu tādas spējas, kas nepiemīt man vai Jums. Jā, Gulbis (un pārējie), viņi jau nu gribētu, lai mēs tā domājam un lai atzīstam šo viņu pārākumu (tāpēc jau viņi tā cenšas), bet tikai – pigu! – es jau nu gan viņiem to nedošu.

.395. Nekādu «ekstrasensu» spēju Gulbim nav, – tas viss ir pasaciņas, – viņš ir tāds pats cilvēks kā mēs, pārējie; viņš tikai pūlas iestāstīt citiem, ka tādas spējas viņam ir, lai tādējādi paaugstinātu savu statusu starp cilvēkiem, lai visi skatītos uz viņu ar apbrīnu utt.; ar Medicīnas skolas meitenēm tas viņam izdevās, bet ar mani «šis numurs cauri neies!» – nu, tāda, apmēram šeit iznāk mana pozīcija.

.396. Tātad attieksme pret «*C* grupas» faktoriem, – tas pamatā ir cilvēka pašvērtējuma jautājums. Cilvēki ar zemu pašvērtējumu ir gatavi atzīt kāda cita «pārdabiskās spējas», bet cilvēki ar augstu pašvērtējumu negrib tādas atzīt. Tāds ir pamats; kā tas ir saistīts ar loģiku un citām lietām, – to es varētu izklāstīt, bet tā būtu ļoti gara filozofija.

.397. ... (*Vēstule nav pabeigta*)

§14. Par Zinātnisko metodi

2002.02.01 14:47 piektdiena

(pēc 1 gada, 5 mēnešiem, 1 dienas, 14 stundām, 32 minūtēm)

.398. Es atļāvos te ievietot savu pēdējo, nepabeigto vēstuli Ingum Dūzelim, pie kuras mana sarakste ar viņu pārtrūka. Es gribēju viņam stāstīt plašāk par Zinātnisko metodi, bet tad man sāka likties, ka tas ir bezcerīgi un ka tik mistiski noskaņots cilvēks vienalga to nepieņems – un tikai laiks būs zaudēts. Taču tagad mēs tajā vēstulē sacīto varam izmantot kā ievadu īsam stāstam par Zinātnisko metodi.

.399. Patiešām, kādēļ Buiķa grāmata ir nezinātniska, kādēļ pseidozinātniska ir Šipova un Akimova «torsionu lauku mācība» (vismaz savā «plašajā interpretācijā» {.362}), bet tajā pašā laikā Vēras teorija ir zinātniska, lai gan Latvijas «zinātnieki» to negrib atzīt?

.400. Kā jau es teicu punktā {.263}, kritērijs šeit ir – metode, kas lietota dotās teorijas vai vispār mācības radīšanā.

.401. Parasti par Zinātniskās metodes pamatpazīmēm min: paļauties tikai uz eksperimentāli pārbaudītiem faktiem, neuzticēties nekādiem «trešo personu» stāstiem, nepaļauties uz «atklāsmi» un «intuīciju» kā izzīņas avotiem utml.

.402. Es tomēr gribētu izteikt šo pašu domu vēl fundamentālākā, pašā fundamentālākajā veidā, kā vien tas iespējams.

.403. Zinātniskās metodes pamatbūtība ir: Okama asmenis. Faktiski no tā jau izriet viss pārējais.

.404. Nedarīt nekādus pieņēmumus, kuri nav absolūti nepieciešami parādību izskaidrošanai! Minimizēt visus pieņēmumus, visus postulātus, visas aksiomas!

.405. Piemēram, Buiķis postulē, ka eksistē «astrālā pasaule» {.329}, kamēr visu viņa «personīgo pieredzi» var elementāri izskaidrot kā halucinācijas bez šī «astrālās pasaules postulāta». Tāpēc Okama asmenis tādu postulātu «nogriež nost» un «aizsviež projām». Un tā tas ir ar visām nezinātniskajām teorijām. Katrai tai ir kaut kādi «no gaisa grābti» (pēc autoru domām – atklāsmēs doti vai «intuitīvi zināmi») postulāti.

.406. Savā starpā visu šo (simtu, tūkstošu!) mācību postulāti atrodas pretrunā: «ezetēriķi» māca vienu, kristieši citu, un katrai reliģijai ir vēl desmitiem dažādu sektu, kas savā starpā nepārtraukti naidojas... Tikai ļoti sekli domātāji var nerūpēties par to, kā tad saskaņot visus šos mācību simtus savā starpā un kura tad ir tā «īstā» mācība, – un kādēļ «īstā» ir tieši šī, un nevis cita?...

.407. Zinātnē, turpretim, t.i., kad lieto Zinātnisko metodi, pastāv tikai vienu atziņa par konkrēto lietu – nu, dažreiz, kad lieta vēl nav īsti izpētīta, pastāv līdzās dažas paralēlas hipotēzes.

.408. Un tā tas ir tādēļ, ka netiek pieņemti nekādi «no gaisa grābti» postulāti – tie pieņēmumi, kurus nezinātnisko mācību sludinātāji ņem «katrs no sava gaisa».

.409. Nu lūk, un Vēras teorija ir zinātniska tādēļ, ka tā ir tieši postulātu minimizācijas rezultāts, – un nevis taisīta, «pagrābjot no zila gaisa» kaut kādus savus patvaļīgus pieņēmumus.

.410. Protams, arī Vēras teorijai ir savi postulāti (pamatpieņēmumi) – bez tādiem nevar iztikt neviena teorija –, bet viegli ir pierādīt (kā es to daudzkārt esmu jau darījis), ka Vēras teorijā postulātu ir mazāk, nekā jebkurā no tās pretinieku mācībām.

.411. Punktā {.327} Buiķis raksta: «Zinātne balstoties uz loģiku, bet reliģija – uz ticību. Bet zinātne arī balstās uz ticību! Uz ticību aksiomām – mēs pieņemam kaut ko, ko nevar pierādīt».

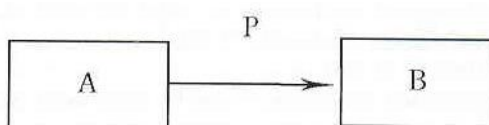
.412. Ja Buiķis pareizi atstāsta savu pretinieku vārdus un viedokli, tad viņam ir bijuši visai vāji pretinieki. Atšķirība starp zinātņi un reliģiju nav vis tā, ka pirmā balstoties uz loģiku, kamēr otrā uz ticību. Katra pieņem kaut kādus postulātus (tātad, kā Buiķis pareizi saka, «balstās uz ticību»). Ne tur ir atšķirība starp zinātņi un reliģiju – bet gan postulātu minimizācijā! Zinātne minimizē savus postulātus, bet reliģija – nē.

§15. Par informāciju

.413. Punktā {.277} Buiķis raksta: «Sākotne taču ir gars! (..) Torsionu jeb vērpes lauki darbojas bez enerģijas parastā nozīmē vēl nemateriālā pasaulē. Materiālā pasaule rodas pēc tam. Torsionu jeb vērpes lauki Absolūtās apziņas laukā izveido informācijas matricas».

.414. Kas tās tādas par «informācijas matricām»? Informācija visur un vienmēr, tajā pasaulē, ko mēs pazīstam, ir sekundārs veidojums pēc shēmas:

.415.

.416. Objekts *A* kaut kādā procesā *P* iedarbojas uz objektu *B*, un tā rezultātā objektā *B* parādās informācija par objektu *A*. Nepastāv informācija «ne par ko».

.417. Radoraidītāja elektroslēpās notiek elektriskās svārstības, un tas izstaro elektromagnētiskos viļņus. Tāpēc šie viļņi satur informāciju par svārstībām raidītājā. Šeit raidītājs ir objekts *A*, elektromagnētiskais lauks – objekts *B*.

.418. Elektromagnētiskā lauka svārstības iedarbojas uz antenu, un tajā parādās elektriskās svārstības. Tāpēc antena satur informāciju par lauku (un tālāk – par raidītāju). Šeit lauks ir objekts *A*, bet antena – objekts *B*.

.419. Un tā vienmēr un visur visos informācijas rašanās, pārraides, apstrādes procesos. Pirms var parādīties informācija, jāpastāv objektam *A*. Kā un no kurienes informācija parādās Buiķa «matricās»?

.420. Bez konkrēta procesa apraksta Buiķa vārdi (vismaz informātikas speciālista ausīs) skan kā pilnīgi nesaprotams un bezjēdzīgs vārdu savārstījums. Ja tur ir kāda jēga, tad tā ir jāpaskaidro.

§16. Eksistences un Uzdevuma stratēģijas

2002.01.20

(pirms 12 dienām)

.421.⁵⁹ Šodien (20.janvārī) raidījumā pa LTV1 «Dvēsele ikdienā» runāja tas daudzkārt minētais profesors A. Buiķis un kaut kāds mācītājs. Runāja, protams, par garīgo, par Dievu.

.422. Pirmkārt jau, netika paskaidrots, ko īsti Buiķis saprot ar jēdzienu «Dievs». Viņš runāja tā, it kā pašam nebūtu īstas skaidrības – vai tā ir persona vai enerģija, vai vēl kaut kas cits. Par torsioniem viņš nerunāja, bet pateica, ka drošību šajā tik mainīgajā, nestabilajā materiālajā pasaulē var dot tikai ticība Dievam. Viņš kādreiz šo drošību un balstu esot meklējis draugos, ģimenē, darbā u.c. tādās lietās, bet tad kaut kas esot noticis, un viņš palicis bez šī atbalsta. Kamēr atradis to ticībā garīgām lietām. (Es šo iemeslu, kāpēc Buiķis tik ļoti aizrāvies ar torsioniem, par ko brīnās profesors Juris Žagars, pareizi atradu tanī Buiķa grāmatā 120.lpp., ko Jums iepriekšējā vēstulē citēju {.329}. Garīga krīze, tātad).

.423. Un tad viņš visā nopietnībā saka, ka cilvēkam obligāti ir vajadzīgi satricinājumi, krīzes un katastrofas, lai viņš pārstātu paļauties uz materiālo pasauli un domāt racionāli, jo tikai ticībā garīgajai pasaulei varot atrast drošību un balstu.

.424. Buiķis savā runas un izturēšanās veidā (pat savā ziņā izskatā) tiešām atgādina Elgaru... (..)

.425. Mani izbrīna Haralds⁶⁰ depresijas un bailes no nāves. Ja viņš tā tic Dievam, tad šādām bailēm nevajadzētu būt.

⁵⁹ P.S. Petītā ir dots Maijas Salnas vēstules fragments.

.426. Savukārt Jums, kas šai dzīvē tik daudz cietis, it kā vajadzētu meklēt mieru Dievā, bet Jūs vienalga esat pārliecināts ateists...

.427. Smieklīgi (pat man) šķiet zinātnieku (!) izteicieni (Buiķa grāmatā): «*Dievam ir jābūt, jo citādi nevar būt! Nevar būt, ka Dieva nav!*». Pat man liekas, ka tā izsaukties var tikai fanātisks ticīgais vai histēriska sieviete.

.428. Bet ir arī tas neizskaidrojamais, par ko visai racionāli stāsta radioastronoms J. Žagars⁶¹. Viņš arī ir pētījis Bībeli un atradis tur daudz interesanta. Viņš domā, ka cilvēks nav radies evolūcijas ceļā uz Zemes, bet ir «atnācējs»...

2002.02.05 12:58 otrdiena
(pēc 16 dienām)

.429. Ir tiešām apbrīnojami, kādā mērā Latvijas «zinātnieki» nododas visvisādām fantāzijām un ignorē Zinātnisko metodi. Ja Jūs esat pareizi atstāstījusi profesora Žagara viedokli⁶², tad iznāk, ka viņš atzīst pārējās dabas evolūciju uz Zemes, bet cilvēks no šīs evolūcijas stāv savrup – ieradies no Kosmosa. Tas ir viens pilnīgi «no gaisa grābts» jauns postulāts klāt pie tiem, kas nepieciešami, lai ievestu (teorijā) evolūciju uz Zemes.

.430. Un, ja gribētu sākt nopietni apspriest šo ideju, tad tūlīt vajadzētu tās autoram jautāt: «Kāpēc tad pērtiķi ir anatomiski tik līdzīgi cilvēkiem? Kurā formā tad cilvēks ieradās uz Zemes – kā neolīta pārstāvis? kā paleolīta? kā kromanjonietis? kā neandertālietis? Un kas tad viņu atveda, ja raķetes viņš iemācījās būvēt tikai pavisam neseno?» – un būtu simtiem citu jautājumu. Ja idejas autors spētu uz tiem atbildēt – nu, tad vismaz varētu sākt runāt par jaunu zinātnisku hipotēzi. Bet tā... – pļāpāšana vien tā ir.

.431. Biežāk gan izvirza idejas nevis par to, ka tikai cilvēks ir «ieradies no Kosmosa», bet gan ka pati Dzīvība (pirmo vienšūnas organismu veidā) ir atnesta «ar kādu meteorītu» vai citādi. Tā jau ir mazliet nopietnāka ideja, taču arī tā prasa «lieku postulātu», bez kura ir iespējams iztikt. Un, galvenais, tā uz jautājumu par dzīvības rašanos neatbild, bet tikai atbīda to tālāk. Pats jautājums paliek: «Kā tad radās dzīvība Kosmosā?». Šīs problēmas es jau pirms 22 gadiem, 1980.gadā, izskatīju punktā {ROAD.589} un tālākajos.

.432. Punktā {425} Jūs izsakāt izbrīnu par to, ka Jūsu vēstuļu draugs tik ļoti baidās no nāves, neskatoties uz to, ka viņš «tā tic Dievam». Īstenībā viss ir pavisam vienkārši un saprotami: – bailes no nāves ir primāras, ticība Dievam – sekundāra. Nevis vispirms viņš tic Dievam un pēc tam baidās no nāves, bet otrādi: vispirms ir bailes no nāves un tieši tādēļ nāk ticība Dievam – kā līdzeklis, kā mēģinājums šīs bailes noslāpēt (kas gan, kā Jūs redzat, ne sevišķi izdodas – bailes vienalga paliek).

.433. Tāpat punktā {427} minētie izsaučieni nāk nevis no «fanātiski ticīgajiem», bet gan no tiem, kas gribētu tādi kļūt (un ar šiem izsaučieniem cenšas pārliecināt pirmām kārtām paši sevi). Ar histēriju tur sakars, protams, ir visai dziļš: pašiedvesma, kā Jūs zināt, ir visraksturīgāka tieši histērijai.

.434. Es patiešām esmu daudz cietis un «garīgās krīzes» pārdzīvojis droši vien ne mazāk (bet ticamāk, ka pat vairāk) nekā Jūsu draugs Haralds un nekā Buiķis. Un, lasot Jūsu vārdus punktā {426}, es aizdomājos: «Patiešām, kādēļ tad es esmu ateists, kādēļ nemeklēju šo “tautas opiju”, kurā viņi meklē atvieglojumu un balstu?».

.435. Stiprāka loģiskā domāšana? Droši vien, bet tas vēl nav viss. Ir vēl viens faktors, kas laikam ir ne mazāk svarīgs vai pat svarīgāks.

.436. Pirmajā tuvinājumā tas izskatās tā: «Man nav šo pašu jau minēto baiļu no nāves» – vismaz nav tādā mērā, lai tas nopietni ietekmētu manu domu gaitu un lai es par to daudz raizētos. Ja es par to vispār domāju, tad pa lielākai daļai Eduarda Veidenbauma (arī nelabojama ateista!) garā: «*Nost reiz metīšu skumību tumšo, Beigšu pēc nāves reiz ilgoties, Iesākšu ticēt, ka mērķis ir dzīvei...*». (Protams, nemetam, nebeidzam, neiesākam – ne viņš, ne es).

.437. Mani baida nevis nāve vispār, bet pēkšņa nāve, – kad es nepaspētu pabeigt iesāktos darbus, – tā varētu izteikties vēl precīzāk. Bet, ja es «paspētu savu paveikt», – tad lai Viņa nāk!

.438. Pēc tam es aizdomājos vēl dziļāk: «Bet kādēļ “viņus” nāve baida, kamēr mani nē?». Un nonācu pie sekojoša secinājuma.

⁶⁰ P.S. Pseidonīms – vēl viens Maijas Salnas paziņa, ar kuru viņa tajā laikā kontaktēja – filozofijas students, izmisīgi ticīgs, biežs «Kristīgā radio» runātājs pa naktīm.

⁶¹ P.S. Maija Salna nav paskaidrojusi, par ko tieši ir runa, un es arī nezinu. Juri Žagaru ir plānots iesaistīt operācijā ULTUS, un tad jau viņš varēs pats izteikties.

⁶² P.S. Acīmredzot M.S. atstāsta Žagara viedokli nepareizi. Vēlāk es pats dzirdēju kādu citu viņa uzstāšanos TV, un tur runa bija tikai par to, ka **dzīvība** ir atnākusi no Kosmosa (kaut kādu «sporu» veidā); tas jau vairs nav tik acīmredzami aplami, lai gan arī tas neapmierina «Okama asmeņa» prasības (postulāti nav minimizēti).

.439. Pastāv vairākas «dzīves stratēģijas» (t.i. – smadzeņu operētājsistēmas izturēšanās pamatalgoritmi). Protams, šīs stratēģijas nav diskrēti nodalītas; robežas ir izplūdušas, pastāv daudz starpposmu dažādiem cilvēkiem, bet kā «divus polus» var izdalīt to, ko mēs šeit nosauksim par «eksistences stratēģiju» un «uzdevuma stratēģiju».

.440. Pie «eksistences stratēģijas» cilvēka smadzeņu darbības galvenais mērķis ir: nodrošināt indivīda pastāvēšanu šajā pasaulē – un nodrošināt to pēc iespējas ērtāku, labāku, augstākā kvalitātē; pie šīs izturēšanās stratēģijas cilvēks visu mūžu pūlas sasniegt arvien augstāku eksistences līmeni un dara visu, kas to veicina: cenšas «taisīt karjeru», kļūt bagāts, slavens, utt., ar vārdu sakot, visādi paaugstināt savu statusu dzīvē. Visa viņa domāšana un centieni ir orientēti uz to, ka jādara ir viss, kas eksistences līmeni paaugstina: jāpelna nauda, jāraksta disertācijas, jācenšas sabiedrībā izvirzīties...

.441. Un Nāve tad iznāk tik tiešām «nāvējošs trieciens» visai šai dzīves stratēģijai: «Viss par velti!» («*Nāk nāve un māca, ka viss bijis nieks, Ko cerību pilns tu reiz krājis...*» – E. Veidenbaums). «Eksistence pārtraukta!? Nē, nevar būt!!! Dievam ir jābūt; nevar būt, ka Dieva nav, nevar būt, ka nav eksistences pēc nāves!»...

.442. Tāds, šķiet, pamatā ir «viņu» domāšanas ceļš. Arī Buiķim acīmredzot smadzenēs darbojas šis «eksistences stratēģijas algoritms»: viņš ir akademiķis, profesors – un tas nozīmē, ka viņš ir rakstījis disertācijas, ir gribējis un ir centies «virzīties uz augšu», – un, kā redzam, ne bez panākumiem.

.443. Un cita fundamentāla smadzeņu izturēšanās stratēģija ir tāda: «Lūk, man priekšā ir Uzdevums. Šis Uzdevums ir jāatrisina, jāizpilda. Kāda ir mana eksistence, tas nav būtiski; svarīgs ir Uzdevums; eksistences apstākļi mani interesē tikai par tik, par cik tie sekmē vai kavē Uzdevuma risināšanu. Nāve ir briesmīga, ja Uzdevums nav atrisināts; bet nāvei vairs nav nekādas nozīmes, ja Uzdevums jau IR izpildīts...»

.444. Es, protams, vienmēr esmu bijis tipisks «uzdevuma stratēģijas» pārstāvis. Tāpēc arī necentos «paaugstināt savas eksistences kvalitāti», nerakstīju disertācijas, nekļuvi par profesoru un akademiķi, bet tā vietā risināju Uzdevumu – radīju Teoriju, radīju Mācību...

.445. No šīs fundamentālās smadzeņu izturēšanās stratēģijas būtībā izriet viss: gan mana attieksme pret «tituliem un grādiem» (kuriem nav nekādas nozīmes, jo nozīme ir tikai atrisinātam, paveiktam Uzdevumam), gan «fanātiskā nodošanās» savām grāmatām (kā Uzdevuma daļām), gan vienaldzība pret nāvi (pie nosacījuma, ka Uzdevums izpildīts) un no šīs vienaldzības tālāk izrietošais «aukstais ateisms», – un pat «nežēlīgā izrēķināšanās» ar visiem, kas mēģina noniecināt manu Uzdevumu...

.446. Fundamentālā smadzeņu izturēšanās stratēģija, protams, tiek pieņemta agrā bērnībā cilvēka (kā bioloģiskā kompjūtera) pašprogrammēšanās procesā. Kādu stratēģiju kurš pieņem, tas acīmredzot ir lielā mērā atkarīgs arī no indivīda pašapziņas: Uzdevuma stratēģijas pieņemšana liecina par augstu pašnovērtējumu («Es esmu spējīgs risināt Uzdevumus!»), bet Eksistences stratēģijas pieņemšana – par zemu iekšējo pašnovērtējumu («Es jau nekādus Uzdevumus risināt nevaru, tāpēc jācenšas vien dzīvot pēc iespējas labāk...»).

.447. Man, protams, pašnovērtējums (intelektuālā ziņā) vienmēr ir bijis visai augsts. Es arī tagad, rakstot šo tekstu (bez kādas izlikšanās, tēlošanas vai pašiedvesmas – «pilnīgi dabiski») jūtos daudz stiprāks un pārāks par Buiķi – neskatoties uz visiem viņa profesora un akademiķa tituliem (kuru man nav).

.448. Tomēr vajag saprast šīs sajūtas dabu. Pārākuma apziņa ir pilnīgi atšķirīga katram no četriem galvenajiem psihotipiem. Holēriķis arī gandrīz vienmēr jūtas pārāks par citiem un pārliecināts par savu taisnību, taču šādā viņa domāšanā primāra loma ir paša personībai; vārdos to varētu izteikt apmēram tā: «Tas esmu es, tā tad man ir taisnība!». Histeroīds, tieši otrādi, iekšēji nav pārliecināts par savu taisnību, taču viņš uzskata par «savu pienākumu» par katru cenu izturēties tā, it kā būtu par to pārliecināts, noraidot visus argumentus «pret». Sangviniķim, savukārt, tas ir ļoti mazsvarīgs jautājums: «kam ir taisnība?». Bet pēdējam, šizoīdu kvadrantam savas taisnības apziņa ir sekundāra un izriet no tās Sistēmas primārā spēka, kurai viņš piekrīt.

.449. Tā arī man vispirms nāk doma, ka «Buiķis nespēs neko nolikt pretī Postulātu minimizācijas principam, Okama asmenim un vispār manai loģikai; – to nespēj neviens pasaulē, un nespēs arī Buiķis!». Un tikai tad kā secinājums tālāk izriet: «Tā tad mana argumentācija ir stiprāka nekā Buiķim; tā tad es esmu pārāks par viņu, jo esmu ieņēmis pareizu, aizstāvamā pozīciju un izvēlēties labus ieročus, bet viņš ir ieņēmis vāju, neaizstāvamā pozīciju un izvēlēties sev sliktus ieročus».

.450. Manas «garīgās krīzes» arī lielā mērā ir bijušas saistītas ar tādiem dzīves apstākļiem, kad nav bijis iespējams «risināt Uzdevumu» (diemžēl, tas manā mūžā ir noticis pārāk bieži un hroniski). Buiķa «garīgajām krīzēm», šķiet, būs bijis cits raksturs, vairāk saistīts ar jautājumu: «Kas es esmu, kāda ir mana loma Pasaulē?».

.451. Punktā {[VISUS.791](#)}⁶³ mēs līdzīgā kārtā jau ievēdam divas smadzeņu darbības «pamatstratēģijas»: ignorantus un noscitantus. Tāpēc tagad varam sev jautāt: vai pastāv sakars starp tām divām izturēšanās stratēģijām un šīm jaunajām, ko mēs nupat izdalījām, – un, ja pastāv, tad kāds tas ir?

.452. Lai gan, izdalot abus smadzeņu izturēšanās stratēģiju pārus, tika par pamatu ņemti dažādi kritēriji, tomēr viegli redzēt, ka sakars pastāv. Ignoranti ir cieši saistīti ar Eksistences stratēģiju, bet noscitantu – ar Uzdevuma stratēģiju.

.453. Tas ir arī viegli saprotams un izskaidrojams. Tiešām – ja reiz cilvēkam smadzeņu darbības pamatā ir Eksistences stratēģija (tātad: nodrošināt sev pēc iespējas labāku, ērtāku, komfortāku pastāvēšanu), tad «pilnīgi dabīgi» ir šī mērķa ietvaros un vārdā ignorēt visu to nepatīkamo dzīvē, kas šo ērto, labo pastāvēšanu (ciktāl tā sasniegta) apdraud.

.454. Toties, ja smadzeņu darbības pamatā ir Uzdevuma stratēģija, tad, pirmkārt, nav vairs tik «svarīga» iemesla nepatīkamo lietu ignorēšanai (jo eksistences kvalitātei, ciktāl tā nekaitē Uzdevuma pildīšanai, jau vispār nav lielas nozīmes), bet otrkārt – un galvenais –, visa Uzdevuma risināšana, lai tā varētu noritēt sekmīgi, prasa gan atbildību, gan «reālu skatu» uz lietām. Tāpēc, no vienas puses, gan pati Uzdevuma stratēģijas lietošana sekmē un attīsta atbildības un realitātes sajūtas, gan, no otras puses, zināmā mērā pati Uzdevuma stratēģija dzīves sākumā tika izvēlēta tieši tāpēc, ka cilvēkam bija augsti attīstītas atbildības sajūta un realitātes izjūta.

.455. (Es, piemēram, jau kopš jaunības jutos atbildīgs par Pasauli: it kā no manas izturēšanās un darbības būtu atkarīgs tās liktenis; tas pats attiecībā uz Zinātni – un tas stāv ciešā sakarā gan ar to, kādēļ es vispār kēros pie filosofiskas sistēmas izstrādāšanas, gan ar to, kādēļ, līdzko parādījās Vēras teorija, nesu to «likt priekšā Pasaulei», gan arī ar to, kādēļ sāku dot «iznīcinošus triecienus» tiem, kas – no mana viedokļa raugoties, pilnīgi neattaisnotu, egoistisku iemeslu dēļ – «gremdē Pasauli un Zinātni». Tagad, vecumā, šī atbildības sajūta par Pasauli un Zinātni ir mazinājusies tajā ziņā, ka es varbūt varētu pateikt: «Es aizeju malā un vairs necīnīšos!», bet noskaņu, kas šādu lēmumu pavadītu, varētu izteikt ar tādiem vārdiem: «Pasaule vienalga aizies bojā; pasauli nav iespējams izglābt, jo tie stulbeņi un nelieši...»).

.456. To, ka Ignorantā un Eksistences stratēģijas ir cieši saistītas, mēs varam redzēt arī no Buiķa piemēra. Patiesībā Buiķa pievēršanās «ezetērijai» arī ir nepatīkamo domu kompleksu ignorēšana dzīvē – novēršanās no realitātes, aiziešana izdomu un sapņu valstībā.

.457. Es jau daudzkārt esmu rakstījis par reliģijas psihoterapeitisko lomu: kristietība, «ezetērija» vai jebkura cita reliģija ir kā narkotika, kas «aicināta» remdēt sāpes (sevišķi psihiskās).

3. Žurnāla ROSE 43. numurs

Vēras teorijas vēstures hronika
 Neperiodisks zinātniski satfrisks izdevums
 Numurs izlaists 2003.08.26
 Žurnāls iznāk kopš 2000.gada 18.novembra
 Galvenais redaktors: Valdis Egle
 Galvenais adresāts: Vaira Viķe-Freiberga
 Redakcijas adrese: egle@latnet.lv

§17. Par Juri Žagaru un kontaktiem

2002.01.20
 (pirms 16 dienām)

.458. Interesants raksts bija «Rīgas Laikā» 2001.gada oktobrī: «Mani mācīja, kā lidot uz Marsu» – intervija ar radioastronomu Juri Žagaru (...). Pareizi domā šis Juris Žagars, dr.hab.phys., kurš 1973.gadā pēc Maskavas universitātes Fizikas fakultātes Astronomijas nodaļas beigšanas sācis strādāt LU Astronomijas observatorijā, 1988.gadā kļuvis par tās vadītāju, ir LU asociētais profesors astronomijā, piedalījies daudzos nozīmīgos starptautiskos kosmosa pētniecības projektos, kopš 1998.gada ir Ventspils Starptautiskā radioastronomijas centra vadošais pētnieks, kopš 2000.gada Ventspils augstskolas prorektors. Man pat liekas, ka Jūs ar viņu varētu būt savā ziņā domubiedri.

⁶³ LASE4-108.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

2002.02.07 09:07 ceturtdiena
(pēc 18 dienām)

.459. Var jau būt, ka varētu. Bet kontaktus ar viņu es nemeklēju, kā nemeklēju tos vairs ne ar vienu. Bija divi periodi manā dzīvē, kad es sakarā ar Vēras teoriju tādus kontaktus meklēju. Viens bija 1981.–1986.gados, kad es gāju pie Podnieka un caur viņu nonācu sakaros ar Ķikustu un vispār visu toreizējo LVU SC (tagadējo LU MII). Un otrs periods bija 1996.–2000.gados, kad bija Krotovs, Kozlovs, Ulmanis, Grīnblats, Dobelis, Rihards Balodis, Valdis Egle no IZM, LASE1 publikācija, Tambergs, Viķe-Freiberga, Imants Freibergs, Visvaldis Lācis, Maija Kūle, Vilnis Zariņš, Pēteris Laķis... (pārējie kontakti, tādi kā Sergejs Suhovs, Gaļina Trocenko, Leonīda, Nīls Muižnieks, Andrievs Ezergailis notika ne pēc manas, bet pēc viņu iniciatīvas).

.460. Visi šie kontakti (izņemot Tambergu) ir noveduši tikai pie konfliktiem. Konflikti man vienmēr ir riebušies, bet tagad ir vēl piedevām apnikuši. Jau visā 2001.gada garumā es vairs ne pie viena negriezos, un to tagad var uzskatīt par principiālu stratēģiju. «Vecajiem» «kontaktieriem» (tādiem kā Kūle, Zariņš u.c.) es «sadošu» pēc nopelniem, bet jaunus nemeklēju. Tam visam nav jēgas. Cilvēki ir muļķi.

.461. Ja kāds grib kontaktus, lai nāk pie manis⁶⁴ – tajā skaitā Juris Žagars.

§18. Padomju armijā

2002.01.07
(pirms 1 mēneša, 0 dienām)

.462. Par Jūsu armijas dēkām es tomēr esmu samērā lielā neizpratnē. Pirmkārt jau Jums kā studentam nevajadzēja iet armijā. Bet kaut kur, cik atceros, Jūs rakstījāt, ka pats esot aizgājis tur «patriotisku jūtu vadīts»... Tad vēl – Jūs nekāds vārgais vis neesat (taisni otrādi, rakstījāt taču, kā vienīgais izturējāt to betona nešanu studentu vienībā Kazahijā). Un Jūs bijāt nevis kaut kāds ierindnieks, bet oficiers. Kas tad īsti Jums tur sabeidza nervus? Drausmīgā atmosfēra? Bet Jūs taču nevarējāt neko nezināt par šo atmosfēru pirms pieteicāties dienēt... Jums, protams, nekas nav man jāstāsta, bet vispār es daudz ko nesaprotu, tas arī viss.

2002.01.24 15:24 ceturtdiena
(pēc 17 dienām)

.463. Es nekad neesmu rakstījis, ka pieteicos dienēt «patriotisku jūtu vadīts». Tā man rakstīja Ingus Dūzelis par sevi, bet es viņa vēstuli mazliet citēju (2001.g. 10.jūnija vēstulē Jums) un pie tam vēl citēju viņu kritiski un apšaubīju, vai nu gluži tā bija, kā viņš stāsta.

.464. Attiecībā uz studentu dienestu armijā Jums ir tāds priekšstats, it kā tas būtu pats par sevi saprotams, ka studentus neiesauc. Patiesībā padomju laikā likumi šajā jomā daudzkārt grozījās. Nerunājot nemaz par agrākajiem (Staļina) laikiem, tikai tajā periodā vien, ko es atceros pats, studentus gan iesauca pat mācību gada vidū, gan ļāva pabeigt augstskolu un iesauca par zaldātiem tūlīt pēc beigšanas, gan iesauca, bet deva atvieglojumus dienēt divu vai trīs gadu vietā vienu gadu... Tas viss daudzkārt, ik pēc laiciņa, mainījās (atkarībā no «valdības», t.i. Hruščova vai Brežņeva «sociālās politikas», atkarībā no attiecīgā vecuma jauniešu daudzuma valstī – kara laikā dzimušo bija maz, pēckara laikā jau vairāk utt. –, tāpēc, kad ritēja «kara bērnu» iesaukums, kareivju trūka un studentus ņēma bez žēlastības; kad sākās «pēckara bērnu» iesaukums, sāka jau dot «atlaides»).

.465. Es piederēju «pirmā pēckara gada bērniem», tādēļ «manā laikā», kad es gāju skolā, studentus kādu laiku neiesauca (kamēr pietika pirmskara bērnu), pēc tam (kad es jau biju vidusskolā) atkal

⁶⁴ P.S. Tagadējās operācijas ULTUS gaismā šo izteicienu vajag precizēt. No 1978.gada līdz 2003.gadam – tā tad 25 gadus jeb ceturtdaļgadsimtu – es (visai intensīvi un, var teikt, pat izmisīgi) meklēju kontaktus ar cilvēkiem, kuri varētu Vēras teoriju saprast, atbalsēt, sponsorēt, būt par sadarbības partneriem utt., un šī meklēšana nobeidzās pie Latvijas Valsts prezidenta krēsla un Drošības policijas pratināšanas telpā. Tad iestājās lūzums, un **tādā** nozīmē kā agrāk es vairs kontaktus patiešām nemeklēju. Bet tajā pašā laikā operācijā ULTUS tiek (varmācīgi) iesaistītas arvien jaunas personas, un šajā nozīmē kontakti, protams, ir. Taču noskaņa, ar kuru tas tiek darīts, ir pavisam cita nekā tajos pirmajos 25 gados. Toreiz es gaidīju atsaucību un sadarbību, un, kad tās nebija, – nāca vilšanās. Tagad man, kā mēdz teikt, «rokas niez», un galvā dun: «Pamēģiniet tikai! Pamēģiniet tikai!...» Tagad vilšanās nav iespējama, jo nekas no kontaktiem netiek gaidīts; mazākā amoralitāte no «partnera» puses – un momentā būs sitiens: iznīcinošs, cietsirdīgs, maksimāli viņu pazemojošs, bez jebkādas žēlastības...

sāka iesaukt – tie bija mazskaitlīgie «kara laika bērni»; kad es jau biju universitātē, mums gada vidū piedrošanās atgriezušies tie, kas bija «izņemti» kursa vidū trīs gadus atpakaļ...

.466. Tieši «pirms manis», kad es biju 11. (pēdējā) klasē, pavasarī iznāca likums, ka studentus atkal neņem armijā kursa vidū, bet toties ievedīs augstskolās «kara katedras» (tādas bija pastāvējušas pirmajos pēckara gados, bet pēc tam likvidētas). Vienu dienu nedēļā mums bija «военка» (bet slimajiem, atbrīvotajiem un meitenēm tā bija brīvdiena: Universitātē mūsu kursam mācības nenotika). Tur, «kara katedrā» mēs skaitījāmies kā karaskolu kursanti («курсант Эгле!» – tāda bija oficiālā virsnieku uzruna man).

.467. Pēc Universitātes beigšanas mums piešķīra leitnantu dienesta pakāpes un «sadales» vietā mums bija jāiet dienēt kā virsniekiem uz diviem gadiem. Armijā mūs tā arī sauca: «двухгодичники», atšķirībā no kadru virsniekiem, kuri beiguši īstās karaskolas (un, protams, pretēji mums, paši bija izvēlējušies sev šādu profesiju).

.468. Iesauca ne visus kara katedras beigušos – tikai apmēram pusi – tik daudz, cik armijā trūka virsnieku, cik vajadzēja papildus pie karaskolu izlaistajiem kadru virsniekiem. Mans brālis, piemēram, arī beidza kara katedru, taču armijā iesaukts netika. Bet man krita «nelaimīgā loze» (to izšķīra kara komisariāti; man tur nebija nekādas teikšanas – ja nu vienīgi es būtu mēģinājis kādu piekukuļot kara komisariātā, ko es nedarīju un kam man arī nebūtu naudas; neiesauca, protams, arī tos, kam bija pietiekami iespaidīgi vecāki vai radnieki, lai varētu piezvanīt uz kara komisariātu un pateikt, ka «šito vis nevajag iesaukt»; padomju augstmaņu bērni, dabīgi, armijā negāja).

.469. Tajā laikā, kad es dienēju (1970.–1972. g.), Padomju armijā vēl nepastāvēja tā brutāli zvērīgā «дедовщина», kuru mēs atceramies no 1980. gadu otrās puses; šī kriminalizācija notika kaut kā ļoti strauji starplaikā starp abiem šiem periodiem.

.470. «Manā laikā» jaunkareivjus vecākie saukāja par «salagām», nu, mazliet jau trenkāja, bet es visā dienesta laikā netiku neko dzirdējis par slepkavībām un smagām sakropļošanām uz šāda pamata; netiku ne reizi dzirdējis arī pašu vēlāk tik slaveno vārdu «дедовщина» – acīmredzot tas vēl nepastāvēja.

.471. (Vecākie virsnieki stāstīja, ka vēl agrāk – pirmajos gados pēc kara – nebija pat «salagu»; vecākie kareivji, tieši otrādi, bija jaunkareivju aizstāvji, palīgi, apmācītāji; un to stāstīja virsnieki par savu dienesta sākumu nevis veckareivju, bet tieši jaunkareivju lomā. Tas ir dabīgi – tā armija bija uzvarējusi Vāciju un Japānu, bet uzvarēt var tikai tāda armija, kas nav demoralizēta; vēlākā «ģedovščinas» padomju armija nespēja vairs uzvarēt pat puspliko Afganistānu).

.472. Tāpēc toreiz, kad es dienēju, es daudzkārt domāju, cik labi būtu, ja es būtu kareivis, nevis virsnieks; tas, ka es biju virsnieks, bija faktors, kas psihotraumējošo situāciju milzīgā mērā pastiprināja.

.473. Protams, arī par kareivi dienēt tādā armijā, kādā tā bija 1980. gadu beigās, būtu šausmīgi, bet 1970. gadu sākumā tas bija tomēr savādāk. Lai nu kā, bet visu dienesta laiku es ārkārtīgi nožēloju, ka man nav iespējas dienēt kā kareivim (ja jau vispār jādien).

.474. Virsnieka stāvoklis bija viegls fiziski (bet tieši fiziskās grūtības jau es arī varētu panest kā pirms tam Kazahijā «pie asfalta» u.c.). Bet virsnieka stāvoklis bija drausmīgs psihiski – vismaz tādām psihastēniķim kā man.

.475. «Manā laikā» Padomju armijā nebija «ģedovščinas» tādā nozīmē, kādā tā pastāvēja 1980. gados, nebija slepkavību un sakropļošanu uz šī pamata, bet tomēr armija bija jau krietni demoralizēta un krimināla. Kaut gan kareivjiem bija aizliegts atstāt kazarmas bez atļaujas un viņi vispār (principiāli: pat atvaļinājumā) nedrīkstēja lietot alkoholu, bet faktiski «samovolikas» un dzeršana bija parasta parādība.

.476. Pat man bija gadījumi, kad viss sardzes («karaula») sastāvs (kur es biju komandieris) slepeni apdzērās ar odekolonu; dzeršana «narjada» laikā (sardzē) bija vēl samērā ārkārtēja lieta (jo tur kareivji ir bruņoti ar ieročiem un kaujas patronām), bet dzeršana «vienkārši kazarmās» (kad ieroču nav klāt) – vispār ikdienišķa. Tur, sardzē, «manējie» tikai apdzērās un tālāk neko neizstrādāja, bet apkārt bija papildam gadījumu, kad līdzīgos apstākļos kareivji sāka šaudīties un cits citu apšāva.

.477. Toties no «manējiem» (no mana vada – «взвода») divi gruzīni jau pirmajā nedēļā, kad es biju ieradies pulkā, naktī aizgāja «samovolkā», tur sadzērās un divatā izvaroja kādu sievieti (pie tam vecu un invalīdi). Nu, šos abus arestēja, iesēdināja, un vairāk man ar viņiem darīšanu nebija, bet tas raksturo vispārējo atmosfēru. Tāpat arī jau pirmajās nedēļās nošāvās mans rotas komandieris tā, ka faktiski mūsu rotu kādu pusgadu komandēja tāds pats «divgadnieks» kā es, tikai iesaukts gadu agrāk – tāds tatārs Subuhanovs no Urāliem, – kamēr atsūtīja «īstu» kadru virsnieku, kas beidzis karaskolu.

.478. Pats par sevi saprotams, ka zaldāti par katru cenu mēģināja izvairīties no jebkura darba vai uzdevuma (slavenais princips «Солдат спит, служба идет»: «Zaldāts guļ, dienests iet»). Lai viņi kaut ko darītu, viņus vajadzēja piespiest to darīt.

.479. Vispār ir pat grūti izdomāt riebjāku psihisku spīdzināšanu kā spiest cilvēku spiest citus cilvēkus darīt to, ko viņš pats ienīst.

.480. Pamēģiniet to iedomāties attiecībā uz sevi. Jūs negribat «pakļaut» sev pat Gulbenieti, kurš to vien gaida, lai Jums pakļautos. Bet iedomājieties tagad, ka kāda vara, no kuras Jūs nevarat nekur paslēpties un izvairīties, Jums pavēl: «Lūk, šeit ir trīsdesmit vai piecdesmit cilvēki; piespied viņus darīt to un to!» (un par šo «to un to» iedomājieties kaut ko tādu, kas Jums pašai visvairāk riebjas). Un iedomājieties tālāk, ka starp šiem 30 vai 50 cilvēkiem ir rupji un nekaunīgi holēriķi, ir kriminālnoziedznieki. Un, kad Jūs nespēsiet izpildīt augstākās varas pavēli un tie 30 vai 50 cilvēki nedarīs to, ko no Jums prasa, tad Jūs «priekšniecība» lamās, lamās, lamās, draudēs nodot kara tribunālam un atkal bez gala lamās, – ne vienu vai dažas dienas kā Pauls Stelps tajā jūsu braucienā, bet nepārtraukti divus gadus no vietas...

.481. Vispār par virsniekiem, komandieriem var būt tikai zināma rakstura cilvēki (pirmām kārtām holēriķi). Tikai ārkārtīgi stulba un brutāla vara, kas absolūti ignorē cilvēku psiholoģiju, var paņemt jebkuru cilvēku un sagaidīt, ka viņš var būt labs komandieris tādēļ vien, ka ir aizgājis studēt skaitļošanas tehniku. Nu, ja dienests armijā ir obligāts, tad jābūt iespējai «izpildīt savu pienākumu» tā vienkāršākajā veidā – kā kareivim (es te nemaz nerunāju par tagad tik plaši pazīstamo «alternatīvo dienestu» – teiksim, slimnīcā par sanitāru, – ko es nešaubīdamies būtu izvēlēties); – un principiāli nedrīkst spiest cilvēku būt par komandieri, ja viņš to negrib.

.482. Bet padomju vara mani uz to spieda, – un rezultāts bija: faktiski pilnīgi sagrauta nervu sistēma; jau pirms tam es biju «mazliet nenormāls» (savas «zelta bērnības» dēļ – tagad televīzijā bieži var redzēt pārraides par tēmu «Sargājiet bērnus!» – par fizisko un psihisko vardarbību pret viņiem, par rehabilitāciju utt., un tad es domāju: «Bet kas sargāja mani, kad es biju bērns? Un kāda man bija rehabilitācija?» – labi, fiziskās vardarbības pret mani nebija, bet psihiski...), – nu, tātad jau pirms armijas es biju «mazliet nenormāls», bet pēc tās vairs diemžēl nevar būt ne runas par «normālu» izturēšanos daudzās situācijās, kas citiem liekas «tik vienkāršas».

.483. (Un tad man vēl pat tagad, pat šodien te ir jāklausa pārmetumi, uzbrukumi un jāsaņem nicinājums no visādiem «zinātņu doktoriem», akademiķiem un Prezidentēm, – kuri neko tādu nav pieredzējuši, – ka es, lūk, neizturoties «tā kā vajag», «ne tā pasniedzot savu Teoriju», konfliktējot ar Podniekiem, Muižniekiem un Ezergaļiem!).

§19. Ideja par raidījumu «Personas kods»

2002.01.07
(pirms 17 dienām)

.484. ...Man ienāca prātā kāda ideja. Kā būtu, ja Jūs piedalītos raidījumā «Personas kods»? Varbūt esat kādu redzējis? Tur ir bijuši visādi cilvēki – gan profesori, gan firmu vadītāji, gan žurnālisti, gan mājsaimnieces utml. Galvenais, lai tas cilvēks pastāsta par savu dzīvi un «mūža darbu». Parasti viņi tur arī reklamē savu grāmatu. Tā to darījis tas A. Buiķis (Didzis teica, es to raidījumu neredzēju), tā dara citi, ko esmu redzējis. Jūs varētu īsumā, kas, protams, ir ļoti grūti, pastāstīt par Vēras teoriju. Un arī Jums taču ir grāmatas izdotas. Parādītu LASE 1, 2, 3, 4. Tik īsā laikā, apmēram 40 minūtēs, protams, nevar neko daudz pastāstīt, bet tas būtu labi no reklāmas viedokļa, jo to raidījumu skatās daudzi: gan zinātnieki, gan «parastie» cilvēki. Varbūt uzrastos jauni sakarīgi domubiedri vai kāds mecenāts, izdevniecības, kas izdotu Jūsu grāmatas. Raidījums, cik es saprotu, nav tiešraide. Tātad nav sevišķi jāuztraucas, ja kaut kas nesanāk – to var pārfilmēt. Varbūt tiešām ir vērts pamēģināt?

2002.01.15 16:20 otrdiena
(pēc 8 dienām)

.485. Diemžēl, tas nav iespējams. Es nevaru uzstāties televīzijā, tāpat kā nevaru teikt publiskas runas utt. Ja es to varētu, tad sen jau būtu Saeimas deputāts (vismaz; – ja ne vairāk). Tas jau bija pateikts {VITA1.136} un citur.

.486. Vairums cilvēku to nemaz nevar saprast; parasti šīs lietas saprot tikai psihiatri, un arī tad tikai labi psihiatri, – tādi kā nelaiķis Imants Eglītis. Kad kāds lasa manas grāmatas, šādu te saraksti kā šī, vai redz mani kādā ikdienišķā situācijā, tad viņam liekas: «Viss taču ir normāli!». Bet īstenībā nav normāli; normāli izskatās tikai tāpēc, ka es apzināti izvairo no visām tām situācijām, kurās «būs nenormāli».

.487. Šis nervu stāvoklis ietekmē arī situāciju ap Vēras teoriju; ja es varētu visās situācijās izturēties «normāli», tad droši vien attiecības ar oponentiem ātri vien ieietu «normālās, draudzīgās sliedēs», sāktos parastie «blati» utt.

.488. No otras puses, katrs labs psiholoģijas pazinējs zina: ja tajā ziņā viss būtu normāli, tad nepastāvētu arī nekāda Vēras teorija. Abas šīs parādības ir viena cēloņa sekas – tās var pastāvēt vai nu abas reizē vai neviena. (Pamēģiniet dabūt un izlasīt, piemēram, Čezares Lombrozo grāmatu «Гениальность и помешательство»⁶⁵ – tā nesen bija veikalos jaunā krievu izdevumā; Lombrozo ir literatūrā ļoti daudz lamāts, un varbūt ne gluži visur viņam arī ir taisnība, bet katrā ziņā slavenais Zigmunds Freids kā psihologs jau nu Čezarem Lombrozo ir augumā apmēram līdz ceļgaliem).

2003.02.28 10:53 piektdiena
(pēc 1 gada, 1 mēneša, 12 dienām, 18 stundām, 33 minūtēm)

P.S. ...un Vaira Viķe-Freiberga – līdz potītēm.

§20. Amerikāņu terorisms

2002.01.07
(pirms 1 gada, 1 mēneša, 21 dienas)

.489. ...Lasu grāmatā FOURT par padomju laikā tīšām notriekto lidmašīnu (*virš Sahalīnas 1983.gadā* – V.E. {FOURT.499}), par PSRS absolūtajiem meliem un ASV godīgumu, un ienāca prātā terora akts 11.septembrī ar sekojošo karu Afganistānā. Interesanti, kā īstenībā tas notika. ASV versija man neliekas sevišķi ticama. Es noticētu, ja viena (viena!) lidmašīna tik precīzi trāpītu Ņujorkas debesskrāpī, bet tikpat precīzi trāpījumi otrā celtņē un Pentagonā ar tik lielu laika starpību (!), kad pēc pirmā tāda trieciena taču momentā tiktu izsludināts ārkārtas stāvoklis, slēgta gaisa telpa virs ASV un, ja kāds lidotājs šķērsotu robežu, viņa lidmašīnu momentā notriektu. Terora aktu sērija šādos mērogos man vismaz liekas nereāla, ja tur nebūtu iejaukti paši ASV militāristi...

.490. ASV ir agresīva politika (nemaz jau nerunājot par filmām un «kultūru»), un es nebrīnītos, ja īstie tagadējā kara režisori būtu amerikāņi paši. Pie tādas militārās tehnikas, satelītnovērošanas sistēmas, kāda ir ASV, šādu trāpījumu sērija man nešķiet reāla bez viņu pašu līdzdalības. Tāpat uzbrukumos Afganistānai – nabaga tauta! Viņi taču no satelīta redzētu, kur atrodas kara bāzes, bet kur slimnīcas, skolas un vispār mierīgo iedzīvotāju apmetnes. Un vienalga tiek bombardētas slimnīcas, mājas, iet bojā iedzīvotāji. Un to viņi nosauc par pretterorisma koalīciju! (..)

2002.03.08 15:52 piektdiena
(pēc 2 mēnešiem, 1 dienas)

.491. Ideja, ka «amerikāņi paši» varētu būt organizējuši 11.septembra terora aktus, varētu nākt no tāda domātāja kā Ingus Dūzelis, bet Jums to neklātos pieņemt. Psiholoģiski tas ir pilnīgi neiespējami. Ingum vispār ir raksturīgs zems iekšējs pašnovērtējums {.396}, un no tāda novērtējuma izriet ne tikai «citplanētiešu» un «ekstrasensu» atzīšana, bet arī visādu milzu savvērestību eksistences pieņemšana: «Tie citi (.kuri ir gudrāki un spējīgāki par mani..), tie organizējas visādās mafijās un masonu ložās, visu kontrolē un visu ietekmē...»

.492. Tādu slepenu organizāciju slēpta un sekmīga darbība prasītu no šo organizāciju biedriem ļoti lielas spējas, solidaritāti, stingru pakļaušanos no augšas nākošām pavēlēm, uzticību (noziedzīgajiem) mērķiem, slepenības saglabāšanu, pašaiizliedzību utt.

.493. Patiesībā cilvēki uz visu to nav spējīgi lielākā mērā, nekā mēs to varējām novērot pie PSRS idejiskajiem komunistiem 1920.–1950. gados «komunisma vārdā» vai pie «Alkaidas» kaujiniekiem «Allāha vārdā».

.494. Ja amerikāņu ģenerāļiem patiesām kaut kādu iemeslu dēļ būtu ienācis prātā organizēt triecienus Ņujorkas «dvīņu debesskrāpjiem», tad starp tiem simtiem cilvēku, kurus šajā pasākumā nāktos iesaistīt, noteikti atrastos tādi, kas to visu izbazūnētu žurnālistiem un tie tālāk pa visu pasauli.

.495. Nerunājot jau nemaz par to, ka amerikāņu ģenerāļiem nav nekāda iemesla kaut ko tādu uzsākt, arī «tīri tehniski» viņi to nespētu realizēt; tie štati, kas ir viņu rīcībā, vienkārši nebūtu spējīgi šādu akciju «kvalitatīvi izpildīt».

⁶⁵ Ломброзо Чезаре. «Гениальность и помешательство. Параллель между великими людьми и помешанными». Попурри, Минск, 2000.

.496. Lidmašīnas, ar kurām taranēja Ņujorkas debesskrāpjus un Pentagonu, tika sagrābtas turpat ASV gaisa telpā, tāpēc tām nekāda robeža nebija jāšķērso; tās sagrāba gandrīz vienlaicīgi un, kaut gan gaisa telpa patiešām tūlīt tika slēgta, bet tās lidmašīnas, kas jau bija gaisā, taču vairs nevarēja nekādi kontrolēt.

.497. «Pašu amerikāņu» līdzdalība šajos terora aktos varēja izpausties tikai tādējādi, ka kāds (droši vien musulmaņu izcelsmes) amerikānis kādā lidostā vai pie kāda radara varēja būt saistīts ar teroristiem un viņiem palīdzēt.

.498. Karš vienmēr prasa upurus arī starp civiliedzīvotājiem; kad amerikāņi, angļi un krievi 1942.–1945.gados bombardēja Vāciju, tad arī cieta «gan slimnīcas, gan mājas», gāja bojā tūkstoši un tūkstoši vācu bērnu, sievietes un sirmgalvju (un, protams, otrādi: kad Vācija bombardēja Londonu vai Maskavu...).

.499. Mūsdienās, pateicoties satelītnovērošanai un lāzervadāmām bumbām, upuri starp civiliedzīvotājiem ir ļoti stipri samazināti, tomēr pilnīgi tos izslēgt nav iespējams.

.500. Pirmkārt, kļūdas ir neizbēgamas, lai cik kvalificēti speciālisti nodarbotos ar informācijas atšifrēšanu, mērķu izvēli utt. (bet cilvēki paliek cilvēki, un ne vienmēr pietiekoši kvalificēti ir pat tie, kurus par tādiem uzskata).

.501. Otrkārt, «pretējā puse», zinādama, ka viņu pretinieki centīsies saudzēt civilobjektus, vienmēr cenšas iejaukt un paslēpt savus militāros objektus starp civilobjektiem (piemēram, Miloševića Dienvidslāvija tankus no NATO bumbvedējiem slēpa autokolonnās ar civilajiem bēgļiem utt.). Tā sakot, «karavīri slēpjas aiz sievietes brunčiem», un tas, protams, veicina arī trāpījumus pa sievietēm.

.502. Treškārt, «cietusī puse» vienmēr cenšas pārspīlēt vai pat vienkārši izdomāt upurus starp civiliedzīvotājiem, lai savā labā ietekmētu «pasaules sabiedrisko domu», tāpēc ne visiem ziņojumiem par tādiem upuriem var ticēt.

.503. Principā amerikāņiem Afganistānā upuri starp civiliedzīvotājiem un civilobjektiem nebija vajadzīgi, tie viņiem varēja tikai kaitēt (kaut vai viņu karavīru kā militāro profesionāļu reputācijai), tāpēc viņi visumā, protams, centās no tiem izvairīties (varbūt «zemākā līmenī» kāds «sadists» arī speciāli tēmēja pa civiliedzīvotājiem, bet par tādu vispārēju politiku jau nu runāt nevar).

2002.01.07

(pirms 2 mēnešiem, 1 dienas)

.504. Jā, toreiz, kad dzīvojām PSRS, daudziem ASV un Rietumi likās kā neaizsniedzama paradīze. Bet tagad? It kā neatkarīgā, demokrātiskā Latvijā – savā valstī – dzīvojam. Nu un? Politīki sajūsmā, ka drīz varēs iestāties ES un NATO, par tautu nedomā nemaz. Ja nu vienīgi tad, kad nodokļi jāpalielina. Nu tad pēc iestāšanās tanīs «mafijās» (kurām tad būs arī jāmaksā «biedra nauda»), mūsu valdība varēs sarīkot tautas skaitīšanu – jāzina taču, cik cilvēku palicis pāri...

.505. Un kāda tagad ir atmosfēra! Kas palicis pāri no Atmosdas laiku vienotības? Kur vispār cilvēki ir palikuši?! Nevar uzticēties vairs ne draugiem, ne radiem... Bija tāds pareģojums, ka «pienāks laiks, kad Cilvēks meklēs Cilvēku un priecāsies, ja izdosies tādu sastapt». Tad daudzi domāja, ka runa ir par laiku pēc atomkara, kad cilvēku (fiziski) nebūs vairs daudz, bet runa ir bijusi par šo laiku. Vismaz es to tā izjūtu.

2002.03.08 13:42 piektdiena

(pēc 2 mēnešiem, 1 dienas)

.506. Cilvēki nekur nav palikuši. Viņi vienkārši nekad nav bijuši. Nupat pa ceļam no pusdienām uz darbu iegāju «Viedas» grāmatnīcā. Tur starp visiem pārējiem neskaitāmajiem gara šedevriem pārdod vienu tulkojumu no vācu valodas: «Darvina maldi» («darwinisma zinātniska kritika no Vecās Derības pozīcijām»).

.507. Čārlzs Darvins patiešām ir fundamentāli maldījšies. Viņš apgalvoja, ka cilvēks esot izcēlies no pērtiķa. Tās ir pilnīgas un absolūtas muļķības. Cilvēks nav vēl nemaz izcēlies. Pērtiķis joprojām paliek pērtiķis.

§21. E-pasts starp P. Ķikustu un V. Egli

.508. Otrdien, 2003.gada 8.aprīlī es nosūtīju uz Pauļa Ķikusta elektroniskā pasta adresi 8 vēstules bez teksta, katrai no kurām bija tikai pievienoti («atačēti») klāt minimums 8 (.jpg) faili ar VITA1 grāmatas to lappušu fotokopijām, kas satur manu atbildi profesoram Tambergam {[VITA1.227](#)} – {[VITA1.678](#)}. Rezultātā sākās sekojošā sarakste.

2003.04.08 14:13

(pēc 1 gada, 1 mēneša, 31 minūtes)

.509.

Date: Tue, 08 Apr 2003 14:13:38 +0300
 From: Paulis Kikusts (paulis@mii.lu.lv)
 To: Valdis Egle (lase@vestnesis.lv)
 Subject: Re: Varbūt interesē

.510. *Labdien!*

.511. *Paldies par sūtījumu! Vienīgi nezinu, vai visu saņēmu – 8 porcijas, jo pašas beigas izskatās nogrieztas. Galu galā 8 MB vienlaicīgs uzbrukums ir zināma slodze gan pasta kastei, gan telefonam.*

.512. *Protams, ka tādas lietas mani joprojām interesē, un arī, drusku noapaļojot, Jūsu rakstītajam 100% piekrītu. Ja nav noslēpums, kas ir bijuši Vēras kritizētāji?*

Paulis Kikusts

2003.04.08 16:04

(pēc 1 stundas, 51 minūtes)

.513.

From: «Valdis Egle» (lase@vestnesis.lv)
 To: «Paulis Kikusts» (paulis@mii.lu.lv)
 Date: Tue, 8 Apr 2003 16:04:06 +0300

.514. Domāju, ka saņemts ir viss: nosūtīju grāmatas VITA1 lappušu 39.–103. faksimilus. Aprauts izskatās tādēļ, ka grāmata turpinās, bet par citām tēmām (ja ir vēlēšanās, varu nosūtīt arī tālāko (kā arī citu grāmatu faksimilus)).

.515. Vēras teorija tiek vairāk ignorēta nekā kritizēta. XXI gadsimtā noraidoša un naidīga attieksme nāk vairāk no reliģiozām un ezotēriskām aprindām (tām, kuru viens no spilgtākajiem pārstāvjiem Latvijā ir Andris Buiķis). XX gadsimtā galvenā pretestība bija no LVU SC darbiniekiem (sevišķi Kārļa Podnieka un Pauļa Kikusta), kuri pretojās Vēras teorijas secinājumiem attiecībā uz matemātiku.

Valdis Egle

2003.04.08 16:44

(pēc 40 minūtēm)

.516.

Date: Tue, 08 Apr 2003 16:44:34 +0300
 From: Paulis Kikusts (paulis@mii.lu.lv)
 To: Valdis Egle (lase@vestnesis.lv)
 Subject: Re: Varbūt interesē

.517. *Labdien, vēlreiz!*.518. *Valdis Egle wrote:*

.519. > Domāju, ka saņemts ir viss: nosūtīju grāmatas VITA1 lappušu 39.–103. faksimilus. Aprauts izskatās tādēļ, ka grāmata turpinās, bet par citām tēmām (ja ir vēlēšanās, varu nosūtīt arī tālāko (kā arī citu grāmatu faksimilus)).

.520. *Paldies, kādam laikam pietiks ar iespaidiem no šīs porcijas.*

.521. > Vēras teorija tiek vairāk ignorēta nekā kritizēta. XXI gadsimtā noraidoša un naidīga attieksme nāk vairāk no reliģiozām un ezotēriskām aprindām (tām, kuru viens no spilgtākajiem pārstāvjiem Latvijā ir Andris Buiķis).

.522. *Bet vai tad viņi kaut drusku iedziļinājās?*

.523. > XX gadsimtā galvenā pretestība bija no LVU SC darbiniekiem (sevišķi Kārļa Podnieka un Pauļa Kikusta), kuri pretojās Vēras teorijas secinājumiem attiecībā uz matemātiku.

.524. *Tas protams, bet mana galvenā interese ir par tās Vēras mašīnas realizāciju. To es atbalstu. Gribētos kaut mazu daļiņu redzēt darbojamies.*⁶⁶

⁶⁶ P.S. Sniegbaltīte un citi lasītāji, kas ir rūpīgi iepazinušies ar visiem maniem sacerējumiem! Kad, kur un kādā manu darbu vietā ir pieminēta tāda «Vēras mašīna» un solīts to būvēt? Ja tas nav bijis un nav ticis solīts, tad par ko doktors Paulis Kikusts te murkšķ? – Viņš nebūt nerunā lietišķi un neitrāli; viņš ir nostājies tādā pozā, ka, lūk, Valda Egles teorijas par matemātikas dabu ir muļķības (tas protams), bet, lūk, Valdis Egle gribot taisīt «Vēras mašīnu», un to Kikusts atbalstot, bet Valdis Egle neko nevarot uztaisīt, gribētos kaut mazu daļiņu redzēt darbojamies, bet, nu redz, ka nekā... Godīgs cilvēks ņem to, ko viņa oponents ir **patiešām** sacījis, un tad iztirzā

.525. *Kā būtu, ja sāktu realizēt kaut ko, kas attiektos uz lapā www.ltn.lv/~paulis atrodamajām un radniecīgām problēmām. Tai lapā vēl šis tas ir, ko var ņemt priekšā.*

Paulis Ķikusts

§22. Pirmā atbilde Paulim Ķikustam

2003.04.09 15:32 trešdiena
(pēc 22 stundām, 48 minūtēm)

.526. **Paulis Ķikusts:** *«Bet vai tad viņi kaut drusku iedziļinājās?».*

.527. **V.E.:** Protams, ka nē. Bet tieši neiedziļināšanās jau arī ir nepieciešamais priekšnosacījums tam, lai varētu noliegt un noraidīt. Vai tad jūs ar Kārli Podnieku rīkojāties savādāk? Vai tad jūs iedziļināties? Vai tad sapratāt? Jūs abi (un jūs visi, ja ņemam bijušo LVU SC) jau pat tagad – pēc tik garas vēstures! – ļoti vāji zināt, ko īsti es apgalvoju.

.528. Kontaktus ar kristiešiem un ezotērikiem es netiku meklējis; viņi atnāca pie manis paši. Kad 1999.gadā iznāca mana grāmatiņa LASE1 un bija dabūjama veikalos, tad atradās ļaužu grupiņa, kas rakstīja man un zvanīja (viņu starpā tas profesors Juris Tambergs, fizikas habilitētais doktors no LU Teoloģijas fakultātes, vienu manu atbildi kuram Jūs saņēmāt, un viņu starpā arī tā Maija Salna, kuras sarakstes gabaliņu ar vienu no Latvijas redzamākajiem ezotērikiem Elgaru Senzaru – sarakstes gabaliņu par manu personu – es šeit pievienoju pielikumā kā piemēru).

.529. Kontaktus ar kristiešiem un ezotērikiem es netiku meklējis, bet es tiku «gājis virsū» grupai personu, kuras saskaņā ar viņu ieņemamajiem amatiem un viņu stāvokli Latvijas sabiedrībā pēc mana uzskata nesa atbildību par to, lai Latvijas un Pasaules zinātnei svarīgas lietas (šajā gadījumā konkrēti – Vēras teorija) tiktu Latvijā, valsts finansētajā zinātniskās sabiedrības daļā, izskatītas un tiktu dots par tām argumentēts slēdziens.

.530. Šo personu vidū bija LR IZM Zinātnes departamenta darbinieki (konkrēti – mans «pilnais vārdabralis» Valdis Egle, IZM valsts sekretāra vietnieks), bija «Latvijas trīs vadošie filozofi» (Maija Kūle, Vilnis Zariņš un Pēteris Laķis), bija Latvijas Valsts prezidents Guntis Ulmanis, Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga un viņas vīrs, informātikas profesors Imants Freibergs.

.531. Šo personu grupā galvenais reakcijas veids bija mēģinājumi izvairīties no lietišķas sadarbības, kam, dabīgi, sekoja mani «atbildes triecienu» pa viņu galvām. Tas viss ir ļoti garš stāsts un ir pilnībā dokumentēts manos žurnālos. Šo personu mēģinājumiem izvairīties ir divi galvenie iemesli.

.532. Pirmais iemesls ir augstprātība; tāpat kā jūs ar Podnieku (un arī pārējie no LVU SC) uzskatījāt sevi par profesionāļiem, kuriem pieder «patiesības monopols» matemātikas pamatu jautājumos, bet mani par diletantu, kurš runā «acīmredzamas muļķības», – tāpat arī vairums pārējo nevis iedziļinās tajos faktos un pierādījumos, ko es sniedzu, bet gan tūlīt skatās: vai viņam ir zinātniskie grādi? – Nav? – Nu, tad jau tas ir tikai tāda «hobija līmenī», un nav tur ko laiku tērēt!

.533. Un otrs no galvenajiem iemesliem ir reliģioza vai ezotēriskā orientācija. Tāda ir, piemēram, Vairai Vīķei-Freibergai, un viņa negrib, lai man izrādītos taisnība, jo tad sabruktu visas viņas «psiholoģiski teorētiskās» būves, kā arī cerības uz pēcnāves dzīvi (tāpat kā jūs ar Podnieku arī negribējāt, lai man izrādītos taisnība, – jo tad sabruktu visa Podnieka disertācija un tas, ko viņš sabūvējis «Apkārt Gēdeļa teorēmai»). Šī negribēšana ir primāra; pēc tam «loģiskos argumentus» jūs visi mēģināt piemeklēt

(piekrīt vai kritizē) tieši **šo** lietu, nevis citu; melīgs blēdis, turpretim, ņem kaut kādu citu, paša izdomātu, lietu, un tad uzbrūk tai, vienlaicīgi piedēvēdams to savam oponentam tā, lai iznāktu, ka oponents ir bijis, lūk, cik stulbs, dumjš utt.... Nupat mēs pieķērām doktoru Ķikustu pie rokas, kad viņš ir rīkojies kā šis melīgais blēdis. Bet šī reize nebūt nav vienīgā: kopš 1981.gadā doktors Paulis Ķikusts (starp citu, neviena nelūgts) iestājās diskusijā par Vēras teoriju, visa viņa darbība 25 gadu garumā ir bijusi nepārtraukta šādu, lūk, izkropļojumu virkne. Doktors Ķikusts **NEKAD** neiztirzā savu oponentu faktiskās tēzes, bet vienmēr tikai pļurkšķ kaut ko paša izdomātu un oponentam piedēvētu; nav uz Zemeslodes otra cilvēka, kurš būtu nodarījis Vēras teorijai vairāk ļaunuma, kā to ir darījis doktors Paulis Ķikusts; priekš Vēras teorijas viņš ir bijis īsts «elles izdzimtenis»; visa Latvijas matemātiskā sabiedrība, pat doktors Kārli Podnieks tajā skaitā, tika noskaņoti naidīgi pret Vēras teoriju lielā mērā – un pat galvenokārt – pateicoties Ķikusta enerģiskajai «misionāra» darbībai. **Kāpēc** doktors Ķikusts nekad neaplūko sava oponenta faktiskās tēzes, bet vienmēr tikai paša izgudrotos izkropļojumus? Vai viņš ir stulbs? Vai viņš ir nelietis? – Mana atbilde uz šiem jautājumiem, kā tas tiek izteikts arī 2003.gada sarakstes dokumentos, ir tāda: neeksistē robeža starp stulbumu un nelietību – tas ir viens un tas pats. Doktors Paulis Ķikusts ir **gan** stulbs, **gan** nelietis: viņam galvā ir kroklas smadzenes, kuras nav spējīgas pareizi strādāt, un šīs smadzeņu kroplības dēļ viņš ir darījis to, ko viņš ir darījis, – tāpat kā slepkavas, izvarotāji un citi kriminālnoziedznieki **savu** smadzeņu kroplības dēļ dara tos noziegumus, ko viņi dara. Bet, neskatoties uz to, ka ikviens noziegums ir smadzeņu kroplības rezultāts, ikviens noziegums ir tomēr sodāms.

tādus, kādus nu kurš spēj («Kantoriānā» gan jūs ar Podnieku daudz neko nespējāt izdomāt; jūsu «argumentācija» tur izskatās pavisam karikatūriskā un par to smejas tagadējie «Kantoriānas» lasītāji man adresētās vēstulēs).

.534. **Paulis Kikusts:** «*Tas protams, bet mana galvenā interese ir par tās Vēras mašīnas realizāciju. To es atbalstu. Gribētos kaut mazu daļiņu redzēt darbojamies. Kā būtu, ja sāktu realizēt kaut ko, kas attiektos uz lapā www.ltn.lv/~paulis atrodamajām un radniecīgām problēmām. Tai lapā vēl šis tas ir, ko var ņemt priekšā».*

.535. **V.E.:** Ar «Vēras mašīnu» laikam ir domāta VITOS tipa operētājsistēmas izstrāde (jo manos darbos nav tāda termina kā «Vēras mašīna»).

.536. Manos plānos neietilpst VITOS programmēšana reālos kompjūteros. Tam ir vairāki iemesli.

.537. Pirmkārt, mūsu dzīve iet uz beigām, laika ir palicis diezgan maz, bet mani plāni jau tā ir tik ļoti lieli, ka droši vien ne visu paspēšu paveikt. Es gribu publicēt savus «Pilnos Kopotos rakstus» (vārds «publicēt» šeit nozīmē: deponēt lāzerizdruku grāmatas Latvijas Nacionālajā bibliotēkā un Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā un izgatavot šo grāmatu faksimilus elektroniskai izplatīšanai – daļu no jau gatavajiem faksimiliem Jūs vakar saņēmt; bibliotēkās ir atrodamas pagaidām 8 manas grāmatas). Tā kā vēl gaidāmo grāmatu ir vairāki desmiti, tad tas ir ļoti liels darbs.

.538. Tālāk, es gribu uzrakstīt Monogrāfiju ar sistemātisku Vēras teorijas izklāstu (jo, lai gan Teorija ir fiksēta uz papīra, tomēr vēsturiskās attīstības gaitā tā ir izmētāta pa dažādiem fragmentāriem sacerējumiem un diskusijām, tādām kā «Kantoriāna»).

.539. Tālāk, man ir iesākts liels satīriskis romāns par Latviju un latviešiem; ja tas būtu vidēja romāna lielumā, tad būtu jau pabeigts, jo gatavie teksti jau tagad ir vidēja romāna lielumā (var dabūt gatavo daļu faksimilus), bet es – ar man raksturīgo megalomāniju – gribu pārspēt grāmatas biežumā pašu «Grāfu Monte-Kristo»⁶⁷, un manā romānā ir plānotas tieši 800 lappuses blīva teksta.

.540. Tālāk, man ir zinātniski atklājumi ne tikai matemātikas pamatos, bet arī, piemēram, angļu literatūras vēsturē. Konkrēti, lai gan Džonatans Svifts ir klasiķis, kurš angļu literatūrzinātnē ir pētīts «krustām šķērsām», tomēr angļu literatūrvēsturei joprojām nav zināms, kāpēc Svifts pārorientēja «Gulivera ceļojumus» no trim ceļojumiem (liliputi, milži un zirgi) uz četriem (pievienojot jucekliģo Trešo ceļojumu uz Laputu utt.) – un līdz ar to nav atšifrēts vesels slēptu norāžu slānis «Gulivera ceļojumos», lai gan jau atšifrēto norāžu daudzie komentāri pavada katru akadēmisku izdevumu (gan angļu, gan krievu valodās). Par to, ka šīs lietas pasaules sviftoloģijai nav zināmas, es pirms dažiem gadiem pārliecinājos, stādamies kontaktos caur Internetu ar 16 profesoriem, XVIII gadsimta angļu literatūras speciālistiem, 12 angļvalodīgās universitātēs 6 dažādās valstīs (Lielbritānijā, ASV, Kanādā, Austrālijā, Jaunzēlandē un Dienvidāfrikā).

.541. Šajā sakarībā es gribu izdot triloģiju, kur viens sējums būtu Svifta «Gulivera ceļojumu» trešais (mans) tulkojums latviski (pašreiz pastāv divi pilni latviešu tulkojumi: 1952.gadā Stokholmā izdots Andreja Johansona tulkojums⁶⁸ un 1959.gadā Rīgā izdots Mirdzas Ķempes tulkojums⁶⁹; ne viens, ne otrs nav akadēmisks un nav komentēts). Tātad es gribu sagatavot trešo «Gulivera ceļojumu» latvisko tulkojumu – akadēmisku un komentētu. Otrā grāmata triloģijā būtu Tomasa Mora «Utopijas» pirmais latviešu tulkojums (Tomass Mors līdz šim nav ticis tulkots latviski) – arī akadēmisks un komentēts. Un trešais sējums triloģijā ir iecerēts kā mans stāsts par Tomasu Moru, Džonatanu Sviftu un par tām lietām, kas līdz šim nav bijušas zināmas pasaules sviftoloģijai.

.542. Ir vēl arī citi plāni, bet ar šiem vien jau pietiek, lai aizpildītu manas dzīves atlikušo daļu, sevišķi, ja ņem vērā, ka ir vēl arī visai daudz «maizes darba», ka fiziskā pašsajūta un darba spējas līdz ar vecumu ir stipri samazinājušās, salīdzinot ar laiku pirms ceturtdaļgadsimta, kad sākās manas DISPOS operētājsistēmas izstrāde un startēja «Kantoriānas» diskusija.

.543. Tas bija pirmais iemesls, kādēļ es neplānoju nekādas jaunas programmu izstrādes reālos kompjūteros (izņemot dažas palīgprogrammas, ko taisu pats savām vajadzībām citu manu mērķu datoriskai atbalstīšanai).

.544. Otrs iemesls ir tas, ka VITOS tipa sistēma nav realizējama ar tiem resursiem, kas ir mūsu rīcībā – ne tikai laika un spēku resursiem, bet arī tehniskajiem: ar mājas (vai iestādes) datoriem utt. Mēs nevaram šajā ziņā sacensties ar profesionāliem robotu izstrādātājiem no Japānas, ASV u.c. vadošajām

⁶⁷ Dimā Aleksandrs. «Grafs Monte-Kristo». Romāns 6 daļās. No franču valodas tulkojis J. Rainis. Latvijas Valsts Izdevniecība, Rīgā, 1955.

⁶⁸ Svifts Džonatans. «Gulivera ceļojumi». No angļu valodas tulkojis Andrejs Johansons. Daugava, Stokholma, 1952. {GULIV1}

⁶⁹ Svifts Džonatans. «Gulivera ceļojumi». No angļu valodas tulkojusi Mirdza Ķempe. Ilustrējis U. Mežavilks. LVI, Rīgā, 1959. {GULIV2}

firmām. Ja es kaut ko tādu uzņemtos, tad jau patiešām būtu taisnība tas, ko (pašlaik nepareizi) domā par mani Vīķe-Freiberga un pārējie no tās personu grupas, kuru augstāk minēju: ka es esmu diletants, maniaks utml., kurš darbojas «hobija līmenī» un nekad neko nopietnu neizdarīs.

.545. Trešais iemesls ir tas, ka programmu sistēmu izstrādē es esmu profesionālis, nevis līdzīgs tam skolaspuikam, kurš minēts Jums atsūtītajos faksimilos un kurš taisa savā mājas datorā atsevišķu WINDOWS sistēmas momentu imitācijas. Ja ķerties pie VITOS tipa sistēmas izstrādes, tad tas ir jā dara profesionāli – bet profesionālis sistēmu projektē «no augšas» – pēc «lejupejošās metodes»: vispirms iezīmē galvenos blokus, tad pamazām konkretizē katru bloku arvien un vairāk, visos blokos nolaižoties līdz vienādam konkretizācijas līmenim – un nevis ņem un uztaisa gatavu vienu atsevišķu bloku (no simtiem), teiksim, objektu izšķiršanu⁷⁰ vai ko tamlīdzīgu; tādu atsevišķu bloku paātrināta taisīšana ārpus kopējā lejupejošā projekta tieši arī atšķir skolaspuiku no profesionāļa.

.546. Tik sarežģītas sistēmas gadījumā, kāda ir cilvēka operētājsistēma jeb VITOS sistēma, lejupejošais projekts – pirms vēl mēs nonāksim līdz reālam darbam pie datoriem – varētu aizņemt veselu biezu grāmatu. Un (vismaz daļēji) šādu projektu es arī domāju iekļaut savā Monogrāfijā (un ar projekta teorētisku izskatīšanu arī aprobežoties).

.547. Es nekad neesmu deklarējis, ka taisos būvēt reālu mākslīgu intelektu⁷¹ un nekad neesmu nevienam solījis piedalīties tādos projektos savādāk kā vien tīri teorētiskā līmenī. Manai dzīvei pietiek ar to, ka VITOS projekts, izstrādāts pēc lejupejošās metodes un attiecināts uz cilvēku, ļauj izdarīt ļoti dziļus teorētiskus secinājumus daudzās ar cilvēka garīgo darbību saistītās zinātnes nozarēs; mani vienmēr ir interesējuši un arī tagad joprojām interesē nevis «mašīna, kas darbojas», bet gan tie teorētiskie secinājumi, kas izriet no VITOS tipa sistēmu darbības principu teorētiskas apzināšanas – izriet tādās nozarēs kā matemātika, loģika, psiholoģija utt.

.548. Šie teorētiskie secinājumi (kas ir fundamentāli tām minētajām zinātnes nozarēm) ir (priekš manis) daudz interesantāki (un arī vērtīgāki) nekā «strādājoša mašīna»; tie vienmēr ir bijuši mans «darbības lauciņš» un mans mērķis, un tiekšanās pēc «strādājošas mašīnas» būtu novirzīšanās no maniem mērķiem un no mana ceļa.

.549. Šai Atbildei pielikumā es dodu failu ar Monogrāfijas ievadu – tur ir izklāstītas tās tēmas, kas mani interesē (bet «strādājoša mašīna» tur nav minēta). Šis Ievads ir uzrakstīts pavisam nesen; Monogrāfiju es tikko kā iesāku; kā pirmais lasītājs un «recenzents» man ir «sarunāts» Johans Korins – fiziķis, grāmatas «Dižais Gars»⁷² autors; par to, ka viņš lasīs un apspriedīs Monogrāfijas tekstu, es apsoltīju viņam kā pirmajam izteikt pateicību grāmatas priekšvārdā. Ja Jūs vēlaties, Jūs varat piedalīties šajā pasākumā kā otrais. (Bet tikai jāievēro, ka Monogrāfija netaps ātri; darbu, kā Jūs redzējāt, man ir iepļānots milzīgi daudz, un, teiksim, pusgada vai gada intervāls starp diviem Monogrāfijas failu sūtījumiem ir jāuzskata par pilnīgi dabīgu un normālu parādību).

.550. Otrajā pielikumā dodu ezotēriķa Elgara Senzara atbildi manai lasītājam Maijai Salnai uz vēstuli, kur viņa mēģināja atprasīt šim ezotēriķim dažus manus sacerējumus, kurus agrāk bija viņam devusi. Šī vēstule ilustrē to ezotēriķu attieksmi, par kuru Jūs gribējāt zināt (un arī viņu intelektuālo līmeni, protams). Tālāk ir dota lasītājas Maijas Salnas atbilde viņam – par mani. Arī tā demonstrē lasītāju attieksmi.

.551. Lai gan Jūs atteicāties no jaunu faksimilu sūtījumiem, sacīdams, ka zināmam laikam pietikšot ar iespaidiem arī no šī sūtījuma, es tomēr, lai minētos iespaidus nedaudz nostiprinātu, Trešajā pielikumā nosūtu Jums kopijas no maniem sūtījumiem Andrim Buiķim un Pēterim Laķim. Lieta tā, ka, izsakoties Jūsu vārdiem, «8 MB uzbrukumu» es uztaisīju vienlaicīgi trim Latvijas profesoriem: Buiķim, Laķim un Ķikustam. Tikai pēdējais no viņiem atbildēja; pārējie divi pagaidām neuzdrošinās.

.552. Starp citu, Buiķim sūtītajā tekstā ir izteikts minējums, vai viņš piedalījās vai nepiedalījās Vēsturiskajā Seminārā. Vai Jūs gadījumā to neatceraties?

.553. Visu labāko vēlot, Valdis Egle

.554. P.S. Sveiciens Kārlim Podniekam!

⁷⁰ P.S. Mājiens uz Pauļa Ķikusta kādreizējām nodarbībām.

⁷¹ P.S. To bija deklarējis Paulis Ķikusts.

⁷² Korins Johans. «Dižais Gars». Pseudozinātniska fantāzija. Preses Nams, Rīga, 2000.

§23. Monogrāfijas Ievads

.555.

Valdis Egle
VĒRAS TEORIJA
(monogrāfija)⁷³

.556.

Ievads

.557. Šajā sacerējumā tiks izklāstīts ideju komplekss, kas latviski ir nosaukts par «Vēras teoriju».

.558. Šī ideju kompleksa centrālais moments ir pieņēmums, ka cilvēka smadzenes ir informācijas apstrādes sistēma (jeb, savādāk sakot, «informātiska sistēma», «bioloģisks kompjūters»).

.559. Šāds pieņēmums pats par sevi nav jauns. Jau kopš XVII gadsimta dažādi domātāji ir aplūkojuši cilvēku kā «smalku mašīnu»; sevišķi šis uzskats uzplauka 1950.–1960. gados «kibernētikas buma» laikā, kad tika plaši diskutēti dažādi ar šādu viedokli saistīti jautājumi.

.560. Taču šajās un vēlākajās diskusijās (un vēl jo vairāk XVII–XIX gadsimtu mācībās) secinājumi, kas izriet no pieņēmuma par cilvēka smadzenēm kā informātisku sistēmu, netika izdarīti «konsekventi līdz galam». No Vēras teorijas viedokļa šīs diskusijas aprobežojās tikai ar paviršiem un virspusējiem spriedumiem.

.561. Vēras teorija kā zināmu ideju komplekss jeb kā zināma vienota mācība pretendē uz to, ka tajā (t.i. Vēras teorijā) no cilvēka smadzeņu «informātiskās dabas» izrietošie secinājumi tiek izdarīti daudz konsekventāk un dziļāk nekā tas ticis darīts agrākajās diskusijās un mācībās, kā arī tiek iztirzāti pamatpieņēmuma (par smadzenēm kā informātisku sistēmu) daudzi filosofiskie un loģiskie aspekti.

.562. Viss tas veido šī sacerējuma tēmu un mūsu aplūkojamo priekšmetu.

.563. Šeit, Ievadā, īsumā pieskarsimies dažiem galvenajiem mūsu sacerējumā skartajiem jautājumiem, (pagaidām vēl) tikai izvirzot problēmas, bet nevis sniedzot to risinājumus.

.564. Pirmām kārtām, līdzko ir pieņemts pamatpostulāts par cilvēka smadzenēm kā informātisku sistēmu jeb bioloģisku kompjūteru, tā tūlīt dabiski kļūst aplūkot cilvēka garīgo darbību kā zināmas «operētājsistēmas» funkcionēšanu. Tad tūlīt rodas jautājums: kā šī operētājsistēma ir uzbūvēta, kādi ir tās galvenie funkcionālie bloki, darbības principi?

.565. Kopš senseniem laikiem, vēl senākiem par antīkajiem, cilvēki ir veidojuši sev priekšstatus un mācības par to, kā notiek viņu garīgā darbība. No Vēras teorijas viedokļa viņi tāpat ir pētījuši un centušies izprast šīs jau pieminētās savas operētājsistēmas darbību. Taču šie mēģinājumi gadu tūkstošiem ilgi ir notikuši bez jebkādam zināšanām par operētājsistēmām vispār. Tāpēc no informātikas speciālistu viedokļa šie mēģinājumi izskatās naivi, neprofesionāli, pat analfabētiski.

.566. Tikai dažos pēdējos gadu desmitos cilvēcei vispār ir gūta pieredze un sakrātas pietiekamas zināšanas, lai tā varētu runāt par operētājsistēmām – kā par operētājsistēmām: profesionālā, kompetentā informātikas speciālistu līmenī.

⁷³ P.S. Ideja par (latviešu valodā sarakstītu) darbu («Monogrāfiju»), kurā būtu sistemātiski izklāstīta Vēras teorija, bija man aktuāla, sākot ar sērijas «Lase» laiku (1999) un līdz atklātam konfliktam ar Freibergiem (2003); savu kulmināciju šīs idejas attīstība sasniedza pēc dēla nāves 2002.gada vasaras beigās un rudenī, kad arī tapa uzrakstīts šis «Ievads» un notika sarakste par šo jautājumu ar Johanu Korinu; zināmā mērā šī kulminācija psihiskā ziņā bija kompensatoriska reakcija uz dēla nāvi («..aiziet darbā..» utt.). Tomēr tālākā attīstībā psihiskā reakcija ņēma citu virzienu: tā transformējās par kategorisku prasību, lai Latvijas sabiedrība (kuru tikmēr jau pilnībā personificēja Vaira Viķe-Freiberga) izteiktu kaut minimālu atbalstu man un Vēras teorijai (pirms es turpinu darbu pie Teorijas un, konkrēti, pirms sāku rakstīt Monogrāfiju). Tādā gaisotnē tapa 2003.gada Ultimāts abiem Freibergiem un, kad viņi atteicās atbalstīt, tālāk nāca Trieciens pa viņiem, kam savukārt sekoja viņu mēģinājums vajāt mani ar Drošības policiju 2003.gada beigās. Tādā atmosfērā Monogrāfijas ideja mira; manu tālāko noskaņojumu varētu izteikt apmēram tādos vārdos: «Šitā cūku sabiedrība TĀ izturas pret mani un pret Latvijas vēsturē izcilākajām zinātniskajām idejām! Un es vēl iešu viņiem kaut ko rakstīt, kaut kādu tur Monogrāfiju, par slavu Latvijai! Sveķainu egļu milnu es viņiem iebāzīšu pakalā, nevis Monogrāfiju taisīšu!!!». Ar 2003.gadu tika pārtraukta orientācija uz Teorijas tālāku attīstīšanu jebkurā veidā un uzņemta orientācija uz atriebību un uz (intelektuālu) teroru pret Latvijas «oficiālo zinātni» visās tās izpausmēs. Šī orientācija paliek spēkā arī pašlaik, un šaubos, vai tā vairs kādreiz var tikt būtiski mainīta. 2004.gadā tika nodibināta Niveāda kā atriebības un terora ierocis – tā pati «sveķainā egļu milna».

.567. Taču šajā neilgajā laika posmā, kopš tas ir kļuvis vispār iespējams, cilvēce vēl nav nopietni mēģinājusi savas zināšanas par operētājsistēmām vērst uz paša cilvēka smadzeņu operētājsistēmu. Tā vēl nav tikusi aplūkota un iztirzāta kā operētājsistēma.

.568. (Stingri ņemot, mēs nevaram apgalvot, ka nekur un nekad pasaulē cilvēka smadzeņu darbība nav tikusi aplūkota kā operētājsistēmas darbība, jo priekš tāda apgalvojuma mums būtu vajadzējis pārbaudīt absolūti visus publicētos un npublicētos materiālus visās pasaules valstīs un valodās, kas, protams, nav iespējams. Tāpēc, kad mēs šeit sakām «nav tikusi aplūkota...», tad šie vārdi ir uzskatāmi par saīsinātu un vienkāršotu formu apgalvojumam, ka «cilvēka garīgā darbība nav tikusi aplūkota kā operētājsistēmas funkcionēšana plaši pazīstamos un mums pieejamos darbos un tāda aplūkošana nav līdz šim ietekmējusi pašlaik valdošos uzskatus un dominējošo pieeju dažādās ar cilvēka garīgo darbību saistītās zinātnes nozarēs»).

.569. Visos pētījumos (un arī filosofiskos prātojumos) par cilvēka smadzeņu darbību jeb par garīgo darbību joprojām pilnīgi dominē tā pati pieeja, kuras pamati tika ielikti ilgi, pirms cilvēce kaut ko uzzināja par operētājsistēmām, – vienalga, vai tie būtu fizioloģiskie smadzeņu pētījumi, vai psiholoģiskie, vai tā būtu loģika, vai matemātika, vai lingvistika... Visās nosauktajās zinātnes nozarēs (un daudzās citās te neminētās) visa jēdzienu sistēma, visa pieeja, visa (Tomasa Kūna vārdiem runājot) paradigma ir joprojām tā, kas tika radīta labākajā gadījumā XIX gadsimtā, bet bieži vien arī – sengrieķu laikos. Zinātnei attīstoties, šīs valdošās (bet, no Vēras teorijas viedokļa – arhaiskās) paradigmas dažādās zinātnes nozarēs tiek pilnveidotas, papildinātas, «precizētas», bet – netiek kardināli mainītas uz «operētājsistēmas paradigmu».

.570. Ieskiešim ļoti vispārīgos vilcienos dažas galvenās izmaiņas, kas būtu jāizdara dažādās zinātņu nozarēs, ja tradicionālās «arhaiskās paradigmas» tiktu nomainītas ar «operētājsistēmas paradigmu» jeb ar Vēras teoriju.

.571. Smadzeņu pētīšanā tradicionālā paradigma vērš savas pētījumu pūles galvenokārt divos virzienos.

.572. Pirmkārt, tā cenšas fiksēt dažādas smadzeņu daļas (garoza, hipotalamuss, hipofīze utt.) un lokalizēt dažādas psihiskās un fizioloģiskās funkcijas smadzenēs: ir sastādītas (jau diezgan precīzas) cilvēka smadzeņu «kartes» – kādi smadzeņu iecirkņi jeb «centri» atbild par valodu, kādi par roku kustību, kādi par kājām utt.; kura smadzeņu puslode atbild par emocijām un kura par «racionālo domāšanu» utml.; šī pieeja, raugoties no paradigmas viedokļa, ir ķermeņa (somatiskās) fizioloģijas izziņas parauga atdarinājums: faktiski tiek meklēti smadzenēs «orgāni», kas veic to vai citu darbu, līdzīgi kā somatiskajā fizioloģijā ir zināms, ka muskuļi kustina kaulus, aknas attīra ķermeni no kaitīgām vielām, plaušas uzsūc skābekli, sirds dzenā pa ķermeni asinis utt. Tādi paši – pie tam fizioloģiski vairāk vai mazāk nodalīti – orgāni tiek meklēti arī smadzenēs.

.573. Un, otrkārt, tradicionālā pieeja cenšas izprast «smadzeņu ķīmiju»: kā (no elektroķīmiskā viedokļa) pa sinapsiem kustas nervu impulsi; kādu ietekmi izsauc tas vai cits hormons, ko pēc smadzeņu «pavēles» izdala tie vai citi dziedzeri un kā notiek šī organisma ķīmiskā regulēšana (piemēram, kad smadzeņu hipofīzes priekšējā daiva izdala adrenokortikotropīnu AKTH, kurš stimulē virsnieru garozas darbību; un kad virsnieru serde, šis «neirogēnas izcelsmes šūnu kopums» izdala adrenalīnu, kas veicina skābekļa uzņemšanu, cukura satura paaugstināšanu asinīs, t.i. – palielina organisma apgādi ar enerģiju).

.574. Mēs nenoliedzam, ka šie pētījumi sniedz ļoti interesantas un vērtīgas ziņas par cilvēka smadzenēm, taču šai pieejai trūkst globāluma un fundamentālas orientācijas. Šī pieeja padara «smadzeņu zinātņi» par izolētu nozari, kurai nav nekāda sakara ar šo pašu viņas pētīto smadzeņu darbības rezultātiem. Ja mēs zinām, ka viens smadzeņu iecirknis (teiksim, hipofīze) zināmās situācijās izdala adrenokortikotropīnu, tad kādu ietekmi šis fakts atstās uz Gēdeļa teorēmu? – Nekādu: zinātne par smadzenēm un, teiksim, matemātika vai loģika joprojām paliek pilnīgi izolētas nozares, balstītas katra uz saviem principiem, un dzīvo tālāk katra savu dzīvi savas vecās, sensenos laikos pieņemtās «paradigmas» ietvaros.

.575. Pavisam citādāk tas ir Vēras teorijā, kad mēs raugāties uz smadzenēm ne kā uz kaut kādu fizioloģisku orgānu sakopojumu vai kā uz elektroķīmisku konglomerātu, bet – kā uz operētājsistēmu. Cilvēkam, kurš cenšas izprast (teiksim, datorā) kādas operētājsistēmas darbību, NAV svarīgi visi tie jautājumi, kuri ir galvenie tikko kā aprakstītajā «smadzeņu zinātnē». Operētājsistēmas pētīšanai NAV svarīgi, kur ir dislocēta tā vai cita operētājsistēmas funkcija (programma); šim pētīšanai NAV svarīgi, vai datora procesorā ir vara vai alumīnija vadiņi vai vēl kaut kādi citi signālu pārnēsētāji. Tie visi ir otršķirīgi vai treššķirīgi jautājumi no operētājsistēmas viedokļa. Operētājsistēmai ir svarīgi, kādi vispār šajā sistēmā pastāv funkcionālie bloki un kā tie sadarbojas – neatkarīgi no elektroķīmiskā izpildījuma, no telpiskās lokalizācijas utt.

.576. Operētājsistēmai ir svarīgas informatīvās plūsmas un to informātiskā jēga, bet nevis tas, kāda tieši veida elektriskie vai ķīmiskie vai vēl kādas citas dabas signāli pārnesīs šo informāciju. Tāpat kā Internetā nav svarīgi, vai informāciju starp globālā datortīkla diviem mezgliem pārraida pa kabeļiem, pa radio caur satelītiem, ar lāzerstaru vai vēl kaut kādā citā veidā, tāpat cilvēka operētājsistēmai nav būtiski, vai signālu pārnes elektroķīmisks nervu impulss vai adrenokortikotropīna, vai gonadotropīna, vai adrenalīna, vai vēl kāda cita hormona molekulas.

.577. Kad mēs aplūkojam cilvēka un viņa smadzeņu darbību no informātiskā, no operētājsistēmas viedokļa, tad mums ir svarīga signālu loma kopējā sistēmas darbībā, bet nevis viņu fizikālā daba, un šī loma ne tikai var tikt iztirzāta, bet kvalitatīvā informātiskās sistēmas analizē tai arī jātiek iztirzātai, pilnīgi abstrahējoties no signālu dabas, no funkciju lokalizācijas, no smadzeņu iedalījuma «orgānos» un «centros».

.578. Operētājsistēmai ir svarīgi, kādas principiāli pastāvēs datustruktūras, kāda veida informāciju tās glabās, kā šī informācija tiks izmantota, pārsūtīta, apstrādāta; kādi darbosies apstrādes algoritmi jeb programmas, kādas informācijas struktūras tie būvēs, kā sadarbosies savā starpā.

.579. Lūk, šādā konceptuālā līmenī – aplūkota kā operētājsistēma – «smadzeņu teorija» pasaulē nepastāv, bet Vēras teorija te piedāvā pabeigtu un noslēgtu cilvēka operētājsistēmas konceptuālo modeli – tādas operētājsistēmas, kura spētu darīt visu to pašu, ko spēj darīt cilvēka smadzenes (tātad domāt, just utt.). Šis «cilvēka operētājsistēmas» konceptuālais modelis ir Vēras teorijas centrālā ass, «ap kuru viss grozās».

.580. Līdzko cilvēka smadzenes tiek aplūkotas nevis kā fizioloģisku orgānu kopums un nevis kā nez kāds tur ar cirkulējošiem ķīmiskiem šķidrumiem piepildīts trauks, bet gan kā informātiska sistēma, tā tūlīt atklājas šīs sistēmas iekšējo (informātisko) objektu (datustruktūru utt.) saistība ar tām zinātnes nozarēm, kuras līdz šim izskatījās pilnīgi izolētas no «smadzeņu teorijas».

.581. Tad loģika izrādās «mācība» par to, kā šai informātiskajai sistēmai «pareizi darboties»; tad matemātika ir mācība par šīs operētājsistēmas iekšējiem algoritmiem un to būvētajām datustruktūrām; tad lingvistika ir mācība par to, kā vairākām informātiskām sistēmām kodēt un dekodēt ziņojumus; tad psiholoģija ir mācība par šo informātisko sistēmu parametru variācijām; tad psihiatrija ir mācība par šo operētājsistēmu programmu kļūdām un defektiem; tad ētika ir mācība par šo operētājsistēmu darbības mērķiem un sadarbības principiem – utt.

.582. Ja visas tīkko kā nosauktās nostādnes savieno ar vairāk vai mazāk detalizētu cilvēka operētājsistēmas modeli, tad, balstoties uz šo modeli, var uzsākt visu tīkko kā nosaukto zinātņu nozaru pārskatīšanu šādu priekšstatu garā, var tradicionālo (un arhaisko) jēdzienu un priekšstatu (t.i. paradigmu) vietā ievest ar cilvēka operētājsistēmu saistītus jēdzienus un priekšstatus (t.i. paradigmas).

.583. Varētu likties, ka jēdzienu sistēmu šādas te nomainās dažādās (ar cilvēku saistītās) zinātņu nozarēs neienesīs šajās nozarēs neko jaunu – vienkārši citiem vārdiem būs pateikts tas pats jau zināmais saturs. Tomēr ātri vien izrādās, ka paradigmas nomaina izsauc ne tikai vienu terminu (vārdu) aizstāšanu ar citiem, bet gan noved attiecīgās nozares teoriju pie fundamentāli citiem secinājumiem – bieži vien pat diametrāli pretējiem.

.584. Tādos gadījumos rodas jautājums: kura tad paradigma ir «pareizā» – tradicionālā, vai uz «operētājsistēmas modeli balstītā»? Uz šo jautājumu var atbildēt tikai vispārīgs to principu iztirzājums, pēc kuriem notiek vai pēc kuriem jānotiek modeļu un paradigmu izvēlei vai nomainai zinātnē un vispār cilvēka veiktajā izziņas procesā. Šāds iztirzājums ir Vēras teorijas filosofiskais un loģiskais «pamatojums».

.585. Tagad mēs esam (pašā vispārīgākajā veidā) ieskicējuši tās problēmas, kuras gatavojamies šajā sacerējumā risināt (un kuru šāda veida risinājums ir nosaukts par «Vēras teoriju»).

.586. Definēsim vēlreiz, tagad precīzākā formulējumā, tās galvenās jautājumu grupas, ko domājam šajā sacerējumā iztirzāt⁷⁴:

⁷⁴ **P.S.** Zemāk izdalītās 14 problēmu grupas tātad bija paredzētas sistemātiskai iztirzāšanai Monogrāfijā par Vēras teoriju. Taču to izklāstīšana tādā Monogrāfijā nebūt nenotiktu pirmoreiz; praktiski viss, par ko es taisījos runāt Monogrāfijā, **JAU IR** izklāstīts manos sacerējumos – tikai dažādās vietās, dažādos kontekstos, dažādās formās, dažādās valodās utt. Tātad tas viss nebūt nebija kaut kas tāds, ko man vēl tikai vajadzētu rakstīšanas laikā no jauna izdomāt; visu to man vajadzētu vienkārši **pārrakstīt** (šoreiz pēc vienota principa) – un tikai. Taču arī tāda pārrakstīšana vien būtu milzīgs darbs, kurš prasītu ne vienu vien gadu no manas dzīves. Jautājums bija: vai ir jēga to darīt? Vai ir pamats sagaidīt, ka jaunais izklāsts būs veiksmīgāks par daudzajiem iepriekšējiem, ka šoreiz atradīsies cilvēki, kas to lasīs, sapratīs, pētīs un izmantos? Kopš 2003.gada mana iekšējā atbilde uz šiem jautājumiem bija: **NĒ!** Un no tā izriet, ka nav arī nekādas vajadzības tērēt manu laiku Monogrāfijai – pietiek ar to,

.587. 1. Kāds ir cilvēka operētājsistēmas konceptuālais modelis; no kādiem galvenajiem funkcionālajiem blokiem sistēmai ir jāsastāv un kā šiem blokiem ir jāsadarbojas, kādas principiālas datustrukturās ir jābūvē, lai sistēma būtu spējīga (informātiskā ziņā) veikt to, ko ir spējīgas darīt cilvēka smadzenes, t.i., lai tai piemistu «domāšana», «apziņa», «emocijas», «jūtas», «atmiņa», «sirdsapziņa» utt. utjpr.?

.588. 2. Kas ir informācija kā izomorfisms starp objektu un modeli; kā vispār notiek informācijas rašanās, pārraide, apstrāde; kas ir informātiskas sistēmas un kādi likumi tajās darbojas?

.589. 3. Kā ir iespējamas informātiskas sistēmas (kompjūteri), kas netiek programmēti no ārpusē, bet paši programmē savu turpmāko darbību; kā ir jābūt ierīkotai šādu kompjuтеру operētājsistēmai, lai tas kļūtu iespējams?

.590. 4. Kas ir cilvēka operētājsistēma no Darvina evolūcijas teorijas viedokļa; kāds ir vispārīgais attīstības konteksts, kurā tā radās; kā attiecas organisma informātiskā aparāta attīstība pret citu organisma bioloģisko aparātu attīstību; kādi ir galvenie etapi jeb līmeņi dzīvās dabas organismu informātisko sistēmu attīstībā?

.591. 5. Kas ir Vēras teorija no filosofiskā viedokļa; kādām filosofiskām mācībām tā ir tuva un kādām pretēja; kas ir tās vairāk vai mazāk tuvi sabiedrotie un kas ir tās niknākie pretinieki un ienaidnieki?

.592. 6. Kas ir loģika kā operētājsistēmas pareizas darbības paņēmieni un kritēriju kopums; kā šis kopums attiecas pret «klasisko loģiku», «Aristoteļa loģiku», «matemātisko loģiku» un citām «loģikām»?

.593. 7. Kas ir matemātika kā zinātne par cilvēka operētājsistēmas algoritmiem un to potenciālajiem produktiem; kas ir matemātikas priekšmets kā zināmu šīs operētājsistēmas algoritmu potenciālie produkti; kā matemātikas priekšmeta apzināšana ietekmē matemātikas pamatus; kā tas attiecas pret aksiomām kā matemātikas pamatiem saskaņā ar tradicionālo paradigmu; kādas izmaiņas matemātikas saturā, teorēmās un secinājumos ienes šī matemātikas pamatu paradigmas nomainīšana?

.594. 8. Kas ir psiholoģija kā operētājsistēmas parametru variāciju pētīšana; kādas ir attiecības starp tradicionālajiem psiholoģijas jēdzieniem un operētājsistēmas jēdzieniem; kas ir jūtas, emocijas, uztvere, ievirze, utt.; kā notiek jaunrade, kas ir sapņi, psihiskās slimības un citas psihiskās parādības; kādi ir cilvēku psiholoģiskie tipi, klasificējot viņus pēc tiem vai citiem viņu operētājsistēmas parametriem; kā tas viss attiecas pret tradicionālajām psiholoģijas skolām, tādām kā biheiorisms, Freida, Junga u.c. mācības?

.595. 9. Kas ir valoda un saprašana; kas ir vārdu un teksta «nozīme» un «jēga»; kas ir hermeneitika kā valodas un simbolu izpratne?

.596. 10. Kas ir telpa un laiks kā cilvēka operētājsistēmas būvētā ārpusaules attēlojuma atribūti?

.597. 11. Kas ir ētika un morāle kā cilvēku izturēšanās normas, kā viņu operētājsistēmu uzvedības algoritmi; kādi praktiski secinājumi no tā izriet sadzīvē, kriminālistikā utt.?

.598. 12. Kas ir varbūtība, liktenis; kas nosaka cilvēka dzīves ceļu, viņa panākumus vai neveiksmes?

.599. 13. Kādas ir principiālās iespējas mākslīga intelekta un mākslīgu cilvēku radīšanai; kādas sekas tas var izraisīt cilvēku sabiedrībā un evolūcijā?

.600. 14. Kādi ir loģiskie un zinātniskie kritēriji tās vai citas mācības pareizības vērtēšanā; kā attiecas postulāti (pieņēmumi) un secinājumi, un kā šīs vispārteorētiskās nostādnes skar Vēras teoriju un tās pareizību vai nepareizību?

.601. Šeit mēs izdalījām 14 lielas problēmu grupas, kuras vēlamies izskatīt šajā sacerējumā, bet faktiski, protams, šis iedalījums ir nosacīts, jo problēmas un jautājumi savijas un pārklājas viens ar otru, rodas vēl arī citi, te neminēti jautājumi, un katru problēmu grupu, savukārt, var atkal izvērst ļoti plaši, gandrīz vai «līdz bezgalībai». Tomēr cerēsim, ka šis uzskaitījums dos lasītājam zināmu priekšstatu par Vēras teorijas problemātiku.

§24. Elgara Senzara vēstule Maijai Salnai

2002.10.21

(pirms 5 mēnešiem, 19 dienām)

.602. Sveika Maija!

.603. Pateicos par Taviem informatīvajiem materiāliem un atvainojos, ka ilgi kavējos ar atbildi. Pa šo laiku esmu gan mēģinājis Tevi sazvanīt, bet vai nu neviens klausuli necēla vai arī māte pasakot, ka Tevis nav neko vairāk negribēja runāt.

.604. Vispārīgi atskatoties, pēdējā laikā esmu diezgan slinks vēstuļu rakstītājs. No vienas puses, jo vairāk man pasaule ir kļuvusi saprotamāka, jo mazāk man gribas kādam tāpat vien, bez man skaidri uzskatāmas lietderības, kaut ko klāstīt. No citas puses, uzskatu šobrīd par vajadzīgāku veltīt filosofijas laiku lai sistematizētu savu analītiski-subjektīvo pasaules redzējumu uz zinātnei sintētiski-objektīvas simboliskās bāzes. Tādēļ arī nevēlos ielaisties neauglīgās, sofistiski tendētās muldēšanās, kurām nav vienotās garamatērijas atziņu platformas, uz kurām var veidoties kādas noteiktas, dialektiskā kopīgas lietas. Tāpēc arī neuzdodu nekādus strupceļu uzrādošus jautājumus, kas būtu vienīgi pašmērķīgs sofisms.

.605. Turklāt man ir aizdomas, ka tam cilvēkam ar noslēgto vertikāles kanālu ir neapzināta vampīrisma tendence pievērst sev oponentu enerģiju, kas neapšaubāmi piesaistās, ja tie «parakstās» uz izaicinājumu. Kā lieliska dzīves mācības ilustrācija ir viņa nelaime ar dēlu, apstiprinoša īpašās attiecības (vienīgais vētras upuris!) ar dabas likumiem, kas arī simbolizējas likumsakarīgā traģismā. Bet viņa antidialektiskā apziņa jau nevelk paralēli savai garīgai kontinuitātei ar fizisko, kuras krīze šādi dod iemeslu pirmo nopietni pārvērtēt. Par nepārvaramu aizu starp šiem aspektiem lieliski runā viņa paša rindas: Kad reiz stundā baisā /Tumsa mani veiks... Kāda tur vairs gara kontinuitāte apziņas pazušanai nebūtībā? Vai tā būs teorijai, kurai nav nekādas saskares ar cilvēka transpersonālo dzīves aspektu? Retoriski jautāt. Un pēdas smiltīs paliek tikai līdz tuvākajam paisumam...

.606. Nu, labi, vienu jautājumu, kuram atbilde man pašam nav vajadzīga, es piespēlēšu. Un proti, zinātne nav atbildējusi ko nozīmē akcelerācija jeb globāla, cilvēku vidējā garuma paātrināta palielināšanās, kura īpaši strauji notiek pēdējā gadsimta laikā. Neapšaubāmi, tam ir jābūt saistītam ar kādu augšanas gēnu, bet kā ir iespējama tāda globāla sinhronizācija? Atbildi var atrast tikai tad, ja pieņem, ka gēni ir nevis ģenētiskās informācijas nesēji, bet gan vienīgi tās pārvadītāji – retranslātori fiziskajā līmenī. Otrkārt, ir jāpieļauj, ka cilvēks ir atvērta sistēma sinerģijai ar citām sistēmām. Treškārt, jābūt priekšstatam par to, ka Kosmosā pastāv augstākas organizācijas, primārie informācijas līmeņi, attiecībās ar kuriem cilvēces gēni atrodas subordinētas sistēmas lomā.

.607. Te nu mēs varam pāriet pie astroloģijas. Ja cilvēks savu informatīvo potenciālu izmanto radoši: proti; atrodas atvērtās attiecībās ar viņa garīgo evolūciju virzošo sistēmu, tad viņa griba, sinerģētiski piesaistot papildus jeb alternatīvos resursus, pārnes savu sistēmu augstākas oktāvas līmenī un tādejādi pārvar dzimšanas brīdī nosacītos ierobežojumus. Tāpēc to, cik fatālu iespaidu cilvēkā atstāj zvaigznes, lielākā vai mazākā mērā atkarībā no gribasspēka viņš var noteikt pats. Savukārt griba savu spēku var smelties apziņā, tās plašumā un ietilpībā, kuru noteic kosmisko dimensiju asimilētais dziļums. Un, ja nav dialektikas starp dimensijām cilvēka paša mikrokosmā, tad apziņas pašplūsma (upe vai tece) dreifē lineārā seklumā pretim aprijošai nebūtības tumsai, lai arī cik spīdošs būtu intelekts.

.608. Attiecībā uz Tavu horoskopu jāsaka, ka tur visi gali ir ūdenī, t.i. 12-jā, Zivju zīmes fāzē. Patiesībā šeit darbs būtu astrologam-psihoaterapeitam, kuram vajadzētu atšķetināt šo problēmu sakni. Viens no problēmas variantiem ir iespējams, ka Tu kādreiz esi savu nākotni (šo dzīvi) jau izdzīvojusi pa daļai uz kredīta. Tas var būt, piemēram, ja izmantota maģija dzīves «uzlabošanai», un tagad tas jāatstrādā ar ārējas veiksmes ierobežojumiem. Toties, ja prot, tādu karmas nosacījumu var izmantot kā labu trampīnu savai gara evolūcijai nākamībā. Tas ir līdzīgi kā mūkiem klosterī, kad tie akumulē iekšējo spēku citam, augstākam izaugsmes spirāles posmam. Bet ar to var arī kā metamo kauliņu spēlē «Cirks» nobraukt tālu lejā. Un cipars uz kauliņa šeit var būt stipri atkarīgs no lūgšanām augstākajiem spēkiem.

.609. Lai Tavu horoskopu daudz maz skaidrotu, ir jābūt diezgan skaidri noformulētiem jautājumiem, kādus no Tevis man nav nācies saņemt, izņemot to reizi par darbu. Un nevis par veselību, kas tagad ir galvenā problēma. Protams, es redzēju, ka augustā Tev pastāv neveselības tendence, pēc kā bija iespēja sākties jaunam cikla pakāpienam. Tieši sestā, veselības un darba māja ir dialektiskais pretmets tai nelaimīgajai divpadsmitajai, no kuras pirmā ir atkarīga. Līdz ar to ķibeles ar kāju ir tiešs psihe neutilizētās «miskastes» atspoguļojums, kas noliek Tevi atpakaļ vienatnē ar nenolīdzināto mēslu čupu. Ja tādas nebūtu, tad būtu iespējama jauna darba tēma nevis nenokārtota psihe integritātes apzināšana, kam projekcija ir veselības tēmā. Vispār, problēma ar kauliem ir Saturna tēma, un Tev kartē tas atrodas tai pašā 12-jā, psihe zemapziņas sektorā.

.610. Lūzums var norādīt uz pretošanos nerakstītajiem likumiem, nekoncevenci principos, morālā mugurkaula trūkumu, neelastību uzskatu sistēmā, dogmatisku pieturēšanos novecojušām pozīcijām un tml., kas jākonkretizē lai novērstu traumas cēlonību. Horoskops var uzrādīt iespēju krustceles, bet kur vedīs liktenis, to bieži nosaka tieši apziņas stāvoklis un gribas potenciāls lietas mainīt, nevis tikai iepriekš uzkrā-

tās, nenovēršamās cēloņsakarības. Domāju, ka V.E. ir Tevī atstājis postošas enerģētiskās pēdas tāpat kā P.S.. Karmas pārbaudījumi, protams. Ceru, ka tie Tevi galā tomēr apskaidros. To arī novēlot,
21.okt.2002.

2002.11.11
(pēc 21 dienas)

.611. P.S. Tā kā man šobrīd nav printera, šīs lapas izdrukāšana man diezgan aizkavējās. Tad vēl nevarēju atrast tās ķēgu lapeles, kas jāatsūta – bija noklīdušas. Nodošu Tev brīdinājumu: Tu karmiskā ziņā krāj baigās ogles virs galvas, jo ne tikai respektē šos melīgos pētījumus un pieņem tos savā apziņā, bet arī tos izplati tālāk. Ja par parastu cilvēku tiek izplatītas melīgas ziņas, jau tas ir nopietns karmisks pārkāpums. Bet, ja par Hierarhijas piederīgo – nesamērojami lielāks. Attopies!

11.11.2002

§25. Maijas Salnas atbilde Elgaram Senzaram

.612. Sveicināts, Elgar! Paldies par atsūtītajiem V. Egles pētījumiem (par tiem interesējās vēl daži, bet kā to uztvert – tā ir viņu darīšana, jo katram ir galva domāšanai...) un Tavu «brīdinājumu»... Es saprotu, kā tas domāts, ka vēlies mani «pasargāt» no tā, kas Tavuprāt man draud, un aizstāvēt to, ko turi cieņā – Hierarhiju un tai piederīgos.

.613. Lietas būtība gan ir savādāka, nekā Tu varbūt to iedomājies esam. Neesmu teikusi, ka manas domas 100% saskan ar V. Egles (Tu «baidies» pat viņa vārdu uzrakstīt? Vai nav par daudz māņticības?...) viedokli, tikai attiecībā uz to (un vispār uz citiem viedokļiem, jo ir taču vēl *n*-tās kristiešu sektas, musulmaņu ticība utt. – un visas tās draud ar elli, ja nepieņems un nerespektēs viņu «vienīgo un absolūto patiesību»... Nesen viens kristietis mani brīdināja nesaisties ar ezotērikiem, jo viņa autoritāte ir Bībele un tas, ko saka mācītāji) man gan ir arī pašai savas domas (un ne jau tikai rakstītās dogmas, ko apriori kāds pieņem par Absolūto patiesību), – es vienkārši pētu (man ir interesanti) arī citu cilvēku domugraudus, salīdzinu tos ar citiem un pati ar savu iekšējo pārliecību.

.614. Es biju tā, kas Tevi iesaistīja netiešā «kontaktā» ar Valdi Egli. Viņš jau sen ir darījis zināmu, ka nav jēgas diskutēt ar cilvēkiem, kuri tik strikti un fanātiski aizstāv to, ko uzskata par vienīgo, nemaldīgo patiesību, jo tad reakcija ir tāda, kā Tavējā (tāpat ir ar fanātiķiem, kas tic kādai izplatītai dogmai, kristiešiem, Jehoviešiem utt. – viņi vienkārši tās mācības (katrs savu) tur kā vairogu priekšā «dzīves vētrām, kas sāpīgi šausta», un viņi pat necenšas ieklausīties un objektīvi izvērtēt citu viedokli.

.615. Man šķiet, ka iepriekšējā dzīvē Tu varētu būt bijis inkvizitors «raganu prāvās», kas svēti ticējis, ka, sadedzinot tās «tumsas kalpones», dara labu un Dievam tīkamu darbu. Vēl man šķiet, ka Agni Jogas «ogļītes» ir drusciņ par daudz sakarsējušas Tavas smadzenes, jo agrāk Tu it kā prati objektīvi vērtēt cilvēku rīcību un motīvus (arī P. Stelpu). Vispār abstraktu ideālu, neredzamu Skolotāju fanātiski aizstāvji ir kaut vai neapzināti autoritatīvā režīma atbalsītāji, jo «parastos» cilvēkos vienmēr var (vai sanāk) vilties, bet klāt neesošā Autoritātē nevar...

.616. Par mani nebēdā. Trauma un 2 operācijas man deva iespēju daudz ko pārdomāt, kam citādi nav laika. (Trauma jau arī bija manas «viegļprātības» rezultāts, kas loģiski redzams, ja izanalizē tās dienas un nakts trakulības).

.617. Tev, protams, nav jādiskutē ar V. Egli. (Pieņemsim, ka tā bija mana «provokācija», no kuras, ja vari, Tu arī šo to varētu mācīties...) tādēļ «pēdējo vārdu» dodu V. Eglem, nosūtot tās dažas kopijas no viņa grāmatām (*Nosūtīju – M.S. – izdrukas no LEONI 95.–105. lpp. un no LASE2: 22.–25.lpp*), kur manuprāt labi atbildēts uz Tevis neizprasto par V. Egles «īstajiem mērķiem» u.c.⁷⁵

.618. Redzi, atšķirībā no visiem «ezotērikiem», ko pazīstu (Tevi līdž šim gan es uzskatīju par vienu no visloģiskāk domājošajiem, no tiem kas iet «uguns ceļu»), Valdis Egle man reāli ir daudz palīdzējis, kamēr tādi «ētiķi» un «ezotēriķi» kā Stelps, Zuzs u.c. ir nodevuši mani pie pirmās izdevības, turpinot skandēt savas «augstās dziesmas» un muļķot tos, kas viņus nepazīst. Nu, tie lai arī padomā par to, ko krāj nākotnei...

.619. Par vampīrismu no V. Egles puses – skaties kopiju un manas piebildes tekstam no grāmatas «Veiksmes mācību grāmata». V. Egle ir daudz cietis un tādēļ varbūt ir «kašķīgs», bet nav jau arī godīgi, ka viņa teoriju pat atsakās izskatīt un ignorē. Pamēģini iejusties viņa vietā... P. Stelps man dzīvi izpostīja, un viņus vispār (pat psiholoģiski) nevar salīdzināt. Es nekad neesmu bijusi neuzticīga savai sirdsapziņai, un to es turu augstāk par Hierarhiju, Skolotājiem vai V. Egles domām. Drīzāk jau es «sevi nodevu», kad pakļāvos P. Stelpam (Protams, labāk pakļauties Hierarhijai vai Dievam – viņi nenodos...). Un Tu jau arī respektēji viņa konferenci, kad tur ieradies, ar viņu kontaktējies... Sakaru dēļ? Un ja nu Hierarhija to neatbalsta?

.620. Es, piem., nepieņemu visu, ko V. Egle raksta, bet no viņa esmu daudz ko arī iemācījusies (no grāmatās rakstītā), un sistēmu (mācību) salīdzināšanas princips ir pašsaprotama lieta katram, kurš nav fanātisks sektants, kurš ieciklējis tikai uz to – vienīgo patiesību, kurai tic, bet nezin, ka tā tas arī ir. Kā Tu,

⁷⁵ Tie ir punkti {[LEONI.503](#)} – {[LEONI.559](#)}, kur es «apstrādāju» Krotovu, un {[SKATI.434](#)} – {[SKATI.466](#)} ar sistēmu salīdzināšanas metodoloģiju – V.E. (Piezīme grāmatā VITA3).

piemēram, vari nemaldīgi zināt, ka tavas domas par Blavatsku ir patiesība, bet V. Egles pētījumi ir meli? (Līdzīgi tas kristietis par meliem sauc ezotēriskās mācības, un šādu – salīdzināšanas principu – noliegšanas rezultātā iet valā «krusta kari» kopš pasaules radīšanas līdz šai dienai).

.621. V.E. ir taisnība kaut vai tai ziņā, ka «postulāti ir relatīva lieta». Bez tam loģikas principi pamatojas uz aksiomām (postulātiem), kas ir loģikas pamatlikumi. V.E. tic tikai faktiem (viņš neķengā Blavatsku, tā to subjektīvi uztver Tu, – V.E. vienkārši pētīja faktus, un viss. Kas tur ļauns?), bet Tu tici (bet nezini!) Hierarhijai un viņu sūtņiem, ko neesi redzējis pats. Tu to pieņem apriori. Tad kā Tu vari pateikt, ka V.E. pētījumi ir meli?! Tas nav loģiski. Tu domā (tici) tā, bet V.E. – savādāk. Tu pārkāp vienu «principu», kas pausts Agni J. – «Tava Dieva vārdā», t.i. jāmēģina izprast, kā un kāpēc otrs cilvēks pauž citu viedokli, pirms to nosodi. Ja cilvēki vadītos no šī principa, nebūtu «krusta karu».

.622. Visi dogmāti ir aksiomas, ko to radītāji ir atzinuši par neapšaubāmu patiesību («Un ellē nonāks tie, kas netic tam un tā kā es»...). Sen jau atzīts, ka galvenā aksioma par Dieva eksistenci nav atrisināma teorētisku pamatojumu ceļā, jo tas ir ticības jautājums. (Tas pats ar Hierarhiju). Aksiomātisks raksturs ir arī gravitācijas likumam kā vienam no dabas likumiem, ko atšķirībā no ticības Dievam u.c. var pārbaudīt. Tie nav neaugsliņi strīdi, ja es jautāju Tavas domas par to visu. Arī Blavatska neņēma «par pilnu» aklus ticētājus un bija visai «nerātņa»...

.623. Par karmas sekām nerunāsim – ne es, ne Tu to nevari zināt, kāpēc notiek tā vai citādi. Atstāsim to Hierarhu ziņā, kuri taču visu zin un redz...

.624. Attā! – Maija –

Pielikums Nr. 3

.625. (Tiek nosūtīts piecās atsevišķās e-pasta vēstulēs: trīs sākotnēji adresētās Andrim Buiķim ar grāmatas VITA3 lappušu 36–64. faksimiliem {241} – {457}, un divās sākotnēji adresētās Pēterim Laķim ar grāmatas VITA2 lappušu 136–155. faksimiliem {VITA2.983} – {VITA2.1154}).

§26. Pauļa Kīkusta atbilde

2003.04.10 01:43
(pēc 4 mēnešiem, 29 dienām)

.626.

Date: Thu, 10 Apr 2003 01:43:43 +0300
From: Paulis Kikusts (paulis@mii.lu.lv)
To: Valdis Egle (lase@vestnesis.lv)
Subject: Re: Varbūt interesē

.627. Labdien!

.628. Te pirms dažām stundām izlasīju Jūsu papildporciju, kura vakardienas iespaidus patiesi padziļināja. Lai kā arī nebūtu, Jūs esat arī manas dzīves elements, kurš laiku pa laikam aktivizējas.

.629. Uz Jūsu jautājumu par Buiķi atbildēju teksta dabiskā gaitā, vispirms nenoturoties un šo to pa starpu izmetot.

.630. > Vai tad jūs ar Kārli Podnieku rīkojāties savādāk? Vai tad jūs iedziļinājāties? Vai tad sapratāt? Jūs abi (un jūs visi, ja ņemam bijušo LVU SC) jau pat tagad – pēc tik garas vēstures! – ļoti vāji zināt, ko īsti es apgalvoju.

.631. Te skan tāds kā pārmetums. Jau vakar lasot, man tas viss atausa prātā. Par Kārli Podnieku un citiem neņemam te neko teikt, bet es darīju visu kā pratu, lai vismaz iedziļinātos.

.632. Un tas, kā pratu, ir tas pie kā turos joprojām – mums vajag savstarpēji bagātināties ar idejām. Un zinātnē forma, kā to visefektīvāk panākt starp cilvēkiem, kas nav fiziski pārāk attālināti, ir zinātniskie semināri. Katrā sanāksšanas reizē izskata kaut ko konkrētu un visā iespējamā dziļumā. Un pilnīgi ignorējot, ja vispār tādi ir, grādus, nosaukumus un ko tik vēl ne, ko Jums liekas vienmēr tik svarīgi pieminēt.

.633. Tādu semināru ciklu es arī centos noorganizēt, jo Jūsu idejas likās to vērtas. Un «Vēras mašīnas» aspektā joprojām man tās tādas izskatās. Vēl vakar lasot, es taisījos Jums piedāvāt atgriezties pie domas par semināru.

.634. Lai lietas saprastu, es pēc tam daudz reižu uzdevu vienu jautājumu, kurš man aktuāls vēl šodien. Protams, es, droši vien nevajadzīgi, maisījos Jūsu un Kārļa diskusijai pa vidu, jo sākumā jau nevarēja paredzēt, ar ko tas viss beigsies.

.635. *Tomēr jautājumu vēlreiz pieminēšu. Jūs savas matemātiskās idejas sākāt ar piemēru ar augošām matricām, kur augšanas likums bija ietērpts daudzpunktes «...» formā. Tad, lūk, tieši šo daudzpunkti es nesaprotu un no tā arī seko visa mana pārējā nesaprašana un iedziļināšanās problēmas.*

.636. > Kontaktus ar kristiešiem un ezotērikiem es netiku meklējis; viņi atnāca pie manis paši. ...

.637. *Atzīstos, ka šis temats man ir praktiski vienaldzīgs.*

.638. > ... augstprātība; tāpat kā jūs ar Podnieku (un arī pārējie no LVU SC) uzskatījāt sevi par profesionāļiem, kuriem pieder «patiesības monopols» matemātikas pamatu jautājumos, bet mani par diletantu, kurš runā «acīmredzamas muļķības», – tāpat arī vairums pārējo nevis iedziļinās tajos faktos un pierādījumos, ko es sniedzu, bet gan tūlīt skatās: vai viņam ir zinātniskie grādi? – Nav? – Nu, tad jau tas ir tikai tāda «hobija līmenī», un nav tur ko laiku tērēt!

.639. > ... (tāpat kā jūs ar Podnieku arī negribējāt, lai man izrādītos taisnība, – jo tad sabruktu visa Podnieka disertācija un tas, ko viņš sabūvējis «Apkārt Gēdeļa teorēmai»). Šī negribēšana ir primāra; pēc tam «loģiskos argumentus» jūs visi mēģināt piemeklēt tādus, kādus nu kurš spēj («Kantoriānā» gan jūs ar Podnieku daudz neko nespējāt izdomāt; jūsu «argumentācija» tur izskatās pavisam karikatūriskā un par to smejas tagadējie «Kantoriānas» lasītāji man adresētās vēstulēs).

.640. *Vai tiešām mēģinājums savākt semināru ir augstprātības un negribēšanas izpausme?*

.641. > Manos plānos neietilpst VITOS programmēšana reālos kompjūteros. Tam ir vairāki iemesli.

.642. *Te varu vien nožēlot, bet ne ietekmēt, jo plāni ir plāni.*

.643. > Šai Atbildei pielikumā es dodu failu ar Monogrāfijas ievadu – tur ir izklāstītas tās tēmas, kas mani interesē (bet «strādājoša mašīna» tur nav minēta). Šis Ievads ir uzrakstīts pavisam nesen; Monogrāfiju es tikko kā iesāku; kā pirmais lasītājs un «recenzents» man ir «sarunāts» Johans Korins – fiziķis, grāmatas «Dižais Gars» autors; par to, ka viņš lasīs un apspriedīs Monogrāfijas tekstu, es apsolīju viņam kā pirmajam izteikt pateicību grāmatas priekšvārdā. Ja Jūs vēlaties, Jūs varat piedalīties šajā pasākumā kā otrs.

.644. *Es nezinu, vai to vēlos, tādām lietām, manuprāt, jānāk pašām no sevis.*

.645. > Lai gan Jūs atteicāties no jaunu faksimilu sūtījumiem, sacīdams, ka zināmam laikam pietikšot ar iespaidiem arī no šī sūtījuma, es tomēr, lai minētos iespaidus nedaudz nostiprinātu, Trešajā pielikumā nosūtu Jums kopijas no maniem sūtījumiem Andrim Buiķim un Pēterim Laķim.

.646. *Paldies, nenožēloju.*

.647. > Lieta tā, ka, izsakoties Jūsu vārdiem, «8 MB uzbrukumu» es uztaisīju vienlaicīgi trim Latvijas profesoriem: Buiķim, Laķim un Ķikustam. Tikai pēdējais no viņiem atbildēja; pārējie divi pagaidām neuzdrošinās.

.648. *Varbūt viņiem nav problēmu ar lēnu iezvanpieeju. (Tā ir ironija vai pārpratoms? – V.E.).*

.649. > Starp citu, Buiķim sūtītajā tekstā ir izteikts minējums, vai viņš piedalījās vai nepiedalījās Vēsturiskajā Seminārā. Vai Jūs gadījumā to neatceraties?

.650. *Atceros (vismaz domāju, ka atceros) – nepiedalījās, jo tajā laikā vairs Skaitļošanas Centrā nebija manāms, un mums patiesībā nekad nekādi kontakti nav bijuši.*

.651. > Visu labāko vēlot,

.652. *Paldies, Jums tāpat,*

Paulis Ķikusts

.653. P.S. Sveiciens Kārlim Podniekam!

.654. *Jā, paldies, nodošu.*

§27. Atbilde Paulim Ķikustam

2003.04.11 11:28 piektdiena
(pēc 1 dienas, 9 stundām, 45 minūtēm)

.655. **Paulis Ķikusts:** *Te skan tāds kā pārmetums. Jau vakar lasot, man tas viss atausa prātā. Par Kārli Podnieku un citiem neņemot te neko teikt, bet es darīju visu kā pratu, lai vismaz iedziļinātos.*

.656. **V.E.:** Jā, protams, pārmetums skan. Visumā es uzskatu jūs ar Podnieku par vainīgiem, un no tā arī izriet mans visai nievīgais tonis sarakstē ar jums; šis tonis ir pavisam savādāks saskarsmē ar citiem cilvēkiem – tiem, kas manās acīs nekur vainīgi nav, piemēram, ar profesoru Tambergu. Par vainīgiem jūs uzskata arī lasītāji.

.657. Piemēram, nupat nesen kāds lasītājs, jauns cilvēks, kas beidzis universitāti matemātikas specialitātē un strādā (laikam) par datorprogrammētāju, izlasījis «Kantoriānu» un citas manas grāmatas,

teica, ka viņam esot pilnīgi skaidra mana pieeja matemātikai un viņš neticot, ka matemātiķi (ar to domāti pirmām kārtām jūs ar Podnieku) to nesaprot. Tas ir, viņš domā, ka jūs ar Podnieku esat izrādījuši apzinātu ļaunprātību: labi zinot, ka īstenībā man ir taisnība, jūs esat to nolieguši egoistisku, mantkārtīgu, godkārtīgu vai kādu citu tamlīdzīgu iemeslu dēļ.

.658. Tas vispār ir diezgan tipiski: vairums lasītāju uzskata jūs ar Podnieku par kaut ko līdzīgu mafiozi, korumpētajiem robežsargu kukuļņēmējiem utml. Tad man nākas jūs abus aizstāvēt un skaidrot viņiem, ka tik traki tomēr nav un ka jūs abu uzvedības īstie cēloņi ir savādāki. Kā piemēru Pielikumā Nr.1 dodu vienu tekstu, kas uzrakstīts pirms apmēram 14 mēnešiem, atbildot uz tās pašas Maijas Salnas (aktīvākās lasītājas un rakstītājas) jautājumiem. Ir vēl vairāki citi līdzīgi teksti, bet būtība tajos ir tāda pati, un šis ir laikam visplašākais, tāpēc sniedzu šo.

.659. Šeit būtu labi, ja Jūs tagad izlasītu šo Pielikumu, un tikai tad turpinātu lasīt tālāk no šīs vietas; katrā ziņā zemāk teiktais ir rakstīts jau ar aprēķinu, ka Pielikuma saturs ir zināms.

.660. Kaut arī es noliedzu pret jums ar Podnieku vērstos lasītāju apvainojumus apzinātā ļaunprātībā, tomēr man arī pašam ir vajadzīgs kaut kāds izskaidrojums, kā varēja notikt tas, kas notika. Un šis izskaidrojums, kā redzams no Pielikuma Nr.1 teksta, ietver priekšstatu par Kārļa Podnieka un Jūsu VAINU – lai arī ne tik dziļu un ļaunprātīgu, kā to sliecas iztulkot lasītāji.

.661. **Paulis Ķikusts:** *...Un pilnīgi ignorējot, ja vispār tādi ir, grādus, nosaukumus un ko tik vēl ne, ko Jums liekas vienmēr tik svarīgi pieminēt.*

.662. **V.E.:** Jā, es zinu, ka JŪS personīgi nepievēršat šiem «grabuļiem» (starp citu, tas ir vārds, ko esmu pieņēmis savā arsenālā no Jums) – ka Jūs personīgi nepievēršat šiem «grabuļiem» vērību. Bet Jūs šajā ziņā esat rets izņēmums. Priekš Maijas Kūles vai, teiksim, priekš Valda Egles no IZM – tikai šiem grabuļiem vien arī ir nozīme.

.663. **Paulis Ķikusts:** *Vai tiešām mēģinājums savākt semināru ir augstprātības un negribēšanas izpausme?*

.664. **V.E.:** Nē, TAS nav augstprātības un negribēšanas izpausme. Bet priekš manis tas ir otršķirīgs vai treššķirīgs faktors, salīdzinot ar pirmšķirīgo, fundamentālo jautājumu, un tāpēc pie globāla vērtējuma ir atmetams. Fundamentālie jautājumi ir: «Vai Podnieks, Ķikusts un vispār LVU SC sniedza atbalstu Vēras teorijai?»; «Vai, noliedzami Vēras teoriju, viņi izvirzīja kādus nopietnus argumentus pret to?».

.665. Un atbilde uz abiem šiem jautājumiem ir: «Nē». Neizvirzot nekādus vērā ņemamus argumentus pret Teoriju, viņi to noraidīja, noliedza, izsmēja un rakstiski deklarēja, ka tai «*nav tiesību uz eksistenci*» (Kārļa Podnieka vārdi burts burtā, manis daudzkārt citēti, valkāti un izsmieti pa «Lases» grāmatām, manu lasītāju acīs kļuvuši jau par Legendu).

.666. Salīdzinot ar šo faktu, semināra organizēšana ir «izzūdoši niecīgs lielums».

.667. Bet fundamentālo jautājumu risināšanā augstprātībai un negribēšanai nozīme bija – un pie tam izšķiroša.

.668. **Paulis Ķikusts:** *...Tomēr jautājumu vēlreiz pieminēšu. Jūs savas matemātiskās idejas sākāt ar piemēru ar augošām matricām, kur augšanas likums bija ietērpts daudzpunktes «...» formā. Tad, lūk, tieši šo daudzpunkti es nesaprotu un no tā arī seko visa mana pārējā nesaprašana un iedziļināšanās problēmas.*

.669. **V.E.** Nē, savas matemātiskās idejas es nesāku vis ar augošām matricām. Pat šajā vienā Jūsu frāzē jau «kā pasaule ūdens pilienā» atmirdz visa Jūsu globālā dezorientācija un «nesaprašanas problēmas» būtība.

.670. Paņemiet «Kantoriānas» grāmatas (ja nav pieejams mūsdienu lāzerizdevums CANTO, tad Podniekam taču ir saglabāti toreizējie mašīnraksta sējumi?) – paņemiet «Kantoriānas» grāmatas un paskatieties: diskusija sākas ar Vēsturiskajā Seminārā lasīt mēģinātās lekcijas apspriešanu; «matricas un daudzpunktes» parādās šīs lekcijas beigu daļā. Tām priekšā atrodas:

.671. 1) vesela grāmata «Par skaitļu dabu» – viena grāmata NATUR tagadējā izdevumā, bet toreizējos mašīnraksta sējumos dažādos laikos vai nu 2 vai 3 sējumi⁷⁶; un

.672. 2) «matricām un daudzpunktēm» priekšā atrodas arī gandrīz viss pašas lekcijas teksts – tagadējā izdevumā grāmatas TRANS sākumdaļa⁷⁷.

.673. Lūk, tad aptuveni teiksim, ka «matricām un daudzpunktēm» priekšā atradās vismaz pusotrs sējums tekstu. Kad Jūs (tagad, tāpat kā toreiz) domājat un sakāt, ka manas matemātiskās idejas sākās ar «matricām un daudzpunktēm», tad Jūs līdz ar to demonstrējat savu uzskatu, ka tajos 1,5 sējumos nebija

⁷⁶ **P.S.** Vekordijā grāmata NATUR ir ievietota sējumos {[R-NATUR1](#)}, {[R-NATUR2](#)} un {[R-NATUR3](#)}.

⁷⁷ **P.S.** Vekordijā – {[R-TRANS1](#)}.

nekā, kas attiektos uz matemātiku. Protams, tāds jau arī bija Jūsu viedoklis: tur ir «interesanti projekti» par «Vēras mašīnu», bet «*tam visam ne tik drīz būs kāds sakars ar matemātiku*» (Jūsu toreizējie vārdi).

.674. Nu, un tad, neiedziļinājies un nesapratīsi tos pusotra sējuma, Jūs uzreiz ķeraties pie matri-cām, kur pēc Jūsu domām «sākas matemātika», – un tad pēkšņi izrādās, ka Jūs tur rakstīto nesaprotat. Bet, mīļais cilvēk, dabīgi taču, ka Jūs to nesaprotat un arī nesapratīsiet tikmēr, kamēr nebūsiet sapratīsi iepriekšējo!

.675. Bet iepriekšējais – tas ir fundamentāli cita pieeja matemātikai un tās būtībai; tā ir Kopernika sistēma matemātikā, pašos pamatos atšķirīga no tās Ptolemaja sistēmas, kuru jums ar Podnieku mācīja skolā un pie kuras jūs esat pieraduši. Dabīgi, ka jūs, nesapratuši, ka Saule tagad ir pārvietota uz Sistēmas centru un nav vairs viens no spīdekļiem, kas riņķo ap Zemi, – vai arī vienkārši noraidījuši šo domu kā «acīmredzami absurdu» (kā «blēņas» – Jūsu iemīļotais vārdiņš tajos laikos) – nesapratuši, noraidījuši, atmetuši šo ideju un joprojām dzīvodami, domādami un sprieddami Ptolemaja sistēmas ietvaros, jūs, dabīgi, nevarat saprast, ko tas Koperniks tur stāsta, – un Kārlis Podnieks, izmantodams savu «dienesta stāvokli» un to, ka skaitās Latvijā «pirmais speciālists» šajos jautājumos, augstprātīgi noskalda: «Tādai sistēmai nav tiesību uz eksistenci!».

.676. Tādas, mīļais Pauli, ir tās lietišas.

.677. Toreiz es biju ļoti nikns uz jums abiem, jo – vienkārša dogmātisma un aprobežotības vadīti – jūs uz diviem gadu desmitiem nobloķējāt Vēras teorijas attīstību. Toreiz es neko nevarēju iesākt tālāk bez jūsu atzinības un atbalsta. Es jūs sodīju, – un nenožēloju to: – nevienu par jums sacīto vārdu. Sods, kuru jūs saņēmt, bija pelnīts un taisnīgs.

.678. Tagad stāvoklis ir savādāks. Tagad manu plānu realizācija ne mazākajā mērā nav atkarīga no Kārļa Podnieka un Pauļa Ķikusta. Ja jūs joprojām stāvat savās dogmātisma pozīcijās, tad es pasmie-damies aizeju jums garām ar tādu pašu vienaldzību, kādu Jūs tikko kā izrādījāt pret kristiešiem un ezotērikiem.

.679. Bet, ja jūs paši gribat tikt skaidrībā ar savu sirdsapziņu, tad es neatsakos jums šajā ziņā palīdzēt.

.680. Ja Jūs (pats priekš sevis) tomēr gribat saprast Vēras teoriju, tad es iesaku Jums sākt ar trim lietām.

.681. 1) Atmetiet domu, ka Podnieks un Jūs esat aplūkojamajā laukā profesionāļi, bet Valdis Egle diletants un ka jūsu uzdevums ir tikai izskaidrot man, kā tās lietas apstāv «no tagadējās zinātnes viedokļa»; atzīstiet – iekšēji, priekš sevis, atzīstiet –, ka jums ir darīšana ar pilnīgi līdzvērtīgu un cienījamu partneri.

.682. 2) Izmetiet no galvas to dogmu, kas vairāk nekā 20 gadus ir pilnīgi paralizējusi Jūsu domāšanas spējas šajā nozarē un tikko kā atkal izpaudās Jūsu frāzē par to, kur sākas manas matemā-tiskās idejas: dogmu par to, ka manām tēzēm par «Vēras mašīnu» nav nekāda sakara ar matemātiku; pasakiet, iekšēji pasakiet pats sev un pārlieciniet sevi: «Es, Paulis Ķikusts, nezinu, vai Valda Egles idejām ir vai nav kāds sakars ar matemātiku; es gribu to pārbaudīt!» – un esiet gatavs jebkuram iznākamam.

.683. 3) Uz laiku «atslēdziet» tagad valdošo matemātikas paradigmu: pieņemiet, iedomā-jieties, ka nav vairs nekā no tagadējās matemātikas – nav ne skaitļu, ne funkciju, ne matricu, ne taišņu, ne riņķu, ne aksiomu, ne teorēmu, ne kopu, ne diagonālprocesa, ne pierādījumu, ne Frēges, ne Kantora... Nav absolūti nekā: pilnīgi tukša vieta.

.684. Ir akmens laikmets, un pa džungļiem brien divi radījumi, ko mēs ar Jums esam uztaisījuši – lelles Džimmija un Dollija – ar mūsu kompjūteriem galvās un VITOS operētājsistēmām šajos kompjū-teros. Ar speciālu teleierīci mēs tikai varam no attāluma vērot, kas notiek viņu galvās: kā tur «vārās tas pašprogramēšanās katls», kādas datustrukturāras viņi būvē savās smadzenēs, kādus algoritmus projektē, gribēdami uztaisīt asa akmens cirvi, koka šķēpu vai kaut ko citu...

.685. Pēc tam (lasot manas grāmatas vai arī pats ieslēdzot savu iztēli) izsekojiet, kādas datustruk-tūras un kādas programmas tiks radītas Džimmija un Dollijas galvās, kad viņi sāks apjēgt, ar ko atšķiras divu akmeņu kopa no triju akmeņu kopas un kad viņu galvās veidosies jēdziens par naturālajiem skaitļiem.

.686. Tālāk, ejot soli pa solim, izsekojiet, kādas datustrukturāras un kādas programmas pastāvēs Džimmija un Dollijas galvās, kad viņi sāks apjēgt, kas ir daļskaitļi, kas ir negatīvie skaitļi, kas ir iracionālie skaitļi, kas ir kompleksie skaitļi, kas ir funkcijas, kas ir taisnes, kas ir riņķi, kas ir leņķi, kas ir teorēmas, kas ir pierādījumi, kas ir kopas, kas ir diagonālprocess... – un tā tālāk.

.687. Kad Jūs soli pa solim būsiet izgājis cauri visu šo – milzīgi garo – ceļu, izpētījis, pats savām acīm redzējis un izpratis visu to lērumu datustrukturāru un programmu, kas grozījās pa Džimmija un

Dollijas galvām, kamēr viņi būvēja matemātikas celtni, tad – un tikai tad, mīļais Pauli! – Jūs beidzot būsiet sapratis, kas tā matemātika tāda ir, – un kas ir Vēras teorija.

.688. Un tad Jūs ieraudzīsiet, ka tā paradigma, kuru Jums mācīja skolā (arī tajā skolā, ko par Universitāti sauc), – ka tā paradigma ir drausmīgi neprecīza, pilna ar kļūdām kā suns ar blusām, un tad Jums vairs nebūs arī jautājumu par daudzpunktēm...

.689. Visu labāko vēlot,

Valdis Egle

(Pielikums Nr.1 – nākamajā numurā)

4. Žurnāla ROSE 44. numurs

Vēras teorijas vēstures hronika
 Neperiodisks zinātniski satīrisks izdevums
 Numurs izlaists 2003.09.02
 Žurnāls iznāk kopš 2000.gada 18.novembra
 Galvenais redaktors: Valdis Egle
 Galvenais adresāts: Vaira Viķe-Freiberga
 Redakcijas adrese: egle@latnet.lv

.690.

Paulis Kikusts. Foto no viņa personīgā saita Internetā. Oriģinālais paraksts: «2002.g. rudens. Es pats (otrā rinda, trešais no labās)»

Pielikums Nr. 1

§28. Kārlītis un skolotājs

2002.02.14 09:20

(pirms 1 gada, 1 mēneša, 25 dienām, 2 stundām, 8 minūtēm)

.691. Anekdote: «Skolotājs:

.692. – Tagad es jums pierādīšu Pitagora teorēmu.

.693. Pēterītis no pēdējā sola noburkšķ:

.694. – Nevajag pūlēties, skolotāj, mēs jums tāpat ticam».

.695. Iespējams, ka Kārlītis (Podnieks) savulaik no sava sola noburkšķēja: «Pūlieties cik gribat, skolotāj, es jums vienalga neticēšu, ja negribēšu, hi, hi, hi...».

.696. (Anekdoti ar visu paplašinājumu Maija Salna pierakstījusi, lasot «Kantoriānu» – V.E.).

2002.02.19 18:04 otrdiena

(pēc 5 dienām, 8 stundām, 44 minūtēm)

.697. Tā tas izskatās, bet tā tas izskatās tikai psiholoģiski ne sevišķi dziļā vērtējumā. Psiholoģiski dziļākā skatījumā analogija būs tāda:

.698. Kārlītis sēž pirmajā solā un klausās Skolotājā muti atplētis. Viņš ne visai saprot Pierādījumu, – kas tur un kāpēc tā iznāk, bet viņš iegaumē uz visu mūžu: «Katešu kvadrātu summa ir vienāda ar hipotenūzas kvadrātu!». Viss. Lai tikai tagad kāds pamēģina apgalvot, ka tā nav! To viņš ignorēs, lai ko šis cilvēks tur stāstītu par nez kādiem postulātiem un tamlīdzīgām lietām.

.699. Lieta tā, *Dear Maija*, ka Pitagora teorēma nav spēkā vienmēr. Tā ir Eiklīda ģeometrijas centrālā teorēma, bet viņa ir spēkā tad un tikai tad, ja tiek pieņemts slavenais, leģendārais Eiklīda Piektais postulāts.

.700. Ja Piektais postulāts ir pieņemts, tad – jā! – tad Pitagora teorēma ir neapstrīdami pierādāma, un katešu kvadrātu summa ir vienāda ar hipotenūzas kvadrātu.

.701. Bet, ja pieņem Piektajam postulātam alternatīvu postulātu (tādi ir iespējami divi), tad dabū neeiklīda ģeometrijas – Lobačevska vai Rīmaņa –, un tad Pitagora teorēma spēkā vairs nav, un šajās ģeometrijās katešu kvadrātu summa nav vienāda ar hipotenūzas kvadrātu (tā ir lielāka vai mazāka, atkarībā no Piekta postulāta).

.702. «Kantoriānas» strīdā visa būtība bija tā, ka Podnieks un Ķikusts (un pārējie no LVU SC) gribēja, lai domāšana par katru cenu notiek viņu postulātu sistēmā. Es viņiem teicu: «Jā, es zinu, ka jūsu postulātu sistēmā viss tā ir, kā jūs sakāt, bet runa jau nav par to. Redziet, pastāv cita postulātu sistēma, kur viss iznāk savādāk, un šī cita sistēma ir pat loģiskāka par jūsējo. (Kaut gan pēdējais apgalvojums nav svarīgs: pietiks, ja jūs vispār saskatīsiet un sapratīsiet, ka ir iespējama cita postulātu sistēma, un atzīsiet, ka no tās izriet tas, kas no tās izriet)».

.703. Un tas nu, lūk, bija pāri Kārlīša spēkiem. «Kā tā var būt vēl kaut kāda cita sistēma!? Man taču Skolotājs teica, ka tas ir šitā, – un cauri!!!».

.704. Nevis neticīgs skolnieks ir bijis mūsu Kārlītis, bet pārāk ticīgs, fanātiski ticīgs.

2002.02.12
(pirms 7 dienām)

.705. Es nezinu, kas ir bijis Bētrands Rasels, ar kuru Jūs gribēja salīdzināt K. Podnieks {[CANTO.1147](#)}, bet taisni vakar žurnālā izlasīju tādu tekstu: «*Bētrands Rasels mēdza jokot, ka Džefersona kunga apgalvojums: “Ziemeļamerikā dzīvo mamuti” var būt patiess ne tikai tad, ja Džefersona kungs tos nav redzējis un nekad nav bijis Ziemeļamerikā, bet arī tad, ja tos vispār neviens nav redzējis un nekad neieraudzīs. Iespējams, mamutu pāris dzīvo mežonīgos kalnu apvidos pie Klusā okeāna un neilgi pirms tam, kad pētnieki ierodas šajā vietā, lai pārlicinātos par Džefersona kunga apgalvojuma patiesumu, sākas viesulis, kas ieskalo visus mamutus okeānā un noslīcina. Pat tad, ja nav ne vismazāko iespēju zinātniski konstatēt faktus, kas atbilstu Džefersona kunga apgalvojumiem, viņam var izrādīties taisnība.*»

.706. Nu, tā jau vairāk izskatās pēc tās loģikas, kuru tik labi prot izmantot «blēži – juristi, tiesneši un advokāti». Arī ezotēriķi. Un tas ir loģiski. Viņš jau nesaka, ka Džefersona kunga apgalvojums IR patiess, bet ka tas var būt patiess. Spriest par Rasela filozofiju no šī viena viņa joka būtu muļķīgi, bet kaut ko jau tas pastāsta. Grūti saprast, kādas paralēles Podnieks viņa loģikā atradis ar Jūsējo.

2002.02.19 18:52 otrdienā
(pēc 7 dienām)

.707. Bētrands Rasels (1872.05.18 – 1970.02.02) bija angļu aristokrāts (neatceros īsti, bet apmēram – lords), kurš kļuvis par filosofu. (Manās jaunības dienās, kad viņš bija vēl dzīvs, par viņu bieži rakstīja padomju avīzēs (jo viņš uzstājās pret atombumbām utt.) un tad viņu latviešu izdevumos sauca vēl par Bertranu Raselu, kādēļ man šāda rakstība joprojām ir pierastāka).

.708. Rasels bija pirmklasīgs filozofs un loģiķis; klasisks šizoīds, ateists. No viņa ateistiskajiem sacerējumiem man visspilgtāk palikusi atmiņā viņa tēze par to, ka Dieva esamības pieņemšana taču īstenībā neko neatrisina jautājumā par Pasaules izcelšanos: – labi, Dievs radīja pasauli, bet no kurienes un kādēļ radās pats Dievs? Problēma vienkārši tiek atbīdīta vienu solīti tālāk, – un tas ir viss.

.709. Tādēļ manis salīdzināšana ar Raselu (kā to «Kantoriānā» solījās pie zināmiem nosacījumiem darīt Podnieks) būtu man visnotaļ glaimojoša un nekādā gadījumā ne aizskaroša no kaut kāda «personību viedokļa».

.710. Taču tajā lietā ar Podnieku runa jau nebija par personībām (labām vai sliktām) un ne par loģikas (domāšanas) līdzību vai atšķirību, bet gan par to LOMU, kāda matemātikas vēsturē ir bijusi Raselam un, teiksim, Lobačevskim.

.711. Es Podniekam teicu {[CANTO.883](#)}, ka viņa iebildumu «argumentāciju» (pret Vēras teoriju, kurai tad vēl nebija dots šis nosaukums) varētu attiecināt vēl lielākā mērā uz Lobačevski un Einšteinu nekā uz mani, bet Podnieks atbildē rakstīja {[CANTO.1147](#)}, ka, ja es atklāšot pretrunas kopu teorijas

aksiomu sistēmā, tad es kļūšot viņa acīs «dižs cilvēks», bet salīdzināšot tad mani nevis ar Lobačevski un Einšteinu, bet gan ar Raselu.

.712. Lieta tā, ka 19.gadsimta beigās daži matemātiķi (un it īpaši vācietis Gotlobs Frēge) attīstīja tā saukto «formālismu» matemātikā (šī virziena mūsdienu pārstāvis un piekritējs ir pats Podnieks). Frēge radīja matemātisku pierakstu sistēmu pierādījumiem, kura pretendēja uz «absolūtu precizitāti» un pamatojās uz ideju par kopām (nākušu no Georga Kantora).

.713. Saskaņā ar Frēgi, lūk, objektiem var piemist kaut kāda īpašība; ņemam visus tos objektus, kam šī īpašība piemīt – un dabūjam «visu to objektu kopu, kuriem šī īpašība piemīt» (nu, piemēram, «visas zaļās lietas», «visi taisnleņķa trijstūri»; «visi veselie skaitļi, kas lielāki par 2» utt.) – un tad operējam ar šādām kopām.

.714. Rasels palasīja Frēges grāmatas pirmo daļu, kura bija tikko iznākusi, un uzrakstīja viņam vēstuli, kur lika priekšā ņemt «visu to kopu kopu R , kuras nesatur sevi kā elementu». Padomājiet mazliet, un Jūs sapratīsiet, ka šāda kopas definīcija ir «iekšēji pretrunīga»: tāda kopa R saturēs sevi tad un tikai tad, ja tā sevi nesaturēs.

.715. No tādas definīcijas Frēge nonāca pilnīgā šokā; grāmatas otrā daļa bija jau gatava publikācijai un viņš pašreiz lasīja pēdējās korektūras, bet pēc Rasela vēstules viņš aizliedza to publicēt, vispār vairs neko atlikušajā mūža daļā npublicēja un drīz vien nomira, uzskatīdams savu mūža darbu par sagrautu.

.716. «Rasela paradokss» (kā to tagad sauc) atstāja milzīgu iespaidu uz matemātiķiem (bet ne uz matemātiķu); Rasels šo paradoksu izvirzīja 1902.gadā (tātad šogad pāriet tieši gadsimts kopš šī leģendārā notikuma), bet matemātiķi vēl joprojām nevar nomierināties, un runā par to atkal un atkal... (Arī, piemēram, Rodžers Penrouzs).

.717. Līdz ar to Kantora un Frēges «intuitīvā kopu teorija» (kā to tagad mēdz saukt) bija sagrauta, bet Rasels pats, kā arī citi – pirmām kārtām Cermelo un Frenkels – izstrādāja «vairāk slīpētu» (un nu jau aksiomātisku) kopu teorijas variantu, kur šāda «šausmīga pretruna» vairs nevarēja parādīties.

.718. Nu lūk, un Podnieks sola mani atzīt par «diženu cilvēku» (līdzīgu Raselam), ja es ar šo jauno, «izlaboto», aksiomātisko kopu teoriju izdarīšu to pašu: uzrādīšu tajā kādu «tikpat šausmīgu» pretrunu, kura to sagraus, kā «veco, intuitīvo» teoriju sagrava Rasela paradokss.

.719. Bet es nekad neesmu gribējis meklēt kaut kādas pretrunas viņu kopu teorijā; mani tas vispār neinteresē {[CANTO.1204](#)}. (Un droši vien tur pretrunu arī nav, kas gan nav svarīgi).

.720. Mani interesēja kāda vispār ir matemātikas būtība, – un es šo būtību savā laikā atradu – kas arī nozīmēja Vēras teorijas rašanos. Matemātikas būtība ir smadzeņu kompjūtera darbība. Matemātikas abstraktie objekti ir šī kompjūtera programmu potenciālie produkti (un materiāli) – smadzeņu algoritmu «ieejas» un «izejas».

.721. Līdzko matemātiku aplūko šādā skatījumā, tā visas mīklainās problēmas izzūd – gan «kontinuumu problēma», gan arī, piemēram, tas pats Rasela paradokss.

.722. Gan Kantora un Frēges izdomātās, gan visas pārējās kopas ir smadzeņu to vai citu programmu potenciālie produkti. Piemēram, «visu zaļo objektu kopa» Z nozīmē, ka cilvēka smadzenēs pastāv programma (algoritms), kas spēj atšķirt zaļus objektus no «nezaļiem».

.723. Šī programma var reāli strādāt un, katru objektu pārbaudot, vai nu «ievietot to kopā Z », vai arī «atstāt ārā». Un tā ar jebkuru īpašību, kuru Kantors vai Frēge, vai kāds cits ir mēģinājis definēt savām kopām.

.724. Ja tā, tad arī Rasels ar savu kopu R nav izdarījis neko citu, kā vien devis vienu smadzeņu algoritmu: pārbaudīt, vai dotā kopa satur sevi kā elementu, un, ja nesatur, tad ievietot to kopā R .

.725. Tas ir algoritms kā jau algoritms, un nesatur absolūti neko nedz paradokšālu, nedz «šausmīgu», nedz pretrunīgu. Algoritms kā miljoni citu.

.726. Viegli arī pateikt, kas notiks, ja šādu programmu sāksim reāli izpildīt. Uzlaižam to, piemēram, «visu zaļo objektu kopai» Z . Tā nesatur sevi kā elementu, tātad ievietojam to kopā R . Uzlaižam «visu taisnleņķa trijstūru kopai» – nesatur sevi kā elementu, tātad arī pievienojam kopai R .

.727. Pēc kāda laiciņa sadomājam «Rasela algoritmu» uzlaist pašai kopai R . Šajā brīdī tā sevi kā elementu nesatur, – tātad ievietojam viņu kopā R (turpmāk tā saturēs sevi kā elementu). Pastrādājam vēl ar citām kopām, pēc tam uzlaižam vēlreiz kopai R : tagad tā satur sevi kā elementu – tātad atstājam ārā... Un – tā – tālāk...

.728. Konkrētie rezultāti šī (kopas R) algoritma darbībā būs atkarīgi no tā, kā tieši mēs laidīsim šo «Rasela algoritmu», kā konkrēti būs kodētas kopas un to elementi. To visu var darīt dažādi, bet jebkurā gadījumā var viennozīmīgi un precīzi «izrēķināt», kas reāli notiks tajos vai citos apstākļos.

.729. Un nav te absolūti nekā šokējoša vai paradoksāla.

.730. Šokējošais un paradoksālais parādās tikai tad, ja nav detalizācijas – nav precizitātes, ja «tīšu prātu» negrib iedziļināties detaļās, bet «par katru cenu» grib skatīties uz kopām kā uz «sastingušām», gatavām, «mūžīgām» – kā matemātiķi vienmēr ir skatījušies – un nav bijuši spējīgi atrisināt tādas «problēmas» kā Rasela paradokss vai kontinuuma problēma.

.731. Arī elementāro datorprogrammēšanu viegli varētu (ja vien gribētu) «saputrot», padarīt paradoksālu, pretrunīgu, mīklainu, nesaprotamu, noslēpumainu, – ja mēs tur sagribētu lietot tādas pašas metodes kā matemātikā. Tikai tur neviens to nedara, jo tiecas, tieši otrādi, – pēc precizitātes un skaidrības.

.732. Bet matemātikā tā ir it kā «goda lieta» – par katru cenu saglabāt šo aiz mīklainības noslēpto neprecizitāti.

.733. Un tā: nedomājot īpaši par Rasela, Cermelo un Frenkeļa izstrādātajiem jaunajiem kopu teorijas variantiem (kurus Podnieks māca Universitātē un aizstāv gan savā «slavenajā» grāmatiņā, gan «Kantoriānas» diskusijā), es savā laikā paraudzījos uz matemātiku no jauna redzes punkta un ieraudzīju, ka šajā zinātnē viss kļūst saprotams un vienkāršs, ja raugās uz lietu no šāda viedokļa.

.734. Ar to tad es arī griezos 1981.gadā pie Podnieka. Tas, ko es viņam piedāvāju, bija līdzīgs tam, ko savā laikā piedāvāja Koperniks, Lobačevskis vai Einšteins: «Paraudzīsimies uz lietu no jauna redzes punkta! Pieņemsim, ka nevis Zeme stāv Visuma centrā, bet Saule! (Koperniks). Vai pieņemsim, ka Piektais postulāts nav pierādāms, un ka ir iespējams pieņemt postulātu, kas pretējs Piektajam! (Lobačevskis). Vai pieņemsim, ka neeksistē absolūtie laiks un telpa, bet katram novērotājam tie ir savi! (Einšteins). Vai pieņemsim, ka visi matemātikas objekti ir smadzeņu kompjūtera produkti! (Egle)».

.735. Ja Podnieks (un viņa draugi) būtu vispār spējīgi izskatīt šāda veida pieņēmumus, tad viņiem vajadzētu (vismaz kā hipotēzi) patiešām arī izdarīt šādu pieņēmumu un tad spriest tādas hipotēzes ietvaros. (Nu, kaut vai tā, kā savā laikā «iebilda» Kopernikam: «Ja Zeme grieztos ap savu asi, tad saceltos tik briesmīgs vējš, ka nolauztu visus kokus un norautu visus jumtus; tad gaisā pasviests priekšmets nekristu taisni atpakaļ, bet novirzītos sānis; tad cilvēki centrālās spēka dēļ aizlidotu projām no Zemes...» – utt.).

.736. Bet Podnieks (un viņa draugi) nebija spējīgi pat uz tādu «argumentāciju». Neviens no viņiem neteica: «Ja matemātikas objekti būtu smadzeņu kompjūtera produkti, tad...» – un tālāk sekotu visu to šausmu apraksts, kādas tad notiktu, un tātad: ja visas šīs briesmīgās lietas nenotiek, tad Egles pieņēmums ir nepareizs.

.737. Podnieks (un viņa draugi) bija spējīgi tikai truli un vienmuļi atkārtot: «Nē, Zeme stāv uz vietas! Mēs esam zinātnieki, profesionāļi un mēs to zinām labāk par tevi!...»

.738. Piekrist (manis piedāvātās teorijas pareizības gadījumā) salīdzināt mani ar Koperniku, Lobačevski vai Einšteinu nozīmēja atzīt, ka es esmu atnācis ar jaunu redzes punktu, ar jaunu pieņēmumu par dotās problēmas būtību. Bet tieši to viņi arī negribēja atzīt.

.739. Nepiekrist šādam salīdzinājumam (ar Koperniku, Lobačevski un Einšteinu) nozīmēja apgalvot, ka nekāda jauna redzes punkta, jauna pieņēmuma par lietas būtību nav. Nav, – un viss!

.740. Prasīt, lai es darītu ar Cermelo-Frenkeļa teoriju to pašu, ko Rasels izdarīja ar Kantora-Frēges teoriju, nozīmēja, ka man jāpaliek vecō pieņēmumu un vecā uzskata ietvaros.

.741. Tas ir tāpat, kā ja Kopernikam teiktu: «Nē tev nav nekāda pieņēmuma, ka Saule atrodas Visuma centrā; atrodi, kādēļ planētas novirzās no tiem ceļiem, kādus tām paredz Ptolemaja sistēma, – tad mēs tevi atzīsim par dižu cilvēku! (Bet tikai izskaidro šo lietu, saglabājot to uzskatu, ka Zeme stāv nekustīgi Visuma centrā, kuram mēs tā ticam!)».

.742. Tāda bija «Kantoriānas» strīdu dziļākā būtība, un tāda bija to Jūsu pieminēto salīdzinājumu jēga.

.743. «Kantoriānas» strīdā pamatjautājums bija: «Vai var aplūkot matemātiku kā smadzeņu kompjūtera darbību?». Kas vispār ir matemātika, kāda ir tās būtība?

.744. Ne Podniekam, ne kādam citam matemātiķim pasaulē uz šo jautājumu atbildes nav. Neviens no viņiem nav spējīgs izskaidrot, no kurienes matemātika rodas un kas viņa tāda ir. Gudrākie no viņiem (pasaules labākie matemātiķi) izsaka izbrīnu par šādu stāvokli un par «matemātikas dīvaini nesaprotamo dabu», bet dumjākie, kā jau parasti, pat nemaz nebrīnās (kā Podnieks un viņa draugi).

.745. Podnieks solīja atzīt mani par «diženu cilvēku», ja es atradīšot pretrunas viņu kopu teorijā – līdzīgi Raselam. Bet vienlaicīgi tā bija arī prasība: saglabāt visu to skatu uz matemātiku, kāds tas ir bijis kopš senatnes (un pie kāda turas pats Podnieks).

.746. Bet es piedāvāju uzlūkot matemātiku (ar visām tās problēmām) no pilnīgi jaunas pozīcijas. Tā ir tā pieeja, kas bija Kopernikam vai Lobačevskim vai Einšteinam. Palūkoties, kā izskatīsies Sistēma, ja tai centrā novietos nevis Zemi, bet Sauli. Palūkoties, kas iznāks, ja Piekto postulātu nevis mēģinās

pierādīt, kā to darīja tūkstoši iepriekšējo ģeometru, bet gan pieņems pretēju postulātu. Paskatīties, kas iznāks, ja pieņemsim, ka katrai no kustībā esošām sistēmām ir savs priekšstats par telpu un laiku.

2002.02.12
(pirms 7 dienām)

.747. Jums ar to K. Podnieku tiešām nav paveicies. Pie tam es nesaprotu viņa loģiku, kad viņš raksta, ka Jūsu teorijai nav tiesības pastāvēt, eksistēt. Dabīgi, ka tā ir tāda ģirgāšanās, kā, ja man kāds liktu pierādīt, ka es eksistēju šinī pasaulē, un, kad nu es to būtu izdarījusi, tad viņš liktu vēl pierādīt to, ka man ir tiesības eksistēt šinī pasaulē... Skaidrs, ka viņš tad dabūtu no manis pa galvu, jo būtu to pelnījis, bet viņam tas atkal būtu izdevīgi, jo varētu teikt, ka cilvēkam ar šādu reakciju jau nu gan nav tiesības eksistēt pasaulē, vai, ja ir, tad tikai psihiatru uzraudzībā... Un ko tu tādām ķēpam padarīsi, ja esi no viņa atkarīga?

.748. (Es Jūs labi saprotu. Šķiet, saprotu arī to, kāpēc neesat profesors. Tikai es Jūsu vietā (ar Jūsu smadzenēm), saprotot šo stulbo sistēmu, tomēr būtu kļuvusi par profesori. Tikai tāpēc, lai nebūtu visu mūžu atkarīga no visādiem muļķiem, kuriem tie tituli ir caurlaide uz ērtu dzīvi un tiesības uz augstprātīgu izturēšanos).

2002.02.26 15:28 otrdiena
(pēc 14 dienām)

.749. Jūs rakstāt, ka Jums ir grūti saprast Podnieka loģiku, kad viņš apgalvo, ka manai teorijai neesot tiesību uz eksistenci.

.750. Nu, nekādas loģikas jau tur vispār nav, un Podnieka apgalvojums ir tik stulbs (nebaidīsimies no šī vārda), ka patiesībā tur mums nemaz nav ko apspriest.

.751. Droši vien jau viņš arī pats tagad saprot tādas «argumentācijas» muļķīgumu un nemēģinātu vēl joprojām uz to pastāvēt un to aizstāvēt.

.752. Zināma (psiholoģiska) problēma tomēr, protams, pastāv, ja vēlamies izskaidrot, kāpēc Podnieks (un viņa draugi) tik kategoriski atteicās vispār aplūkot pieņēmumu, ka matemātikas objekti ir smadzeņu kompjūtera produkti.

.753. Skaidrs, ka visam pamatā ir vienkārši Muļķība, – šis cilvēku dzimuma vistipiskākais atribūts. Un tomēr: – parastās sadzīves līmenī viņi taču nemaz tik dumji nav (vismaz neizskatās). Tāpēc it kā būtu vajadzīgs vēl kāds papildu skaidrojums.

.754. Es domāju, ka ļoti lielu lomu tur nospēlēja Iedomība. Cilvēki bija ieņēmuši galvā, ka viņi ir Zinātnieki, Universitātes pasniedzēji, zinātņu Kandidāti (pēc tagadējā iedalījuma – doktori), bet viņiem pretī stāv kaut kāds tur diletants, kurš neko vērā ņemamu nepateiks principā. Tāda viņiem bija sākotnējā nostādne, un pie tās viņi turējās «līdz beigām»...

.755. Īstenībā Podnieks un Ķikusts ir tipiski latviešu puikas – ar visām tipiskajām viņu vājībām. Viņiem vajadzētu ganīt govīs, pēc tam art zemi, pļaut sienu, kraut zārdos utt. – un tad viņi patiešām būtu savā īstajā vietā, un visi kaimiņi (arī es) viņus uzskatītu par visnotaļ gudriem un cienjamiem cilvēkiem.

.756. Bet viņi ir ķērušies pie viņiem pilnīgi nepiemērotām lietām, priekš kurām viņu spējas ir praktiski vienādas ar nulli. Nu, un tur viņi izrādījās nespējīgi ne uz ko vairāk, kā vien vispirms ar atplēstu muti klausīties, ko viņiem stāsta skolotājs, bet pēc tam dzirdēto truli atkārtot, nemaz neizprotot dziļāk sacīto vārdu jēgu un šīs jēgas robežas...

.757. Lai nu kā, bet Podnieks (un viņa draugi) nodarīja Vēras teorijai un Latvijas zinātnei milzīgu ļaunumu. Runa nav tikai par zaudētiem gadiem (kas gan arī nav maz: uz šo brīdi zaudēti ir jau vairāk nekā divi gadu desmiti). Bet bez tam viņu aprobežotības un iedomības dēļ Vēras teorijas apspriešana vispār aizvirzījās nevis lietišķu kontaktu, bet permanentu konfliktu gultnē.

.758. Es viņiem «sadevu» (kā es varēju nesadot, ja viņi izturējās tik dumji un ja nekādu citu ceļu un iespēju man nebija: šie «divi stulbeņi» bija aizsprostojuši visu!), bet līdz ar to nākamie, kas lasīja par Vēras teoriju, redzēja jau, ka es nemitīgi konfliktēju, «esmu agresīvs», «ģirgājos par Universitātes pasniedzējiem» utt.

.759. Dabīgi, ka tas nesekmēja arī tālāko atbalstu Teorijai. Kaut gan Maija Kūle, Vilnis Zariņš u.c., protams, nav nekādi izcilie pasaules prāti, bet es jau nemeklēju speciāli konfliktus ar viņiem un viņu ne sevišķi augsto intelektu ignorētu un aizmirstu, ja kontakti izveidotos lietišķi. Un lietišķi tie droši vien būtu varējuši izveidoties, ja nebūtu iepriekšējās konfliktu priekšvēstures (kuru viņi redzēja «Lasē» – un spēja saskatīt tikai to).

.760. Ir taču diezgan viegli uzminēt, ko un kā viņi domāja: «Lūk, viņš izsmej doktoru Podnieku, tādu pašu Universitātes pasniedzēju kā mēs, un mūsu kolēģi...» (Nu, un, viņi, Zariņš, Kūle un citi, protams, arī ir tādi paši «latvju zēni un meitas» kā Podnieks un Ķikusts: arī Maijai Kūlei īstenībā

vajadzēja slaukt govīs, nevis spriedelēt par filosofiju; tad viņa atrastos patiešām savā vietā, un tā aprobežotības un iedomības kombinācija, kuru mēs redzējām pie Podnieka un Ķikusta, jau arī piemīt Kūlei un pārējiem, ar ko man bija darīšana, ne mazākā mērā).

.761. Bet iedomājieties, kas būtu noticis, ja 1980.gadu sākumā Podnieks būtu piekritis patiešām aplūkot pieņēmumu, ka matemātika ir smadzeņu kompjūtera radīta, un būtu iedziļinājies šajā lietā un to sapratis. Konflikti nebūtu radušies, nebūtu tās nebeidzamās izsmiekla un lamu straumes, kas sākās jau «Kantoriānā»; tās vietā būtu «labāko Latvijas speciālistu pozitīvas atsauksmes» – un tad šīs atsauksmes, bet nevis tās lamas nonāktu pie Kūles un Zariņa, pie Ulmaņa un Freibergiem...

.762. Johans Korins savā interesantajā grāmatā «Dižais Gars»⁷⁸ alegoriski runā par mazu akmentiņu, kurš novirza urdzi vienā vai otrā gultnē, un no tā pēc tam tieši šeit un nevis otrā vietā izveidojas upe ar milzu gravām un izskalotām kraujām...

.763. Tieši tā tas dzīvē arī notiek. «Mazs akmentiņš» varēja aizvirzīt visu pavisam savādākā gultnē, – un šis akmentiņš pirms vairāk nekā 20 gadiem bija: – Kārlis Podnieks.

.764. Un, beidzot, pēc zaudētā laika un pēc visas diskusijas aizvirzīšanas nebeidzamu konfliktu gultnē, trešais Podnieka absurdās rīcības negatīvais faktors bija psiholoģiskā ietekme uz mani. Pirms 20 gadiem mani šie matemātikas jautājumi ļoti interesēja un, ja būtu bijuši pozitīvi kontakti, atsaucība, radoša diskusija, tad šī interese droši vien vēl vairāk pastiprinātos, un es nodotos arvien jaunām un vēl dziļākām lietām. Bet, ja gandrīz ceturtdaļgadsimta garumā nav neviena, kas spētu tevī saprast un jebkura pieskaršanās šai tēmai izsauc tikai naidu un lamas, tad, gribot negribot – pēc psiholoģijas likumiem –, cilvēks pamazām «atsalst» pret šādu lietu.

.765. Man tagad vairs ne tik ļoti gribas rakstīt par matemātiku – gan interese sāk zust, gan vecums nāk, bet, galvenais: līdzko «ieslēdzos» matemātikas gultnē, tā uzreiz nāk virsū visu pārējo nomācoša doma: «Nav taču kam rakstīt! Kas lasīs?! Nav neviena, kas to spētu saprast!».

.766. Vai rakstīt sev vienam pašam? Bet es jau to tāpat zinu...

.767. Punktā {.748} Jūs atkal rakstāt par to, ka man esot vajadzējis «kļūt par profesoru». Bet es jau to daudzkārt esmu izskaidrojis. Lai «kļūtu par profesoru» (ar nolūku nebūt ne no viena atkarīgam), vajadzēja, pirmkārt, jau iepriekš paredzēt, ka tieši tā tas viss iegrožīsies un ka šāda «neatkarība» būs nepieciešama un būs vienīgā izeja. Bet es to neparedzēju; tieši otrādi – es gaidīju, ka cilvēki, iepazinušies ar maniem argumentiem, piekritīs, un ka viss ies tālāk gludi un nekāda «neatkarība» man nebūs vajadzīga.

.768. Kamēr nebija Vēras teorijas (un kad tieši arī būtu vajadzējis stāties tajās aspirantūrās un «aizstāvēt» tās disertācijas), tikmēr mani tas vienkārši neinteresēja un nebija vajadzīgs. Kad Vēras teorija radās, arī tad pirmos gadus es vadījos no parastā cilvēku sākumpieņēmuma: ka «visi» ir «tādi paši kā es». Nelieši domā, ka visi ir nelieši; gudrie – ka visi ir gudri...

.769. Un no tāda pieņēmuma atkal izrietēja, ka nekādas disertācijas nav vajadzīgas: šie gudrie apkārtējie cilvēki taču tāpat sapratis un attiecīgi rīkosies!

.770. Tikai lēnām, pamazām, es sāku saprast, ka Latvijas «zinātnieku» intelektuālais līmenis ir drausmīgi zems (sal. {.864}). Un tad jau bija par vēlu kaut ko uzsākt disertāciju un profesūras jomā...

.771. Un, otrkārt, profesors – tas nozīmē: skolotājs (tikai skolotājs augstskolā; t.i. pie mums augstskolā – dažās citās zemēs par profesoriem sauc arī vidējās izglītības mācību iestāžu skolotājus). Bet es nekad neesmu gribējis strādāt par skolotāju. Man tas darbs nepatīk. Kāds sakars Teorijai ar skolotāja darbu? Kāpēc man obligāti jābūt par skolotāju, ja es gribu nodarboties ar Teoriju?!

.772. Turpat punktā {.748} Jūs arī runājat par «tiesībām uz ērtu dzīvi». Daudzi no tiem manā paaudzē, kas mūsu jaunības laikos stājās aspirantūrās un aizstāvēja disertācijas, tiešām darīja to, cerot uz «ērtu dzīvi» (piemēram, Maija Kūle ir tipiski tāda), bet daudz bija arī tādu, kam mērķi bija citi – vismaz galvenie mērķi. Taču tikai nedaudzi no viņiem šodien var teikt, ka «ērtā dzīve» ir patiešām sasniegta. Par lielāko daļu no viņiem šodien var teikt, ka viņi «ir pārrēķinājušies»: profesoriem un «zinātniekiem» tagad maksā ļoti maz, un dzīve viņiem ir grūta.

.773. Podnieks, es domāju, nepiederēja pie «tīrajiem karjeristiem» (tādiem kā Maija Kūle); pamatmērķis viņam, kad viņš gāja uz doktora grādu, tomēr bija nevis ērtā dzīve, bet gan Zinātne. Podnieks vienmēr ir ļoti daudz strādājis Universitātē. (Un arī «Kantoriānā» viņš regulāri rakstīja tik garus «gabalus» kā neviens cits, kaut gan viņam par to neviens nemaksāja un visumā viņam tas nemaz nebija jādara – sevišķi, ja manai Teorijai viņš netic).

.774. Tātad Podnieks pamatā nav karjerists, viņš ir, tā sakot «idejisks zinātnieks». Bet tikai viņš ir pārvērtējis savus garīgos spēkus un spējas, dodamies darboties šajā laukā. Podnieku drīzāk varētu

⁷⁸ Korins Johans. «Dižais Gars». Pseudozinātniska fantāzija. Preses Nams, Rīga, 2000. {[L-DIGARS](#)}.

salīdzināt ar to Rezerforda līdzstrādnieku, stāsts par kuru ir apceļojis neskaitāmas grāmatas un ir jau ticis pieminēts arī manējās.

.775. Rezerfords, slavenais jaunzēlandiešu izcelsmes angļu fiziķis, Nobela prēmijas laureāts, reiz vēlu vakarā iegāja savā laboratorijā un ieraudzīja, ka tur darbojas viens no viņa līdzstrādniekiem.

.776. – Jaunais cilvēks, – jautāja Rezerfords, – vai jūs vienmēr tik vēlu strādājat?

.777. – Jā! – lepni atbildēja līdzstrādnieks, gaidīdams uzslavu. Bet Rezerfords sadrūma un dusmīgi noteica:

.778. – Pilnīgi pietiek strādāt četras stundas dienā. Pārējā laikā vajag domāt!

.779. Lūk, ar šo Rezerforda līdzstrādnieku tad arī varētu salīdzināt mūsu Podnieku. Strādāt jau viņš strādā daudz un ir ļoti centīgs, bet tikai ar to domāšanu viņam ir tā pašvaki...

2002.02.12
(pirms 14 dienām)

.780. Mana vienkāršotā loģika saka, ka Vēras teorija noteikti tiks ne vien atzīta par tiesīgu eksistēt, bet, salīdzinot to ar citām teorijām, cilvēki atklās, ka Jūsu sistēmā pasauli un visu, kas tajā, var izskaidrot labāk nekā daudzās citās. Pēc Vēras teorijas taču pat it kā galīgi neloģiskus šizofrēniķu murgus varētu «atšifrēt», atrast tajos savu (slēpto) loģiku, kas psihologiem un psihietriem ļautu izprast cilvēku dīvainības, atrast piemērotas zāles. Tā taču ir acīmredzami vērtīga un praktiski noderīga. Kā tas Podnieks un Ķikusts to varēja neredzēt? Un, ja redzēja, no kā nobijās? Ka kļūsiet populārāks par viņiem un Jūsu raksti un grāmatas atstās ēnā to Podnieka tik daudzkārt (vēstulēs Jums) pieminēto grāmatiņu «Apkārt Gēdeļa teorēmai»⁷⁹, ar kuru viņš acīmredzot tik ļoti lepojās?...

2002.02.27 13:58 trešdiena
(pēc 15 dienām)

.781. Vēras teorijas psiholoģiskā daļa sarakstē ar Podnieku un Ķikustu nefigurēja, tā ka viņi tur nevarēja neko ne redzēt, ne neredzēt. (Psiholoģiskā daļa vispār attīstījās vēlāk nekā matemātiskā – vismaz tādā līmenī, lai tiktu pateikts kaut kas jauns, ko «īstie» psihologi vēl nezinātu: sākumā jau es vienkārši apguvu «pastāvošo psiholoģiju un psihiatriju»).

.782. Tā ka Podnieks un Ķikusts varēja redzēt vai neredzēt tikai matemātisko daļu – un viņi «neredzēja». Ar Podnieka grāmatiņu «Apkārt Gēdeļa teorēmai» tas zināmā mērā saistīts ir, bet ne tā, ka Podnieks vienkārši baidītos, ka mani raksti un grāmatas «atstās to ēnā» un es «kļūšu populārāks».

.783. Tajā Podnieka grāmatiņā ir izklāstīta zināma koncepcija par matemātikas būtību – tā koncepcija, pie kuras viņš bija nonācis, studējams aspirantūrā un iedams «uz doktora grādu» – dažus gadus iepriekš, pirms viņam «uzbruku» es. Protams, mana koncepcija bija pilnīgā pretrunā ar viņējo, un šim apstāklim sava loma bija. Podniekam nāktos atteikties no savas koncepcijas, lai pieņemtu manējo, – bet to viņš nespēja un negribēja.

.784. Podnieka koncepcija nebija sevišķi oriģināla – principā tas bija tas pats «matemātiskais formālisms» {712}, bet tikai novests līdz savam galējam variantam, līdz dogmai tā, ka pat lielam lielais vairums «tradicionālo matemātiķu» Podniekam nepiekrita.

.785. Zināmā mērā situācija starp mani un Podnieku bija tāda pati kā starp mani un Buiķi {345}: mēs bijām devušies pretējos virzienos no «tradicionālā priekšstata». Viņš – «pa labi»: vēl vairāk nostiprināt formālismu un pasludināt to par vispār visu matemātikas saturu un būtību; es «pa kreisi» – atmet formālismu kā pat ne sekundāru, bet trešās vai ceturtās pakāpes veidojumu.

.786. Kurš ceļš ir pareizs, to viegli konstatēt, ja paskatās uz matemātikas saistību ar reālo pasauli un padomā, kāpēc matemātika vispār var būt noderīga cilvēkiem viņu darbībā. Jau tradicionālā («intuitīvā») matemātika izskatās atrauta no reālās pasaules un tās noderīgums cilvēkiem paliek pilnīgi nesaprotams un neizskaidrojams. Bet Podnieka koncepcijā šie faktori vēl vairāk pastiprinās: matemātika pārvēršas pat ne par «abstraktu domāšanu» ap kaut kādiem nezināmas cilmes objektiem, bet vispār par kaut kādu bezjēdzīgu ķeburu automātisku rakstīšanu uz papīra (Jūs tos ķeburus varējāt redzēt «Kantoriānas» grāmatā).

.787. Vēras teorijas matemātiskās daļas būtība, turpretī, tieši ir: – izskaidrot matemātikas sakaru ar realitāti, matemātisko objektu rašanos, izcelsmi. Un šī izskaidrošana sākas tālu ārpus matemātikas: izejot no vienas un tās pašas pozīcijas, Vēras teorija izskaidro gan matemātiku, gan psiholoģijā cilvēku izturēšanos u.c. lietas. Bet ir pilnīgi neiedomājami, ka, izejot no saviem ķeburiem, Podnieks varētu kaut

⁷⁹ Подниец К.М. «Вокруг теоремы Геделя». Латвийский университет. Институт математики и информатики. Зинатне, Рига, 1992.

ko pateikt, kaut ko izskaidrot psiholoģijā. Tāpēc, protams, šaubas nerodas, kura teorija ir dziļāk pamatota.

.788. Vispār, jau pats fakts, ka Podnieks varēja tā «formalizēt formālismu», no psiholoģijas viedokļa liecina par domāšanas šaurību un noslieci uz dogmātismu. (Labākie no profesionālajiem «tradicionālajiem» matemātiķiem, kuri neko nezina par Vēras teoriju vai par tai līdzīgām idejām, – tādi kā Klains vai Penrouzs, kurš pat cīnās pats pret Vēras teorijai līdzīgām idejām, – tomēr šie labākie matemātiķi neiet arī «formālisma ceļu»). Nu, un šīs tendences – prāta šaurība un nosliece uz dogmātismu –, kuras jaunībā bija aizvedušas Podnieku pie absolutizēta formālisma, – tās tad vēlāk izpaudās arī viņa uzvedībā «Kantoriānas» diskusijas laikā.

§29. Nobela prēmija un maizes darbs

2002.01.07

(pirms 1 mēneša, 20 dienām)

.789. ...Par matemātiku es nemaz nemēģināšu rakstīt, jo es no tās nūdien neko nesaprotu. (Skolā gan tūri labi risināju uzdevumus, bet es nekad nesapratu to, kāpēc tas viss vajadzīgs, no kurienes radies utml. Tāpēc nebija interesanti). Izlasīju to pirmo burtnīciņu no TRANS⁸⁰ un pat man tur rakstītais likās ļoti loģisks un sakarīgs. Brīnos, ka profesionāli matemātiķi, kuri pie tam saprot arī programmēšanas valodu, to varētu nesaprast. Drīzāk jau negrib saprast. Iemesli ir, protams, Jūsu minētie, bet var būt arī vēl citi.

.790. Faktiski iznāk, ka Jūs esat izdarījis tādu atklājumu, kas izraisītu «sprādzienu» visā pasaulē. Un tas var daudziem nepatikt. Jūs, protams, esat jau sen pelnījis Nobela prēmiju vai – mazākais – iespēju mierīgi nodarboties tikai ar savām grāmatām, bez nepieciešamības tērēt laiku un nervus «maizes darbam». (Žēl, ka neesmu kaut drusku gudrāka. Tad es varētu to «maizes darbu» strādāt Jūsu vietā, atdodot Jums 70% algas (ja man «tīrā» sanāktu kādi 60–70 Ls), un varētu brīvajā laikā Internetā ievadīt Jūsu grāmatas...).

.791. Latvijā nekāda zinātne, ne kultūra «nav modē». Tāpēc arī mūsu operas labākie solisti dzīvo ārzemēs. Arī māsiņas Skrides – visādu konkursu laureātes – dzīvo ārzemēs, bet te ākstās visādi «Eirovīzijas dziesmu festivāla» dalībnieki, kuriem, pēc dzirdētā, ir tikai izlecēju talants un alkas pēc slavas. Un tādi te atrod pat sponsorus. Protams, arī ārzemēs tiek atzīti tādi «mērkaķi» kā, piem., Maikls Džeksons, kurš ir miljonārs (vai miljardieris), bet arī īstie mākslinieki badā nemirst. Zinātnieki tāpat.

2002.03.08 15:14 piektdiena

(pēc 2 mēnešiem, 1 dienas)

«Starptautiskā Sieviešu diena»

.792. Nemirst gan. Varbūt Jums būs interesanti iepazīties ar Vairas Viķes-Freibergas ienākumu deklarāciju par 2000.gadu (tā ir jaunākā, kas pagaidām publicēta; par 2001.gadu vēl nav bijušas).

.793. «Valsts amatpersonu deklarācijas par nekustamajiem īpašumiem, transportlīdzekļiem, amatiem, parādsaistībām, izdevumiem, piederošajām kapitāla daļām, skaidrās un bezskaidrās naudas uzkrājumiem». «Latvijas Vēstnesis» 2001.04.26 Nr.65 (2452)

.794. Pēc Valsts ieņēmumu dienesta Korupcijas novēršanas kontroles daļā iesniegtās Valsts amatpersonas deklarācijas Publicējamās daļas. («Latvijas Vēstneša» redakcijā saņemtas 19.04.2001.) Ministru kabineta 1999.gada 6.aprīļa noteikumu Nr.138 1. pielikums. Dati tiek publicēti iesniedzēja dotā redakcijā saskaņā ar veidlapas kopīgo uzstādījumu punktiem.

.795. 1. Deklarācijas iesniedzēja dati: vārds, uzvārds, darbavieta un amats

.796. Vaira Viķe-Freiberga, Latvijas Valsts prezidente

.797. 2. Deklarācijas iesniedzēja īpašumā, valdījumā vai kopīpašumā esošie nekustamie īpašumi (arī tie, kuri atrodas šīs personas valdījumā sakarā ar nodibināto aizbildnību vai aizgādību) – nekustamā īpašuma veids, nekustamā īpašuma adrese, atzīme par to, vai ir īpašumā, valdījumā vai kopīpašumā, ja ir valdījumā vai kopīpašumā, norādīt īpašnieka vai līdzīpašnieka vārdu un uzvārdu

.798. Zeme Dunikas pag. – īpašumā; vasarnīca Quebec, Canada kopīpašumā (1/2) ar Imantu Freibergu; dzīv. nams Quebec, Canada – kopīpašumā (1/6) ar Imantu Freibergu, Wilbur Jonsson, Anatole Joffe, Wilfried Probst, Arlette Nicodeme; zeme Ontario, Canada – kopīpašumā (1/2) ar Imantu Freibergu

.799. 3. Deklarācijas iesniedzējam piederošie valsts institūcijās reģistrējamie sauszemes, gaisa un ūdens transportlīdzekļi transportlīdzekļa veids, izlaides gads, reģistrācijas gads

.800. Nav

.801. 4. Nekustamie īpašumi, kurus deklarācijas iesniedzējs iznomā citām personām vai nomā no citām personām – īpašuma veids

⁸⁰ P.S. Skat. {[R-TRANS1](#)}.

- .802. Nav
- .803. **5.** Amati uzņēmumos (uzņēmēj sabiedrībās) un citi amati, kurus deklarācijas iesniedzējs ieņem, kā arī citi darbi, kurus deklarācijas iesniedzējs strādā (arī amati sabiedriskajās, politiskajās, reliģiskajās organizācijās un arodbiedrībās) – amata nosaukums
- .804. Nav
- .805. **6.** Visi deklarācijas iesniedzēja iepriekšējā gadā gūtie ienākumi darba alga, piemaksas pie darba algas, prēmijas, visu veidu ienākumi, kas ir gūti saskaņā ar vadības līgumiem, honorāri, ienākumi no saimnieciskās darbības, uzņēmējdarbības un realizētā īpašuma, apdrošināšanas izmaksas, kompensācijas, ienākumi no kustamās un nekustamās mantas nomas (īres), laimesti un dividendes neatkarīgi no to vērtības, kā arī mantojumi, dāvinājumi un citi ienākumi, kuru vērtība pārsniedz 10 valdības noteiktās minimālās mēnešalgas – ienākumu gūšanas vieta (avots), ienākumu veids, summa Piezīme. Sadaļu aizpilda, tikai iesniedzot ikgadējo deklarāciju un deklarāciju, kuru iesniedz, beidzot pildīt amata pienākumus.
- .806. Latvijas Valsts prezidenta kanceleja – darba alga Ls 14475,48; Monreālas Universitātes personāla privātais pensiju fonds (3. līmeņa) – Kanādas priv. pensiju fonda maksājums Ls 22696; SIA «Karogs» – honorārs Ls 850; Bezpeļņas sabiedrība AKKA/LAA – autoratlīdzība Ls 17,95
- .807. **7.** Deklarācijas iesniedzēja parādsaistības, kuru summa pārsniedz 20 valdības noteiktās minimālās mēnešalgas (norādīt parādsaistību summu) – summa
- .808. Nav
- .809. **8.** Deklarācijas iesniedzēja izsniegtie aizdevumi, kuru summa pārsniedz 20 valdības noteiktās minimālās mēnešalgas (norādīt aizdevumu summu) – summa
- .810. Ls 25000 (divdesmit pieci tūkstoši latu);
- .811. **9.** Deklarācijas iesniedzējam piederošie uzņēmumi (uzņēmēj sabiedrības), kā arī piederošās kapitāla daļas uzņēmumos (uzņēmēj sabiedrībās) – juridiskās personas nosaukums un adrese, daļu skaits, summa
- .812. SIA «Strazdiņš» Valmieras raj. – 500 daļas, Ls 2000
- .813. **10.** Deklarācijas iesniedzēja skaidrās naudas uzkrājumi (ja to summa pārsniedz 500 latu), bezskaidrās naudas uzkrājumi un bezskaidrās naudas norēķinu karšu kontu atlikumi (ja to summa pārsniedz 500 latu). Norādīt katra bezskaidrās naudas uzkrājumu turētāja vai bezskaidrās naudas norēķinu kartes izdevēja nosaukumu. Ja skaidrās vai bezskaidrās naudas uzkrājumi tiek veidoti ārvalstu valūtā, tie norādāmi attiecīgās valūtas vienībās uzkrājuma veids, summa, juridiskās personas nosaukums
- .814. Norēķinu konts – CAD 11968, Quebec, Canada; kartes konts – Ls 1750,68, Unibanka; USD konts – 3994,56 ASV dol., Unibanka
- .815. **11.** Deklarācijas iesniedzējam piederošie vērtspapīri (sertifikāti, akcijas, obligācijas un citi vērtspapīri). Privatizācijas un kompensācijas sertifikātiem norādīt tikai to skaitu vērtspapīru veids, skaits, summa
- .816. Dažādu Kanādas provinču, pašvaldību un firmu vērtspapīri, obligācijas, akcijas – skaits mainīgs, Ls 49280 (uz 31.12.); Latvijas valsts sertifikāti – 22, Latvijas Krājbankā
- .817. **12.** Deklarācijas iesniedzēja laulātais, brāļi un māšas, vecāki (arī adoptētāji), bērni (arī adoptētie) – vārds, uzvārds, radniecība
- .818. Imants Freibergs – vīrs, Kārlis Freibergs – dēls, Indra Freiberga – meita
- .819. Deklarācija apstiprināta ar deklarācijas iesniedzēja parakstu.
- .820. Datums
- .821. 27.03.2001.
- .822. Ikgadējā valsts amatpersonas deklarācija – par 2000.gadu
- .823. Un tā, saskaņā ar šo deklarāciju, 2000.gadā Valsts prezidentes darba alga kā Latvijas Prezidentei sastādīja 38,05% no viņas ienākumiem, bet pensija kā bijušajai Kanādas profesorei – 59,66% ienākumu (pārējie 2,28% – honorāri).
- .824. Kanādas profesores pensija bija 1,568 reizes lielāka par Latvijas Prezidentes algu.
- 2002.04.30
(pēc 1 mēneša, 22 dienām)
- .825. P.S.: Lūk, dati salīdzināšanai no deklarācijas par 2001.gadu:
- .826. Publicēts: «Latvijas Vēstnesis» 2002.04.30 Nr.65 (2640), rubrika: Nozaru dokumenti un ziņas (..) «Latvijas Vēstneša» redakcijā saņemtas 25.04.2002. (..)
- .827. **1.** Vaira Viķe-Freiberga, Latvijas Valsts prezidente
- .828. **2.** Zeme Dunikas pagastā, īpašumā; vasarnīca Kanādā, kopīpašumā (1/2) ar Imantu Freibergu; dzīv.nams Kanādā, kopīpašumā (1/6) ar Imantu Freibergu, Wilbur Jonsson, Anatole Joffe, Wilfried Probst, Arlette Nicodeme; zeme Kanādā, kopīpašumā (1/2) ar Imantu Freibergu
- .829. **3.** Nav
- .830. **4.** Nav

- .831. 5. Nav
- .832. 6. Latvijas Valsts prezidenta kanceleja – darba alga Ls 20926,59; Monreālas universitātes personāla privātais pensiju fonds (3.līmeņa) – Kanādas privātā pensiju fonda maksājums Ls 22 179; Bezpeļņas sabiedrība AKKA/LAA – autoratlīdzība Ls 3,63
- .833. 7. Nav
- .834. 8. Ls 25 000 (divdesmit pieci tūkstoši latu)
- .835. 9. SIA «Strazdiņš» Valmieras raj. 500 daļas, Ls 2000
- .836. 10. Norēķinu konts Kanādā CAD 1191; Unibanka Ls 3057,26 (kartes konts); USD 10,30
- .837. 11. Dažādu Kanādas provinču, pašvaldību un firmu vērtspapīri – obligācijas, akcijas, CAD 50 889,45 (uz 31.12.01.) skaits mainīgs; Krājbanka 22 sertifikāti
- .838. 12. Imants Freibergs – vīrs, Kārlis Freibergs – dēls, Indra Freiberga – meita.
- .839. 25.03.2002. Ikgadējā valsts amatpersonas deklarācija – par 2001.gadu.

.840. Tātad prezidentes alga ir tikusi palielināta gandrīz pusotras reizes: par 44,57%; pensija nedaudz samazinājusies (97,72% no iepriekšējās); honorāri sastāda tikai 0,4% no iepriekšējā gada summas; tā rezultātā Kanādas profesores pensija bija vairs tikai 1,06 reizes lielāka par Latvijas prezidentes algu; tagad prezidentes alga viņas ienākumos sastādīja 48,54%, bet pensija – 51,49%.

.841. Kopējie Prezidentes ienākumi 2000.gadā bija 38'039,43 lati, bet 2001.gadā – 43'109,22 lati, tātad pieauguši par 13,33%.

2002.03.08 15:14 piektdiena
(pirms 1 mēneša, 22 dienām)

.842. Kas attiecas uz punktu {.790}, tad Vēras teorijas pieņemšana patiešām izraisītu loti dziļas sekas visās zinātnes nozarēs, kas saistītas ar cilvēka garīgo darbību, un pirmām kārtām, kā jau to daudzkārt esmu teicis – matemātikā un psiholoģijā.

.843. Matemātikā Vēras teorija pirmoreiz pasaules vēsturē definē šīs zinātnes priekšmetu, un priekšmeta apzināšana izraisa daudzus secinājumus, kuri atšķiras no pašlaik vispārpieņemtajiem.

.844. Psiholoģiju Vēras teorija faktiski pārvērš no aprakstošas zinātnes par eksaktu zinātni.

.845. Nobela prēmiju man nevarētu piešķirt pat tad, ja Vēras teorija tiktu pasaulē vispāratzīta, jo Alfrēds Nobels, savā testamentā dibinot šo prēmiju, ir noteicis, kādās nozarēs tā tiek ik gadus piešķirta, un starp šīm nozarēm nav nevienas, kuru skartu Vēras teorija (ne matemātikā, ne psiholoģijā, ne filozofijā Nobela prēmijas nepiešķir).

§30. Materiālisti un ideālisti

2002.01.07
(pirms 2 mēnešiem, 1 dienas)

.846. Nezinātniski runājot, Jūs esat nevis materiālists, bet «nelabojams» ideālists. Jūs it kā labi izprotat cilvēku psiholoģiju, varat «pareģot» viņu rīcību, zinot, pie kāda psiholoģiskā tipa viņi pieder, bet tai pašā laikā, kā pats rakstāt {CANTO.355} – {CANTO.357}, diskusijās būdams maksimāli godīgs ar Podnieku un Ķikustu, cerējāt, ka viņi būs tādi paši. Bet nebija. Un tomēr Jūs, kas tik daudz vīlies cilvēkos, vienalga vērtējat katru cilvēku individuāli, nevis tā – ahā! – tas pieder pie «neētiska» psihotipa, tāpēc es ar viņu nemaz nerunāšu...

2002.01.25 12:25 piektdiena
(pēc 18 dienām)

.847. «Marksistiski-ļeņiniskajā filozofijā» (kura, kā zināms, uzstāja, ka ir materiālistiska) pastāvīgi tika pasvītrotas divas vārdu pāra «materiālists–ideālists» nozīmes. Viena nozīme: materiālists ir tas, kas (savās filosofiskajās sistēmās) atzīst, ka matērija ir primāra attiecībā pret garu, bet ideālists – tas, kurš atzīst gara primaritāti pret matēriju.

.848. Un otra šo vārdu nozīme: materiālists ir tas, kurš domā par un vadās no «materiāliem labumiem» (naudas utt.), bet ideālists – tas, kurš vadās pēc ideāliem, nemaz vai gandrīz nemaz neinteresējoties par «materiālajiem labumiem».

.849. Protams, ka šajā otrajā nozīmē es esmu ideālists (tāpat kā ideālisti bija visi īstie marksisti).

.850. Kā vērtēt cilvēku, pirmoreiz ar to sastopoties (kad vēl nav nekādu datu, nekādas informācijas par viņa faktisko būtību) – tas ir pašprogrammēšanās (tātad faktiski: programmēšanas) jautājums. Ir jāizvēlas savs izturēšanās algoritms – un katrs to arī izvēlas tādu vai citādu.

.851. Jautājums ir par to, kāds šis izturēšanās algoritms būs. Ļoti izplatīts ir algoritms, kura pamatā ir vadīšanās pēc otra cilvēka piederības tai vai citai «kastai» (grupai). (Nosauksim šo algoritmu par «universālo», jo tas tiek lietots vienādi pret visiem grupas vai kastas locekļiem, vai par «grupas piederības algoritmu»). Šis algoritms, pirmkārt, nāk vēl no dzīvnieku pasaules («Man pretī ir vilks – tā tad jābēg!», «Man pretī ir zaķis – tā tad jā mēģina noķert!») – nekādas individuālas īpašības pie šāda izturēšanās algoritma vērā ņemtas netiek – tikai grupas piederība).

.852. Otrkārt, šis universālais algoritms attiecībā uz «pretī esošo cilvēku», vienāda priekš visiem kastas locekļiem, ir tikai speciālgadījums vēl daudz vispārīgākam algoritmam, kurš tiek izmantots ne tikai pret cilvēkiem vai dzīvniekiem, bet arī pret priekšmetiem: «Man pretī ir ābols – tā tad to var ēst»; «Man priekšā ir uguns – tā tad jāatkāpjas!».

.853. Tāpēc nav sevišķi ko brīnīties, ka algoritms, saskaņā ar kuru pirmām kārtām tiek vērtēta pretim esošā cilvēka piederība tai vai citai grupai, tiek tik plaši izmantots. (Faktiski tas ir dabisks izturēšanās algoritms, kad nav veikts speciāls smadzeņu darbs īpaša, diferencēta, katram indivīdam atšķirīga, algoritma izstrādei un pieņemšanai).

.854. No šāda (universālā) izturēšanās algoritma izriet gan rasisms, gan citi līdzīgi «-ismi»: «Ahā, man pretī ir nēģeris, tā tad tas ir laupītājs un zaglis!», «Ahā, man pretī ir sieviete, tā tad viņa nav spējīga loģiski domāt!», «Ahā, viņam nav zinātniskā grāda (nepieder pie titulēto grupas) – tā tad viņa sacītais ir nieki!» utt.

.855. Cilvēces cīņa pret rasismu, antisemitismu, «seksismu» (kā izsakās mūsu Prezidente, runājot par dzimumu nevienlīdzību) – tas viss patiesībā ir cīņa par šī «grupas universālā algoritma» nomaiņu cilvēku galvās pret citu, precīzāku algoritmu.

.856. Es patiešām «grupas piederības algoritmu» esmu nomainījis savā galvā pret citu (un nomainījis jau ļoti ļoti sen – pat neatceros, kad īsti: droši vien vēl bērnībā, kad vispār vēl tikai veidojās mana izturēšanās algoritmu sistēma).

.857. Vienā aspektā tas bija aprakstīts {[MUIG1.1030](#)}⁸¹ un tālākajos punktos. Tur bija arī norādīts, ka šis izturēšanās algoritms neizbēgami noved pie cilvēku godīguma pārvērtēšanas {[MUIG1.1054](#)}⁸², bet bija arī teikts, ka es ne tikai nenožēloju to, bet pat lepojos ar to.

.858. «Grupās piederības algoritmam» alternatīvais algoritms (nosauksim to par «Pozitīvās prezumpcijas algoritmu») sākotnēji pieņem, ka «man pretī esošais cilvēks» ir maksimāli godīgs, maksimāli gudrs, maksimāli labs utt. (ignorējot viņa grupas piederību, ignorējot «agrāko pieredzi ar citiem cilvēkiem» utt.). Izejot no šāda sākumpunkta, tad arī tiek veidota izturēšanās stratēģija pret šo cilvēku.

.859. Šādam izturēšanās algoritmam ir daudzas refleksijas dažādās jomās.

.860. Klasiskajā jurisprudencē tas reflektējas kā Nevainības prezumpcija, kura pirmoreiz tika deklarēta Lielās Franču revolūcijas laikmetā kopā ar daudzām citām «lielajām idejām» (par taisnību, brīvību, brālību utt.).

.861. Sabiedriskajās attiecībās tas reflektējas kā visu «kastu aizspriedumu» (rasisma u.c.) noliegšana un atmešana.

.862. No sabiedrības attīstības teorijas viedokļa, par kuru Jūs lasījāt meditācijā THEOR {[RULES.860](#)}, šis algoritms ir «savienojams» (t.i., ja tā izturēsies visi, ja visi lietos šo algoritmu, tad sabiedrībā nebūs konfliktu, tā būs ideāla; – ko nebūt nevar teikt par «grupu piederības algoritmu»: tas neizbēgami novedīs pie konfliktiem).

.863. No indivīda subjektīvās pašuztveres viedokļa šis algoritms nozīmē pieņēmumu, ka «Tas otrs cilvēks ir tikpat gudrs, labs un godīgs kā es» – un nevis ka «Es esmu gudrāks, labāks, augstāks» utt.

.864. Bet, kā jau bija teikts, šis izturēšanās algoritms neizbēgami novedīs pie tā, ka ļoti bieži (pat vairumā gadījumu) izrādīsies, ka pieņēmums ir bijis nepareizs: «man pretī esošais cilvēks» nebūs ne gudrs, ne godīgs, ne labs.

.865. Tad radīsies jauns pašprogrammēšanās uzdevums: kā reaģēt uz šo faktu? Daudzi cilvēki, kas ir «izmēģinājuši» minēto Pozitīvās prezumpcijas izturēšanās algoritmu un pārliecinājušies par tā «kļūdainumu», tagad nomaina to ar citu: piemēram, tādu, kas vadās no sākotnēja pieņēmuma, ka «visi ir blēži, krāpnieki, zagļi» utt.

.866. Es to nenomainu; neskaitāmas reizes pārliecinājies, ka man pretī, neskatoties uz sākotnējo pieņēmumu, ir bijis «muļķis un blēdis», es tomēr katrā nākošajā reizē atkal vados no tā paša sākotnējā pieņēmuma, ka «man pretī esošais cilvēks ir maksimāli gudrs, labs un godīgs».

⁸¹ LASE3-65.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

⁸² LASE3-69.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

.867. Kādēļ vieni nomaina šo algoritmu, pārliecinājušies par tā «kļūdainumu», bet citi nenomaina, un «spītīgi» lieto to atkal un atkal?

.868. Tādēļ, ka pirmie, risinot pašprogrammēšanās uzdevumu {.865}, ņem vērā samērā šauru apstākļu loku: «Lūk, MAN bija slikti, kad es lietoju šo algoritmu, jo es vīlos tajos blēžos; labāk lietošu pretējo pieņēmumu!».

.869. Otrie, turpretī, vadās no daudz plašākiem apsvērumiem, kuri daļēji uzskaitīti punktos {.860} – {.863}. «Jā», – viņi domā, – «šis algoritms noved pie kļūdām un pārvērtē cilvēkus, – bet tas ir pareizs; patiesībā visiem būtu jālieto šis Pozitīvās prezumpcijas algoritms un jāizturas šādi; ja viņi to nedara, tad tas nenozīmē, ka arī MAN tas nav jādara; ES izturēšos tā, kā ir pareizi, lai ko arī darītu citi!».

.870. Tā arī izpaužas viņu ideālisms (šī vārda otrajā nozīmē {.848}), viņu vadīšanās nevis no «materiālajiem labumiem», bet no ideāliem (t.i. no abstraktiem apsvērumiem par to, kas ir pareizs, labs utt.).

.871. Tomēr pastāvīgās «kļūdas» un «cilvēku pārvērtēšana» nepaliek bez sekām. Pastāvīgās «kļūdas» neizsauc izturēšanās algoritma nomaiņu (jo Pozitīvās prezumpcijas algoritmu sargā «augstākie principi»), bet tās izsauc ļoti zemu vērtējumu cilvēcei kā tādai. To arī Jūs esat sastapusi daudzkārt manos darbos: «Cilvēki ir dumji, neglābjami dumji!» utml.

.872. Izturēšanās algoritms ar sākumpieņēmumu, ka «man pretī ir maksimāli gudrs, maksimāli godīgs, maksimāli labs cilvēks» (Pozitīvās prezumpcijas algoritms), ir «savienojams», t.i., ja to pieņemtu un pēc tā vadītos visi cilvēki, tad sabiedrībā nebūtu konfliktu (vismaz to konfliktu, kas ceļas no šī apstākļa – no citu cilvēku noniecināšanas jau visu kontaktu sākuma brīdī).

.873. Kad es savā laikā griezpos pie Kārļa Podnieka, Pauļa Ķikusta, Valda Egles no IZM, Maijas Kūles, Viļņa Zariņa u.c., – pie visiem tiem, kas figurē manās grāmatās, tad es vadījos no pieņēmuma, ka viņi ir «maksimāli gudri, godīgi un labi». Ja arī viņi attiecībā pret mani vadītos no tāda paša sākumpieņēmuma, tad notiktu radoša sadarbība vai arī, ja tā kaut kādu iemeslu dēļ (piemēram, laika trūkuma dēļ) nebūtu iespējama, tad vismaz paliktu labas un draudzīgas attiecības.

.874. Taču viņi nevadījās no šāda sākumpieņēmuma un lietoja citu izturēšanās algoritmu. Viņu sākumpieņēmums bija: ka es esmu muļķis, runāju niekus, stāvu «sabiedriskajā hierarhijā» daudz zemāk par viņiem, neesmu zinātnieks (kamēr viņi ir) utt. utml. Dabīgi, ka tas momentā izsauca konfliktu.

.875. Šāda pieredze nevar piespiest mani grozīt savu izturēšanās algoritmu; nākošreiz es atkal sākotnēji uzskatīšu, ka man pretī ir «maksimāli godīgs, gudrs un labs cilvēks», bet kad šāds pieņēmums JAU ir izrādījies nepareizs, kad «viņi» ir pierādījuši, ka nav ne gudri, ne godīgi, TAD manām «akcijām» pret viņiem ir iedegta «zaļā gaisma»: – tad man ir visas tiesības viņus pazemot, izsmiet, loģiski un morāli «iznīcināt».

.876. Nu, tāda pamatos ir tā «ideālisma» loģika.

.877. Šeit ir, protams, vēl daudz citu aspektu, kas nebija skarti augstāk tekstā. Jūs jau zināt, ka es (vismaz aptuveni) varu pateikt, ko kurš cilvēks domā par zināmu jautājumu. Tad lūk, es varu pateikt, ka Maija Kūle un Valdis Egle no IZM vairāk vai mazāk apzinās «savu vainu» – t.i. viņi (zināmā mērā) «ieکشēji piekrīt», ka ir rīkojušies pret mani nepareizi (vienīgi, viņi tikai domā, ka manas atbildes akcijas ir bijušas pārāk asas un nežēlīgākas, nekā viņi to būtu pelnījuši).

.878. Bet Podnieks, Ķikusts un Zariņš «savu vainu neatzīst», t.i. uzskata, ka viņu rīcība ir bijusi (vismaz pamatos) pareiza, bet mana – nepareiza.

.879. Līdz ar to rodas jautājums – kādēļ manu viedokli uzskatīt par pareizāku nekā Podniekam, Ķikustam vai Zariņam? Un kā vispār var noskaidrot, kad kaut kāda rīcība ir pareiza vai nepareiza?

.880. Šo jautājumu es šeit nerisināšu (tas ir ticis daudz «tirzāts» citur). Atbilde ir atrodama, analizējot domāšanas algoritmus (vai sistēmu postulātus, kas ir tas pats). Taču tādi cilvēki kā Podnieks, Ķikusts un Zariņš šādā analizē neielaižas (līdz ar to liedzot sev iespēju nonākt pie pareiziem un precīziem secinājumiem).

.881. Runājot konkrēti par tiem apstākļiem no diskusijas «Kantoriāna», uz kuriem Jūs atsaucaties punktā {.846}, tad Podnieks un Ķikusts tur, protams, bija negodīgi, tomēr mums ir jāapzinās šī negodīguma precīzas robežas un īpašības. Viņi nebija negodīgi tādā nozīmē, kādā negodīgs ir, teiksim, zaglis, kurš, darīdams savu netīro «darbu», skaidri apzinās, ka dara to, kas sabiedrībā ir atzīts par noziegumu.

.882. Šādas skaidras sava negodīguma apziņas (ar vienlaicīgu darbošanos pretēji šai apziņai) Podniekam un Ķikustam «Kantoriānā» nebija (vismaz es, vadīdamies no Nevainības prezumpcijas, pieņemu, ka nebija). Tādēļ jau uz viņiem arī attiecas punkts {.878}.

.883. Viņi bija pārliecināti (un arī tagad joprojām ir pārliecināti), ka visumā ir rīkojušies pareizi (varbūt, izņemot atsevišķus sīkumus).

.884. Viņu negodīgums izpaudās tādējādi, ka viņi atteicās analizēt tos apsvērumus, uz kuriem balstās pretējās puses viedoklis. Viņu negodīgumu var salīdzināt nevis ar zagļa, meļa vai kukuļņēmēja negodīgumu, bet, teiksim, ar tāda tiesneša rīcību, kuram tiesas prāvā viena «puse» baksta ar pirkstu likumu kodeksā un saka: «Redziet, Likumā ir rakstīts šādi!», bet tiesnesis atbild: «Es pats labāk zinu, kādi ir likumi, un man nav tur jāskatās!» – un taisa attiecīgu spriedumu, izmantojot savu «dienesta stāvokli».

.885. Tādu tiesu, protams, nevar atzīt par godīgu, kaut gan tiesnesis varbūt patiešām ir neveltoti pārlicināts par savu taisnību. Tas ir tāds negodīguma veids, kur, iespējams, nav apzināta un gribēta nozieguma, bet kur vispār izzūd robeža starp negodīgumu un muļķību.

*** Šeit beidzas Ķikustam nosūtītais Pielikums ***

Iespraudums ar sarakstes beigām

2006.05.26 18:24 piektdiena

Originālajā žurnāla ROSE 44.numurā 2003.gada aprīļa sarakste ar Pauli Ķikustu bija ievietota līdz šai vietai, kaut gan, numuram septembrī iznākot, arī jau visa pārējā sarakstes daļa bija zināma; par šo pēdējo sarakstes daļu nebija vēl pieņemts noteikts lēmums: vai nu to ievietot kādā no nākamajiem žurnāla numuriem (kuri, kā zināms, tā arī nepaspēja iznākt), vai arī atlikt tās publicēšanu uz 3 gadiem, kad varēs dot atbildes triecienu Ķikustam. Tagad, publicējot šo materiālu Niveādā, būtu neracionāli nedot te arī turpmākās vēstules līdz tā sarakstes cikla beigām, jo tas bija viens vienots cikls, pirms kura un pēc kura gadiem ilgi nebija citu vēstuļu starp mani un šiem korespondentiem (jo vairāk tādēļ, ka minētie 3 gadi jau ir pagājuši). Tātad dodu to sarakstes ciklu līdz beigām, lai gan tas neietilpa šeit publicējamajos žurnāla ROSE numuros:

Date: Fri, 11 Apr 2003 22:17:21 +0300
From: Paulis Kikusts <paulis@mii.lu.lv>
To: Valdis Egle <lase@vestnesis.lv>
Subject: Re: Varbūt interesē

Labdien!

Speciāli pagaidīju trīs stundas pēc Jūsu pēdējā sūtījuma izlasīšanas, lai nesasteigtu ar atbildi, reaģējot ar pirmo iespaidu – man nav ko piebilst.⁸³

Jā, sekoju Jūsu ieteikumam tieši vēstulei pa vidu lasīt arī pielikumu.

Tomēr vienu lietu piebildīšu.

> Paulis Ķikusts: Vai tiešām mēģinājums savākt semināru ir augstprātības un negribēšanas izpausme?

> V.E.: Nē, TAS nav augstprātības un negribēšanas izpausme. Bet priekš manis tas ir otršķirīgs vai treššķirīgs faktors, salīdzinot ar pirmšķirīgo, fundamentālo jautājumu, un tāpēc pie globāla vērtējuma ir atmetams. Fundamentālie jautājumi ir: «Vai Podnieks, Ķikusts un vispār LVU SC sniedza atbalstu Vēras teorijai?»; «Vai, noliedzami Vēras teoriju, viņi izvirzīja kādus nopietnus argumentus pret to?»

Manā izpratnē semināra piedāvājums ir vispirmšķirīgākais faktors⁸⁴ un šis piedāvājums paliek spēkā joprojām. Tas ir mans atbalsts – gan Vēras teorijai, gan Jums pašam.

Vēlu veiksmi,

Paulis Ķikusts

⁸³ Šis miglainais Ķikusta izteiciens samaldināja mani; vadīdamies vienmēr no Nevainības prezumpcijas un domādams sākumā vienmēr to labāko par savu sarunu biedru, es nospriedu, ka uz Ķikustu laikam beidzot sāk iedarboties loģika un ka viņam parādās saprāta pazīmes. Tas bija nepareizs secinājums, un no tā izrietošo manu labvēlīgo atklātību Ķikusts tūdaļ pat izmantoja, lai sāktu par mani ņirgāties.

⁸⁴ Pirmšķirīgākais faktors ir **patiesa** Teorijas un tās argumentu (bet nevis paša safabricējumu!) izskatīšana. Daži žurnāla «Rose» lasītāji izteica viedokli, ka man būtu vajadzējis pieņemt Ķikusta priekšlikumu par semināru. Es viņiem atbildēju, ka «pazīstu Ķikustu kā raibu suni» un ka no tā «semināra» nekad nekas nebūs. Pat rakstiski Ķikusts sagroza oponenta tēzes, bet rakstiski vismaz viņu tad var pieķert aiz rokas, kā mēs to izdarījām augstāk ar to «Vēras mašīnu»; mutiskā seminārā nevarēs izdarīt pat to: tā būs viena vienīga bezjēdzīga muldēšana ne par tēmu, un pie tam viņš vēl nomāks mani ar savu akmensbluķa holērismu; pēc tā saucamā «Vēsturiskā semināra» (1981.gada 7.septembrī) es Ķikusta (pastāvīgās) runas par jauniem semināriem vispār neizskatīju pat kā variantu.

From: «Valdis Egle» <lase@vestnesis.lv>
 To: «Paulis Kikusts» <paulis@mii.lu.lv>
 Date: Mon, 14 Apr 2003 11:53:48 +0300

Labdien!

Mazliet izskatās, ka Jūsu vairāk nekā divus gadu desmitus pastāvējušais viedoklis par Vēras teorijas sakaru ar matemātikas pamatiem varētu būt sašķobījies⁸⁵ pagājušās nedēļas «bombardēšanas» rezultātā.

Paldies par solīto atbalstu. Taču jau Vēsturiskais seminārs parādīja, ka seminārs nav tā forma, kas piemērota manai personībai, ievērojot šīs personas īpatnības (ja nebūtu šo īpatnību, tad es laikam būtu gan profesors, gan Saeimas deputāts). Tāpēc es piedāvāju Jums (un Kārlim Podniekam) citu variantu kā izpaust savu atbalstu Vēras teorijai (ja tāds atbalsts patiešām pastāvētu).

Es piedāvāju, lai (gala rezultātā) par Vēras teoriju tiktu Latvijas Universitātē uzrakstīta un aizstāvēta doktora disertācija; tās autors būtu kāds jauns Latvijas zinātnieks, bet vadītājs – vai nu viens no jums vai kāds cits «neitrāls». Ja uzreiz doktora disertācija ir par daudz, tad var iesākt ar bakalaura vai maģistra darbu.

Tagad acīmredzot ir pilnīgi skaidrs, ka Vēras teorija neapšaubāmi ieies Latvijas zinātnes vēsturē ja ne kā atzīta, tad vismaz kā skandaloza, un līdz ar to būs tikai dabīgi, ja tai tiks veltīts objektīvs pētījums, kuram būs zinātniska nozīme pat tad, ja šis pētījums atzīs pašu Vēras teoriju par šarlatānisku⁸⁶.

Apsolu topošajam bakalauram – maģistram – doktoram sniegt visu iespējamo palīdzību.

Ar cieņu – Valdis Egle

Date: Mon, 14 Apr 2003 23:34:35 +0300
 From: Paulis Kikusts <paulis@mii.lu.lv>
 To: Valdis Egle <lase@vestnesis.lv>
 Subject: Re: Varbūt interesē

Labdien!

> Mazliet izskatās, ka Jūsu vairāk nekā divus gadu desmitus pastāvējušais viedoklis par Vēras teorijas sakaru ar matemātikas pamatiem varētu būt sašķobījies pagājušās nedēļas «bombardēšanas» rezultātā.

*Ak tā, no malas jau labāk redzams!*⁸⁷ Jāsaka, ka man no tā visa prātā vien mana nesapratne par tiem daudzpunktiem un tas, ka matemātikas priekšmets nav smadzeņu algoritmi. Vai apmēram tā, bet tam jau tagad nav nekādas nozīmes.

> Paldies par solīto atbalstu. Taču jau Vēsturiskais seminārs parādīja, ka seminārs nav tā forma, kas piemērota manai personībai, ievērojot šīs personas īpatnības

*Šito gan ļoti labi atceros,*⁸⁸ tomēr to ignorēju, atkārtojot piedāvājumu.

> (ja nebūtu šo īpatnību, tad es laikam būtu gan profesors, gan Saeimas deputāts)

*Nav žēl.*⁸⁹

⁸⁵ Es maldos Ķikusta miglāino frāžu rezultātā.

⁸⁶ Jebkurš objektīvs pētījums, protams, atzītu Vēras teoriju par pamatotu, bet es šeit eju «viņiem» pretī, paskaidrodams, kā tas izskatījies pat tad, ja Teorija nebūtu pareiza. Pauļa Ķikusta smadzenes, dabīgi, nav spējīgas aptvert tik sarežģītu loģiku.

⁸⁷ Nu redz – uz manu labvēlīgo pretimnākšanu Ķikusts atbild ar ņirgāšanos.

⁸⁸ Atkal ņirgājas, zemiskais maita!

⁸⁹ Nu tā – tagad Ķikusts parāda, ka viņš ir absolūti amorāls cūka. Ja es būtu Saeimas deputāts, tad Latvijas parlamentā būtu par vienu godīgu deputātu vairāk; ja Saeimā būtu tikai tādi deputāti kā es, tad Latvija tagad būtu bagāta, plaukstoša valsts, nebūtu nekādas latviešu masveida bēgšanas uz Īriju, un nebūtu arī praktiski nekādas spriedzes Latvijas sabiedrībā – nedz nacionālās, nedz ekonomiskās. Iemesls, kādēļ es nevaru būt Saeimas deputāts, ir – slimība (radusies galvenokārt tādēļ, ka tiku spīdzināts Padomju armijā). Bet Paulis Ķikusts atklāti izsaka prieku gan par to, ka mani spīdzināja, gan par to, ka man ir sabandēta visa dzīve, gan par to, ka es esmu slim, gan par to, ka Latvijai ir noziedzīgs parlaments... Kas gan var būt vēl zemiskāks, kā priecāties par otra cilvēka nelaimēm un slimībām?! Tagad Paulis Ķikusts ir nodemonstrējis visu savu nelieša dabu, un man ir pilnīgas morālas tiesības viņu sodīt visnežēlīgākajā kārtā. Publiski un apkaunojošs morāls pēriens Paulim Ķikustam tika piespriests vēl toreiz – 2003.gada aprīlī. Bet toreiz es domāju tā: «Ā, iepriekšējā vēstulē tu lielījies, ka esot trīs stundas nogaidījis, pirms rakstīt man atbildi. Labi, tad es nogaidīšu **trīs gadus**, pirms iedot tev to, ko tu esi pelnījis». (Kā gads attiecas pret stundu, tā mans intelekts attiecas pret tavējo). Tagad termiņš ir notecējis, un es Ķikustam atbildu: «Paulīt! (Tavs vārds latīniski nozīmē: maziņais). Maziņais Paulīt! Kad es biju zēns, un mums

> Tāpēc es piedāvāju Jums (un Kārlim Podniekam) citu variantu kā izpaust savu atbalstu Vēras teorijai (ja tāds atbalsts patiešām pastāvētu).

Nupat forvardēju Jūsu vēstuli Kārlim Podniekam. Nav ne jausmas, kāda būs viņa reakcija. Iepriekš pārsūtīto Jūsu sveicienu viņš pieņēma bez emociju izrādīšanas.

> Es piedāvāju, lai (gala rezultātā) par Vēras teoriju tiktu Latvijas Universitātē uzrakstīta un aizstāvēta doktora disertācija; tās autors būtu kāds jauns Latvijas zinātnieks, bet vadītājs – vai nu viens no jums vai kāds cits «neitrāls». Ja uzreiz doktora disertācija ir par daudz, tad var iesākt ar bakalaura vai maģistra darbu.

Nez vai var piedāvāt, lai tiktu uzrakstīta⁹⁰. Bet var gan cerēt uz to.

> Tagad acīmredzot ir pilnīgi skaidrs, ka Vēras teorija neapšaubāmi ieies Latvijas zinātnes vēsturē ja ne kā atzīta, tad vismaz kā skandaloza, un līdz ar to būs tikai dabīgi, ja tai tiks veltīts objektīvs pētījums, kuram būs zinātniska nozīme pat tad, ja šis pētījums atzīs pašu Vēras teoriju par šarlatānisku.

Par pilnīgo skaidrību gan neņemam spriest.⁹¹

> Apsolu topošajam bakalauram – maģistram – doktoram sniegt visu iespējamo palīdzību.

Labi, te man tagad tāds priekšlikums. Uzrakstiet, lūdzu, mērena apjoma anotāciju par piedāvāto⁹² tematu, kuru es tad ievietotu savas mājas lapas www.ltn.lv/~paulis Problēmu nodaļā.⁹³ Protams, tur varat uzrādīt arī saiti uz jebkuriem Jūsu paša izvēlētiem informatīviem punktiem. Tā kā man ir pietiekoši bieža saskare ar datorikas studentiem, kuri to lapu bauda, es viņiem vērstu uzmanību arī uz šo tematu un visādi labvēlīgi cenšos viņus ieinteresēt. Tāpat arī savus jaunākos kolēģus. Diemžēl, kā rāda pieredze ar dažādiem tematiem, nekādas garantijas, ka kāds ieinteresēsies vēlamajā līmenī, dot nevaru.

Bet vismaz kā iesākums tas taču derētu?

Uz sadarbību,

Paulis Ķikusts

From: «Valdis Egle» <lase@vestnesis.lv>

To: «Paulis Kikusts» <paulis@mii.lu.lv>

Date: Tue, 15 Apr 2003 10:13:37 +0300

Jums tomēr⁹⁴, diemžēl, ir karjerista, nevis Zinātnieka skats uz dzīvi un lietām. Arī priekš Jums (tāpat kā priekš Maijas Kūles u.c.) acīmredzot disertācijas un tamlīdzīgas lietas ir nevis Zinātnes attīstības (un Patiesības atrašanas) jautājums, bet gan disertanta (vai kāda cita) personīgās karjeras, personīgā prestiža utt. lieta. Priekš īsta Zinātnieka, ja, piemēram, ir radušās aizdomas, ka varbūt Visuma centrā atrodas ne Zeme, bet Saule, tad šī jautājuma noskaidrošana ir visas Zinātnes (un visu zinātnieku kopīgs) uzdevums, bet nevis tikai Kopernika personīgs jautājums. Analogiski, ja ir radušās aizdomas, ka pareizs varētu būt kāds cits skats uz matemātiku nekā vispārpieņemtais, tad šī jautājuma noskaidrošana ir tieši jūsu – matemātiķu, profesoru, universitāšu utt. uzdevums, – bet nevis mans personīgais. Jums – un nevis man – par to maksā naudu (lai gan mūsu valstī nelielu, bet tomēr (citās zemēs arī lielu naudu)). Kad Jūs pirms gadiem 30 aizgājāt pa akadēmisko ceļu (rakstījāt disertācijas utt.), tad Jūs uzņēmāties zināmas saistības pret Sabiedrību (kādas saistības es, neaiziedams pa šo ceļu, neuzņēmos). Tagad Jūs šīs saistības negribat pildīt (bet gribat, lai tās pildu es).

Tas nozīmē, ka Jūsu morāle tomēr ir zemāka, nekā to, vadīdamies no Nevainības prezumpcijas tiku pieņēmis es.

mājās bij kaķēns, tēvs mācīja mani: ja kaķēns esot iztaisījis peļķi vai čupiņu ne tur, kur vajag, tad nedrīkstot viņu vienkārši nopērt, bet vajagot pa priekšu ieģrūst viņu ar degunu tajā peļķē vai čupiņā, lai viņš zinātu, par ko tiek pērts. No tagadējās kaķu pedagoģijas viedokļa tas esot nepareizi, jo kaķēns vienalga nesaprotot, par ko viņu sit. Nu, bet Tu, Paulīt, Tu taču neesi kaķēns, vai ne?, un, lai gan Tu nespēj saprast ar matemātikas dabu saistītās lietas, bet ar mēsliem saistītās lietas Tu taču saproti gan, vai ne? Tad nu es tagad paņemu Tevi aiz čupra un ieģrūžu Tevi ar degunu tajā čupiņā, ko Tu esi piekakājis. Nu, aplaizies tagad – vai saprati, par ko Tu tiksī sists? Vai saprati, ka nav smuki ņirgāties par citu cilvēku nelaimēm? Tev mamma bērniībā to neiemācīja? Nu, labi, tagad ej, gaidi pērienu!»

⁹⁰ Var piedāvāt tēmu – un nav te ko gorīties, it kā Tu būtu pateicis nez ko gudru.

⁹¹ Par ko tad Tu vispār vari spriest?

⁹² Kā tad bija ar to, ka nevarot piedāvāt, bet varot tikai cerēt? Pašam sajuka?

⁹³ Ķikustam nekad mūžā nav bijis realitātes sajūtas. Kā tad! Visā tajā situācijā kas tagad ir (un kas ir bijusi ceturtdaļgadsimtu!) Valdis Egle ies un liks kaut ko Pauļa Ķikusta mājaslapā! Tur ir jābūt pilnīgam psiholoģiskam kretīnam, lai kaut ko tādu varētu iedomāties.

⁹⁴ Tas ir tas, ko es Ķikustam atbildēju uzreiz – tūdaļ pēc vēstules saņemšanas (negaidot tos 3 gadus).

Es jau rakstīju, ka pasmiedamies aiziešu jums abiem ar Podnieku garām, ja jūs turēsieties pie sava vecā dogmātisma. Tā kā Jūs esat deklarējis, ka joprojām pie tā turaties, tad tagad es izpildu savu solījumu.

Valdis Egle

Date: Tue, 15 Apr 2003 12:54:17 +0300
From: Paulis Kikusts <paulis@mii.lu.lv>
To: Valdis Egle <lase@vestnesis.lv>
Subject: Re: Varbūt interesē

Labdien!

Valdis Egle wrote:

> ... Analogiski, ja ir radušās aizdomas, ka pareizs varētu būt kāds cits skats uz matemātiku nekā vispārpieņemtais, tad šī jautājuma noskaidrošana ir tieši jūsu – matemātiķu, profesoru, universitāšu utt. uzdevums,

Jā, kādu laiku pēc iepriekšējās vēstules uzrakstīšanas es mēģināju paskatīties uz matemātikas objektiem kā smadzeņu algoritmiem, tomēr nekas prātīgs nesanāca.⁹⁵ Paliku cerot uz Jūsu temata anotāciju oriģinālajā izpildījumā kā jaunas dzīves sākumu, un sapņoju, kā apmēram varētu izskatīties mani mēģinājumi to saprast ar studentu vai jaunāko kolēģu līdzdalību.

Joprojām domāju, ka ir jāapmainās ar idejām, iesākumā kaut atsevišķām, bet tādām, kas saprotamas pie saprātīgas piepūles, piemēram, viena semināra laikā. Ideju Sistēmas var salīdzināt kopā ar filosofiem, bet es gan tur nepiedalos.

> Es jau rakstīju, ka pasmiedamies aiziešu jums abiem ar Podnieku garām, ja jūs turēsieties pie sava vecā dogmātisma. Tā kā Jūs esat deklarējis, ka joprojām pie tā turaties, tad tagad es izpildu savu solījumu.

Pirms vēl aizejat, paskatieties, ko Kārlis Podnieks piedāvā. Tas varbūt ir kas labāks.

Kārlis Podnieks wrote:

> *Vēl jau ir tāda forma kā zinātniskie raksti. LU tagad atkal izdod rakstu krājumus. Raksti tur tiek recenzēti un skaitās doktor-cienīgas publikācijas. Varbūt, uzstāties ar 10–20–30 lpp. garu rakstu (latviešu, krievu vai angļu valodā) būtu labs kompromiss? Vai šāda iespēja kādreiz jau apspriesta? Padomju laikā tas būtu bijis grūti izdarāms, bet tagad «viss mūsu rokās».*

> *Visu labu,*

> *Karlis.Podnieks@mii.lu.lv*

> *www.ltn.lv/~podnieks*

Visu labu,

Paulis Kikusts

From: «Valdis Egle» <lase@vestnesis.lv>
To: <Karlis.Podnieks@mii.lu.lv>⁹⁶
Subject: Re:
Date: Tue, 15 Apr 2003 15:37:26 +0300

Kārļa Podnieka priekšlikumu es visumā sliecos pieņemt. Un ne tādēļ, ka tā ir publikācija (vienkārši žurnālam es nerakstītu), bet tādēļ, ka es vienalga esmu, kā jau stāstīju, nolēmis rakstīt Monogrāfiju – un tieši no tāda lieluma atsevišķiem gabaliem. Tā ka, piedalīdamies tajā pasākumā, es ne ar ko neriskēju un neko nezaudēju – kā vien dažas sekundes aizsūtīšanai pa e-pastu. Publicēs – labi; nepublicēs – arī labi, man vienalga ir uztaisīta nodaļa priekš Monogrāfijas.

Bet tādā gadījumā man ir neskaidrs jautājums par to Rakstu iedaļām. Vai tad tur nav tādu iedaļu kā «Matemātika», «Psihologija», «Filosofija» utt.? Monogrāfija skar visus tos jautājumus (un vēl citus arī). Kā to sadalīt pa iedaļām? Bet sāksies viss ar VITOS tipa operētājsistēmas definīciju. Vai tādu rakstu (kas satur tikai to) vispār var iebāzt kādā iedaļā?

Agrāk es domāju, ka tas nav iespējams, un tādēļ uzskatīju žurnālu publikācijas par neiespējamām (sevišķi jau, ja redaktori un recenzenti nav «savējie»).

V.E.

⁹⁵ Citiem sanāk; skat., piem., punktu {931} zemāk. Visa vaina, Paulīt, ir vienkārši tavā totālajā stulbumā.

⁹⁶ Pēc iepriekšējās atbildes nosūtīšanas es uz 3 gadiem esmu pārtraucis kontaktus ar Kikustu un uz viņa vēstuli neatbildu, taču reaģēju uz Podnieka priekšlikumu, nosūtot atbildi tieši viņam (bet ne Kikustam).

From: «Karlis Podnieks» <Karlis.Podnieks@mii.lu.lv>
To: «Valdis Egle» <lase@vestnesis.lv>
Cc: «Paulis Kikusts» <Paulis.Kikusts@mii.lu.lv>⁹⁷
Subject: Re:
Date: Tue, 15 Apr 2003 16:32:16 +0200

Īsti «savējais» mums ir tikai (tikko atjaunotais) LU zinātnisko rakstu krājums datorzinātnē. Ja mums izdosies pārliecināt savus kolēģus, ka ienācis interesants diskutabls raksts par datorzinātņu un matemātikas fundamentāliem jautājumiem, tad, manuprāt, nopublicēt būs iespējams. (Atvainojos par šiem prātojumiem, bet reālā dzīvē tāda ir – visur sēž «reāli» cilvēki, katrs ar savu saprašanu un teikšanu). Ja neizdosies – varēsim mēģināt LU zinātnisko rakstu krājumu matemātikā.

Bet iespēja publicēties internetā jau paliek vienmēr. Es kādreiz zināju pat vienu web-site, kur bez recenzēšanas pieņēma matemātiskas publikācijas. Ja ir interese, varu mēģināt to vietu sameklēt vēlreiz.

KP

From: «Karlis Podnieks» <Karlis.Podnieks@mii.lu.lv>⁹⁸
To: «Valdis Egle» <lase@vestnesis.lv>
Subject: Preprintu serveris
Date: Mon, 28 Apr 2003 08:06:37 +0200

Labrīt,

Šai adresē <http://www.mathpreprints.com/> atrodas tas preprintu serveris, ko minēju iepriekšējā vēstulē.

Visu labu,

Karlis.Podnieks@mii.lu.lv

www.ltn.lv/~podnieks

From: «Valdis Egle» <lase@vestnesis.lv>
To: «Karlis Podnieks» <Karlis.Podnieks@mii.lu.lv>
Subject: Re: Preprintu serveris
Date: Mon, 28 Apr 2003 10:41:13 +0300

Liels paldies!

Kad būs brīvēks brīdis, es papētīšu, kas tajā serverī jau ir iekšā un kāda tur atmosfēra. Mani pilnīgi apmierina arī tās iespējas, ko Jūs piedāvājat jau agrāk (ar to datoržurnālu: tas, ka tas ir par kompjūteriem, ir taisni labi – tieši tas, kas vajadzīgs; «tīrā matemātika» būtu sliktāk). Vienīgi, nodarbošanās ar matemātikas informātikajiem pamatiem sen vairs nav manas dzīves galvenā prioritāte (kā tas bija 1980.gados), tāpēc (kā jau rakstīju A.god. Paulim Ķikusta kungam⁹⁹), visi ar matemātiku saistītie raksti nāks lēni un «pusgada vai gada intervāls starp sūtījumiem uzskatāms par pilnīgi normālu parādību».

Ar cieņu – Valdis Egle

From: «Karlis Podnieks» <Karlis.Podnieks@mii.lu.lv>
To: «Valdis Egle» <lase@vestnesis.lv>
Subject: Vēl viens labs pre-printu arhīvs
Date: Mon, 5 May 2003 10:55:41 +0200

Šoreiz – filosofiskas ievirzes: <http://philsci-archive.pitt.edu/>

The goal of the Archive is to promote communication in the field by the rapid dissemination of new work. Sponsored by: Philosophy of Science Association Center for Philosophy of Science, University of Pittsburgh University Library System, University of Pittsburgh

Visu labu,

Karlis.Podnieks@mii.lu.lv

www.ltn.lv/~podnieks

⁹⁷ Podnieks atbild man, tomēr nosūta kopiju arī Ķikustam.

⁹⁸ Uz iepriekšējo Podnieka sūtījumu es neko neatbildēju (jo nebija vajadzības; sūtītu vienkārši rakstus, kad būtu gatavi), bet tagad, pēc 13 dienām, viņš raksta vēlreiz pats.

⁹⁹ Ļirgāšanās.

* * *

Tā beidzās 2003.gada aprīļa cikls sarakstē ar «Kantoriānas varoņiem». No visa bija redzams, ka Kārlis Podnieks acīmredzot izjūt zināmu vainu par agrāk notikušo un cenšas to nolīdzināt (lai gan Vēras teorijai acīmredzot joprojām netic). Tāda izturēšanās ir simpātiska, un tādēļ Podniekam šajos trīs gados netika vairs nekādi uzbrukts; viņa portrets neparādījās starp «Latvijas prēriju kovbojiem» ([NIX-001](#)) utt.

Tur parādījās Paulis Ķikusts viens pats, un viņu vispār vēl gaida smags un apkaunojošs pēriens visas Latvijas priekšā. Viņam tiks (morāli) novilkta bikses, viņu noguldīs pliku Latvijas Universitātes auditorijā uz laboratorijas galda, un viņš tiks (morāli) sist ar rīkstēm, kamēr viņa studenti, studentes un jaunākie kolēģi to visu noskatās. Tā ka nabadziņam ies plāni, ja vien viņš nepaspēs laikus atvainoties man.

Kas attiecas uz Kārļa Podnieka piedāvāto publikāciju LU datorzinātņu rakstu krājumos, tad, kā jau es teicu 15.aprīļa (2003) vēstulē Podniekam, es uz to raudzījos kā uz Monogrāfijas nodaļu preprintu, un tas man bija aktuāli tikmēr, kamēr Monogrāfijas rakstīšana ietilpa manos plānos. Bet, kā tas tika izstāstīts jau augstāk, vēl tajā pašā 2003.gadā Monogrāfija no maniem plāniem tika svītrotā (un līdz ar to atkrita arī publikācijas LU rakstos). Tā vietā tika uzņemts kurss uz Niveādu kā visu manu sacerējumu publikācijas veidu; nav šaubu, ka Niveāda jau tuvākajos gados Latvijā būs daudz labāk pazīstama un daudz vairāk lasīta nekā LU raksti datorzinātnēs. Tā ka publikācija Niveādā ir visādā ziņā izdevīgāka, prestižāka un respektablāka nekā publikācija LU rakstos. (Un vispār: ne jau publikācijas ķeksītis man ir vajadzīgs, kā tiem nabaga zinātņu doktoriem, bet gan lai cilvēki Latvijā varētu iepazīties ar Vēras teoriju, lai zinātu, ka tāda pastāv un kas tā tāda ir; nu, un Niveāda, protams, to panāks daudz labāk nekā LU raksti).

Bet tomēr paldies Kārlim Podniekam par piedāvājumu.

§31. Maija Salna par Freibergiem

2002.10.01

(pēc 8 mēnešiem, 7 dienām)

.886. Esiet sveicināts, Valdi Egle!

.887. – «*Kad sapņojas skepse un ilgas, rodas mistika*».

.888. – «*Morāle – tā ir cilvēka iedomība dabas priekšā*» (Nīcše)

.889. 18.septembrī LTV pl. 22:30 «Vakara intervijā» tika intervēta Vaira Viķe-Freiberga. Droši vien arī Jūs skatījāties šo interviju¹⁰⁰. Gan no šīs, gan daudzām citām intervijām (žurnālos, avīzēs, TV) var visai nešaubīgi secināt, ka ne V.V.F., ne viņas vīram nav ateistiska un materiālistiska orientācija¹⁰¹, un viņi nevēlas iedziļināties sekās, kas izriet, ja pieņem postulātu, ka cilvēka smadzenes ir bioloģisks kompjuters {[SKATL.593](#)}¹⁰².

.890. Arī šajā intervijā dūrās acīs V.V.F. tieksme gandrīz pilnīgi norobežoties no «sāpīgām problēmām». Viņa minēja, ka (laikam 93.gadā), ieradusies Latvijā, nav varējusi izturēt cilvēku vairuma negatīvismu, drūmās sejas, kašķēšanos utml. Viņa bijusi spiesta taisīt ap sevi «psiholoģisko barjeru», lai šo cilvēku negatīvismu nelaistu sev klāt. (Vienā citā pārraidē viņa stāstīja, ka tajā laikā viņai bijušas arī kaut kādas lielas garīgas ciešanas. Tad viņa sadraudzējusies ar Māru Zālīti un Andri Buiķi, kas praktizē misticismu...).

.891. Šajā intervijā viņa daudz stāstīja par saviem «apziņas vingrinājumiem» – mistikas praksi un meditācijām – pašiedvesmām, kas viņai palīdzot saglabāt dvēseles mieru un skaidru galvu¹⁰³.

.892. Šo praksi viņa iemācījusies «Rozes un Krusta ordenī»¹⁰⁴.

.893. V.V.F. daudz pieminēja dažādos apziņas stāvokļus, atklāsmes, ekstāzes¹⁰⁵, ko nevar saglabāt visu laiku, bet ko viņa ir piedzīvojusi un ko nevar vārdos izstāstīt, jo tas ir jājūt. Viņa – kā jau visi

¹⁰⁰ (nē, neskatījos – V.E.) P.S. Oriģinālajā žurnālā ROSE44 publicētajā (ļoti garajā, jo ļoti svarīgā) Maijas Salnas vēstules fragmentā bija (iekavās) salikti daudzi mani iespraudumi, kuri no viņas teksta nodalīti ar citu šriftu; šeit mēs šos iespraudumus vēl krasākas nodalīšanas labad pārceļam zemsvītras piezīmēs, jo *Wordā* tādas ir daudz vieglāk organizēt, nekā tas bija *PageMakerā*, ar kuru tika taisīta «Rose». Šie bijušie iespraudumi saglabā iekavas arī zemsvītras tekstā.

¹⁰¹ (protams, ka nav, vai nu es to nezinu? – V.E.)

¹⁰² LASE2-48.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

¹⁰³ (dvēseles miers un skaidra galva ir savstarpēji viena otru izslēdzošas lietas – V.E. –, var pastāvēt vai nu viens, vai otrs; Prezidentei ir – zināmā mērā – dvēseles miers, bet nav skaidras galvas; man ir otrādi)

¹⁰⁴ (tie ir vecie «rozenkreiceri» – V.E. –, kurus 16. gadsimta sākumā izgudroja vācu jokdaru – mistifikatoru grupa ar Johannu Valentīnu Andreā priekšgalā, atcerieties, es par to Jums rakstīju {[TECE1.558](#)})

ezotēriķi – arī uzskata, ka Darvina mācība ir spēkā un attiecas tikai uz zemākajiem apziņas līmeņiem¹⁰⁶ un «primitīviem» cilvēkiem, kuri augstāk nevar pacelties¹⁰⁷.

.894. Savukārt, ja cilvēks sasniedz augstāku apziņas līmeni (kā tas aprakstīts visās jogās), tad tur Darvina mācība vairs nav spēkā, tur darbojas citi likumi, un uz nākotnes cilvēku aizvien mazāk būs attiecināmi šie «primitīvie likumi». Man tas viss ir tik ļoti pazīstams, ka es par to visu varētu ar viņu «dalīties pieredzē», bet priekš Jums tas diemžēl neko labu nesola¹⁰⁸.

.895. Viņa domā (kā daudzi jo daudzi ezotērisko mācību piekritēji – gan «prestīžie», gan «neprestīžie» cilvēki), ka nav vērts iedziļināties un atbalstīt «zemākā apziņas līmeņa» mācības, jo augstākā līmenī cilvēks vairs nebūs kompjūters...¹⁰⁹.

.896. Es domāju, ka V.V.F. līdzīgi man ir arī šaubījies par visu, vīlusies kristietībā¹¹⁰.

.897. (Es gan nekad neesmu to pieņēmusi), bet viņa nekad neatteiksies no savas ticības ezotēriskajām mācībām un mistiskās prakses (ignorances prakses), jo tas nozīmētu zaudēt psiholoģisko komfortu vai pat garīgo līdzsvaru.¹¹¹

.898. Tāpat kā daudzi, viņa šādi norobežojas no negatīvām emocijām, kuras pārsniedz kritisko pieļaujamo robežu. Viņa nav tik stipra, lai iztīktu bez šī «opija» un tāpēc viņa «intuitīvi» (kā viņa domā) noraida visus «negatīvos» cilvēkus, kuri «apdraud» viņas psihisko komfortu. (Ne velti intervijā viņa ieminējās par narkomāniem, kuri neapzināti tiecoties pēc šiem augstākās apziņas stāvokļiem, kuros cilvēks izjūt ekstāzi. Bet citu pieredze liecina, ka tas nav pareizais ceļš, – pareizais ir mistiskā prakse...).

.899. Vēl viņa pieminēja kādu sev nepatīkamu gadījumu savas – kā psiholoģes – prakses laikā kādā psih. slimnīcā. Kāda paciente lūgusi, lai viņa tai atklāj patiesību par viņas slimību. V.V.F. to arī pateikusi, bet sekas bijušas «smagas» gan pacientei, kura psiholoģiski nav bijusi gatava uz klausīt patiesību, gan viņai, jo laikam nav drīkstējusi to teikt šī iemesla dēļ¹¹².

.900. Vārdu sakot, patiesība ir bīstama, ar to jāapietas ļoti piesardzīgi; to nedrīkst dot nesagatavotam cilvēkam, un ne vienmēr tā palīdz – apmēram tā «intuīcija» ir brīdinājusi V.V.F. Tāpēc viņa neapšaubāmi baidās (un tāpēc izvairās) iedziļināties tādās tēmās, kādas savās grāmatās skarāt Jūs, un tāpēc man liekas, ka diemžēl viņa nekad neatbalstīs Jūsu centienus. Viņai ir bail no tā, kas atklājas, ja pieņem Jūsu Teoriju... Man arī liekas, ka šīs «mistiskās» bailes rodas visiem (vai vairumam), kuri vairāk iedziļinās Jūsu Teorijā un sekās, kas no tās izriet. Tas var būt visai sāpīgi, jo saprast un PIEKRIST Jūsu Vēras teorijai nozīmē zaudēt arī visas patīkamās ilūzijas un līdz ar to lielā mērā arī dvēseles mieru, kura nav arī Jums...

¹⁰⁵ (nu, histēriķe! – V.E.)

¹⁰⁶ (Okama principa pārkāpums! – V.E.)

¹⁰⁷ (klasiski histeroīds «gājiens» – V.E. –: «mana domāšana ir vāja, un TĀPĒC tā ir augstāka nekā tiem, kuri precīzi zin, ko un kāpēc viņi domā»)

¹⁰⁸ (sola gan – V.E. –; es nekad «nеспēlēju», cerēdams tikai uz vienu variantu; man ir scenāriji visiem iespējamajiem variantiem, un jebkurš no tiem atnesīs man vēlamu rezultātu; lauvas ilknī nevar piederēt vienam dzīvniekam reizē ar zirga nagu; ja zvēram ir plēsoņas ilknī, tad viņam ir arī plēsoņas nagī, un otrādi; visas īpašības cilvēkiem piemīt veseliem kompleksiem un, zinot vienu īpašību, var uzminēt pārējās; ja Prezidente ir histeroīda, kā tas izriet no visa viņas stāstītā, tad viņa ir ārkārtīgi norūpējusies par savas personības «izskatu» gan šodienas, gan rītdienas skatītāju priekšā; ja es to zinu, ka tas ir tā, tad tieši TUR es arī «iešaušu savu bultu» un nostādīšu viņu tādā pozīcijā, ka no viņas šīsdienas atbalsta patiesajai zinātnei būs atkarīgs viņas personīgais prestižs nākotnes cilvēku acīs)

¹⁰⁹ (te kaut kas «neklapē» – V.E. –, jo cilvēks taču var nebūt kompjūters arī «zemākajos līmeņos»; ja kāds mēģina runāt, ka cilvēks ir kompjūters «zemākajos līmeņos», bet nebūs tāds «augstākajos», tad viņš ar vārdu «kompjūters» saprot kaut ko pavisam citu nekā es, un tad viņa runai vispār nav nekāda sakara ar manis sacīto)

¹¹⁰ (nu, – V.E. – to jau nu viņa ir deklarējusi neskaitāmas reizes (lai gan tagad, kā Prezidente, viņa – pēc tā konflikta ar arhibīskapu Vanagu – demonstratīvi iet svētkos uz baznīcu un skaita tur lūgšanas «par Latviju» – tā ka varbūt ir «atgriezušies baznīcas klēpī» (O, grēcīgā Magdalēna!); ja nu tomēr nav «atgriezušies» un tikai pozē priekš publikas, tad tas jau nu gan viņai godu nedara; tad daudz simpātiskāks ir Vācijas kanclers Šrēders, kurš abas reizes stājoties amatā un dodot zvērestu parlamentā, no zvēresta oficiālā teksta izlaida pēdējos vārdus: «Un lai Dievs man palīdz!»))

¹¹¹ (Lai atbalstītu Vēras teoriju – V.E. –, viņai nav arī jāatsakās no tām; sekmēt savu ideoloģisko pretinieku mācību apgūšanu ir augstākais bruņnieciskums ideoloģijas laukā; Tita Lukrēcija Kāra poēma «*De rerum natura*», piemēram, tika izplatīta Romā, pateicoties Cicerona rūpēm, – bet Cicerons bija epikūriešu un tātad arī Lukrēcija pretinieks)

¹¹² (psihiatriskais medicīniskais personāls – V.E. – nedrīkst atklāt diagnozes pacientiem – tā tas vismaz ir Latvijā (sal. {[VITAI.142](#)}); ja tas tā ir arī Kanādā un ja Vaira Vīķe to nav zinājusi, tad viņa ir bijusi nesekmīga studente)

.901. Jūsu «velnišķīgā» loģika automātiski izsit to jauko ilūziju «narkotisko dziru» no rokām tam, kas Vēras teorijā iedziļinās. (Tas Krotovs vai nu nav iedziļinājies Jūsu Teorijā vai ir izteikti ignorants, ja varēja jautāt, kā Jūs domājat viņam atņemt viņa «opiju» {[LEON1.225](#)}. Manuprāt, tas ir muļķīgs jautājums). Tā kā tas ir nepatīkami tiem, kas nav 100% ateisti kā Jūs (bet tādu absolūto ateistu ir ļoti maz pat starp tiem, kuri apgalvo, ka netic ne Dievam, ne mistikai), tad viņi atsakās iedziļināties Vēras teorijas dzīlēs.

.902. Ignorējot Vēras teoriju, Jūsu oponenti būtībā negrib apzināti ignorēt vai nonievāt Jūs personīgi. Viņi vienkārši «baidās» no Jūsu atklājuma secinājumiem, grib izvairīties no psiholoģiskā diskomforta, kas rodas, zaudējot nomierinošās ilūzijas¹¹³. Visi cilvēki ir ievainojami, visiem ir savas vājās vietas un savi iemīļotie pretsāpju līdzekļi. Secinājumi, kuri izriet no Jūsu atklājumiem, apdraud šo cilvēku dvēseles mieru (un ne tik daudz «prestīžu», kā Jūs to visu aprakstāt, minot tos «titulus»; «tituli» jau arī ir tikai sargi tam pašam dvēseles komfortam, tie dod iespējas atrast savu «nišu», saņemt normālu algu utml., – tie taču nav pašmērķis), tāpat kā Jūsuprāt histēriskas sievietes apdraud Jūsējo, un tāpēc šī vēlme ignorēt, tikt vaļā utml.

.903. Īstenībā šie apdraudējumi objektīvi nepastāv. Tie pastāv tikai subjektīvi, bet cilvēks jau vienmēr tādos gadījumos rīkojas subjektīvi (daži teiktu – egoistiski). Jūs varbūt pat īsti nevarat saprast, kādu iespaidu uz daudziem atstāj Jūsu grāmatas. Piemēram, Didža bijušais draugs, kurš praktizē «zinātnisko misticismu», tāpat kā V.V.F. pēc LASE2 – LASE4 izlasīšanas teica, ka viņš esot zaudējis savu garīgo līdzsvaru uz ilgu laiku¹¹⁴. Rezultātā viņš tagad pastiprināti meditē un skaitot mantras, lai «attīrītos»... Viņš teica, ka lai gan neesot gaišreģis, intuīcija viņu «brīdinot», ka Jūsu teorija ir bīstama un labāk no tās turēties tālāk, «lai nepiesārņotu apziņu», un vai es to nejutot. Teicu, ka jūtu gan, bet kopš «ezotēriķi» mani «nogalināja», man vairs ne no kā tā īsti nav jābaidās, jo nav jau vairs ko zaudēt.

.904. V.V.F. gandrīz katrā intervijā min, ka intuitīvi jūt «sliktus», negatīvus cilvēkus un novēršas no tiem, bet tas nenozīmē, ka viņa ir ignorante¹¹⁵. Viņa vienkārši sargā savus nervus, lai nedabūtu neurozi. LASE4 Jūs aprakstījāt ignorantus un noscitantus, minot, ka ir daudz variācijas. Tieši tā. Un ir tādi ētiski noscitantu ar ignorances nosliecēm. Tie ir tādi kā, piemēram, V.V.F., es un daudzi citi, kuri dzīvē sava jūtīguma dēļ par daudz nepelnīti «dabūjuši pa galvu». Tad, lai saglabātu garīgo līdzsvaru, ir jāpraktizē ignorance, kaut vai nodarbojoties ar misticismu un «prāta attīrīšanu» kā V.V.F.¹¹⁶.

.905. Vienā citā intervijā V.V.F. minēja, ka viņa intuitīvi izvairās no neapmierinātiem, kašķīgiem cilvēkiem, kuri savās likstās vaino citus. Kas ir intuīcija? Patiesībā tās ir zināšanas vai pieredze, instinkti, kas netiek analizēti no jauna, un ar laiku šī pieredze «aizmirstās». Patiesībā viņa zin, kāpēc viņa tā dara, tādu lēmumu viņa sen atpakaļ ir pieņēmusi apzināti, ilgi trenējusies tā darīt (jo viņa nav ignorante; ignorantiem nevajag trenēties, starp tiem ir maz «ezotēriķu»), bet vēlāk tas notiek jau automātiski kā pozitīva pašhipnoze – psih. aizsargmehānisms.

.906. V.V.F. pie tam ir psiholoģe, kura atbalsta tradicionālo ignoranto psihoterapiju – nedomāt par nepatīkamo, nelaist to sevī iekšā (savā apziņā), jo citādi būs slikti, būs stresi, bezmiegs un vienīgais līdzeklis būs vairs tikai nervu zāles¹¹⁷.

.907. ... «Lai izvairītos no šāda krīzes stāvokļa, ignoranta pašprogrammēšanās stratēģija (kura būtībā ir «organisma zināma paš aizsardzība») maksimāli novēršas no visa, kas saistīts ar šo domu kompleksu, neatzīstot nekādus citus modeļus, kā vien to, kurā (šeit V.V.F.) ir taisnība, utt.» {[VISUS.968](#)}¹¹⁸; «...saprast un atzīt – nozīmētu: vairs nenovērsties no nepatīkamā domu kompleksa, nozīmētu pievērsties tam, neignorēt to, – ar visām no tā izrietošajām sekām» {[VISUS.972](#)}¹¹⁹.

¹¹³ (es to sen zinu – V.E.)

¹¹⁴ (nabadziņš! – V.E.)

¹¹⁵ (ir, ir, ignorante – V.E.)

¹¹⁶ (Tādus cilvēkus mēs varam saprast un nenosodīt – V.E. –, bet ne Valsts prezidenta postenī; tad viņi nedrīkst pretendēt uz tādu amatu; bet, ja pretendē, tad nedrīkst būt ignoranti; par visu dzīvē ir sava maksa: ir jāizvēlas viens vai otrs, bet Vairiņa grib pievērst sev abus labumus, un tas jau ir tāda lieta, par kuru viņu mēs drīkstam sodīt)

¹¹⁷ (Jā, tāda viņa ir – V.E. – un tā ir bezatbildīga pozīcija attiecībā pret Pasauli: «Lai Pasaule iet bojā, lai mirst mūsu mazbērni, ka tik man pašai un šobrīd ir labi!». Tāpēc jau viņi (un viņa) arī, piemēram, nāvēssodus atceļ: nāvēssodu piespriest un izpildīt ir ļoti smagi un grūti; labāk iesim pa vieglāko un patīkamāko ceļu; tas nekā, ka pēc divām paaudzēm būs katastrofa...)

¹¹⁸ LASE4-139.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

¹¹⁹ LASE4-139.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

.908. Tieši tā. Bet kurš tad vēlas speciāli iedziļināties lietās, kas var novest «psihiskas krīzes stāvoklī»?!...¹²⁰.

.909. V.V.F. (arī I. Freibergs) nav ignorante, tāpēc jau viņa nonākusi psihiskas krīzes stāvoklī savulaik iestājās tanī Rozeskrusta ordenī un praktizē misticismu, bet pārāk nopietni pret to arī neizturas. Es viņu vēroju un redzu, ka motīvi ir līdzīgi kā man, bet ticība ezotērikai nav fanātiska (kā A. Buiķim, R. Rozītei u.c.). Viņai vajag aizsardzību, viņa ir jūtīga un tikai tēlo «drosmīgo prezidentu»¹²¹. LASE4 punktā {[VISUS.975](#)}¹²² ir pilnīgi precīzi «definēts» izskaidrojums šādai attieksmei.

.910. Līdzīgs ignorants ir arī prezidentes vīrs Imants Freibergs. 2000.gadā vienā «Privātās dzīves» numurā bija intervija ar I. Freibergu, kur viņš atklāja, ka bērnībā bijis kautrīgs un bailīgs; citi puikas viņam bieži darījuši pāri utml. Izcelties – kā vairums šādu cilvēku – viņš varēja tikai ar intelektu. Tomēr cilvēks, kurš ir «pacēlies citiem pāri» TIKAI ar intelektu, vienalga saglabā sevī iekšēju nedrošību, un nekad viņš negribēs atzīt, ka var arī neiet to «tradicionālo» ceļu, iegūstot zinātniskos grādus. Tam vajag zināmu drosmi (tāpat kā neuzskatīt par «neprestīžu» kontaktu ar cilvēku, kas strādā par apkopēju).

.911. It kā jau viņi – šādi «ignoranti» – rīkojas saprātīgi, jo nervi ir jāsaudzē, bet prezidente tomēr savā «kontrolējamajā ignorancē» ir aizgājusi drusku par tālu. Viņa, piemēram, pārāk vieglprātīgi un bezatbildīgi izturas pret savu – prezidentes – amatu, kas tomēr uzliek zināmu pienākumu piespiest sevi nenovērsties no visa, kas viņai personīgi nepatīk¹²³, bet kas objektīvi var izrādīties labs un vērtīgs, piemēram, Vēras teorija.

.912. V.V.F. to prezidentes amatu uztver tikai kā vienu no daudzajām lomām, kādas viņai dzīvē bijušas un ir (kā psiholoģes, profesores, mātes, sievas «lomas») – to viņa pati bieži piemin¹²⁴.

.913. Arī Jūs rakstāt, minot vārdus «Dzīves spēle» {[VISUS.1731](#)}¹²⁵ u.c., bet jūs abi šajos vārdos ieliekat atšķirīgu saturu. Jūsu uztverē «Dzīves spēle» ir vienīgā «spēle», tāpēc tajā jāspēlē godīgi, jāatbild par saviem gājieniem¹²⁶. Turpretī prezidentes uztverē «Dzīves spēļu» ir daudz (jo ir taču vēl arī reinkarnācija un dažādi apziņas līmeņi) un tās «lomas»: profesore, sieva, māte, prezidente jau īstenībā nemaz nav viņa pati, viņas nemirstīgais «Es», tāpēc tas viss nav jāņem sevišķi nopietni... (Esmu novērojusi, ka prezidente visu sev nepatīkamo vai sāpīgo uztver ar smīniņu vai nervoziem, skaļiem smiekliem. Arī tā «nostrādā» psiholoģiskā aizsardzība).

.914. Uz vēstulēm viņa atbild, (viņa ir atbildējusi uz dažādu ezotērisku grupu vadītāju vēstulēm), bet tikai uz tām, kuras viņā izsauc pozitīvas emocijas. Diemžēl Jūsu grāmatas šādas emocijas reti kad izsauc. (Es, piemēram, zinu, kādu vēstuli vajadzētu uzrakstīt, lai V.V.F. Jums (vai par Jūsu Teoriju) atbildētu, bet tas nebūtu «Jūsu stilā» un tad jau laikam nederētu (no Jūsu viedokļa).¹²⁷

.915. Ja nu es kaut ko gribētu Jums ieteikt, tad es ieteiktu tikai vienu – vairāk rakstiet par pozitīvo, mazāk par negatīvo. Tā nebūtu ignorance. Ir taču dzīvē arī kaut kas labs (es ceru). Ja nav «objektīvi labs», tad subjektīvi jau nu noteikti. Jums ir laba humora izjūta; rakstiet vairāk labsirdīgu humoru. (Piemēram, es lasīju «Autora atbildi profesoram Ezergailim» {[MUIG1.2831](#)}¹²⁸ līdz {[MUIG1.2901](#)}¹²⁹ un daudzās vietās pat skaļi smējos. Nu un tad? Vai tāpēc apgalvojumi ir mazāk vērti vai pareizi? Izlasīju to vēl reizi. Nu, forši!)

.916. Vienīgi nākas secināt, ka Jūs mani briesmīgi neieredzat... Tanī vēstulē Jūs profesoru Ezergaili vienā laidā uzrunājat: «Mīļais profesor!» Kaut ar ironiju, bet vienalga. Tāpat «mīļā» Jums bija

¹²⁰ (Piemēram: es – V.E. –; šis ir jautājums, vai cilvēks jūt atbildību par Pasauli, vai arī viņš grib tikai «bumbulēt» pa dzīvi, domājot galvenokārt par savu labsajūtu; ja cilvēks jūt savu arī personīgo atbildību par Pasaules likteni, tad viņš nenovēršas no negatīvā, bet domā, kā to likvidēt, kaut arī šis process apdraud viņa personīgo labsajūtu un psiholoģisko komfortu)

¹²¹ (nu, tas jau nu ir katram redzams, kurš kaut ko sajēdz no psiholoģijas – V.E.)

¹²² LASE4-140.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

¹²³ (nu, pilnīgi pareizi – V.E. – to es arī tikko kā teicu!)

¹²⁴ (tas nav nekas sevišķs – V.E. – «lomas» spēlē visi; tas ir psiholoģijā vispārpieņemts termins, tikai neprecīzs; precīzāks termins būtu – «pašprogrammēšanā izmantoto algoritmu kopums», «programmu vide»)

¹²⁵ LASE4-256.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

¹²⁶ («jāspēlē» ir godīgi – V.E. –, bet ne jau tādēļ, ka Spēle vienīgā; ja būtu tūkstoš dzīves, vienalga katrā būtu jāspēlē godīgi)

¹²⁷ (Es arī zinu – V.E. – un esmu zinājis vienmēr, taču, pirmkārt, tas vēl ir ļoti liels jautājums, vai es vispār gribu, lai viņa man atbild savādāk, nekā viņa atbild, un, otrkārt, tā būtu roklaižas vēstule – vismaz manis paša acīs –, bet es nelaizīju rokas «dārgajam Leonīdam Iljičam Brežņevam», no kura tomēr bija zināms pamats baidīties, jo viņš varēja mani iesēdināt uz kādiem gadiem pieciem cietumā, un nelaizīšu arī «dārgajai Vairai Viķei-Freibergai», no kuras es ne mazākajā mērā nebaidos (drīzāk tad jau otrādi: viņa baidās no manis))

¹²⁸ LASE3-209.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

¹²⁹ LASE3-221.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

Gunta Drone, bet pie prezidentes Vairas Viķes-Freibergas «ar mīlestību» Jūs rakstījāt (kad to grāmatu viņai dāvinājāt) un vērsāties pat bez nekādas ironijas...¹³⁰

.917. Un tikai ar mani, izrādās, tā nevar... Nu, baigais briesmonis, ne cilvēks! Man pat tagad ir jāpaskaidro, ka es te «muļķi mētāju», jo nezinu, kādā omā Jūs to visu lasīsiet). Lai nu kā, atrast diskusiju partneri, kurš Jūsu grāmatās un žurnālos parādītos kā sakarīgs un saprātīgs cilvēks, būtu vēlams. Kaut vai tāpēc, lai «vēsturnieki» un «laikabiedri» nevar teikt, ka Jūs savu «psiholoģisko problēmu» dēļ to vien darāt, kā meklējāt ar viņiem kašķi un tad viņus visādi «provocējat», lai varētu pēc tam apsūdzēt ētiskos pārkāpumos...¹³¹.

.918. Būtībā Jūs dodat cilvēkiem «sasāpinātu» realitātes sajūtu¹³², Jūs ievainojat viņus ar viņu pašu iepazītām sāpēm, un caur tām viņi nonāk skumju varā, bet dabiska cilvēka tieksme ir tiekties uz prieku, nevis skumju avotu¹³³. Arī noscitantiem. (Tāpēc jau, citādi nevarēdams «dzīvot kā vieglais plauks», E. Veidenbaums meklēja aizmiršanos alkoholā¹³⁴. Tāpat Edgars Po un daudzi citi noscitantī).

.919. Punktā {VISUS.840}¹³⁵ Jūs rakstījāt: «*Īstenība ir tāda, ka Tvenam vienkārši patiesām ir taisnība (...), pareizāk: tieši pateicoties viņa neurozei, vai precīzāk...*» Es būtu teikusi īsāk: «Viņa neuroze bija patiesības skaidrā redzējuma sekas». Un viss¹³⁶.

.920. Manuprāt, nav gluži pareizi teikt, ka «*Tvenam (...) ir taisnība (...) tieši pateicoties viņa neurozei...*» «Pateicoties neurozei», Tvenam radās tikai problēmas, bet ne taisnība¹³⁷.

.921. Neurozes radītu problēmu dēļ cilvēks tieši var negribot pieļaut visādas kļūdas. (Kā, piemēram, Robespjērs. Viņa asinsdarbus var saprast, bet nevar attaisnot, jo viņa rīcība bija kļūdaina. Viņam droši vien bija daudz smagāka kaite nekā neuroze vien. Viņš tā rīkojās ne tāpēc, ka bija dumjš, bet tāpēc, ka nebija vairs īsti normāls¹³⁸ t.i. nespēja novērtēt situāciju objektīvi, ...

* * *

.922. (Apgalvojums par «nespēju novērtēt situāciju objektīvi» noklusēti pieņem, ka eksistē kaut kāds «objektīvs» situācijas novērtējums – V.E. –, bet tāds neeksistē: visi vērtējumi ir subjektīvi, izdarīti pēc tiem vai citiem kritērijiem; tāpat runa ir vienkārši par to, kādus kritērijus lietoja Robespjērs un kādus būtu lietojusi, teiksim, Jūs)

* * *

.923. ... secināt, ka cilvēki ir draņķi un pērkamas dvēseles¹³⁹,

.924. ... bet visiem galvas nenocirtīsi. Rezultātā par neliešiem tiek atzīti pat cilvēki, kas rīkojas pavisam dabiski, – kā tā Robespjēra drauga Demulēna sieva Lusila¹⁴⁰.

.925. Robespjērs par pilnīgi normālu uzskatītu arī Pavļiku Morozovu, kurš nodeva savu tēvu¹⁴¹.

¹³⁰ (Uh!!! Es??? Pie Viķes-Freibergas?! Bez ironijas?! Nu, mīļā Maija Salna, Jūs nu gan pateicāt!...)

¹³¹ (Tas notiek nevis manu – V.E. – psiholoģisko problēmu, bet gan viņu psiholoģisko problēmu dēļ: vai tad vārdmīgs un pa pusei plānprātīgs esmu es?)

¹³² (protams, ka dodu – V.E. –, bez tādas sajūtas Pasaule nenovēršami virzās uz krahu, bet es Pasauli mazliet mīlu un gribētu izglābt)

¹³³ (dabīgi – V.E. –, bet uz prieku ir jātiecas tad, kad Pasaule ir jau izglābta un nav vairs apdraudēta)

¹³⁴ (Veidenbaums arī juta atbildību par Pasaules nākotni – V.E. – un tāpēc arī bija «pirmais latviešu revolucionārais dzejnieks», kā viņu dēvēja padomju laikā)

¹³⁵ LASE4-116.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

¹³⁶ (Īsāk jau nu tas ir gan – V.E. –, bet tas ir ne gluži tas, ko es tur saku. Ka neuroze ir patiesības pareiza redzējuma sekas, tas tur ir jau izrunāts, un tagad tiek runāts par to, ka pats neurozes stāvoklis arī sekmē patiesības pareizu redzējumu)

¹³⁷ (protams, – V.E. – taisnība pati par sevi nerodas no neurozes, taču tajā kontekstā, pielāgojoties tā autora izteikuma formai, tiek apgalvots pretējais viņa domām: ka neurozes eksistence nav vis pierādījums, ka Tvenam nebūtu taisnība; vispār šo fragmentu nevar skatīt atrauti no to divu autoru citātiem, kuru izteikumu formu es tur «apspēlēju»)

¹³⁸ (un kurš tad te ir «īsti normāls»? – V.E. – Jūs? Es? Vaira Viķe-Freiberga?)

¹³⁹ (tas ir Jūsu vērtējums – V.E. –, Robespjēram tas bija citāds, un proti: ka cilvēki visumā NAV «draņķi un pērkamas dvēseles», un tieši tādēļ BŪS iespējams izcirst visas «draņķu un pērkamo dvēseļu» galvas; tikai pašās beigās, dažas dienas pirms nāves viņš acīmredzot nonāca pie Jūsējā secinājuma, un tad viņam nolaidās rokas, un viņš citiem galvas vairs necirta, bet ļāva to nocirst sev)

¹⁴⁰ (nu jā, – V.E. – kas ir «rīkoties dabiski» un kas «nedabiski» – tas ir atkal subjektīvā vērtēšanas kritērija jautājums; konkrēti par Lusilu runājot, es gan nezinu, vai tur Robespjēram bija kāda tieša loma: Lusilu arestēja, kad viņa plosījās pie cietuma vārtiem, mēģinādama uzpirkt cietumsargus, un viņai varēja nocirst galvu arī bez Robespjēra ziņas)

¹⁴¹ (Oficiālā padomju lēģenda – V.E. – par Pavļiku Morozovu vispār ir mīts, kuru sagudroja pēc ideoloģiska pasūtījuma; īstenībā tur bija vienkāršs sadzīvīvs konflikts; ja nu aplūko šo mītu kā realitāti, tad – jā, droši vien

.926. To visu var saprast, bet tāda rīcība nav attaisnojama¹⁴². Un tas nozīmē, ka «pateicoties neurozei» kā sekas izriet nevis taisnīga, bet nepamatoti nežēlīga rīcība¹⁴³.

.927. (Arī manā laikā bija jālasa grāmata par Pavļiku Morozovu, kurš skaitījās pionieru ideāls, un jāteic, toreiz, savā «jaunības maksimālmā» es piekritu šim viedoklim un pret Pavļiku izjutu simpātijas...). Kādas tik asinspirtis nav sarīkotas taisnīgas idejas vārdā!

* * *

.928. (Izskatiet, Maija, tādu piemēru – V.E. –: pieņemsim, ka Pavļika Morozova tēvs ir padomju virsnieks, kurš dien kaut kur Sibīrijā transkontinentālo raķešu karaspēka daļā. Šīm raķetēm, kas visu «aukstā kara» laiku stāvēja nomērķētas uz dažādām Rietumeiropas un ASV pilsētām, palaišanas ierīces drošības apsvērumu dēļ bija dubultas: lai raķete startētu, vajadzēja «nospiest palaišanas pogu» gan Sibīrijā, gan Maskavā. Bet nesen pa «Discovery Channel» rādīja interviju ar vienu padomju raķešu virsnieku, kurš stāstīja, ka viņu karaspēka daļā bijuši tādi «speci», kuri «joka pēc» tik labi izpētījuši visu to automātiku, ka pratuši atslēgt Maskavas vadību un varētu, ja vien gribētu, izšaut raķetes arī paši uz savu galvu. Nu, un tagad pieņemsim, ka Pavļika Morozova tēvs ir šāds te «specs»; sieva viņu ir piekrāpusi un pārgulējusi ar kaimiņu leitnantu; viņš tagad ir noskaities uz visu pasauli, šņabi sadzēries un grib tai pasaulei atbrieties. Viņš iet pie savām raķetēm, lai izšautu tās uz Ameriku, Angliju un citām NATO valstīm, un lai uzsāktu pasaules kodolkaru. Bet to uzzin viņa dēls Pavļiks un nosūdz tēvu «osobistam», t.i. armijas KGB pārstāvim. Pareizi vai nepareizi darīja Pavļiks?).

* * *

.929. Vēl tas, ko Jūs rakstāt p-tā {[VISUS.841](#)}¹⁴⁴, liek domāt, ka cilvēki, kam ir «ļoti augsti ētiskie kritēriji» un kuri «nenovēršas no nepatīkamiem domu kompleksiem», ir «vienmēr sašutuši cilvēknīdēji» un ka šis sašutums «izšūpo» viņu nervu sistēmu. Es gluži tā vis nedomāju. Uzskatu, ka ētiskie noscītanti nebūt ne vienmēr ir «cilvēknīdēji». Es teiktu tā: Par vienmēr sašutušu «cilvēknīdēju» ētiskais noscītants kļūst tad, kad viņam JAU IR «izšūpota» nervu sistēma, kad viņš jau ir slims ar «neirozi», «psihozi», «depresiju», «histēriju» utml. atkarībā no psiholoģiskā tipa nosliecēm.

.930. (V.V.F. intervijā arī minēja, ka to nedrīkst pieļaut un tāpēc garīgā līdzsvara saglabāšanas nolūkā ir apzināti jānovēršas no nepatīkamiem domu kompleksiem. Un principā tas ir pareizi, vajag tikai prast tomēr atšķirt, kur viņa kā amatpersona nedrīkst ignorēt to, no kā viņa novērstos kā «parasta» sieviete. Savukārt Jums vajadzētu nedaudz mazāk uzmanības veltīt visādām negatīvām lietām un vairāk pieminēt to, ko cilvēks labu darījis, nevis pieņemt to kā pašu par sevi saprotamu lietu. Tas būtu simetriskāk).

.931. Allans¹⁴⁵ teica, ka Jūsu «jaunā pieeja» matemātisko problēmu risināšanā viņam pamatā esot skaidra, viņš neticot, ka matemātiķi to nesaprot, bet domā, ka jums to vajag tulkot angļiski un «izplatīt» pasaulē. (Bet par to visu lai viņš pats Jums pastāsta).

.932. 22.septembrī gan pa TV, gan pa radio tika stāstīts par 12. starptautisko ECMI zinātnisko kongresu Majoru kultūras namā, kurā «centrs» esot bijis A. Buiķis¹⁴⁶. Tur runāja Vita Rutka, kas dabūjusi LZA jauno zinātnieku balvu, kura LU studējusi matemātiku pie A. Buiķa, bet tanī konferencē nez kāpēc pārstāvējusi Vāciju. Buiķis ar viņu diktī lepojās, jo viņa savos 25 gados drīz dabūšot doktora grādu. Ko viņa paveikusi, es tā arī nedzirdēju. Arī kongresu Buiķis jūsmīgi nosauca par «lielu panākumu zinātniskajā jomā», jo pasaules klases profesori no ārzemēm bijuši ļoti apmierināti ar organizāciju. Tāpat, neko ļaunu negribēdams teikt, viņš jūsmoja tālāk, ka viesi bijuši tik apmierināti, ka no rīta zāle bijusi pilna, bet dienas otrā pusē trešā daļa bijusi prom – visi pastaigājušies gar jūru vai pat peldējušies un labi atpūtušies. Jā, tas laikam bija tas galvenais zinātniskais panākums, ka viesi labi atpūtušies.

Robespjērs atbalstītu tādu «Polu Moró», kurš nodevis tribunālam savu tēvu, kad tas rīkojis sazvērestību pret Franču revolūciju – un tas atkal ir kritēriju jautājums)

¹⁴² (pēc Jūsu kritērijiem – V.E.)

¹⁴³ («nežēlīga» vai «žēlīga» rīcība – V.E. – tā ir pašprogrammēšanā izmantoto kritēriju lieta, un ar neurozi tur tieša sakara nav; kādu tad «nežēlīgu rīcību» veica Marks Tvens ar savu klasisko neurozi? – «Heklberiju Finu» uzrakstīja, vai «Princi un ubaga zēnu»?)

¹⁴⁴ LASE4-116.lpp. (piezīme grāmatā VITA3).

¹⁴⁵ P.S. Allans Aukštikalnis – lietuviešu tautības Latvijas biznesmenis un tajā laikā Maijas Salnas draugs; pēc izglītības – matemātiķis un datorprogrammētājs.

¹⁴⁶ Maija Salna apgalvoja, ka esot kontaktējusi ar Andri Buiķi. Mutiski reiz telefonsarunā viņa man teica, ka Buiķis esot nosaucis mani par grafomānu. Uz maniem e-pasta sūtījumiem viņš nekad vēl nav atbildējis. Es gan arī atbildi nekad neesmu no viņa nedz prasījis, nedz gaidījis. Bet nākotnē varbūt būs jāieslēdz viņam «sčotčiks». Redzēs, ko tad tas lalomāns darīs.

.933. Vispār jau Buiķis tagad ir kļuvis «briesmīgi» populārs – viņa vārdu zin pat katra pensionāre. Viena teica: «Ā, tas ir tas jaukais cilvēks, kurš “Mājas svētībā” par garīgumu runā, mācītājs vai zinātnieks laikam». Elgaram jau arī Buiķis ir autoritāte, tāpēc droši vien pēc tam, kad aizsūtīju viņam Jūsu rakstīto par Blavatsku un Buiķa locekli (jeb kā tur īsti bija? {TECE1.2298}), viņš vairs ne tikai pats nezvana, bet nekad nav mājās, kad zvanu es. Ignorants tāds!

Grāmatas VITA3 literatūras saraksts

1. Buiķis Andris. «Vai mēs esam tie, kas patiesībā esam. Par Latviju pasaules kopsakarībās domājot. Radiosarunas ar Lia Guļevsku un komentāri». Madris, Rīga, b.g. © Andris Buiķis, 2001. (.242 .246).
2. Cimdiņa Ausma. «Brīvības vārdā. Biogrāfiska apcere par Vairu Viķi-Freibergu». Jumava, b.v., b.g. © SIA «J.L.V.», izdevums latviešu valodā, 2001. (.183).
3. Dāvis J. «Brīvmūrniecības sarīkotās revolūcijas». Antisemitiskā literatūra Nr.9. Autora apgāds Bulduros, 1944. Šī un visu turpmāko izdevumu tīrā peļņa novēlēta Latviešu leģiona kritušo un ievainoto kareivju ģimeņu pabalsta fondam. Metiens 5000 eks. Papīrs: Ostland-Faser GmbH. Iespiesta un brošēta grāmatpiestuvē «Rosme» Rīgā, Adolfa Hitlera ielā 133. Izdota 1944. g. februārī. Atļ. 16139. (.99).
4. Dimā Aleksandrs. «Grafis Monte-Kristo». Romāns 6 daļās. No franču valodas tulkojis J. Rainis. Latvijas Valsts Izdevniecība, Rīgā, 1955. (.539).
5. Egle Valdis. «Vai neatkarīgajā Latvijā pastāv ebreju jautājums?». «Pavadonis», 1993.11.27. (.65).
6. Kaplun-Kogan V. «Die Juden in Polen». (.100).
7. Korins Johans. «Dižais Gars». Pseudozinātniska fantāzija. Preses Nams, Rīga, 2000. (.549 .762).
8. Kūle Maija. «Gaismas filosofiskās interpretācijas». Almanahs «Filosofija». FSI, Rīga, 1998., 90–101.lpp. (.11).
9. Laķis Pēteris. «Laiks un cilvēka pasaule». Grāmata izdota ar valsts bezpeļņas akciju sabiedrības «Kultūrkapitāla Fonds» finansiālo atbalstu. Minerva, Rīga, 1999. (.11).
10. Lems Staņislavs. «Summa Technologiae». Sērija «Apvārsnis». Zinātne, Rīga, 1987.; krievu izdevums, kuru lietoju es, – 1960. gadu beigās. (.311).
11. Mors Tomass. «Utopija». (.541).
12. Podnieks Kārlis. «Arkārt Gēdeļa teorēmai». (Подниекс К.М. «Вокруг теоремы Геделя». Латвийский университет. Институт математики и информатики. Зинатне, Рига, 1992.) (.780).
13. Polis Jānis, Dr.chem. «“Vai mēs esam tie, kas patiesībā esam” jautā un atbild akadēmiķis Andris Buiķis». «Latvijas Vēstnesis» 2001.12.06 Nr.177 (2564), rubrika «Kultūra un zinātne». (.246).
14. Schäffer F. «Das Europa»-ische Russland». Berlin 1808. (.103).
15. Svenne O. «Vecā un Jaunā Latgale un viņas īpatnības». Sarakstījis O. Svenne. 1923. Izdevis A. Ozoliņš, Rīgā, L.Ņevas ielā 42/44, Marijas ielas stūrī, grāmatu veikals. «Progress», Rīgā, Kārļa ielā Nr. 19. (.97 .106).
16. Svifts Džonatans. «Gulivera ceļojumi». (.540).
17. Svifts Džonatans. «Gulivera ceļojumi». No angļu valodas tulkojis Andrejs Johansons. Daugava, Stokholma, 1952. (.541).
18. Svifts Džonatans. «Gulivera ceļojumi». No angļu valodas tulkojusi Mirdza Ķempe. Ilustrējis U. Mežavilks. LVI, Rīga, 1959. (.541).
19. Tvens Marks. «Haklberija Fina piedzīvojumi». (.926).
20. Tvens Marks. «Princis un ubaga zēns». (.926).
21. Viķe-Freiberga V. «Scientia et sapientia». Atklājums, 1991, 1 (2). (.186).
22. Zariņš Vilnis. «Kam pieder nams? Publicistika, intervijas, pasakas, 1990–1994». LU Filozofijas un socioloģijas institūts, Rīga, 1999. (.10).
23. Zariņš Vilnis. «Kraukļu un cīruļu laiks. Vaļasbrīžu piezīmes par kultūru un dzīvi. 1975–1990». Zvaigzne ABC, b.v., b.g. © Vilnis Zariņš 1995. (.9).
24. Žagars Juris. «Mani mācīja, kā lidot uz Marsu». Intervija. «Rīgas Laiks», 2001.gada oktobris. (.458).
25. «Valsts amatpersonu deklarācijas par nekustamajiem īpašumiem, transportlīdzekļiem, amatiem, parādsaistībām, izdevumiem, piederošajām kapitāla daļām, skaidrās un bezskaidrās naudas uzkrājumiem». «Latvijas Vēstnesis» 2001.04.26 Nr.65 (2452). (.793).
26. «Valsts amatpersonu deklarācijas (...)». «Latvijas Vēstnesis» 2002.04.30 Nr.65 (2640). (.826).
27. «Valsts prezidente: – uzrunājot Latvijas jaunos talantus. Uzruna Ziemassvētku tikšanās reizē ar Latvijas jaunajiem talantiem Rīgas pili 2000.gada 19.decembrī». «Latvijas Vēstnesis», Tr, 2000.12.20 Nr.460/464 (2371/2375). (.209).
28. Ломброзо Чезаре. «Гениальность и помешательство. Параллель между великими людьми и помешанными». Попурри, Минск, 2000. (.488).
29. Потапенко Татьяна. «Мои первые шаги». Jura Egles apgāds, Cēsis, 2001. (.246).

Jautājumi sējuma NIX-033 noslēgumā

NIX-033 pirmais izlaidums: 2006.05.26

Centrālie diskusijas jautājumi šajā sējumā:

- 1) Vai Latvijas zinātnei vajadzēja izskatīt un izvērtēt Vēras teoriju?
- 2) Vai gaidāms Trešais pasaules karš?
- 3) Vai ir pieļaujama cilvēku klonēšana?
- 4) Vai pastāv torsionu vērpes lauki?
- 5) Cik sitienus ar rīksti pa pliku dībenu ir pelnījis doktors Paulis Ņikusts?

VEcordia ir Valda Egles elektroniska literāra dienasgrāmata, kurā viņš ir citējis arī daudzus citu autoru tekstus. Vekordija dibināta 2006.gada 30.jūlijā un sākotnēji sastāvēja no lineāri numurētiem sējumiem, katrs apmēram 250 lappušu apjomā A4 formātā, taču vēlāk par galveno izdevuma eksistences formu kļuva «izvilkumi». Vekordijas izvilkums ir fails, kurā atkārtots viena vai vairāku Vekordijas iecirkņu teksts bez lineāras numerācijas un bez iepriekš uzdota apjoma. Izvilkums parasti reproducē kādu Valda Egles vai cita autora grāmatu vai brošūru. Izvilkuma faila nosaukumā pirmais burts «L» nozīmē, ka grāmatas pamatteksts ir dots latviski, burts «E», ka angļiski, burts «R», ka krieviski, un burts «M», ka jaukts. Burts «S» nozīmē, ka fails ir sagatave, kura vēl tiks stipri modificēta, bet burts «X» apzīmē faksimilus. Dienasgrāmatas VEcordia oriģinālos un izvilkumu failus Jums **ir tiesības** kopēt, pārsūtīt pa e-pastu, ievietot WWW serveros, izdrukāt un nodot citām personām bez maksas informatīvos, estētiskos vai diskusiju nolūkos. Bet, pamatojoties uz LR un starptautiskajām autortiesībām, **ir aizliegta** šī faila jebkura veida komerciāla izmantošana bez Dienasgrāmatas autora rakstiskas atļaujas, un **ir aizliegts** šos failus jebkurā veidā modificēt. Ja attiecībā uz šeit doto tekstu bez Dienasgrāmatas autora tiesībām darbojas vēl citas autortiesības, Jums jārespektē arī tās.

Šī sējuma izdošanas brīdī (kurš titullapā apzīmēts ar vārdu «Versija:») Vekordijas galvenās pārstāvniecības Internetā bija vietnes: <http://vekordija.blogspot.com/> – latviešu grāmatām; <http://vecordija.blogspot.com/> – krievu grāmatām.

Satura rādītājs

VEcordia	1
Izvilkums L-VITA3	1
Valdis Egle.....	1
DIŽĀ GARA SPĒLES.....	1
Ievads Niveādas sējumam NIX-33	2
Grāmata VITA3	4
1. Žurnāla ROSE 41. numurs	4
§1. Priekšvārds Maijai Salnai un grāmatai VITA3	4
§2. Kraukļu un cīruļu laiks.....	5
§3. Lielā Terora diena.....	10
§4. «Žīdu gars»	13
§5. Par zinātniskajiem grādiem.....	17
§6. Par Valsts prezidenti Vairu Vīķi-Freibergu	20
2. Žurnāla ROSE 42. numurs	22
§7. Valsts Prezidentes atbilde Valdim Eglem	22
§8. Andra Buiķa grāmata	24
§9. Buiķa reinkarnācijas teorija	27
§10. Klonēšanas iespēja diktatoru rokās	29
§11. Buiķa «ezetērijas» iemesli	31
§12. Ezotērie zinātnieki.....	33
§13. Nepabeigta vēstule Ingum Dūzelim.....	35
§14. Par Zinātnisko metodi	37
§15. Par informāciju.....	38
§16. Eksistences un Uzdevuma stratēģijas.....	38
3. Žurnāla ROSE 43. numurs	41
§17. Par Juri Žagaru un kontaktiem	41
§18. Padomju armijā	42
§19. Ideja par raidījumu «Personas kods»	44
§20. Amerikāņu terorisms.....	45
§21. E-pasts starp P. Ķikustu un V. Egli.....	46
§22. Pirmā atbilde Paulim Ķikustam	48
§23. Monogrāfijas Ievads.....	51
§24. Elgara Senzara vēstule Maijai Salnai	55
§25. Maijas Salnas atbilde Elgaram Senzaram	56
§26. Pauļa Ķikusta atbilde	57
§27. Atbilde Paulim Ķikustam.....	58
4. Žurnāla ROSE 44. numurs	61
§28. Kārlītis un skolotājs	61
§29. Nobela prēmija un maizes darbs	68
§30. Materiālisti un ideālisti.....	70
Iespraudums ar sarakstes beigām.....	73
§31. Maija Salna par Freibergiem.....	78
Grāmatas VITA3 literatūras saraksts	84
Jautājumi sējuma NIX-033 noslēgumā	85
Satura rādītājs.....	86